

Kristiansund kommune
I medvind uansett vær

ÅRSRAPPORT 2017

Kristiansund kommune

Innhold

Lederkommentarer	3
Ordførerens kommentar	4
Rådmannens kommentar	6
Om Kristiansund	8
Dette er Kristiansund	9
Derfor er det godt å bo Kristiansund	11
Historiske hendelser	13
Hendelser i 2017	15
Organisering	22
Administrativ ledelse	25
Mål og resultater	26
Mål og resultater	27
Regionsenter	28
Næringsutvikling	31
Samferdsel	35
Idrett, kultur, omdømme og identitet	37
Befolkning og levekår	39
Kompetanse	43
By- og arealutvikling	47
Styring og kontroll	49
Styring og kontroll	50
Verdigrunnlag	56
Helhetlig system	57
Fokusområde medvirkning	67
Fokusområde medarbeidere	69
Fokusområde læring og fornying	78
Samfunnssikkerhet og beredskap	82
Klima og miljø	83
Framtidsutsikter	86
Vurdering av framtidsutsikter	87
Årsregnskap	91
Årsregnskapet	92
Fokusområde økonomi	94
Statlige rammebetingelser	97
Drift	99
Investering	105
Balanse	112
Finans	121
Rammeområder	125
Rammeområdene	126
Fokusområde brukere	128
Politisk styring	131
Sentraladministrasjon	133
Pedagogisk psykologisk tjeneste	135
Grunnskoler	137
Barnehager	139
Kultur	141
Fellestjenester pleie og omsorg	143
Sykehjem	145
Hjemmetjenester	147
Psykisk helse og rus	149
Velferd	151
Barn, familie, helse	153
Bo og habilitering	155
Storhaugen helsehus	157
Kommunalteknikk	159
Plan og byggesak	161
Eiendomsdrift	162
Brann og redning	164
Helseinnovasjonssenter	165

Lederkommentarer

Ordførerens kommentar

2017 ble et godt år for Kristiansund kommune. I januar gjorde bystyret vedtak om utbygging av Bolgneset havteknologisenter. Allerede måneden etter kunne vi feire at vi var ute av Robek. Byen hadde 275 års jubileum. Vi tok i bruk Vågeveien til kommunale tjenester. Vi har vedtatt tomt for Campus Kristiansund og arbeidet med å lage fremtidens helsetjenester er satt i gang i Kristiansund. Pilene peker rett vei!

Teknologi er satt på dagsordenen og Kristiansund har tatt en ledende rolle i digitaliseringen av det offentlige. Store aktører som Microsoft og Atea ønsker å være med på den reisen vi nå har startet i Kristiansund. Våre ansatte står på året rundt for å gi innbyggerne gode, trygge og forutsigbare tjenester. Hver dag. De siste årene med nedtur i oljebransjen har fått oss til å tenke annerledes og å være mer innovative. Kreativiteten har blomstret i Kristiansund, også innad i kommunen. Fremtiden er i endring, innovasjon og nytenkning er viktigere enn noen sinne.

Frivillighet spiller en stor rolle i en kommune. I fremtiden vil vi frivilligheten bli enda viktigere for å løse de oppgavene vi er pålagt. Det legges ned en fenomenal innsats for å holde hjulene i gang i dans og musikk, idrett og organisasjoner – og det finnes foreninger av mange kategorier som samler mennesker rundt en sak eller som er et klubbmiljø. -Tusen takk for den innsatsen dere legger ned, den er fantastisk viktig for oss alle!

Kristiansund er i ferd med å bli en attraktiv by. Vi ligger foran på digitalisering og helseinnovasjon. To nye barneskoler gir oss en attraktiv grunnskole. To nye barnehager gjør oss attraktive for nyetablerte. En ny campus kompletterer vår mulighet til å være attraktive gjennom hele oppveksten for våre barn. En uvurderlig posisjon. Vi må bruke den posisjonen for alt den er verdt, og vi må bli stadig mer attraktive på område for område. Få opp hydrogenstasjonen, la oss ta posisjonen som Norges hydrogenby.

Campus Kristiansund er en av de viktigste sakene for Kristiansund og Nordmøre på lang tid. I året som gikk tok vi noen virkelige syvmilssteg videre. Prosjektleder er ansatt, vi fikk 120 nye studieplasser og på starten av dette året ble vi enige om tomtevalget. Nå handler det om å holde trykket oppe, slik at vi får etablert Campus i henhold til planen. 1000 studenter på Devoldholmen vil bety mye for sentrum. Det vil også bety mye for næringslivet i regionen. Det er disse som skal dra nytte av den kompetansen vi skal utdanne ved Campus Kristiansund i fremtiden.

Arbeidet med å få på plass fremtidens helsetilbud startet i 2017. Sammen med helseforetaket og Orkide skal vi utvikle fremtidens helsetilbud i Kristiansund. Dette skal vi gjøre i tett dialog med Helseinnovasjonssenteret og responscenteret. Arbeidet er i gang og gir noen fantastiske muligheter for oss i årene som kommer. Vi kan faktisk ligge helt i front og ta en ledende posisjon i utviklingen av fremtidens helsetilbud.

Innenfor kultursektoren har vi også ambisjoner. Operaen er aktuell og trekker et stort publikum. Kulturkomiteén i Stortinget liker planene om nybygg. Vi er kloss på et politisk gjennombrudd nasjonalt når gjelder det å fullføre denne langvarige prosessen med storstue i kunst- og kulturformidling.

Kristiansund Ballklubb befestet sin posisjon i Eliteserien. Som nyopprykket er det ikke like lett å bli med videre sammen med klubber som har vært med i årtier. Men dette klarte laget fra Kristiansund og i skrivende stund ligger laget for lidenskap på sjetteplass på tabellen. Det er ingen tvil om at suksessen til KBK har gitt oss noe felles å glede oss over og noe felles for å engasjere. Kristiansund stadion ligger stabilt på rundt 4000 tilskuere, og det er helt unikt i fotball-Norge, der de fleste sliter med frafall på tribunen. Total kapasitet på Kristiansund stadion er 4106 tilskuere! Spillere, trenere og resten av apparatet gjør en sportslig god jobb og er svært viktige ambassadører for Kristiansund og Nordmøre. Vi gleder oss til å følge laget i 2018.

Oljeprisen har klatret sakte, men sikkert oppover og ligger nå stabilt på over 65 dollar per fat. Det er en kraftig forbedring i oljeprisen og gir grunn til optimisme for oljebyen Kristiansund. Maria-feltet ble satt i produksjon i desember 2017, hele ett år før beregnet. Utbyggingen ble også tre milliarder kroner lavere enn forutsatt. Fortsatt fokus på kvalitet og lave kostnader gjør at vi ser lysning i tunnelen for leverandørindustrien i Kristiansund og på resten av Nordmøre.

Havteknologisenteret på Bolgneset skal bli vår nye spydspiss på den blå næringen. Vi har rike tradisjoner på havbruk på Nordmøre og marin sektor er fortsatt lønnsom og er en næring på vei opp. Videre har vi svært mye kompetanse på dypvannsteknologi, og dette vil etter hvert komme den blå næringen til gode. Med Campus på plass og en offensiv plan for videreutvikling, skal vi posisjonere oss godt for skiftet som etter hvert kommer. Kommunens bidrag er å utvikle nytt areal for et havteknologisenter som kan tilrettelegge for nye næringer i dyphavet.

Første omgang av kommunereformen resulterte ikke i noe konkret for vår del. Nå kommer del to av reformen og samtaler er allerede satt i gang. Vi har et godt håp om at vi sammen med våre gode naboer på Nordmøre vil ha konstruktive og gode samtaler i månedene som kommer. Kristiansund vil i tiden som kommer jobbe godt for at vår posisjon som regional motor forsterkes og at vi i enda større grad tar dette ansvaret. Vi vil også jobbe for at vi skal styrke vårt omdømme som regionsenter.

Til slutt vil jeg sende en takk til bystyret og kommunens kompetente administrasjon for konstruktive og gode samarbeid i 2017. Et nytt og spennende år møter oss i 2018.

Kjell Neergaard
Ordfører (Ap)

Rådmannens kommentar

I 2017 fortsatte veksten i kommunens tjenesteproduksjon. For første gang på noen år la kommunens budsjett til grunn at man ved årets slutt skulle sette av midler til fremtidige utfordringer. Etter å ha blitt innmeldt på Robek i 2015, og tatt grep i 2016, ble Kristiansund utmeldt i 2017. Alle ansatte har tatt tak for at dette skulle bli en gjesteopptreden, og slik ble det. Vi leverte i 2017 fortsatt forsvarlige resultater med et netto driftsresultat på 19,5 mill. kroner.

Som Nordmøres definitivt største arbeidsplass og samfunnsbygger er det viktig at vi tar utfordringene regionen står ovenfor på alvor. Kristiansund kommune må være en utmerket arbeidsgiver, levere gode økonomiske resultater og en tjenestekvalitet vi kan være stolte av. På noen områder har kommunereformen satt oss noe tilbake i samhandlingen med våre naboer, men etter hvert som flere kommuner nå konkluderer, vil vi som ikke skal gjennom en sammenslåing kunne gjenoppta det gode naboskapet og fortsette produksjonen av gode tjenester i fellesskap.

Som arbeidsgiver har vi fortsatt å levere gode resultater i 2017. Medarbeiderundersøkelsen viser at vi på de fleste områder står støtt. Kristiansunds utmerkelse i Kommunekompasset, spesielt fremgangen innen rollen som arbeidsgiver og vår effektivitet, var en god start på et målrettet arbeid. I 2017 fortsatte vi dette arbeidet med ledermøter for alle våre 150 mellomledere og med lederopplæring av alle virksomhetsledere. En plan er ikke bedre enn utførelsen, og i en så stor organisasjon må alle utvikle sin lederrolle for å skape en god arbeidsplass og gode tjenester. Som rådmann opplever jeg daglig både dyktige og engasjerte medarbeidere som bidrar til kommunens gode tjenesteleveranser. Vi rangerer høyt på flere av indikatorene som forteller noe om kvaliteten på våre tjenester. Vi vinner nasjonale priser og trekkes fram som eksempelkommune på stadig flere områder. På nasjonale konferanser som KOMØK, KS og hos Microsoft er det Kristiansund som kler podiet, men vi stiller også vår kompetanse til rådighet lokalt, som i på NorthWest Ålesund og på Smart City Cruise Trondheim. Det ligger mye kunnskap i å øve, men mer i å opptre.

Mens 2016 dreide seg om 2 nye barnehager, 2 nye skoler og renovasjon av Rokilde sykehjem, var Campus Kristiansund og Senter for Helseinnovasjon og Samhandling to av de store og modige politiske vedtak på Nordmøre som vil farge lokalsamfunnet i årtier. Orkide tok eierskap og leverte.

Samhandlingen med vårt omland ble utfordret gjennom kommunereformen som pågikk store deler av 2016, hvor Kristiansund inviterte omlandskommunene og fikk nei fra samtlige, til tross for en signert intensjonsavtale. Signalene fra nasjonale myndigheter og den mulige overgangen til Molde for deler av Gjemnes vil revitalisere dette arbeidet. Samtidig er Ordføreren i Averøy gitt i oppdrag fra sitt kommunestyre å inngå nye samtaler med omlandet. Her kan ballen rulle eksponentielt for når den først får litt moment.

Strukturendringen av Kristiansund kommune fortsetter. Mens 2015 og 16 dreide seg om reorganisering i henhold til tidligere OU vedtak, var temaet i 2017 konsentrert tjenesteproduksjon. I september 2017 flyttet 7 enheter sammen i vår nye storstue Servicetorget.

Samspillet med hovedtillitsvalgte og verneombud fortsetter å være godt. Alle enheter har HMS-grupper, og vi har flere felles treffpunkt for meningsutveksling og drøfting hver eneste måned. Det jobbes målrettet med heltidskultur, kompetanse og arbeidsnærvær. Sykefraværet for 2017 ble på 9,6 %. Vi kan ikke si oss fornøyde med det. Barnehagesektoren og helse- og omsorgssektoren har deltatt i prosjektet "NED med sykefraværet - IA-ledelse 2.0" i 2016-2017. Vi må jobbe aktivt med nærværarbeid fremover for å få ned sykefraværet. Vi har tro på at ekstra innsats rettet mot enheter med høyt fravær vil gi en varig reduksjon i sykefraværet.

Sammen med vernetjenesten håper vi at en fortsatt god internkontroll skal bidra til at vi oppnår trygge arbeidsplasser og gode resultater med de offentlige midlene vi forvalter. Vi jobber alle for en enklere hverdag med større trygghet for ansatte og våre brukere. Vernetjenesten har en egen budsjettpost slik at tjenesten selv kan gjennomføre tiltak som kurs, kompetanseheving, møter og andre ikke fysiske tiltak. Compilo, vårt system for avvikshåndtering og varsler er godt forankret i kommunen nå. Mens vi tidligere så en stadig økning i antall avvik grunnet økt bruk, flater dette noe ut. Informasjonen oppleves som relevant og tiltak settes i verk.

Mens vi i 2016 endret rapporteringen i økonomiseksjonen og la til noen nye analytiske verktøy vil forbedringsarbeidet i 2017 dreie seg mye om Virksomhetsstyring. Vi må binde våre planer og økonomiske

rammer til hva vi produserer, slik at vi kan ha kontroll med om vi får uttelling for den andelen av budsjettet Bystyret bevilger til hvert enkelt rammeområde. Vi har ikke glemt at vi er vinnere av Farmandprisen for landets beste årsrapport, og håper å kunne gjøre rapporteringen enda bedre med dette systemet. Ikke minst vil det være nyttig for den mer tidskritiske oppfølgingen og rapporteringen mellom administrasjon og politisk ledelse,

Som Norskehavets beredskapsby er jeg fornøyd med at Kristiansund i 2017 bygget et beredskapsrom vi kan være stolte av. I 2018 kaller vi inn alle organisasjoner som er i kontakt med beredskapsarbeidet i Kristiansund og oppretter et beredskapsråd for koordinering av ressurser og tjenester. Vi er valg som en av få kommuner som skal være tonengivende i den nasjonale helseøvelsen i 2018. Denne sammenfaller med NATO sin øvelse i Midt-Norge hvor vi også har en sentral rolle. Utenlandske tropper har allerede drevet rekognosering i vårt område for å klargjøre øvelsesscenario. Kristiansund er langt framme på samfunnssikkerhet og beredskap.

I 2017 har arbeidet med ny oppvekstplan vært på programmet for hele sektoren. Det er avholdt flere work-shops der både elever, foreldre, frivillige, ungdomsråd og politikere har jobbet med ønskene for fremtidens oppvekst i Kristiansund. Et sammenhengende plansystem er viktig, og oppvekstplanen må derfor også svare ut FN sine bærekraftsmål og de fire byene fra kommuneplanens samfunnsdel. I arbeidet har kommunen fått god veiledning fra KS-konsulent og stiftelsen Imtec, og arbeidet fortsetter i 2018.

Parallelt med dette har vi gjennom 2017 sett at den nye barnehagen i Kariholia reiser seg.

Innen våre pleie- og omsorgstjenester fortsetter vi vår krevende omstilling til mer hjemmebaserte tjenester og flere variasjoner i våre omsorgstilbud. Det er viktig at vi kan tilby flere tjenestenivå enn tidligere. Storhaugen helsehus med fokus på helse og mestring har vist seg å være et viktig steg i riktig retning. Friskliv og mestring ble utnevnt til Utviklingssenter 2017, hvilket er en bekreftelse fra omverden på at det vi gjør er riktig. Presset på institusjonsplasser har vært svært høyt, spesielt i vintermånedene. Dette har ført til at Storhaugen har hatt opphoping av pasienter som venter på ledig langtidsplass i sykehjem, dette har igjen ført til at vi i perioder har hatt for mange utskrivningsklare pasienter i sykehus.

Arbeidet med å planlegge for renovering av Rokilde sykehjem har pågått gjennom hele 2017. Det samme gjelder bygging av 6 omsorgsboliger for funksjonshemmede på Godhaugen, Frei.

Vi har altså fortsatt utfordringer med utskrivningsklare pasienter på sykehus, rådmannen ser at vi må gjennomføre større strukturelle grep for å håndtere presset på tjenestene på en bedre måte.

Enhet for Flyktning og integrering ble etablert i 2017 og flyttet inn i lokalene etter Servicetorget i Langveien 19.

Vi har fortsatt våre utfordringer innen levekår, levevaner og sykdom. Å strukturere planarbeidet vårt slik at det bidrar til at helhetlige satsinger tydeliggjøres har vært en prioritert oppgave. Vår felles satsing innen helsefremmende og forebyggende arbeid gagnar våre innbyggere ved at de får bedre koordinerte og mer målrettede tjenester, samtidig som vi ønsker å mobilisere våre innbyggere og nærmiljøet til å ta ansvar for egne liv og handlinger. Samarbeidet med frivilligheten slik at vi kan rekruttere, tilrettelegge og inkludere flere barn og unge i organiserte fritidsaktiviteter, skape en kultur der alle er inkludert gjennom partnerskapsavtalen med MOT, utvikle et sentrum der møteplasser stimulerer til fellesskap mellom generasjoner og videreutvikle nye friskliv- og mestringstilbud vil på sikt gi bedre folkehelse. Vi ser også at StikkUt engasjerer og vi har flest registreringer av alle kommuner i Nordmøre og Romsdal. Vår satsing på tilrettelegging av nye friluftslivstiltak som bedring av turvei ned til Lasken og aktivitetsløype i Folkeparken stimulerer til enda mer egenorganisert aktivitet.

Arbeidsledigheten har fortsatt nedgangen gjennom 2017, men vi opplever likevel et stramt arbeidsmarked med en ledighet i underkant av 4%. Det mest bekymringsfulle er at det rapporteres vanskelig å fylle stillinger samtidig som ledigheten ikke går raskere ned. Forhåpentligvis vil et bredere tilbud gjennom Campus gjøre oss mer rustet til å treffe med riktig kompetanse til våre næringer i tiden som kommer. Her hviler et stort ansvar på alle aktørene, både innbyggere, akademika, kommuner og næringsliv.

Kommuneledelsen kjenner mer lettelse enn glede i de økonomiske resultatene, også for 2017. Selv om vi kommer av ROBEK-listen, netto driftsresultat er bedret, vi kan sette penger i banken og vi har vist gjennomføringsevne, er den kommunale driften fortsatt i underskudd med over 28 mill. kroner.

Vi får fortsatt ikke produsert nok for hver krone i forhold til kommuner det er naturlig å sammenligne seg med. Vi vil måtte gjennomføre ytterligere effektivisering av kommunens tjenestenivå over de kommende år. Heldigvis haster det litt mindre så vi kan være sikrere på at vi tar kloke valg.

Arne Ingebrigtsen
Rådmann

Om Kristiansund

Dette er Kristiansund

Kristiansund er – og skal fortsatt være - en god kommune å leve, jobbe og drive næringsliv i. Undersøkelser viser at våre innbyggere stort sett er godt fornøyde med tjenestetilbudet. Samtidig er økonomien presset. Kristiansundsamfunnet er tjent med en effektiv og kvalitativt god kommune. For Kristiansund vil det være å skape et attraktivt, trygt og bærekraftig lokalsamfunn der innbyggerne har gode vilkår gjennom alle fasene i livet.

Slik står det til i kommunen

Store deler av næringslivet går bra. Folketallsutviklingen er negativ i Kristiansund, men positiv i flere av kommunene i regionen. Vi har god privatøkonomi, kommunen er ute av "ROBEK-lista" og kan selv prioritere sine investeringer. Kulturlivet blomstrer, folk investerer i nye boliger og handelsnæringa presenterer stadig nye tilbud.

Bak det positive førsteinntrykket ser vi at vi har utfordringer i årene som kommer. Den positive utviklingen i befolkningsveksten har snudd, og Kristiansund og resten av fylket får en redusert andel av landets befolkning. Dette betyr at vi får en mindre andel av den samlede "samfunnskaka" som fordeles etter folketall.

I 2020 skal Kristiansund ha

- et godt oppvekstmiljø som gir trygghet, omsorg og utvikling for barn og unge
- et godt tilbud om videregående utdanning, et attraktivt høyskoletilbud og studiemiljø som tiltrekker seg unge fra fjern og nær
- et godt utbygd privat og offentlig servicetilbud med gode helse- og sykehus tjenester for byen og regionen
- attraktive betingelser og løsninger som fremmer eksisterende næringsliv, nyetableringer, gründere og innovasjon, spesielt innenfor næringsklyngene petroleum/energi, marin/maritim sektor, kultur/reiseliv og handel/service
- bedret kollektivtilbudet i byen og mellom Kristiansund og omliggende kommunesenter - og et universelt utformet bysentrum tilrettelagt for økt gang- og sykkeltrafikk
- et enda bedre samferdselstilbud gjennom ferjefri E39, videreutviklet havneby og stamnetthavn, moderne lufthavn med gode flytilbud og oppgradert helikopterbase
- et attraktivt sentrum med et spennende handelstilbud for byen og regionen
- et mangfoldig kulturtilbud for byen og regionen - med et idretts- og kulturliv som omfatter både profesjonelle og amatører
- en opera som har befestet sin rolle som den ledende distriktsoperaen i Norge

Nøkkeltall

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Innbyggertall	24 131	24 395	24 507	24 526	24 442	24 300
Driftsinntekter	1 609 872	1 717 786	1 785 140	1 837 404	1 951 535	2 015 958
Driftsutgifter	1 616 663	1 704 127	1 802 216	1 816 072	1 865 898	1 997 868

«Hundrelappen» - hva brukes skattepengene til?

	kroner
Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	21,7
Grunnskole	20,0
Barnehage	13,7
Sykehjemsplasser	12,0
Sentraladministrasjon og politisk styring	6,6
Forebygging barn og unge	5,0
Sosialtjenester	4,8
Kultur og idrett	3,6
Kommunaltekniske tjenester	3,3
Rehabilitering og legetjenester	2,8
Dag- og aktiviseringstilbud (for eldre og personer med funksjonsnedsettelse)	2,3
Tilskudd til eksterne enheter	1,8
Brann - forebygging og beredskap	1,7
Plan- og byggesaksbehandling	0,7
Voksenopplæring	0,2

Derfor er det godt å bo Kristiansund

I Kristiansund tenker vi muligheter. Vårt motto er «I medvind uansett vær». Vi lever etter fire verdier som skal kjennetegne Kristiansund; samhandling, nyskaping, optimisme og raushet. Kommunen vår er – og skal fortsatt være - god å bo i både for liten og stor. Vi har mye å by på, i alle faser av livet.

Etablering

Kristiansund tilbyr personer i etableringsfasen attraktive tomter, et bredt utvalg av eiendommer til salgs til overkommelige priser, startlån for unge og etablererstøtte for vanskeligstilte.

Barn

Barn og barnefamilier i Kristiansund har et godt tilbud med full barnehagedekning, programmer for språkutvikling og IKT – supplert av en god helsestasjon og skolehelsetjeneste. Undersøkelser viser at foreldre og ansatte er fornøyde med både de private og de kommunale barnehagene.

Utdanning

Vi har eget tilbud om voksenopplæring, og utdanningstilbudet til personer med minoritetsspråklig bakgrunn er godt. I tillegg til allmenn- og yrkesfag har de videregående skolene blant annet gründerlinje, idrettsfag, musikk, dans og drama, helsefag, prosessteknikk, maritime fag og yrkessjåførutdanning. Det er etablert høyskoletilbud innen petroleumslogistikk, undervannsteknologi, beredskap, offentlig innovasjon og sykepleie, og det arbeides aktivt med utvikling av et bredere høyskoletilbud blant annet gjennom etablering av Campus Kristiansund.

Arbeidsmarkedet

Arbeidsmarkedet i kommunen er godt både for nyansatte, etablerte og spesialister. En stor andel av næringslivet er knyttet til oljerelatert virksomhet og byr på spennende muligheter. Vi tilbyr traineeordninger og stipender til nyutdannede som ønsker å bosette seg i kommunen.

Næringsliv

Kristiansund legger aktivt til rette for at eksisterende og nytt næringsliv skal blomstre og lykkes. Blant annet tilbyr vi etablererstøtte for gründere gjennom næringshage og industriinkubator. Sentrum byr på hyggelige kafeer, små nisjebutikker, kjedebutikkene du ikke kan leve uten, fiskerestauranter med kortreist mat for å nevne noe.

Transport

Med egen havn, bussterminal, flyplass og helikopterbase er det lett å reise både i regionen, i Norge og til utlandet.

Friluftsliv

Både i og rundt Kristiansund er man velsignet med frisk luft og rent vann, eksepsjonelle forhold for vannaktiviteter, topturer og friluftsliv. For den gjengse turgåer har man alt man trenger i sentrum; grønne plener og kilometervis med turstier.

Kultur- og idrett

Kristiansund byr på et blomstrende og mangfoldig kultur- og idrettsliv for alle, uansett alder og behov. Operaen er svært populær, et fantastisk musikk- og dansemiljø, kulturskole og et svært godt idrettstilbud – med ballsport i norgestoppen og et brytemiljø i verdenstoppen. Frivilligheten og dugnadsånden står sterkt. Det åpnes en ny kunstishall i 2018.

Alderdom

Det er godt å bli gammel i Kristiansund. Det er et variert og omfattende tjenestetilbud som spenner fra forebyggende tiltak, tilbud i hjemmet og ulike former for tilbud med heldøgns pleie- og omsorg. Vi har også et flott seniorsenter for de over 60.

Trygghet

Kristiansund sykehus er en viktig del av det totale trygghetstilbudet i alle livsfaser. I dette tilbudet inngår også helsestasjon for foreldre og barn, ungdom, gravide, helsetjeneste for flyktninger og skolehelsetjeneste. Våre nødetater samt en velfungerende kriseberedskap ivaretar samfunnssikkerheten for befolkningen.

Historiske hendelser

1742--1899

29. juni 1742 fikk Kristiansund bystatus av den dansk norske kongen Christian VI. Bystatusen ble gitt ved kongelig resolusjon. Stedet Lille-Fosen fikk da navnet Christiansund. Bynavnet ble senere modernisert til Kristiansund. Bystatusen markerte starten på en betydelig vekst og utvikling av lokalsamfunnet. 29. juni markeres hvert år som byens fødselsdag. Perioden fra 1742 til 1814 preges av britiske innflytteres initiativ og betydelig økonomisk ekspansjon, handelsvirksomhet og eksport av trelast og fiske. I årene 1807-1814 preges byen av krig og nød. Frei kommune ble opprettet i 1837 og omfattet også Bergsøy, Aspøy og deler av Straumsnes. I løpet av perioden ble Frei skole og nye Frei kirke bygd, og det første telefonsambandet med telefonstasjon på Frei og i Kristiansund ble etablert. I tillegg ble det bygd vei mellom Frei og Bolga samt bro over til Flatsetsundet. Grip ble egen kommune i 1897.

1900--1949

Lokalavisen Tidens Krav ble grunnlagt i 1906. De neste årene ferdigstilles Festiviteten, Nordlandet kirke, Storkaia, Gomalandet, Allanengen og Bolgen skoler. I 1910 blir de første kvinnene valgt inn i bystyret og Kitty Williamsen (V) blir den første kvinne i formannskapet. I 1920 etableres Kristiansund Elektrisitetsverk. I 1921 må formannskapet be staten om bistand fordi kommunen ikke greier sine forpliktelser. Ideen om å etablere en opera i byen blir unnfanget i 1927 og den første operaforestillingen settes opp i november. Året etter står aldershjemmet i Clausensgata ferdig og kinohallen blir innvidd. I perioden 1932-1935 var byen satt under offentlig administrasjon. En rekke veiprosjekt åpnes og byen får buss- og fergeforbindelse til omlandet. I tillegg lander det første ruteflyet i Kristiansund. I årene 1939-1945 preges byen av krig og okkupasjon, og i 1946 starter arbeidet med Gjenreisningsbyen. Nordlandet barneskole tas i bruk i 1949.

1950--1974

Byggingen av det nye fylkessykehuset starter i 1952. Det nye rådhuset innvies i 1953. I 1955 bygges Stella Maris barnehage og Frei markerer 1000-års minnet for slaget på Rastarkalv. I årene som følger åpner Frei alders- og kvileheim, Dalabrekka barne- og framhaldsskole tas i bruk og gassverket legges ned. Kirkelandet kirke blir innvidd i 1964 og markerer på sett og vis at gjenreisningen av byen er fullført. Dale og Grip innlemmes i Kristiansund kommune, og Innlandet skole og den nye navigasjonsskolen tas i bruk. Freiøya blir samlet til en kommune da nordsiden blir avgitt til Bremsnes. Kristiansund musikkskole starter opp, Kvernberget flyplass åpnes av Kronprins Harald, byen får eget oljeutvalg, AS Fastlandsfinans opprettes og Røsslyngveien skole tas i bruk. Som den eneste kommunen i Møre og Romsdal sier Kristiansund ja til EF (5 prosent) under folkeavstemmingen i 1972.

1975--1999

Stortinget utpeker byen som hovedservicebase for oljeleting nord for 62. breddegrad. Det inngås en samarbeidsavtale mellom kommunen og Den Norske Stats Oljeselskap AS om bygging av forsyningsbasen Vestbase. Byen får helikopterterminal og Vestbase etableres, samtidig som leteaktiviteten startet på Haltenbanken. I 1976 møter 12 000 personer fram på Kongens Plass for å kreve fastlandsforbindelsen realisert snarest, men først ni år etter vedtar Stortinget å bygge ut KRIFAST og i 1992 er prosjektet ferdig. I løpet av perioden tas Barmannhaugen eldresenter, Nordlandet sykehjem og Dale skole i bruk. Gamlehjemmet i Clausensgata gjenåpnes etter å ha blitt restaurert til omsorgsboliger. Byens første kjøpesenter åpner i 1989. Samme året er grunnskolen i Kristiansund 150 år. Byen feirer sitt 250 års jubileum i 1992. Inngangen på året blir tøff for byens befolkning – nyttårsorkanen fører til at byen er uten strøm i flere dager. Sundbåten blir valgt til årets kulturminne i 1998.

2000--2014

I 2003 er det slutt på all skipsbygging ved Sterkoder Mekaniske. I løpet av perioden åpner Kringsjø og Bergan sykehjem, Atlanterhavsbadet, nye Atlanten ungdoms- og kulturskole og en totalrenovert Nordlandet ungdomsskole. Både Tahitifestivalen og Nordic Light fotofestival ser dagens lys. Kommunesammenslåingen av Kristiansund og Frei trår i kraft fra 1.1.2008 og Per Kristian Øyen (Ap) blir første ordfører i den sammenslåtte kommunen. I september 2006 går første salven av til det som skal bli Atlanterhavstunnelen og Kongen åpner Storkaia etter en omfatte byggeperiode. I 2012 er det slutt på bompengeneinnkreving på KRIFAST. I 2010 blir helseminister Anne Grete Strøm Erichsen møtt av et folkehav som krever at sykehuset i Kristiansund skal få opprettholde akuttilbudet og barne- og fødeavdelingen. Om lag 10 000 innbyggere fra hele Nordmøre deltar i aksjonen. I foretaksmøte desember 2014 beslutter helseminister Bent Høie å lokalisere nytt felles sykehus for Nordmøre og Romsdal på Opdøl.

2015-

Vestbase og eier NorSea group starter året med ny milliardkontrakt for Statoil. Gleden er stor på Vestbase. Allerede i februar melder Tidens Krav at servicenæringen begynner å merke fallet i oljeprisen. I februar starter også diskusjon om regiontilhørighet. Enkelte begynner å orientere seg mot Trøndelag. De første møtene om kommunesammenslåing finner sted. I april 2015 ansettes Arne Ingebrigtsen som rådmann i Kristiansund. I mai åpner Statoil kompresjonshallen på Vestbase. I september blir det klart at Arbeiderpartiet skal ha ordføreren i Kristiansund. Kjell Neergaard kommer inn som ordfører og Ragnhild Hjelset fra Venstre overtar varaordførerkontoret.

Olav Thon lanserer planer om hotell på Innlandet i januar 2016. Det representerer en investering på 100 millioner. I mars blir det klart at bypakken blir skrinlagt. Samme måned melder rådmannen at kommunen har økonomien under kontroll. 16. mars er det offisiell åpning på nye Storhaugen helsehus. Kristiansunds første sykkelgate er også et faktum. Det er J. P. Clausens gate. 5. april gir bystyret i Kristiansund klarsignal til oppussing av Vågeveien 4. 26. april blir det klart at virksomheten til Ello skal flyttes til Sverige. 10. mai sier bystyret i Kristiansund ja til tak over isbanen i Folkeparken. Fundamentene til Maria-utbyggingen kommer til Vestbase og er startskuddet til en investering på 12 milliarder i havet utenfor Kristiansund. Ny sentrumsplan lanseres i juni 2016, det samme blir også havteknologisenteret på Bolgneset.

Kaibakken stenges i ett felt denne sommeren. Nytt renseanlegg for avløpsvann reiser seg på Hagelin. Prosjektet har en kostnadsramme på rundt 300 millioner. Kariholia blir første område som kobles på i august 2016. Bystyret vedtar ny skolestruktur i november. Ni skoler skal bli til syv, det skal bygges to nye barneskoler, en på Frei og en i Folkeparkenområdet. KBBL melder at de vil starte utbygging av Skorpa i 2018. Senere samme måned kommer det melding om at Amfi vil utvide futura med nesten 10000 kvm. Det blir kunngjort at Politiets lønns- og regnskapsenter legges til Kristiansund.

Kristiansund ballklubb rykker opp til Eliteserien. I november kommer det beskjed om at administrerende direktør Espen Remme vil at dagkirurgi skal fortsatt være i Kristiansund. Første byggetrinn er over i Tollåsenga. Beboerne i området er svært godt fornøyde og gleder seg til fortsettelsen. Helseinnovasjonssenteret begynner å se dagens lys. Intensjonsavtaler er skrevet og stillinger utlyst.

Campus Kristiansund blir ettertrykkelig satt på sakslisten i januar 2017. I februar markerer kommunen «Exit Robek», de økonomiske målene er nådd. Planer for opprustning av Kristiansund sentrum lanseres i mars.

Formannskapet gir grønt lys for bygging av nytt Atlanten stadion. I mai tildeler vi byggekontrakt på nye Kariholia barnehage. Sommeren 2017 feirer vi 275 års jubileum på rådhusplassen. Foreningen Kysten arrangerer landsstevne i Kristiansund i nydelig sommervær.

I august kommer dommen om at Helseforetaket frikjennes i sykehussaken. 3. oktober vedtar bystyret at byens søppelhåndtering fortsatt skal ligge på Hagelin. I desember blir det satt styringsgruppe for nytt distriktsmedisinsk senter i Kristiansund. Kristiansund kommune, Orkide og Helseforetaket er med.

Hendelser i 2017

Januar

Bystyret har vedtatt etablering av et heleid kommunalt utviklingsselskap for ny virksomhet på Bolgneset. Formålet med etableringen er å tilrettelegge for et havteknologisenter i Bremsnesfjord-bassenget og utvikle sjønære arealer fra Bolgneset og vestover på Freiøya.

Formannskapet gjør vedtak om å ta initiativ til en samordnet prosess sammen med Aure, Halså, Smøla, Surnadal og Rindal. Forutsatt at fylkeskommunene i Nord- og Sør-Trøndelag er positive til initiativet, anbefaler Kristiansund at det sendes felles søknad til kommunal- og moderniseringsdepartementet om at det snarest settes i gang en utredning om fylkesgrensejustering der Kristiansund, Aure, Halså, Smøla, Surnadal og Rindal blir en del av den nye Trøndelagregionen.

Ordningen med Opplevelseskortet har vært et tilbud i seks år i Kristiansund og videreføres i 2017.

Campus Kristiansund blir ettertrykkelig satt på sakslisten i januar 2017.

Februar

I februar feirer kommunen «Exit Robek», de økonomiske målene er nådd.

Onsdag 1. februar var alle kommunens ansatte på 60 år eller mer, invitert til senior-samling i Caroline. Hensikten med samlingen var å informere om kommunens seniorordning og om pensjonsordningene.

Roland Alexander Mausest (40) er engasjert som prosjektleder for Campus Kristiansund. Han er engasjert av Møre og Romsdal fylkeskommune, men skal etterhvert ha kontorsted på Kristiansund rådhus.

Plan- og bygningsrådet inviterte torsdag 1. februar til frokostmøte i rådhuskantina med tema sentrumsutvikling.

I 2016 kunngjorde NAV at sykemeldingsprosessen skal digitaliseres. Kristiansund er med i pilotprosjektet, og i løpet av februar får kommunalt ansatte mulighet til å sende sykmeldingen digitalt.

Prosessen med å utvikle ny hjemmeside for Kristiansund kommune er i full gang. Design og layout er bestemt, og menystrukturen er under utvikling. Resultatet skal bli brukervennlig, hvor innholdet er målgruppetilpasset innbyggerne og næringslivet, der relevant og etterspurt informasjon blir framhevet.

Fredag 10. januar inviterte Annette Gundersen, leder på servicekontoret til informasjonsmøte om Vågeveien 4 som blir Kristiansunds nye kommunale storstue. Her blir det rett tjeneste på rett sted, til rett tid.

Byggesaksavdelingen har den siste tiden jobbet knallhardt med å forbedre prosesser og arbeidsrutiner. Et av resultatene er at antallet restanser er redusert fra rundt 1500 for et par år siden til i underkant av 600 ved utgangen av 2016.

Mars

Fra og med 28. februar startet vi live-streaming av bystyremøtene. Alle som vil kan nå følge møtene fra egen PC via kristiansund.no. Opptakene blir også arkivert og koblet til det enkelte saks-dokument/-vedtak, og kan søkes opp via sak og møtedato på kristiansund.no.

I februarmøtet vedtok bystyret at kommunen nå skal ha 4 stemmekretser under årets stortingsvalg, og ikke 8 slik som tidligere valgår.

Onsdag 15. mars mobiliserer hundrevis av russ ved de to videregående skolene i Kristiansund for å samle inn penger for de som lever med en kreftsykdom som de i dag ikke blir friske av.

Den nye kantina i den tidligere vestibylen på rådhuset ble satt i drift i midten av mars i 2015 og har vært en suksess fra første dag. Fredag 10. mars var det 2-års-markering. Det ble markert med pølsefest.

Friskliv og Mestring i Kristiansund er nå blitt Utviklingssentral i Region Midt-Norge. Sentralen i Kristiansund blir med dette én av ti Utviklingssentraler i Norge, som får samarbeide med Helsedirektoratet om utvikling og kvalitetssikring av kommunale frisklivssentraler.

Onsdag 1. mars var kommunal- og moderneringsminister Jan Tore Sanner på besøk i Kristiansund. Programmet var tettepakket med besøk til bedrifter, to kommunale enheter samt åpent Høyremøte om næringsutvikling, kommune- og regionreform.

Planer for opprustning av Kristiansund sentrum lanseres i mars.

April

Kristiansund er en av 27 større kommuner som har takket ja til invitasjonen om å delta i prosjektet «NED med sykefraværet».

Anton Monge svingte hatten for Statoil og hyllet selskapet med 3 x hurra for Njord Future-planene til 20 milliarder kroner i investeringer. Dette skjedde i siste Petropolen med 100 besøkende. Lederen av Kristiansunds olje- og energiutvalg er storfornøyd med utbyggingssakene som har landet den siste tiden.

Kommunen skal også i år markere FNs «Verdens arbeidsmiljødag» fredag 28. april. Dagen markeres av fagforeninger og bedrifter over hele verden.

I løpet av året blir det en ny medarbeiderundersøkelse for ansatte i kommunen. Da skal 10-faktormodellen brukes. Dette er en medarbeiderundersøkelse tilpasset kommuner.

En av vårtegnene er russen med sin egen revy, bekledning og fester. De siste 10 årene har det vært felles informasjonsdag i Braatthallen for avgangselevne, og da trengs det noe planlegging for at dagen skal bli bra.

Mai

Kommunens facebookside passerer 5 000 «likere». Dette tilsvarer 20,45 prosent innbyggerne og er den høyeste scoren blant bykommunene i Møre og Romsdal. Ålesund har 7 984 likere (16,86 %) og Molde 2 746 likere (10,21 %).

I mai tildeler vi byggekontrakt på nye Karihola barnehage.

Terje Søviknes var svært godt fornøyd med sitt første besøk tirsdag 2. mai, i oljebyen Kristiansund. Han likte kreativiteten i næringslivet og viljen til å bygge videre, og han leverte superlativer med å se og oppleve Åsgard kompresjonsanlegg hos Statoil subsea-pool på Vestbase øst.

Like før ferien i fjor fikk kommunen tilført cirka 16,9 millioner fra staten i ekstraordinære midler. Av disse skulle Eiendomsdrift disponere cirka 10 millioner. Pengene skulle brukes som mottiltak for kommuner med stor ledighet grunnet redusert sysselsetning i oljenæringen. De skulle brukes til å sysselsette arbeidsledige, samt bedrifter som hadde permittert arbeidstakere, eller som var i ferd med å permittere.

Kommuneplanens samfunns- del skal revideres og rådmannen inviterer næringslivet til samarbeidsmøte i bystyresalen 11. mai.

Norsk fosterhjemsforening har de siste årene hatt prosjekt om å bygge broer mellom foreldre og fosterforeldre. Kristiansund er en foregangskommune.

4. klasse ved Frei skole har deltatt i den nasjonale konkurransen «Batterijakten 2017» og kom på 4. plass.

Juni

I juni starter Enhet for sykehjem opp med et vakthavende sykepleieteam. Det er satt av 6,4 årsverk med 8 ansatte i stillinger på gjennomsnittlig 80 prosent.

På fem dager har 5000 registrert seg og 14000 turer er registrert i StikkUT. Kristiansund ligger så langt på topp med omlag 3300 registreringer fordelt på våre 12 turmål.

Kristiansund Voksenopplæring er glade for at de har Røde Kors og Musikkrådet Møre og Romsdal representert ved Kristiansund Kulturskole som aktører til å bistå i arbeidet med integrering.

Samfunnsdelen i kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument. Her fastsettes mål, retning, og strategier for kommunens utvikling framover. Forslaget legges fram for bystyret 20. juni med innstilling om at forslaget sendes ut på høring med frist til 7. september.

Tirsdag 6. juni var det mønssåsfest for alle håndverkerne på det nye «Servicetorget», som nå er det offisielle navnet på gamle Jonas Eriksen i Vågeveien 4.

Torsdag 29. juni er Kristiansund 275 år og det markerer vi med mange små og store arrangement.

Kultur- og folkehelseutvalget i Møre og Romsdal behandlet 7. juni tildeling av spillemidler til anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Som i fjor var det en rekordstor sum til fordeling i Møre og Romsdal, totalt 72,7 millioner. Av disse fikk Kristiansund 6 640 000.

Torsdag 22. juni ble avløpsrenseanlegget på Hagelin offisielt åpnet av hovedutvalgsleder Asle Andre Orseth. Anlegget tar nå imot avløpsvann fra nordre del av Kirkelandet og hele Gomalandet. Overføring for resterende del av Kirkelandet blir ferdig i løpet av 2017. Avløpsvann fra Nordlandet og Innlandet blir overført innen 2021.

Juli

NEAS har etablert en gratis internettzone på Carolines plass. Tjenesten gir fri tilgang til Internett med god kapasitet for alle som ferdes i området. Dette er en gave til Kristiansund i anledning 275-års jubileet.

I anledning Campuskonferansen og Kristiansund sitt 275-års jubileum inviterte ORKidé Mørebenken til eget dialogmøte torsdag 29. juni. Det er stor enighet om å jobbe videre med konkrete saker for videre vekst og utvikling av Nordmøre.

Fra torsdag 13. til søndag 16. juli arrangeres KS Nordenfjeldske Seileruke i Kristiansund. Båtene kommer onsdag 12. juli.

Fra torsdag 20. til og med søndag 23. juli har Forbundet Kysten landsstevne i Kristiansund. Da blir det mye liv og røre både på sjø og på land.

August

Fredag 25. august var elevene fra de videregående skolene invitert til Carolines plass for å bli kjent med byens lag, foreninger og organisasjoner.

September

Torsdag 14. september var servicekontoret igjen på flyttefot. Denne gangen ned Kaibakken til havna og til Vågeveien 4. Servicekontoret skifter samtidig navn til Servicetorget.

I forbindelse med brannvern-uka 2017 er alle barnehagene i Kristiansund invitert til å besøke brannstasjonen. I tillegg så er det åpen dag på brannstasjonen lørdag 23. september.

I slutten av september flyttes Politiets operasjonssentral til Ålesund. Sentralen har siden 2001 vært lokalisert i Kristiansund og om lag 20 medarbeidere har vært tilknyttet sentralen i Kristiansund.

Kristiansund, Averøy, Tingvoll og Gjemnes kommuner blir enige om felles legevaktavtale.

Oktober

Det er gjennomført et vaktskifte i olje- og energiutvalget. Anton Monge (H) har overlatt roret til partifellen Torbjørn K. Sagen.

Allanengen skole ved FAU har i løpet av de siste tre årene fått tre nye nærmiljøanlegg, finansiert gjennom spille-middelordningen. I oktober åpnet steg tre i satsingen, nemlig treningsparken. Tidligere har de bygget ballbinge og klatrejungel.

Nye partnerskapsavtaler er underskrevet, kommunen og skolene er samfunnsbyggere, Nordlandet ungdomsskole ble kåret til årets MOT-partner ungdomsskole 2017, Foredrag, coaching og lederutvikling vil bli gitt til skolepersonalet, kommuneledelsen og lokalsamfunnet gjennom tre år.

Etter initiativ fra «Gamle Kripos» og Brystkreftforeningen, samt bistand fra West Elektro og NEAS har kommunens tekniske enhet nå fått skiftet ut lysene på Varden. Før var det 3 armaturer på til sammen 3000 watt. Nå er det 7 LED-armaturer på i alt 350 watt som lyser opp Vardetårnet. I forbindelse med «Rosa sløyfe» aksjonen var det en «Nye lys på Varden markering» torsdag 5. oktober.

November

Kristiansund voksenopplæring er engasjert i EU-prosjektet Intercultural Skills and Learning Activities for New Development, med forkortelsen ISLAND. Dette er et treårig utviklingsprosjekt med partnere fra sju opplæringsinstitusjoner fra seks land.

Onsdag 1. november ble den nye aktivitetssløypa i Folke-parken offisielt åpnet. Elever fra Idrettslinja ved Atlanten videregående skole, Friskliv og mestring samt barnehager var tilstede da ordfører Kjell Neergaard klippet snora.

Siden Kristiansund kommune er blant de som har kommet lengst i å integrere internettverktøy i Rask psykisk helse-tilbudet, ble kontoret invitert til å holde innlegg om erfaringer på NAPHA konferansen i Oslo i oktober.

På årets omsorgskonferanse «Godt å leve hele livet» var det storstilt deltakelse fra Kristiansund. Hele 5 av de 22 teamene på standplass kom fra Kristiansund kommune. Konferansen ble arrangert i Molde.

Desember

Styringsgruppen for Campus-prosjektet feiret på siste møte at det så langt i år er kommet 120 nye studieplasser øremerket Kristiansund.

Det går mot storfusjon mellom Wintershall og DEA.

Vi starter jobben med å utvide Dale barneskole. Arbeidet startet i høst og påbygget skal stå ferdig til skolestart i 2018.

Det jobbes for tiden på mange områder i kommunen for å gjøre klart til at kommunene skal ta over ansvaret med borgerlige vigsler.

Kongens Fortjenstmedalje ble fredag 1. desember tildelt den lokale kunstneren Nils Fiske. Ordfører Kjell Neergaard overrakte medalje og diplom ved en høytidelig sammenkomst i Knudtzonlunden på Frei.

Klar tale fra ordfører Kjell Neergaard under årets Desemberkonferanse: - Dere må lete mer, dere må finne mer og dere må utvinne mer.

Orkide, Kristiansund kommune og Helseforetaket går sammen om å sette styringsgruppe for nytt DMS i Kristiansund

Oss-nor i Kristiansund blir tildelt vedlikeholdsavtale med Statoil. Kontrakten har en verdi på flere hundre millioner.

Felix Baldauf fra Kristiansund blir årets idrettsutøver på Nordmøre. I mai ble Baldauf Europamester.

.

Utdrag fra enhetenes gladsaker

SERVICE OG KULTUR

Servicekontorer har arrangert «Seniornett» hver onsdag med deltakere i alderen 65 til 85 år. Tilbudet skal motivere innbyggerne til å lære seg data og internett - alt fra å slå på maskinene til å benytte offentlige tjenester.

Økonomiseksjonen har gjennom levering av relevante økonomidata og annen styringsinformasjon aktivt bidratt til at Kristiansund kommune scorer svært høyt på resultatfokus og effektivitet i Kommunekompasset.

Nordmøre Kemnerkontor har utvidet staben med to skatterevisorer og kemnerkontoret utfører nå tjenester for til sammen 13 kommuner lokalisert til Nordmøre, Romsdal og Sør-Trøndelag.

Kulturenheten har gjennomført en nasjonalpolitisk kulturdebatt i Festiviteten. Tiltaket hadde stor betydning for arbeidet med nytt opera- og kulturhus.

Kulturskolen samarbeidet med Operaen i Kristiansund om oppsetningen av forestillingen «Syver og Beatrice – et sommermysterium». Kulturskolen var leverandør av lydutstyr og –tjenester. I tillegg deltok teaterlever fra skolen i oppsetningen.

Biblioteket har innført selvbetjeningsløsning og merket til sammen 75 000 enheter med RFID-brikke, slik at publikum selv kan låne ut og levere inn ved hjelp av automatene.

OPPVEKST

Dale barnehage har valgt å sette mobbing i barnehagen på kartet i gjennom dette fått gode barnegrupper med fokus på vennskap.

Fløya barnehage har etter forespørsel fra foreldre tatt i bruk egen facebookside. Tilbakemeldingene er svært gode og siden bidrar til et tettere og bedre foreldresamarbeid.

Heinsa barnehage har gjennom et godt samarbeid med vaktmester og Eiendomsdrift fått skiftet deler av bordkledningen, malt yttervegger, lagt nytt kjøkkengulv samt fått installert ny brannsentral. Oppgraderingen av bygget medfører økt trivsel i hverdagen.

Karihola barnehage har i lengre tid jobbet med organisering og aldersdelsinndeling av barna i grupper. Ansatte følger barna over tid og alle barn under tre år har nå opphold i avdelingen Lilleputten. Barnehagen har fått gode tilbakemeldinger på den nye organiseringen.

Myra barnehage har implementert «Språkspor» og oppdatert sin språk- og begrepsplan. Denne brukes nå som et arbeidsdokument i planleggingen av alt språkarbeid i barnehagen.

Rensvik barnehage har gjennom prosjektet «La mæ få klar det sjøl» økt nærværet blant de ansatte.

Røsslyngveien barnehage har sammen med foreldre gjennomført dagnadskvelder på barnehagens uteområde. Positivt for barn og ansatte at barnehagens «uterom» fikk en oppgradering. Behovet var stort, og arbeidet fortsetter våren 2017.

Bjerkelund skole fikk ferdigstilt modulbygget ved skolen og kunne igjen tilby alle klasser fullverdige og flotte klasserom. Dette medførte også at skolen fikk tilbake spesialrommene mediatek, kunst- og håndverk samt mat- og helse. Tidligere plassutfordringer ble løst for dette skoleåret.

Dale barneskole har økt sin samlede kunnskap om vurdering og læring, og utøver en kollektiv vurderingspraksis som er svært gunstig for elevenes læring og kompetanseutvikling.

Frei skole har sammen med de andre barneskolene og ungdomskolen på Frei (Freiklynga) innledet et tett samarbeid i forhold til overgangen mellomtrinn/ungdomstrinn. Satsingen har som mål å heve de faglige resultatene for elevene.

Gomalandet skole har hatt fokus på bevisst rekruttering og bruk av riktig kompetanse på rett sted. Dette skal bidra til at skolen arbeider optimalt med satsingsområder; språklig kompetanse, fysisk og psykisk helse og sosial kompetanse. Arbeidet er med på å utvikle skolemiljøet for ansatte, elever og foreldre/foresatte.

Innlandet skole hadde i vårsemesteret egen innføringsklasse for 28 elever på 1.-2. trinn. Dette var en positiv erfaring for elever og personale, og var til berikelse for hele skolemiljøet.

Nordlandet barneskole har gjennomført foreldreundersøkelse. I følge undersøkelsen opplevde foreldrene at barna trives på SFO og at de har et godt samarbeid med personalet der. På flere punkter i undersøkelsen var det signifikant bedring.

Rensvik skole fikk i høst merket opp skoleplanen med bokstaver og tall. Dette gjør at skolen lett kan kombinere fysisk aktivitet med læring. I tillegg ble lærerne kurset i bruken av dette.

Atlanten ungdomsskole ønsker å være en foregangsskole og fokuserer på IKT og hvordan dette kan brukes pedagogisk i undervisning og læring. Alle 8. klassinger fikk hver sin pc ved skolestart og skolen jobber godt med digitalt læringsmiljø og målet om å være en fremtidsrettet skole. Skolens lærere er ettertraktede foredragsholdere rundt om på Nordmøre.

Voksenopplæringen har i samarbeid med Kristiansund videregående skole opprettet et tilbud om grunnskoleopplæring for unge voksne innvandrere i aldersgruppen 16-23 år. Dette er med på å senke terskelen for å satse på utdanning for innvandrerungdom og sikre at de fullfører påbegynt utdanningsløp.

Barn, familie og helse opprettet «Tverrfaglig helsestasjon» (TH) som består av helsesøster, spesialpedagog, familieveileder, lege og fysioterapeut, samt jordmor ved behov. Tilbudet er et utvidet helsestasjonstilbud til risikoutsatte barn i alderen 0-5 år og deres familier, og skal gi rett hjelp til rett tid. TH skal også fungere som los og koordinere tidlige tiltak rundt barnet med familien. Det er utviklet en metodebok for TH.

PPT igangsatte et kompetanseprogram for alle skoler i vårt distrikt med fokus på hvordan en skal forebygge, avdekke og stoppe mobbing. Programmet går over ett skoleår.

HELSE OG OMSORG

Hjemmetjenesten har gjennom målrettet arbeid redusert sykefraværet fra 15,2 % i 2015 til 12,1 % i 2016 - en reel nedgang på 20,4 %. Det økte nærværet er viktig for mange andre områder, som pasientsikkerhet samt kvalitet og kontinuitet på tjenestene.

Flyktningetjenesten i NAV Kristiansund bosatte totalt 111 flyktninger, av disse er 10 enslige mindreårige. De 10 unge guttene som kommer fra Eritrea og Syria, er alle godt i gang med skolegang og fritidsaktiviteter i kommunen.

Morbærtreet ved Bo og habilitering ble flyttet fra privatleide lokaler til Folkets hus. De nye lokalene var større enn tidligere, og fra høsten flyttet derfor deler av tilbudet ved Stortua arbeidssenter med to ansatte over til Morbærtreet.

TEKNISK

Kommunalteknikk utførte omtrent det dobbelte av planlagt aktivitet knyttet til moderniseringen av kommunens gatelys. Det ble følgelig brukt dobbelt så mye penger. Kommunen fikk på nytt nasjonal oppmerksomhet på sin satsing av «intelligent» system og bruk av aller nyeste LED-teknologi her til lands.

Plan- og byggesak har fokusert på rydding og organisering. Det er fjernet om lag 900 restanser i ryddeprosjektet og byggesaksbehandlingen har kommet et godt stykke på vei med rasjonalisering av saksbehandling.

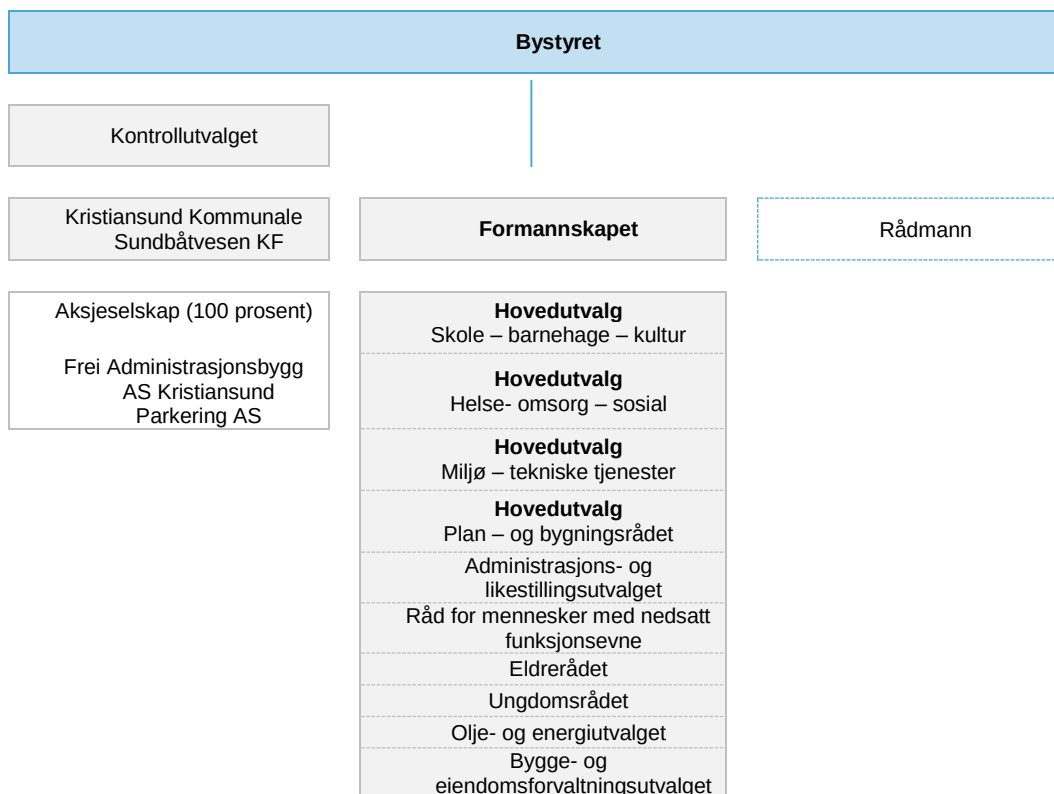
Brann og redning har prioritert kompetanse og øvelser, for best mulig å dekke innbyggernes forventninger ved brann eller andre ulykker.

Organisering

All delegering av fullmakter i Kristiansund kommune skjer i henhold til vedtatt delegasjonsreglement og reglement for intern videredelegasjon.

Politisk struktur

Kommunens politiske styringsstruktur er organisert etter hovedutvalgsmodellen. Ny politisk struktur ble vedtatt 1.9.2015.

Bystyret har 45 medlemmer og er kommunens øverste politiske organ. Bystyret fatter vedtak på vegne av kommunen så langt ikke annet følger av lov og delegeringsvedtak.

Formannskapet har 11 medlemmer og er kommunens nest øverste politiske organ. Formannskapet behandler og avgjør en rekke saker som er delegert av bystyret. I tillegg behandler formannskapet forslag til handlingsprogram, og gir innstilling i en rekke andre saker som skal til bystyret.

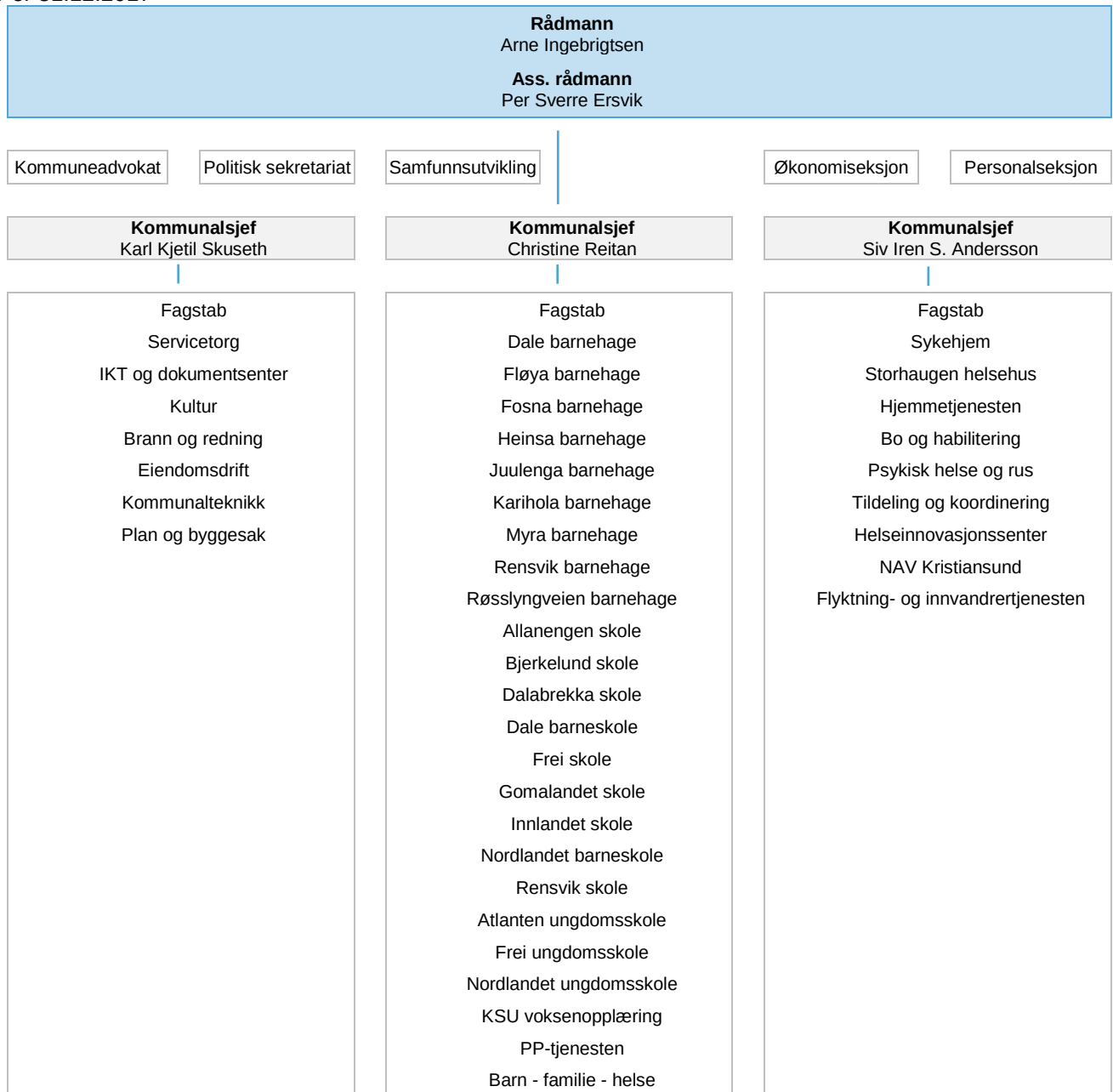
Kommunen har fire **hovedutvalg**, alle med 9 medlemmer. Utvalgene forbereder og innstiller saker som behandles av bystyret. Plan- og bygningsrådet behandler saker i henhold til plan- og bygningsloven.

Formannskapet, Kontrollutvalget og Administrasjons- og likestillingsutvalget er lovpålagte organer. Det samme er Eldrerådet og Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Administrativ struktur

Kristiansund kommune er administrativt organisert i en tradisjonell linjeorganisasjon som arbeider vertikalt, og stab/støtte-funksjoner som arbeider horisontalt. Rådmannen har gjennomgående delegasjon av myndighet i forhold til utførelse av definerte oppgaver og ansvar.

Per 31.12.2017

Rådmannen er kommunens øverste administrative leder, og ansvarlig for saksutredninger for folkevalgte organer og iverksettelse av politiske vedtak. Rådmannen er også ansvarlig for den daglige driften av kommunen.

Rådmannens strategiske toppledergruppe består av rådmann, assisterende rådmann, tre kommunalsjefer samt kommunikasjonsjef.

Assisterende rådmann har rådmannens ansvar og fullmakter som stedfortreder. Assisterende rådmann er nærmeste leder til økonomisjef og personalsjef, som har et gjennomgående fagansvar for hele organisasjonen.

Kommunalsjefene har linjeansvar og rådmannens fullmakter innenfor sine respektive rammeområder. I tillegg har den enkelte kommunalsjef et spesielt ansvar for de fagområdene som hører til kommunens hovedutvalg og andre utvalg.

Enhetslederne er ansvarlig for sine enheter innenfor rammen av de fullmakter som er delegert fra rådmannen. Det innebærer at enhetslederne har nødvendig myndighet til å sikre enhetenes drift både når det gjelder faglige, økonomiske, personalmessige og organisatoriske forhold.

Avdelingslederne er ansvarlig for avdelingens personalkostnader.

Administrativ ledelse

Kommunens strategiske ledergruppe

Per 31.12.2017

Rådmann *Arne Ingebrigtsen*

Assisterende rådmann *Per Sverre Ersvik*

Kommunalsjef oppvekst *Christine Reitan*

Kommunalsjef helse og omsorg *Siv Iren Stormo Andersson*

Kommunalsjef teknisk, kultur og service *Karl Kjetil Skuseth*

Kommunikasjonssjef *Tore Lyngvær*

Mål og resultater

Mål og resultater

Resultatene for 2017 viser at kommunen har bidratt til samfunnsutvikling både lokalt og regionalt. Vi har utviklet oss som regionsenter gjennom deltakelse i Byregionprogrammet, fylkeskommunens prosjekt «Byen som regional motor», kommune- og regionreformarbeidet og en rekke samarbeid med kommuner, næringsliv og organisasjoner.

Kommuneplanen

Kommuneplanen er kommunens overordnede strategiske styringsdokument og inneholder mål og retningsvalg for kommunens utvikling. Kristiansund kommune skal legge til rette for muligheter for innbyggere, brukere, næringslivet og frivilligheten.

I tråd med SNOR-verdiene er det definert syv perspektiver og hovedmål for utviklingen av Kristiansund-samfunnet i kommuneplanperioden 2008-2020. Innen hvert perspektiv er det definert mål og strategier som gjelder for Kristiansund-samfunnet og beskriver komplekse samfunnsutfordringer. Kommunen er én av flere aktører som skal bidra til å nå målene. Strategiene er virkemidler for måloppnåelse. Disse blir det rapport på for 2017.

I november 2017 vedtok bystyret en ny samfunnsdel til kommuneplanen for 2018 – 2030. Den nye samfunnsplanen er fundert på FNs bærekraftsmål – og presentert som fire beskrivelser av framtidens Kristiansund som en varm, klok, modig og smart by.

Utfordringer og planer

Kommuneplanens samfunnsdel for 2018 – 2030 ble vedtatt i 2017. I 2018 skal det utvikles mål og tiltak til samfunnsdelen i kommunens politiske organer, og vi skal etablere et nytt system for virksomhetsstyring.

Regionsenter

Kristiansunds rolle som regionsenter er under press. Kommunereformen kulminerte i 2016 med vedtak i alle kommunene rundt Kristiansund om å bestå som egen kommuner. Utover 2017 «lekker» Nordmøre ved at Eide går sammen med Fræna og inn i Romsdalsregionen, ved at Rindal flytter fylke og ikke minst ved at Halså slår seg sammen med Hemne og over til Trøndelag. I Kristiansundsregionen har det vært en splittende debatt om fylkes- og regiontilhørighet.

Mål

Kristiansund skal være et sterkt, raust og inkluderende regionsenter for hele Nordmøre.

Resultater

INITIERE, LEDE, DELTA I REGIONALE OG INTERKOMMUNALE UTVIKLINGSPROSJEKTER OG TILTAK
Helseinnovasjonssenteret og etableringen av regionalt responscenter har styrket regionen og samarbeidet. Vedtak om etablering av campus i sentrum av Kristiansund er en samlande sak for kompetansemiljøene på hele Nordmøre, i sterkt og utviklende samarbeid med det akademiske miljøet ved høyskolen i Molde.

Byregionprogrammet ble reaktivert gjennom felles profilering samt kartlegging av næringsarealer i deltakerkommunene.

Vilkår for interkommunale samarbeidsløsninger ble debattert og vi står bedre rustet framover. Vi inngikk nytt samarbeid med Tingvoll kommune om kjøp av viltforvaltningstjenster.

Vi har bidratt til utvikling av havnesamarbeid i og utenfor regionen gjennom vår deltagelse i Kristiansund og Nordmøre Havn IKS.

Interkommunal kommunedelplan for sjøområdene på Nordmøre ble sendt på 2. gangs høringsrunde. Arbeidet har vært i regi av regionrådet ORKidé, med Tingvoll som vertskommune.

TYDELIGGJØRE OG FORSTERKE VÅR ROLLE SOM REGIONSENTER

Etter et meget turbulent 2016 for kommunestruktur, regionalt samarbeid og utvikling, forsøkte vi i 2017 å finne en ny vei framover for Nordmøre. Eide, Rindal og Halså er på vei ut av det tradisjonelle Nordmørssamarbeidet. Samtidig er prosessen for å få innlemmet Nordmøre i Trøndelag stanset opp, og det er tatt nye initiativer til kommunestrukturdebatter i lys av Gjemnes sin utsatte posisjon mellom byene, og med indre strid om retning og tilhørighet.

Byregionprogrammet for Kristiansundsregionen (med Kristiansund og 6 nabokommuner¹) ble restartet med ordførerne inn i styringsgruppa under ledelse av averøy-ordfører Ingrid Rangønes. Arbeidet ble konsentrert om et konkret areal- og næringskartlegging samt felles profilering bl.a. med ordførertelt under Smølabonan.

Etableringen av regionalt senter for helseinnovasjon og samhandling, og regionalt responscenter, vil styrke oss i forhold til rekruttering av fagpersonell og bedre helsetjenester for innbyggerne. Regionalt senter for helseinnovasjon eies av Nordmøre regionråd, med Kristiansund som vertskommune.

Alle former for samarbeid i og utenfor regionen er viktig for Kristiansund som regionsenter. Ved utgangen av 2017 deltok vi i 29 interkommunale tjeneste- og forvaltningssamarbeid og 8 interkommunale prosjektarbeider.

¹ Kristiansund, Averøy, Gjemnes, Halså, Smøla og Tingvoll. Aure har vært observatør.

Samarbeidsordninger

Område	Samarbeid	Kontorkommune	Antall ORKidé-kommuner (*)
Regionråd	ORKidé - Nordmøre regionråd	Kristiansund	10
Politisk samarbeidsorgan	Byer i Midt-Norge	Trondheim	1 (9)
Arkiv	IKA Møre og Romsdal IKS	Ålesund	10 (36 + MR fylke)
Havnevirksomhet	Kristiansund og Nordmøre Havn IKS	Kristiansund	9 (11)
Krisesenter	Nordmøre krisesenter IKS	Kristiansund	7
Renovasjon	Nordmøre interkommunale renovasjonsselskap IKS (NIR)	Kristiansund	7 (9)
Revisjon	Møre og Romsdal revisjon IKS	Kristiansund	10 (18 + MR fylke)
Alarmsentral	Mottakssentral for trygghetsalarmer	Kristiansund	4 (5)
Alarm 110-sentralen	Møre og Romsdal 110-sentral KF	Ålesund	10
Arbeidsgiverkontroll	Arbeidsgiverkontroll for Nordmøre	Kristiansund	8 (12)
Barnevern	Barneverntjenesten for Kristiansund, Averøy og Gjemnes	Kristiansund	3
Beredskap	Nordmøre interkommunale utvalg mot akutt forurensning (NIUA)	Kristiansund	10 (11)
Bibliotek	Kjøp av biblioteksjeff fra Kristiansund	Kristiansund	2
Brann	Brannsamarbeid med Averøy	Kristiansund	2
Byggesak	Interkommunalt tilsyn i byggesaker	Kristiansund	8 (10)
Friluft	Friluftsrådet for Nordmøre og Romsdal	Molde	7 (15)
IKT	IKT ORKidé	Sunndal	10 (13)
Innkjøp	Nordmøre interkommunale innkjøpssamarbeid	Kristiansund	10 (12)
Kemner	Nordmøre kemnerkontor	Kristiansund	4
Kontrollutvalg	Nordmøre sekretærfunksjon for kontrollutvalg	Kristiansund	8
Kultur	Salg av fagkompetanse	Averøy	2
Landbruk	Felles landbrukskontor	Gjemnes	2
Legevakt	Legevakt Kristiansund og omegn	Kristiansund	4
Opplæring	Nordmøre og Romsdal kommunale opplæringskontor	Kristiansund	1 (5)
Overgrep	Nordmøre voldtekstmottak	Kristiansund	3
PPT	Pedagogisk-psykologisk tjeneste for ytre Nordmøre	Kristiansund	4
Plan	Interkommunal kommunedelplan for sjøarealene på Nordmøre	Tingvoll	9 (10)
Veterinær	Veterinærvakt	Gjemnes	2 (3)
Øyeblikkelig hjelp	Interkommunalt øyeblikkelig hjelp døgntilbud	Kristiansund	4

(*) antall kommuner totalt med i ordningen.

Ved utgangen av 2017 deltok kommunen i 29 formelle samarbeidsordninger i og utenfor regionen. Eierinteresser² i selskaper som ivaretar kommunens rolle som regionsenter kommer i tillegg. Kommunen er også engasjert i andre former for samarbeid som nettverk og løpende prosjektaktivitet.

BIDRA TIL, SAMT UTVIKLE SAMARBEID MELLOM NÆRLIGGENDE BYER OG NABOREGIONENE
Byen som regional motor, fylkeskommunens bysatsing med Ålesund, Molde og Kristiansund, ble forsterket bl.a. gjennom fylkestingets bevilgning på 25 mill. kroner for 2017. Vi har her en fellesarena for samarbeid, kompetanseløft og finansiering av tiltak med fylket og byene i Møre og Romsdal. Programmet styres av «bymøtet» med ordførerne og rådmennene i byene og fylkeskommunen.

Nettverket «Byer i Midt-Norge» er videreført med Kristiansund som deltaker sammen med Trønderbyene.

Utfordringer og planer

Kommunereformen og regionreformen medførte splittelse og redusert tillit kommunene i mellom. Vi har derfor en stor utfordring foran oss for å samle regionen om felles muligheter og verdiskaping.

Ved utgangen av 2017 er det stor usikkerhet knyttet til Gjemnes kommune sin framtid, vil kommunen få fortsette som nå slik kommunestyret har vedtak om, bli delt gjennom en grensejustering, eller bli mer eller mindre tvangssammenslått med andre kommuner? Usikkerheten har ført til fornyet kommunestrukturdebatt i Averøy og Tingvoll. Kristiansund kommune har gjentatt invitasjonen til samarbeid om en ny kommune på ytre dersom naboene ønsker dette.

² Se kommunens «Eiermelding del 2 - eierberetning» for utfyllende informasjon.

Arbeider med å styrke byens regionsenterfunksjoner fortsetter i 2017. Arbeidet skjer på flere områder;

- Byregionprogrammet skal styrke næringsliv og bosetting og sikre en balansert regional utvikling.
- Bypakken skal sikre en koordinert by- og transportutvikling.
- «Byen som regional motor» gir oss tilgang til kompetanse og tilskuddsmidler for byutvikling.
- Sentrumsplanen skal tilrettelegge for et mer attraktivt bysentrum.

«Sjøområdeplan Nordmøre» vil etter andre gangs høring bli vedtatt i 2018.

Næringsutvikling

Kristiansundsområdet skal være et allsidig og attraktivt arbeidsmarked. 2017 har vært preget av omstilling i næringslivet og strategisk jobbing med store prosjekter som Campus Kristiansund og Helseinnovasjonssenteret.

Mål

Kristiansundsområdet skal være et allsidig og attraktivt arbeidsmarked.

VI SKAL

1. Styrke de sentrale næringsklyngene petroleum og energi, marin og maritim sektor, kultur og reiseliv samt handel og service.
2. Tiltrekke oss arbeidsplasser innen statlig og regional offentlig forvaltning.
3. Opprettholde og videreutvikle arbeidsplasser innen landbruk.

Resultater

STYRKE SENTRALE NÆRINGSKLYNGER

Gjennomføring av innholdet i avtalen mellom Kristiansund kommune og Kristiansund og Nordmøre Næringsforum om næringsutvikling.

Aqua- Nor; KNN administrerte en stand for lokalt næringsliv som en del av standen til Møre og Romsdal fylkeskommune, samt arrangerte et lunsjmøte på messeområdet, og laget en brosjyre med fokus på regionen. Rådmann deltok med innlegg på lunsjmøte. Meget godt besøkt og godt faglig innhold.

Marin Arena: Møteplass med godt faglig innhold. Det har vært gjennomført 4 samlinger. Alltid relevante og aktuelle temaer. Marin Arena er vellykket i formen og samler et jevnt godt antall besøkende. Påmeldte varierer mellom 50 – 100 deltagere. Deltagere fra hele Nordmøre.

Gjennomføring av Snadderfestivalen på Rådhusplassen i Kristiansund. Nytt av året var egen ølfestival. Antall utstillere økte fra 13 til 20 stk.

Det er arrangert karrieredager for ungdomsskoleelever.

Formannskapet som næringsutvalg har hatt Møteserien #Kristiansundsløftet med følgende temasekvenser organisert av samfunnsutviklingsenheten.

Februar: Presentasjon #Drømmeløftet fra Innovasjon Norge - mulighetsområder for utvikling

Mars: Reiseliv; Temamøte for politikere og deretter reiselivsnæring. Fra IN, NCE og Møre og Romsdal Fylkeskommune (40 påmeldte).

Mai: Utviklingsmiljøene ble presentert: Møreforsk og Apoint.

Juni: Kultur og kreative næringer v Fylkeskultursjefen og kommunal kultursjef.

August: Bedriftspresentasjon Kristiansund Mekaniske Verksted

September: Bioøkonomi i Formannskapsmøte og deretter næringsmøte (45 påmeldte)

Formannskapet i Kristiansund har i 2017 fordelt 1 124 000 kr til etablerere / bedrifter over kommunalt næringsfond.

Sak	Navn	Beløp
17/1505	undervisningsplan.no Undervisningsplattform for lærere	kr 50 000,00
17/1485	BioCluster AS - undersøkelse etablering biomasseanlegg	kr 150 000,00
17/1494	Kronull Eiendom AS - Makerspace tilrettelegging	kr 100 000,00
17/1476	TEATERHJELPA i Møre og Romsdal Atlanterhavsspelet	kr 40 000,00
17/1503	Nordic Light Events AS - oppstart Kreativt nettverk	kr 146 400,00
17/1504	ON Ocean Network - Nettverksbygging og nye muligheter	kr 150 000,00
17/3183	Ruth Hansen Etablering og utvikling av ruthlovesfood - Food Truck	kr 50 000,00
17/3181	Supernode - digitalisering, systemutvikling og portalløsninger.	kr 60 000,00
17/3098	Veterinær Aukan "Rehabilitering og kiropraktikk hos familie- og sportsdyr"	kr 100 000,00
17/3184	Akvo Utleie Produksjon av ferskvann fra sjøvann	kr 50 000,00
17/3182	KIT Management - markedsføring.	kr 60 000,00
17/3186	Randhav - Tilskudd for automatisering og konseptutvikling som skal finansiere stillinger	kr 150 000,00

17/3185	Rødahl Tranlato Søker stønad til etablering av enkeltpersonforetak som oversetter, språkvasker og bildebehandler.	kr	18 000,00
---------	---	----	-----------

For å legge til rette for økt etablering i vår region er det inngått samarbeid med Aure kommune om utvikling av et større næringsareal på Hyttneset.

I regi av Byregionprogrammet er alle ledige næringsarealer i de 6 deltakerkommunene (Averøy, Smøla, Halså, Tingvoll, Gjemnes og Kristiansund) kartlagt og presenteres digitalt.

For å styrke entreprenørskap, utvikling og innovasjon er Vindel AS kommunens representant. Selskapet mottar driftsstøtte og er lokalt Hopp ID-kontor med et godt tilbud til etablerere. Vindel har gått gjennom en strategiperiode i 2017 og er offensiv mot 2018 for å sikre næringsutvikling og vekst. Vindel ivaretar også Entreprenørskapsløypa (i regi av Ungt Entreprenørskap) sammen med grunnskolene i kommunen.

Kulturnæring:

2017 har vært preget av mange kulturarrangement. Noen drevet på ren frivillig basis, andre på ordinære kommersielle vilkår. Det er flere næringsetableringer innen feltet. (Konsertarrangører, foto, film, media/reklame)

Kulturfabrikken, prosjektet som jobber for å bygge om den gamle fôrfabrikken i Vågen, fikk i 2016 næringsfondstilskudd for utredninger og har fortsatt arbeidet i 2017 for å jobbe fram finansiering, driftsmodeller / konsept.

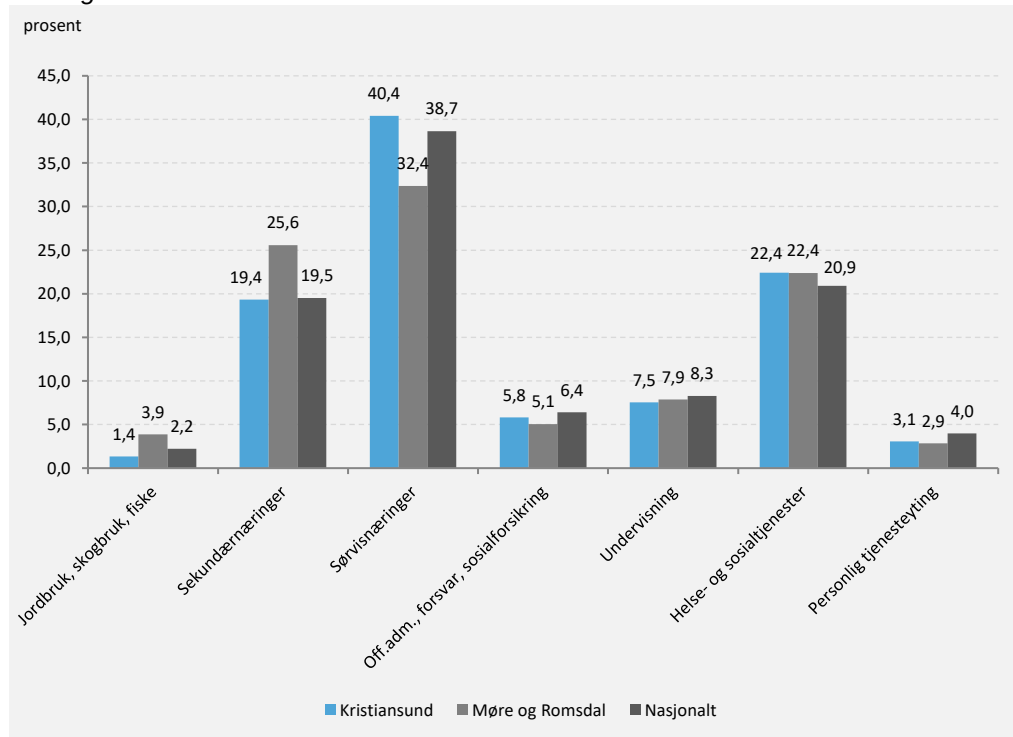
Næringsarbeidet i kommunen i 2017 har hatt stor aktivitet. Både politisk og administrativt deltar man med kunnskap og kompetanse inn i ulike arrangementer, utredninger og prosjekter for å sikre utvikling og styrke de ulike næringsklyngene.

TILTREKKE OSS ARBEIDSPLASSE INNEN OFFENTLIG FORVALTNING

Møre og Romsdal fylkeskommune har vedtatt en strategi som skal sikre flere statlige arbeidsplasser til regionen. Orkide og Kristiansund kommune arbeider aktivt med å understøtte og sikre at denne strategien gir faktiske resultater.

Regjeringen vedtok at politiets lønns- og regnskapssenter skulle plasseres i Kristiansund. Dette har gitt 50 nye arbeidsplasser. Skatteetaten etablerer et nasjonalt kontor i Kristiansund som gir 20 nye statlige arbeidsplasser som er under rekruttering nå.

Næringsstruktur

Næringsstrukturen i Kristiansund er mer lik gjennomsnittet i landet enn gjennomsnittet i Møre og Romsdal. Den største forskjellen i forhold til gjennomsnittet i fylket er at Kristiansund har en høyere andel i sørvisnæringer. Fylket har til gjengjeld en høyere andel innen sekundærnæringer og jordbruk, skogbruk og fiske.

OPPRETT HOLDE OG VIDEREUTVIKLE ARBEIDSPLASSE INNE LANDBRUK

Fra 1/1/2017 har Kristiansund en nyforhandlet avtale med Gjemnes kommune hvor de utfører landbruksfaglige tjenester. Avtalen er ikke tidsbegrenset og har oppsigelse på ett år. Arbeidet med rullering av landbruksplan er igangsatt og skal vedtas politisk i 2018. I 2017 har vi fortsatt arbeidet med Snadderfestivalen som markeds plass for lokal mat og lokale leverandører i vår region.

Utfordringer og planer

Arbeidsledighetstallene for 2017 viser en nedgang. Folketalsveksten er negativ. Det er positivt at arbeidsledigheten er på vei ned, men det er bekymringsfullt at folketallet går ned.

Næringslivet er i stadig endring, og utsatt for internasjonale konjunkturer og konkurranse. Vi spiller en viktig rolle som samarbeidspartner, koordinator og døråpner med og for næringslivet vårt. Dette arbeidet skjer dels i samarbeid med nabokommuner, regionale organer og ikke minst næringslivets organisasjoner og institusjoner. Dette ønsker vi å fortsette med.

Olje- og energiutvalget fullførte det politiske arbeidet som startet i 2014 med å få utviklet og godkjent sju nye feltutbygginger i Norskehavet, med gjennomføring og oppstart innen 2021. Gjennom året gjorde regjeringen utbyggingsvedtak på Dvalin (DEA, operatør), Njord future, Bauge og Trestakk (Statoil, operatør), og innlevering av plan for utbygging og drift for Fenja (VNG, operatør).

I dette suksessfylte utviklingsbildet hører det også med at Maria-utbyggingen (Wintershall) hadde driftsstart ett år før planen og med en innsparing på over tre mrd. kroner. Effektiv landstøtte i Kristiansund med base og lokale leverandører var med på å påvirke hurtig produksjonsboring og gjennomføre sikre operasjoner i havet. Maria er et eksempel på hvor godt Kristiansund leverer.

I Kristiansunds ansvarsområde på sokkelen står vi foran investeringer på 60 milliarder kroner i perioden 2017-2021. Dette er betydelige tilknytningsfelt til eksisterende vertsplattformer. Njord ombygget og modernisert, Heidrun, Åsgard og Kristin vil være i aktivitet til 2040 og lengre. Draugen-plattformen er også modernisert. Produksjonen i Draugen vil vare til 2027.

Norske Shell fullførte utvidelsen av Nyhamna landanlegg til å bli et gassknutepunkt for Norskehavet med Polarled som åpner i fjerde kvartal 2018, når Aasta Hansteen-flyteren er på plass. Kristiansunds-regionen har derfor stor kapasitet til å sende mer gass til Tyskland og Storbritannia. Det er stor etterspørsel etter gass fra Midt-Norge. Det gir et langsiktig perspektiv for Kristiansund som Midt-Norges operasjonelle oljesenter.

2017 ble det siste vanskelige året i den pris- og kostnadskrisen som startet i bransjen i 2014. Investeringene er på vei oppover, og det er satt ut flere kontrakter til leverandørindustrien. Statoil har innført en ny kontraktsstrategi som treffer kundene mer direkte. Det er også flere lange kontrakter for leverandører. Vår største lokalt eide leverandørbedrift, Oss-Nor, inngikk en rammekontrakt på vedlikehold av ventiler for Statoil fra Kristiansund og nordover. Dette styrker basemiljøene i Kristiansund, Sandnessjøen og Hammerfest, som nå også samarbeider tett politisk for å etablere ringvirkninger i landsdelene.

I 24. konsesjonsrunde ble det utlyst ni blokker i Norskehavet og hele 93 blokker i Barentshavet. Kun 11 selskaper søkte om utvinningstillatelser, som er en nedgang fra 26 i 23. runde.

Regjeringen har utlyst et stort antall blokker i de årlige rundene i modne områder (TFO). Tildelingen i TFO 2017 er tidenes største utlysning med 75 utvinningstillatelser. Norskehavet har 22 av disse, og det er flere på Haltenterrassen enn foregående runder. Det lover godt for mer aktiv leting.

Utfordringer

Aktørbildet på sokkelen er i kraftig endring med salg, oppkjøp og fusjoner. Aker overtok BP i Norge, Shell kjøpte British Gas, Centrica og Bayerngas er blitt til Spirit Energy, Wintershall og DEA er i fusjonsforhandlinger, Statoil overtok Totals andel på Martin Linge-feltet, Aker BP overtar Hess, Total overtok Mærsk oil, Transocean overtok Songa Offshore, Engie og Neptun er fusjonert, Point overtok ExxonMobils egenopererte felt, Aker Solution har overtatt restene av kriserammede Reinertsen i Trondheim – og det viser endringene som nå pågår. Mange av disse sakene har en betydning for aktivitetsbildet vårt.

Det mest positive med 2017 er at rekken av underskudds-kvartaler i Statoils regnskapsbøker, er tilbakelagt. Økonomien er i ferd med å bli sterk. Fortsettelsen av Njord driftsorganisasjon (Njord Future) i Kristiansund fra 2020 er en viktig sak.

Det andre løftet for Kristiansund er at Shell vil satse videre i Norge, inn mot Nordsjøen og Norskehavet, og at de ser på muligheter i områder av sokkelen der de har infrastruktur, slik som Troll, Knarr, Ormen Lange og Draugen. Shell har også viktige teknologiprojekter knyttet til kompresjon og fangst og lagring av CO₂.

Møteplasser i industrien

Kommunen er aktivt inne i programarbeid og avviklingen av månedlige møter i klyngen Petropolen. Samarbeidspartnere er KNN, fylkeskommunen og NPF. Det er aktuelle programposter, dyktige foredragsholdere fra petroleumsbransjen og det er etter 20 års drift fortsatt en nyttig arena. Det er mellom 50 og 100 deltakere på møtene.

Kommunen markerer selv Oljens dag (17. september), som er bursdagen til oljenæringen i byen (1970). I foredragene legges det vekt på muligheter i fremtiden innen leting, teknologiutvikling og endringer i aktørbildet. Arrangementet er populært, og det møtte 105 personer i år.

Rådgiver olje og energi deltar også i Ocean Networks arbeid. Det er med kommunal støtte etablert to markedsgrupper, en for marin sektor og den andre er olje og gass.

Olje- og energiutvalget er aktivt med på en rekke møteplasser og konferanser: Norsk Olje og Gass, Barentshavkonferansen, Norskehavskonferansen, Desemberkonferansen, Norskehavsrådet, Shell Energy Dialogue, Nordover-samarbeidet med Sandnessjøen og Hammerfest, som det viktigste. Vi er aktive med foredrag i organisasjoner og andres konferanser.

Utviklingssaker

Nytt næringsareal på Bolgneset er ivarettatt av det heleide kommunale selskapet Bolgneset Utvikling AS. Tre politikere og to fra administrasjonen sitter i styret som fikk en aksjekapital på en million kroner ved stiftelsen 1. februar 2017. Selskapet har daglig leder. Hele året ble brukt til arbeidet som førte frem til vedtak om planprogram for en konsekvensutredning. Det er arbeidet med å skaffe eiendommer til et industriareal for havnæring på minst 400 dekar. Selskapet arbeider med mulighetsstudier, konsekvensutredning og utviklingsarbeid knyttet til fremtidige etableringer.

Kommunen utøvde delvis forkjøpsrett og inngikk avtale med Statoil om overdragelse av aksjer i Vikan Eiendom AS. Arealet ligger på østområdet av forsyningsbasen (ca. 85 dekar), i det som er basens subseamråde. Det gode samarbeidet med Statoil gjennom mange år (1978) har bidratt til at Kristiansund har Norges beste oljebase.

Kristiansund kommune vil prioritere å utrede mulighetene for å få etablert hydrogen som drivstoff i kollektivtrafikken. Det er etablert et samarbeid med fylkeskommunen for å starte prosjektet «hydrogen-byen» for å få til et prøve- og testprosjekt med hydrogenstasjon og forsøk med hydrogendrevne busser som kjører i regionen.

Landstrøm blir nå bygget ut både i regi av Kristiansund og Nordmøre Havn og Vestbase, som vil være gode miljøprosjekter som reduserer utslipp til luft fra skipsfarten.

Framtidig strategi for en større satsing på Høgskolesenteret i Kristiansund – «Campus Kristiansund», kan gi nye arbeidsplasser innenfor academia. Målet er 1 000 studenter på sikt i den foreslåtte satsingen.

Landbruksplanen skal revideres og politisk behandles i 2018.

Samferdsel

Kristiansund skal ha gode, trygge og miljøvennlige samferdselstilbud. Det jobbes fortsatt med en bypakke for modernisering av innfartsveien, samt med utviklingen av vår lufthavn og stamnetthavn.

Mål

Kristiansund skal ha et godt utbygd, tilgjengelig, miljøvennlig og sikkert samferdselstilbud som styrker regional og lokal utvikling.

VI SKAL

1. Styrke samferdselstilbudene på Nordmøre i samarbeid med nabokommuner og andre myndigheter.
2. Videreutvikle og forsterke Kristiansund som havneby og stamnetthavn gjennom Kristiansund og Nordmøre Havn.
3. Bidra til videreutvikling av Kristiansund lufthavn og oppgradering av helikopterbasen.

Resultater

STYRKE SAMFERDSELSTILBUDET PÅ NORDMØRE

Utbedring av Rv. 70 mellom Tingvoll - Meisingset har pågått i hele 2017. Byggingen vil bedre trafiksikkerheten og framkommeligheten på strekningen. Statens vegvesen fortsatte også planleggingen av veiprosjektet E39 fjordkryssing over Halsafjorden.

Oppstart av bypakke for Kristiansund ble skjøvet ut i tid på grunn av manglende finansiering i nasjonal transportplan. Arbeidet med reguleringsplaner for ombygging av Rv. 70 ved Rensvik, og strekningen Vikansvingen - Nordsundbrua (Kråkhaugen), fortsatte for fullt. Revidert kostnadsramme for en bypakke er på 1,2 mrd. kroner, der 1 mrd. forutsettes bompengefinansiering. Ombygging av det ulykkesbelastede Flyplasskrysset ble lyst ut på anbud, og byggingen startes våren 2018.

VIDEREUTVIKLE OG FORSTERKE KRISTIANSUND SOM HAVNEBY OG STAMNETTHAVN

Forslag til ny sentrumsplan, med styrket identitet som havneby som en hovedføring, var utlagt til offentlig ettersyn. I regi av byutviklingsprogrammet «Byen som regional motor» ble det bestilt mulighetsstudier for campusutvikling, kollektivløsning og havnevirksomhet for Devoldholmenområdet.

VIDEREUTVIKLE KRISTIANSUND LUFTHAVN OG HELIKOPTERBASE

Kommunen støttet prosjektet «Kvernberget så klart!». Prosjektet skal skape positivt engasjement, økt oppslutning og trafikkvekst ved Kristiansund lufthavn Kvernberget gjennom en holdningskampanje.

Utfordringer og planer

Statens vegvesen la i 2014 fram et forslag om bypakke for Kristiansund med en kostnadsramme på knapt 3 mrd. kroner. I Nasjonal transportplan ble det ikke foreslått statsmidler til større samferdselsprosjekter i Kristiansund eller på Nordmøre. Det jobbes nå videre med en redusert bypakke med en kostnadsramme på 1,2 mrd. kroner. Dette skal finansieres med 250 mill. fra Statens vegvesen sine programområdemidler og 1 mrd. i bompenger. Flyplasskrysset vil bli ombygd til rundkjøring i 2018.

Fylkeskommunen og kommunen samarbeider om bærekraftig mobilitet, bl.a. for å komme i gang med elektrisk drevne bybusser, og kanskje hydrogenbusser på regionalstrekningene. Ny sundbåt med elektrisk drift, større rekkevidde og nye anløp utredes også. Kommunens hovedplan for sykkel er vedtatt, og arbeidet med tilrettelegging for sykkel fortsetter.

Regionforstørring og utvidelse av bo- og arbeidsmarkedsregionen er avhengig av gode samferdselsløsninger. Ferjefri E39, med kryssing av Halsafjorden samt opprustet veisamband mellom Batnfjordsøra og Molde, vil endre reise-, handle- og pendlingsmønsteret i regionen. Videre opprusting av E39 mellom Betna og Vinjeøra er viktig. Rv. 70 er stamveien fra Kristiansund til Oppdal og videre E6 til Oslo og Europa. Strekningen Tingvoll - Meisingset er under opprusting, og forhåpentligvis kommer det også forbedringer i Ålvundfjord. Kristiansund støtter Aure og Smøla i arbeidet om oppretting av fergeforbindelse mellom Kjørsvikbugen og Hitra.

Sammen med Avinor arbeides det for videre utbygging av passasjer- og helikopterterminalen på Kvernberget. Avinor gjorde store investeringer på Kvernberget i 2015, og det er svært viktig at denne satsingen på Kristiansund lufthavn fortsetter.

Idrett, kultur, omdømme og identitet

Kristiansund skal være en ledende kulturby. Vi har koordinert og gjennomført jubileumsåret i samarbeid med mange frivillige og profesjonelle kulturaktører. Vi utarbeidet og sendte fornyet søknad til staten om støtte til nytt opera- og kulturhus. Vi har i samarbeid med Kristiansund kirkelige fellesråd og fylkeskommunen ferdigstilt omorganiseringen av KKKK som nå er et aksjeselskap med ikke-økonomisk formål.

Mål

Kristiansund skal være en ledende kulturby med et mangfoldig tilbud for Kristiansund og regionen.

VI SKAL

1. Ha et mangfoldig, spennende og aktivt idretts- og kulturliv som omfatter alle.
2. Utvikle idretts- og kulturlivet i samarbeid med frivillige og næringsliv.
3. Arbeide for regionalt samarbeid for samhandling og utvikling av kulturlivet.
4. Legge forholdene til rette for at Operaen i Kristiansund befester sin rolle som den ledende distriktsoperaen i Norge.
5. Markedsføre byens og regionens fortrinn for å styrke vårt omdømme.

Resultater

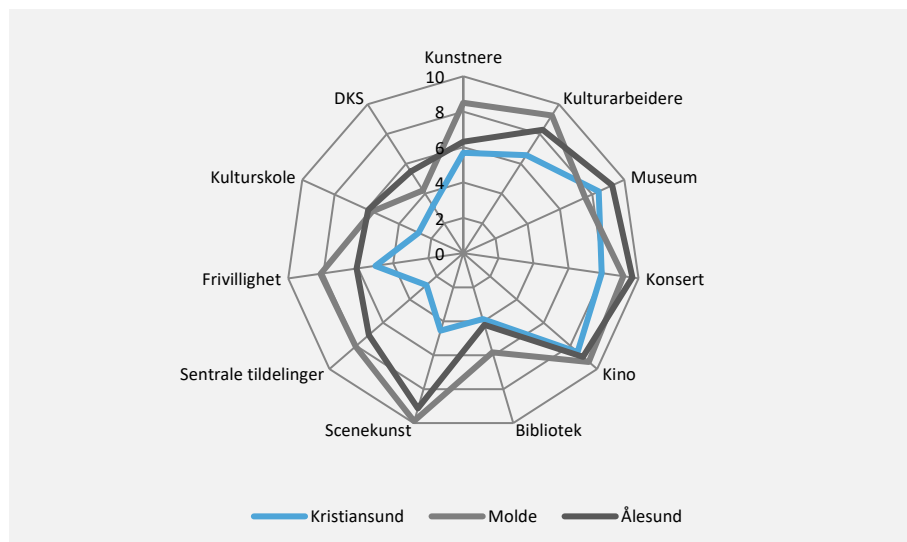
ET MANGFOLDIG, SPENNENDE OG AKTIVT IDRETTS- OG KULTURLIV FOR ALLE

Kommunen har ansvar for tilrettelegging for, samt produksjon og formidling av fritidstilbud. Vi har over 300 registrerte lag og organisasjoner. I tillegg finnes en rekke uorganiserte tilbud.

Vi har i 2017:

- Gjennomført kultur- og idrettsarrangement med ulikt omfang i regi av Jubileumsåret 2017.
- Videreført vårt koordineringsansvar for prosjektet «Samhandling om folkehelse og integrering» og videreutviklet kultur- og idrettstilbudet for utsatte grupper.
- Bidratt til spillemiddelfinansiering av både idretts- og nærmiljøanlegg over hele kommunen.
- Gjennomført aktiviteter og arrangement for eldre og personer med funksjonsnedsettelse.
- Bidratt med tilskudd fra kulturmidlene og samarbeidet med eksterne aktører innen frivillig og profesjonelt kulturliv for å realisere en rekke prosjekter og satsinger.
- Gjennomført aktiviteter for barn og ungdom, herunder UKM, Kul Kultur og annet.

Kulturaktivitet

Årlig publiserer Telemarksforskning «Norsk Kulturindeks», basert på tilgjengelig statistikk for hver kommune på de ulike kulturområdene. Figuren over viser scoren til Kristiansund sammenlignet med Molde og Ålesund. Kristiansund scorer lavere på de fleste områder, noe som skyldes at byen har færre etablerte kulturinstitusjoner. Kristiansund er rangert på plass nummer 151 av 428 kommuner. Tilsvarende plassering i 2015 var nummer 153. Nytt opera- og kulturhus vil bidra til en bedring av dette.

UTVIKLE IDRETTS- OG KULTURLIVET

I 2017 har kommunen jobbet videre med nye Atlanten stadion og Atlanten idrettspark, samt bidratt til realiseringen av ishallen på samme område.

Vi har bidratt aktivt til sammenslåingen av traineeprogrammene Kom Kultur og Kom Trainee.

Vi har også igangsatt en satsing på kunst i offentlige rom, herunder muraler og gatekunst, samt etablert kommunens første profesjonelle kunstutvalg med tilhørende kunstfond.

REGIONALT SAMARBEID FOR SAMHANDLING OG UTVIKLING AV KULTURLIVET

Kristiansund er en ledende kulturby for hele regionen og har tett samarbeid med fylkeskommunen, andre kommuner i fylket, nasjonale aktører, samt frivillige og profesjonelle kulturaktører, andre private aktører og næringslivet.

LEGG FORHOLDENE TIL RETTE FOR OPERAEN I KRISTIANSUND OG STIFTELSEN NORDMØRE MUSEUM

Det er i løpet av 2017 utarbeidet og oversendt fornyet søknad til stat og fylkeskommune om støtte til nytt opera- og kulturhus, i en felles innsats for å legge til rette for at opera og museum kan utøve det samfunnsoppdraget de er pålagt fra både nasjonalt, regionalt og lokalt nivå.

STYRKE VÅRT OMDØMME

Vi har opplevd økt oppmerksomhet som følge av at KBK rykket opp i eliteserien, og dette bidrar til å styrke byens og regionens omdømme gjennom forsterket positiv omtale.

Utfordringer og planer

Det skal utarbeides en ny, helhetlig og samlenende kulturplan for kommunen. Planarbeidet vil starte høsten 2018. Den nye kulturplanen skal bygge på kommunedelplanen for kunst og kultur, herunder ny kulturskoleplan og implementering av ny nasjonal rammeplan for kommunale kulturskoler, og kommunedelplan for fysisk aktivitet og friluftsliv.

En nøkkel for videre utvikling av Kristiansund som regional kulturaktør, er realiseringen av nytt opera- og kulturhus. Det er ikke klart når staten vil realitetsbehandle vår søknad. Sentrale stortingspolitikere viser stor interesse for prosjektet, og Stortingets familie- og kulturkomité har igjen støttet prosjektet i sin kommentar til statsbudsjettet for 2018.

Flere av kommunens idrettsanlegg er under opprusting, og nye arenaer for kulturlivet er på gang. Kulturvern og byutvikling kan og må gå sammen. Utvikling av kulturlivet vil også gi muligheter for nyskaping av næringer som kan styrke regionens attraktivitet for etablering og tilflytting.

Befolkning og levekår

Kristiansund skal legge til rette for høy livskvalitet for sine innbyggere. Barn og unges oppvekstmiljø har vært et prioritert område. Vi har rehabilitert flere kommunale boliger og bofellesskap, opprettet nye sykehjemsplasser ved Barmanhaugen, styrket hjemmetjenesten og videreutviklet eksisterende tilbud innen forebygging. Arbeidet med å ferdigstille vedtatt funksjonsfordeling mellom sykehjemmene med en differensiering/spesialisering av tjenestetilbudene har fortsatt i 2017 og den bygningsmessige prosjekteringen av Rokilde sykehjem til bo- og aktivitetssenter er gjennomført.

Mål

Kristiansund skal ha en langsiktig befolkningsvekst og legge aktivt til rette for høy livskvalitet for sine innbyggere.

VI SKAL

1. Yte tjenester av god kvalitet basert på forebygging framfor reparasjon.
2. Sikre barn og unge et godt oppvekstmiljø.
3. Ha friluftsliv som satsingsområde for alle befolkningsgrupper.
4. Gjennomføre og videreutvikle Levekårsprosjektet.
5. Arbeide for regionalt samarbeid for samhandling og videreutvikling av helsetilbud.
6. Drive aktiv tilrettelegging for boligutvikling.

Resultater

Revidert plan for pleie- og omsorgstjenestene med strategier og tiltak for perioden 2015-2018, er kommunens styringsdokument for området. For å støtte opp under hovedmålene i planen er blant annet følgende også prioritert i 2017:

- Etablering av nye sykehjemsplasser ved Barmanhaugen 2.etg, og kjøp av nye midlertidige sykehjemsplasser fra nabokommuner.
- Styrking og forbedring av hjemmetjenestene med hovedvekt på bedre tjenesteorganisering, hverdagsrehabilitering, pasientsikkerhet og riktig legemiddelbruk.
- Videreført arbeidet med omlegging av Bergan sykehjem til omsorgssenter spesielt tilrettelagt for mennesker med demens og kognitiv svikt. Deltagelse i det nasjonale prosjektet for utvikling av trygghetsstandard i sykehjem.
- Oppstart av plan og prosjekteringsarbeidet med å utvikle Rokilde sykehjem til omsorgsboliger med differensiert bemanning og nye aktivitetstilbud.
- Startet arbeidet med ny helhetlig Helse- og omsorgsplan for 2019 – 2030.

Folketallsutviklingen fortsatte å holde seg stabil i 2017. Kommunen har levekårsutfordringer både helsemessig og sosialt. Det arbeides systematisk og kunnskapsbasert med å møte utfordringene, og det satses på helsefremmende og forebyggende tiltak i hele kommunen. Gjennom mottatt tilskudd til friluftslivsformål har det gitt oss mulighet til å oppgradere turveier og utvikle nye arenaer for egenorganisert aktivitet. Fortsatt ser vi et stort engasjement og deltagelse innen ulike friluftslivstiltak rettet mot hele befolkningen.

Folkehelsebarometer

Tema	Indikator	2014	2015	2016	2017		
		Kristiansund	Kristiansund	Kristiansund	Kristiansund	Fylke	Norge
Befolkning (%)	Befolkningsvekst	1,3	1,1	0,4	0,07	0,6	0,93
	Befolkning under 18 år	21	21	*	*	*	*
	Befolkning over 80 år	4,4	4,4	*	*	*	*
	Personer som bor alene, 45 år +	27	27	26,6	26,7	23,5	25,3
Levekår (%)	Vgs eller høyere utdanning, 30-39 år	79	79	79	78	82	82
	Lavinntekt (husholdninger), 0-17 år	9,3	9,1	9,6	10	8,9	12
	Arbeidsledige, 15-29 år	2,6	2,7	3,3	*	*	*
	Uføretrygdede, 18-44 år	2,8	2,9	3,1	3,4	2,3	2,6
	Barn av enslige forsørgere	20	19	19	19	14	15
Levevaner (%)	Røyking, kvinner	17	17	13	12	9,4	9,1
Helse og sykdom	Forventet levealder, menn	79,6	77,1	77,4	77,7	79,3	78,5
(år og per 1 000 innbygger)	Forventet levealder, kvinner	81,4	81,6	82,1	82,3	83,9	83
	Utdanningsforskjell i forventet levealder	-	4,7	5,1	4,9	3,8	4,9
	Psyriske symptomer og lidelser, 0-74 år	156	160	*	173	138	146
	Psyriske symptomer og lidelser, 15-29 år	161	168	176	177	138	146
	Psyriske symptomer og lidelser, legemiddelbrukere	159	158	157	*	*	*

* Indikatorene er tatt ut og erstattet med andre

Tabellen viser utdrag fra folkehelsebarometeret. Kristiansund scorer generelt lavt på forhold som vedrører befolkning, med en lav befolkningsvekst i forhold til landsgjennomsnittet og en forholdsvis høy andel «Personer som bor alene 45 år+». Innenfor levekår scorer vi generelt sett dårligere enn landsgjennomsnittet. Spesielt andelen «Barn av enslige forsørgere» og andel personer med «Videregående eller høyere utdanning» er lav i forhold til landsgjennomsnittet. Vi har en lavere forventet levealder for begge kjønn og innen helse og sykdom scorer vi dårlig på andelen personer med «Psyriske symptomer og lidelser». Kommunen tar dette på alvor og har styrket innsatsen innen psykisk helse og overfor personer med levekårsutfordringer.

GODE TJENESTER BASERT PÅ FOREBYGGENDE ARBEID

I 2016 ble Storhaugen helsehus etablert som kompetansesenter med korttids- og spesialiserte tjenestetilbud rettet mot helse og mestring. De ulike tjenestene skal tilrettelegge for at den enkelte pasient skal kunne mestre sin egen hverdag på en best mulig måte. Friskliv og mestring inngår som en del av Storhaugen helsehus. Tjenesten skal være en videreutvikling av den forebyggende innsatsen mot befolkningen. Målgruppen er utvidet til også å omfatte innbyggere som må leve med en kronisk sykdom eller varig funksjonsnedsettelse.

Friskliv og mestring Kristiansund ble i mai tildelt rollen som utviklingssentral for frisklivssentraler. Vi har sammen med Verdal ansvar for Region Midt Norge. Friskliv og mestring ble utviklingssentral for sitt godt forankret arbeid og lang erfaring i kommunen. Det har lenge vært et mål å rette innsatsen mot barn og unge ved friskliv og mestring. En frisklivsveileder i 100 % stilling ble ansatt i 2017.

SIKRE OPPVEKSTMILJØET FOR BARN OG UNGE

Å styrke barn og unges oppvekstmiljø gir våre barn og unge mulighet til et bedre voksenliv både når det gjelder utdanning, vennskap og arbeid. Foreldre, barnehage, skole, fysisk aktivitet, bo- og nærmiljø og fysiske omgivelser har stor påvirkning på barn og unges psykiske og fysiske helse.

Kristiansund kommune gjennomførte i år vår andre Ungdata-undersøkelse ved ungdomsskolene og videregående opplæring. Resultatene viser at de aller fleste av våre ungdommer har det bra og lever aktive liv, men samtidig har vi flere unge som melder om depressive plager og ensomhet. Flere av ungdomsskoleelevene har vært beruset det siste året, og vi ligger over både fylke og landet for øvrig. Det er bekymringsfullt at flere av våre ungdomsskoleelever melder om at de får lov å drikke alkohol av foreldrene. Bystyret vedtok i budsjettbehandlingen at det skal satses på samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak (SLT) og i den forbindelse ble det satt av lønnsmidler til delfinansiering av en prosjektstilling som SLT-koordinator.

Ungdata-undersøkelsen viser at de aller fleste har en venn de opplever at de kan stole på, og at de trives på skolen, men det er fortsatt en liten andel som opplever at de står utenfor nettverket. Mobbing er et alvorlig problem og de negative konsekvensene av mobbing tar barn og unge med seg inn i voksenlivet. Det lokale kompetansehevende programmet hvor barnehager og skoler arbeider med å styrke deres evne til å forebygge, avdekke, håndtere og stoppe mobbing, er en av kommunens innsats som forebygger uhelse.

To kommunepsykologer ble fra høsten av tilknyttet Storhaugen helsehus, og skal bidra inn i arbeidet med å forebygge og bedre situasjonen for barn og unge, både på et overordnet og individrettet nivå

Fra høsten 2017 inngikk Kristiansund kommune ny partnerskapsavtale med MOT hvor både kommunen og skolen er en samfunnsbygger. Denne satsingen gjøres for å skape en kultur der alle er inkludert. For å gjøre overgangen fra barneskolen til ungdomsskolen tryggere, har alle ungdomsskolene kurset elever til å være Ung MOTivatorer. Disse elevene skal være en rollemodell og godt forbilde for andre, og bidra til å styrke oppvekstmiljøet ved skolen i en positiv retning.

Det arbeides med samhandling om folkehelse og integrering gjennom en gjensidig partnerskapsavtale mellom frivillig, privat og offentlig sektor. Avtalen skal fungere og brukes som et aktivt arbeidsverktøy slik at vi kan rekruttere, tilrettelegge og inkludere flere utsatte barn og unge i organisert fritidstilbud. I samarbeid med frivilligheten er informasjon, økonomi og transport viktige satsinger som det skal arbeides videre med.

FRILUFTSLIV SOM SATSINGSOMRÅDE

I Kristiansund har vi 48 500 registreringer på de ulike turmålene i turkassetrimmen StikkUT og er den kommunen som har flest registreringer. StikkUT engasjerer voksne, ungdom og barn, og antall deltagende StikkUT bedrifter i Kristiansund har økt. Fortsatt tar lokale velforeninger, lag og organisasjoner og enkeltpersoner ansvar for bøker og kasser. De faste facebookgruppene er med på å spre turglede og informasjon om ulike turmål. To nye KULTUR løyper ble offisielt åpnet i mai, og disse turene er for både voksne og barn. Dette er en kultur- og nærturløype i et nærområde der folk bor og/eller oppholder seg. KULTUR løyper skal være lettgåtte turer med den hensikt at flere skal bli kjent med nærområdet sitt og at den kan benyttes til hverdagsaktivitet, opptrening og lek. Vi har nå tre KULTUR løyper i Kristiansund.

Tildelte midler rettet mot friluftstiltak og statlig sikra områder ga oss mulighet til å oppgradere turveien ned til Lasken og lage en aktivitetsløype/treningspark i Folkeparken. For å gjøre våre friluftsområder mer tilgjengelig og synlig har vi også fått midler til å sette opp flere nye informasjonstavler.

GJENNOMFØRE OG VIDEREUTVIKLE LEVEKÅRSPROSJEKTET

Kommunens levekårsutfordringer løftes frem i Kommuneplanens samfunnsdel gjennom våre bærekraftsmål og de fire byene.

REGIONALT SAMARBEID FOR SAMHANDLING OG UTVIKLING AV HELSETILBUD

Kommunen valgte å legge ned en betydelig innsats i høringsuttalelsen til Helse Møre og Romsdal sin utviklingsplan, og har også hatt betydelig representasjon på samtlige dialogkonferanser om temaet.

Regionalt senter for helseinnovasjon kom i drift i mars 2017. Senteret eies formelt av Nordmøre regionråd, mens Kristiansund kommune er vertskommune. Regionalt senter for helseinnovasjon, (Helseinnovasjonssenteret) rapporterer til en egen styringsgruppe bestående av representanter fra Orkide, Kristiansund kommune og Helse Møre og Romsdal. I løpet av det korte året Helseinnovasjonssenteret har vært i drift, har man fått bekreftet at det fyller et behov og at det har livets rett. Senteret jobber med følgende hovedområder:

- Forskning, utvikling, innovasjon og samhandling
- Velferdsteknologi og responsentertjenester
- Helse som næring
- Spesialisthelsetjenester og kommunehelsetjenester

På tampen av året fikk kom Orkide, Kristiansund kommune og Helse Møre og Romsdal frem til en enighet om hvordan man skal arbeide frem et distriktsmedisinsk senter i Kristiansund. Helseinnovasjonssenteret er representert i styringsgruppen og vil også være en sentral samarbeidspart i årene som kommer. Helse Møre og Romsdal har etablert en kommunal medvirkningsgruppe for å holde kommunene orientert om fremdrift for SNR Hjelset. Kristiansund kommune har to representanter i kommunal medvirkningsgruppe.

TILRETTELEGGE FOR BOLIGUTVIKLING

Gjennomføring av helhetlig plan for de kommunale boligene i Tollåsenga innebærer en gradvis omstilling av boliger og bomiljø i dette området. I løpet av 2016 er de 4 husene mot Clausens gate ferdig rehabilitert, og i

2017 er arbeidet med en omfattende oppgradering av de øvrige boligene og uteområdet nord for Ivar Aasens gate kommet godt i gang.

I 2017 fikk vi etablert Flyktning- og innvandrertjenesten som en egen enhet. Se rammeområde Velferd for resultat.

Fremskaffelse av hensiktsmessige boliger har vært en sentral utfordring for å kunne gjennomføre en god integrering og bosetting. For å få nødvendige resultater i boligfremskaffelsesarbeidet er det satset på en mer målrettet bruk av eksisterende virkemidler/ordninger, samt etablert et eget boligteam som både har hatt fokus mot boligfremskaffelse generelt og spesielt for å sikre gode og stabile boliger til barnefamilier. Høsten 2017 ble det gjennomført en egen evaluering av boligteam og utarbeidet en rapport om resultater av dette arbeidet.

Utfordringer og planer

Arbeidet med å ferdigstille vedtatt funksjonsfordeling mellom sykehjemmene med en differensiering/spesialisering av tjenestetilbudene fortsetter i 2018. Å tilby differensierte tilbud til mennesker med omfattende og komplekse omsorgsbehov blir sentralt. Det skal være fokus på tidlig innsats med rehabilitering og mestring i tverrfaglige tilbud for å unngå innleggelse i sykehjem.

Vi vil bygge opp et godt faglig og effektivt tjenestetilbud som kan møte det voksende behovet for tjenester knyttet til psykiske lidelser og rusproblematikk. Forebygging fremfor rehabilitering skal vektlegges.

Det skal bygges opp et effektivt avlastningstilbud som ivaretar brukernes behov, og vi vil tilby differensierte tilbud til mennesker med omfattende og sammensatte pleie- og hjelpebehov.

Vi har store utfordringer innen levekår, levevaner, helse og sykdom. Dette er sammensatt og flere faktorer påvirker helsen vår. Det er viktig å arbeide på tvers av enhetene i kommunen og i lokalsamfunnet for å oppnå god folkehelse. Kommuneplan for Kristiansund, samfunnsdelen synliggjør våre utfordringer og vil i et langsiktig perspektiv arbeide for at det skal legges til rette for god helse og livskvalitet for alle, uansett alder.

Arbeidet med prosjektet «Samhandling om folkehelse og integrering» er i gang. Lag og foreninger blir invitert med i prosjektet og vil få stimuleringsmidler for å være med å rette innsatsen mot utsatte barn og unge. I 2018 vil det bli inngått partnerskapsavtaler mellom kommunen, frivilligheten og privat næringsliv, for å forbedre og forsterke samhandlingen rundt utsatte barn og unges mulighet til å delta i organisert fritidstilbud.

StikkUT i Kristiansund har hatt en utrolig økning i antall turgåere de siste årene og samarbeidet mellom friluftsrådet, frivilligheten, kommunen og fylkeskommunen når det gjelder utvikling av turkassetrimmen videreføres. Til neste år vil vi sende inn enda flere søknader for økonomisk tilskudd rettet mot ulike friluftslivstiltak i kommunen. I løpet av våren 2018 skal kommunens friluftsområder kartlegges og verdsettes. Dette for å sikre friluftsområder for dagens og for framtidig brukere, og utvikle god tilgang og god tilrettelegging for friluftsliv. Ny KulTUR-løype lagt i sentrum er under planlegging og åpnes i mai 2018.

Kompetanse

Kristiansund skal ha et utdanningstilbud og en yrkeskompetanse som møter fremtiden. Vi har vedtatt ny skolestruktur som innebærer bygging av to nye barneskoler og rehabilitering av fem. Sammen med Nettverk Nordmøre skaper vi fremtidens oppvekstsektorer – på Nordmøre og i Kristiansund. Kristiansund kommune, Høgskolen i Molde, Kristiansund og Nordmøre Næringsforum og Møre og Romsdal fylkeskommune har gått sammen om Prosjekt Campus Kristiansund, som startet opp våren 2017. Fylkeskommunen har bevilget prosjektmidler i fire år og etablert en prosjektorganisasjon.

Mål

Kristiansund må sikre og videreutvikle et utdanningstilbud og en yrkeskompetanse som kan møte framtidens utfordringer og næringslivets etterspørsel

VI SKAL

1. Arbeide for et grunnskoleløp som sikrer at elevene har gode lese-, skrive- og regneferdigheter.
2. Bidra til å utvikle og forsterke tilbudet innen fagskolen og videregående utdanning i Kristiansund.
3. Styrke etter- og videreutdanning tilpasset næringslivet gjennom videreutvikling av Høyskolesenteret i Kristiansund og andre høyere utdanningstilbud i regionen.

Resultater

ARBEIDE FOR ET GODT GRUNNSKOLELØP

Småspor og Spor (2014–2017) er Kristiansund kommunes styringsdokument for henholdsvis barnehage og grunnskole. I styringsdokumentene er følgende satsningsområder satt:

- språklig kompetanse
- sosial kompetanse
- fysisk og psykisk helse

Språkplanen «Språkspor» er i bruk i alle barnehager og skoler. I 2016 ble Kristiansund utpekt til språkkommune. 4 ressurslærere har fått avsatt tid til å støtte barnehage- og skoleeier i arbeidet med språklig kompetanse. Prosjektperioden avsluttes 31.12.2017.

Alle skolene deltar i et lokalt kompetanseprogram mot mobbing i regi av PPT-Ytre Nordmøre.

I november vedtok bystyret en historisk satsing på grunnskolen i Kristiansund. Prinsippvedtaket innebærer bygging av 2 nye barneskoler, rehabilitering av 5 og nedlegging av 4.

Læringsutbytte

Trinn	Fag	2014		2015		2016		2017	
		Kristiansund	Nasjonalt	Kristiansund	Nasjonalt	Kristiansund	Nasjonalt	Kristiansund	Nasjonalt
5. trinn	Engelsk	50	50	52	50	51	50	51	50
	Lesing	52	50	51	50	50	50	50	50
	Regning	51	50	51	50	51	50	51	50
8. trinn	Engelsk	51	50	51	50	51	50	51	50
	Lesing	49	50	48	50	49	50	48	50
	Regning	49	50	50	50	49	50	49	50
9. trinn	Lesing	52	54	53	53	53	54	52	54
	Regning	52	53	52	54	53	54	52	54

Nasjonale prøver viser resultater på og over landsgjennomsnittet på 5. trinn. På 8. og 9. trinn er resultatene både på, over og under landsgjennomsnittet.

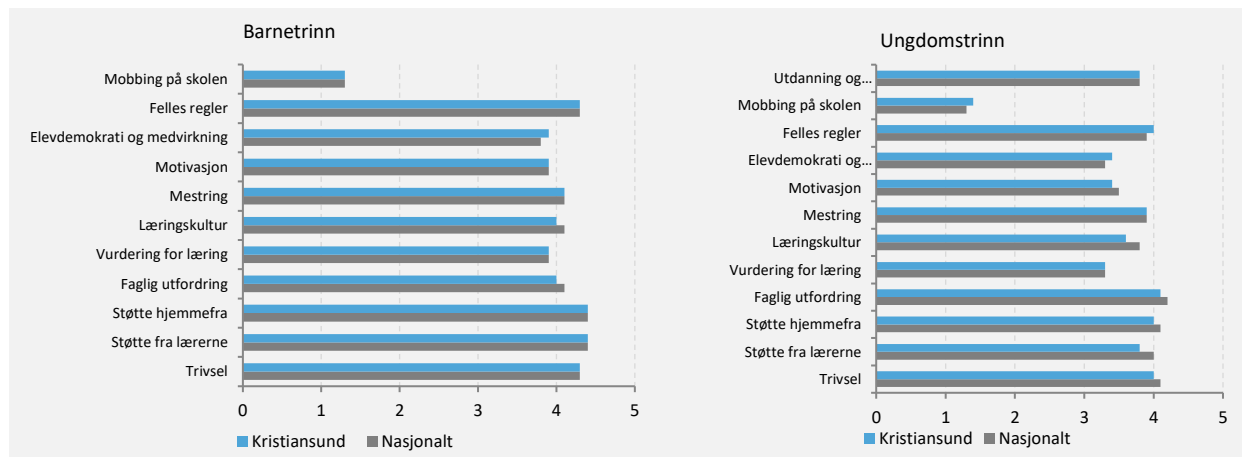
Læringsresultater

2014		2015		2016		2017	
Kristiansund	Nasjonalt	Kristiansund	Nasjonalt	Kristiansund	Nasjonalt	Kristiansund	Nasjonalt
40,44	40,35	41,10	40,80	40,03	41,12	40,68	41,42

Grunnskolepoeng regnes ut ved at alle avsluttende karakterer som føres på vitnemålet, legges sammen og deles på antall karakterer slik at en får et gjennomsnitt. Deretter ganges gjennomsnittet med 10. grunnskolepoeng. Dette gir samlet mål på læringsresultatene ved fullført 10-årig grunnskole.

Kommunen har hatt bedre resultat enn landsgjennomsnittet de siste årene, men etter en negativ utvikling fra 2015 til 2016, opplever vi en liten økning i 2017. Likevel er vi fortsatt under landsgjennomsnittet.

Læringsmiljø

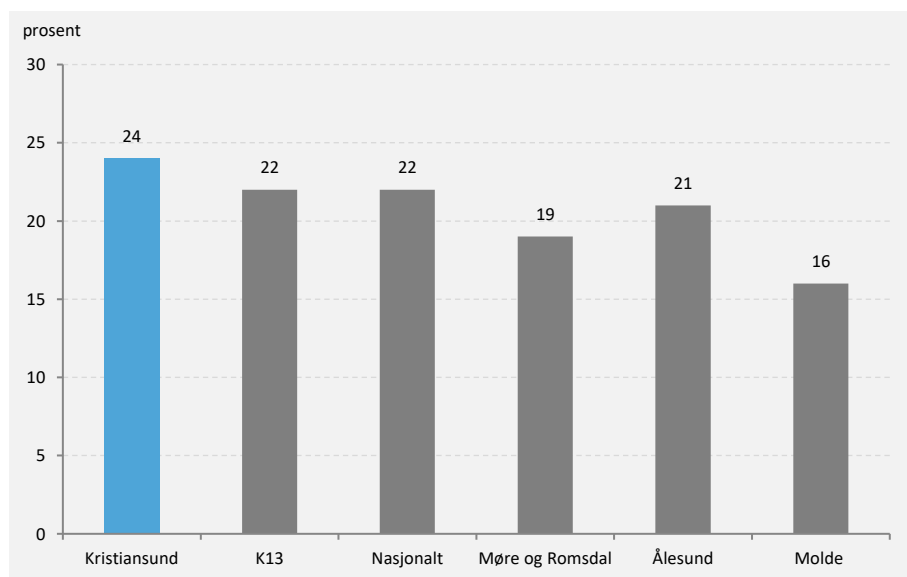
Resultatet på barnetrinnet er samlet marginalt bedre enn nasjonalt nivå. Ungdomstrinnet har samlet resultat noe under nasjonalt nivå. Både barnetrinnet og ungdomstrinnet har noe negativ utvikling i forhold til fjoråret.

UTVIKLE OG FORSTERKE TILBUDET INNEN VIDEREGÅENDE UTDANNING

Kommunen har bidratt som aktiv støttespiller for de videregående skolene og fagskolen. Mest konkret bidrar kommunen ved å ta inn lærlinger. Kommunen benytter også utdanningstilbud ved fagskolen for sine ansatte.

Nordmøre og Romsdal kommunale opplæringskontor omfatter nå kommunene Kristiansund, Molde, Aukra, Eide og Fræna.

Frafall i videregående skole

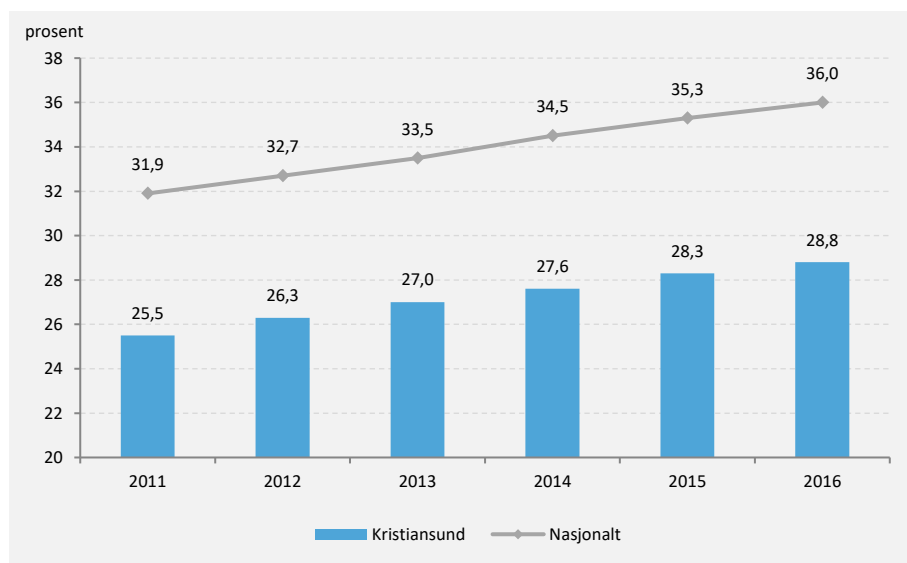
Frafall i videregående skole er et omfattende problem i Kristiansund, og landet for øvrig. Andelen som ikke avslutter innen 5 år etter påbegynt videregående skole i Kristiansund ligger på landsgjennomsnittet, men vesentlig over sammenlignbare kommuner i fylket. Frafallet er økt med en andel på om lag 1 % i forhold til fjoråret. Statistisk sett henger frafall i videregående skole sammen med reduserte muligheter i arbeidsmarkedet og økt risiko for uføretrygd, dårligere levekår og helse.

STYRKE ETTER- OG VIDEREUTDANNING TILPASSET NÆRINGSLIVET

Kommunen er en aktiv eier i Høgskolesenteret i Kristiansund (HiKSU). Høgskolesenteret jobber med planer for etter- og videreutdanning, blant annet tilbud i barnehagelærerutdanning.

Fagskoleutdanning er viktig for flere næringer på Nordmøre, fordi mange av kursene er direkte næringslivsrettet og kan tas ved siden av jobb/samlingsbasert. Fagskolemeldingen som ble vedtatt i mai 2017 slår fast at fagskole er yrkesrettet høyere utdanning og at dette skal satses på i Norge. Fagskolene blir blant annet del av samordnet opptak, studentene får studiepoeng, tilgang til samskipnad, og det vil jobbe med overgangsordninger mellom fagskole og bachelor. Fagskolen vil etter hvert bli en del av Campus Kristiansund, hvor det også for øvrig vil satses på etter- og videreutdanningstilbud.

Utdanningsnivå

Figuren viser utviklingen i andel personer 25 år og eldre med høyere utdanning. Det har vært en positiv utvikling de siste årene. Kristiansund ligger fortsatt vesentlig under nasjonalt nivå.

Utfordringer og planer

Kristiansundsskolen viser til bedre resultater over tid både på læringsmiljø og læringsutbytte. Det er fortsatt en del ulikheter mellom skolene, og en utfordring er å få en jevnere kvalitet. Vi ser også tendenser til at elevene faller tilbake i mellomtrinnet. Et godt grunnskoleløp avhenger av at vi har godt kvalifiserte medarbeidere i både barnehagene og i skolen. Vi ser at antall kvalifiserte søkere til pedagogstillinger de senere årene har gått ned, men vi har i stor grad greid å skaffe kvalifiserte lærere til Kristiansundsskolen. Kvalifikasjonskravene til lærerne økes, og vi har derfor prioritert å sende lærere på etter- og videreutdanning. I skoleåret 2017/2018 er 10 lærere under videreutdanning. Vi prioriterer også å gi lederne muligheter til videreutdanning, både i barnehagene og i skolene.

Mye av utviklingsarbeidet knyttet til blant annet språk, foregår i nettverk. På denne måten legger vi til rette for å lære av hverandres praksis for en felles utvikling av skolen. I samarbeid med Nettverk Nordmøre deltar vi i hovedprosjektet «Den gode oppveksteier». Det settes strategiske mål på bakgrunn av fremtidsbildene som ble skapt i 2017 med medvirkning fra ansatte, foresatte, elever, tillitsvalgte, samarbeidspartnere, frivilligheten og næringsliv. Det skal utarbeides et nytt strategisk overbygningsdokument for oppvekstområdet i løpet av 2018.

Ny skolestruktur ble vedtatt i november. Beslutningene vil få stor betydning for den videre utvikling av grunnskolen i Kristiansund. Arbeidet med detaljering og utarbeidelse av gjennomføringsplan er i gang.

Campus Kristiansund(CKSU) skal etableres i nytt bygg på Devoldholmen/Nordmørskaia innen 2022, og vil inneholde et bredt høgskoletilbud, fagskole, et vekstmiljø for næringslivet og et bredt forskningsmiljø, med vekt på næringer innen hav og helse. CKSU vil erstatte Høgskolesenteret.

I samarbeid med aktører i hele regionen arbeidet prosjektet høsten 2017 med å utvikle innholdet i campus, og planleggingen av første byggetrinn starter opp i 2018. Regjeringspartiene med støtte fra Krf og Venstre har i revidert nasjonalbudsjett 2017 og statsbudsjettet 2018 bevilget hele 120 studieplasser øremerket Kristiansund, fordelt på 90 til Høgskolen i Molde og 30 til det ingeniørtilbudet Høgskulen på Vestlandet etablerer her. Høgskolen i Molde startet opp bachelor i marin logistikk og økonomi og årsstudium i velferdsteknologi ved Høgskolesenteret høsten 2017. Søkertallene til begge studier var gode, og samtidig har petroleumslogistikk tatt seg opp. Nye tilbud, blant annet bachelor i vernepleie planlegges i 2018. Fagskolen har i 2017 også arbeidet med å utvikle nye tilbud rettet inn mot hav og biomarin næring. Alt dette gir et godt grunnlag for å nå målet om å doble studenttallet innen 2020.

By- og arealutvikling

Kommunens areal- og utbyggingspolitikk skal være bærekraftig. Vi har tilrettelagt for bolig- og næringsutvikling. Sentrumsplana ble lagt ut til offentlig ettersyn og er under behandling. Vi har driver kontinuerlig oppgradering av våre offentlige bygg og anlegg.

Mål

Kristiansund kommunes areal- og utbyggingspolitikk skal være bærekraftig med sikte på langsiktig verdiskaping.

VI SKAL

1. Utvikle vår arealbruk i dialog med nabokommuner og slik utvikle felles interesser.
2. Skal tilrettelegge nye attraktive bolig- og næringsarealer i tilstrekkelig omfang, samtidig som eksisterende bebyggelse omformes etter nye behov.
3. Ta klimahensyn i vår arealplanlegging.
4. Sikre framkommeligheten i kommunen gjennom helhetlig transportplanlegging og utvikle bysentrum til en regionalt attraktiv, tett og urban bolig-, handels- og kulturby med gode bymessige kvaliteter.
5. Ha god og varig kvalitet på offentlige bygg og anlegg.

Resultater

UTVIKLE VÅR AREALBRUK I DIALOG MED NABOKOMMUNER

Areal- og næringssamarbeidet i regi av Byregionprogrammet ble videreført gjennom felles kartlegginger av aktuelle områder. Interkommunal arealplan for sjøområdene ble revidert og sendt på 2. gangs høringsrunde. Arbeidet skjer i regi av ORKidé, og med Tingvoll kommune som vertskommune.

TILRETTELEGGE NYE ATTRAKTIVE BOLIG- OG NÆRINGSAREALER

Ny kommunedelplan for sentrum ble sendt på høring, men vi står foran vanskelige avveininger mellom hensyn til kulturvern, oppvekstmiljø og nybygging. Flere private prosjekter for nye boliger er under arbeid.

Bystyret vedtok å lokalisere Campus Kristiansund til Devoldholmen-området. Bolgneset Utvikling AS har satt i gang planarbeidet for et nytt næringsområde for havområdesatsing i Bolga.

Vi har tilrettelagt for videre boligbygging gjennom tilrettelegging i egenregi og gjennom bruk av anleggsbidragsavtaler, som tilfellet er for utbygging på Skorpa. I utviklingen av Kristiansund næringspark ved flyplassen er vi aktive deltakere i utvikling av nye næringsområder.

Det er vedtatt reguleringsplaner for Veiserviceanlegg i Bolga (langs rv 70), Ådalsgrenda boligfelt på Storbakken, Park og barnehage i Karihola.

KLIMAHENSYN I AREALPLANLEGGINGEN

Klima- og miljøhensyn vurderes i alle saker framlagt for politisk behandling. Alle kommunale planer skal redegjøre for miljø- og klimakonsekvenser av planforslagene.

SIKRE FRAMKOMMELIGHETEN I KOMMUNEN OG UTVIKLE BYSENTRUM

Fylkeskommunens byutviklingsprogram «Byen som regional motor» ble videreført i 2017, og en rekke fysiske tiltak kom i gang i sentrale byrom som Rådhusplassen, Gågata og Carolines plass.

Samlingen av kommunale publikumstjenester i Vågeveien 4 på Rådhusplassen har gitt et løft for både byutvikling og tjenestetilbud.

Bypakkearbeidet har hatt svak framdrift i påvente av statlig medfinansiering. Statens vegvesen har fortsatt planarbeidet for Rensvikområdet og Kråkhaugen, og det ble satt i gang arbeid med ny rundkjøring i flyplasskrysset. Kommunen har kommet i gang med tilrettelegging for sykkel, gjennom skilting og fysiske tiltak langs hovedtraséen Goma – Vågen.

GOD OG VARIG KVALITET PÅ OFFENTLIGE BYGG OG ANLEGG

Vi arbeider systematisk for å oppgradere formålsbygg og boliger. Hovedrenseanlegget for avløp ble ferdigstilt.. Totalrenoveringen av Vågeveien 4 til kommunalt administrasjonsbygg ble fullført.

Utfordringer og planer

Ny kommunedelplan for Kristiansund sentrum ble sendt på høring i 2017. Innspillene til planforslaget spriker mellom ulike hensyn. Revidert planforslag fremmes i 2018. Det skal lages reguleringsplan for campusområdet mellom Fosnagata og Hurtigrutekaia i sentrum.

Oppstart av ny arealdel til kommuneplanen, som skulle skje høsten 2017, er av kapasitetsgrunner forsinket.

Byutviklingen skjer på mange måter på ulike arenaer, og involverer politikere, næringslivsfolk, kulturlivet, barn og unge og mange andre. Kommunen er engasjert i flere samarbeid som Byregionprogrammet og «Byen som regional motor». Bysatsingen foreslås videreført i fylkesplana, og vil være en viktig arena for byutvikling også i 2018.

Det har vært svak framdrift i bypakkearbeidet i 2017 siden Kristiansund ikke var innstilt til bevilgninger i nasjonal transportplan, men Statens vegvesen har funnet rom til å medfinansiere en mindre pakke om kommunen ønsker å etablere en bompengefinansiert bypakke. Saken kommer til behandling i 2018. Det pågår diskusjoner mellom kommunene og fylkeskommunen om å starte et felles planarbeid for og om regional areal- og transportutvikling i Kristiansundsregionen.

Ny hovedplan for renovasjon skal ferdigstilles i 2018.

Styring og kontroll

Styring og kontroll

Vi ble i 2017 meldt ut av ROBEK og igjen «herre i eget hus». Vi har anskaffet et elektronisk system for virksomhetsstyring og ser fram til å ta dette i bruk i løpet av 2018. Vi har vedtatt nye retningslinjer for håndtering av krevende personalsaker, konflikter og varsling, og satt etikk på dagsorden.

Statlig tilsyn

Staten fører tilsyn for å sikre at kommunen ivaretar innbyggernes rettssikkerhet og øvrige kommunale oppgaver i tråd med nasjonale målsetninger.

Vi har i løpet av 2017 hatt flere tilsyn fra ulike aktører. Ny tilsynsmetodikk vektlegger i større grad læring fra tilsynet, gjennom for- og etterarbeid, oppfølging og erfaringsutveksling. Tabellen under gir en oversikt over gjennomførte tilsyn.

Gjennomførte tilsyn

Tilsynsmyndighet	Enhet	Kommentar
Riksrevisjonen	Nordmøre Kemnerkontor	2 tilsyn Ingen pålegg eller anbefalinger.
Statens strålevern	Atlanten idrettspark	Solarium 2 varsel Begge fulgt opp og utbedret
Fylkesmannen	Psykiatritjenesten	Stedlig tilsyn
	Barn, familie, helse	Tilsyn frister og oppfølging Oppfølging pågår
	Kristiansund voksenopplæring	Individuell plan
	Sykehjem	Uanmeldt tilsyn Pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4A 1 avvik – Lukket i 2017
Arbeidstilsynet	Psykiatritjenesten	Kartlegging og risikovurdering 1 pålegg – Lukket i 2017
	Brann og redning	Registrering, opplæring og lokaler 3 pålegg – 1 lukket i 2017, 2 lukkes i 2018
	Barn, familie, helse	Vold og trussel om vold 3 pålegg – Under arbeid
Mattilsynet	Kommunalteknikk	2 tilsyn 2 avvik - tiltak i arbeid
	Kommunalteknikk	Tilsyn leveringssikkerhet Ingen merkander
Kommunen	Alle barnehager og skoler	Miljørettet helsevern
	Kristiansund Idrettsbarnehage	To tilsyn Økonomi – Ingen merknader Rammeplan – 2 merknader, 2 andre forhold
	Dale barnehage	Branntilsyn 2 avvik
	Dale barneskole	Miljørettet helsevern 2 avvik, 2 merknader

I tillegg er det gjennomført en rekke el- og branntilsyn ved flere av kommunens enheter. Plan for lukking av pålegg er utarbeidet - de alvorligste avvikene er lukket.

Egenkontroll

Egenkontroll er den kontroll vi selv har ansvar for å utøve eller sørge for at blir utført. God egenkontroll skal bidra til å gi innbyggerne tillit til at vi utøver myndighet og leverer tjenester på en betryggende måte.

Egenkontroll består av en rekke virkemidler og utøves av flere aktører:

- Bystyret
- Kontrollutvalget
- Rådmannens internkontroll
- Regnskapsrevisjon
- Forvaltningsrevisjon

- Selskapskontroll

Bystyret har tilsyns- og kontrollansvar for kommunens virksomhet. Selskapskontroll inngår som en del av kontrollansvaret.

Kontrollutvalget fører løpende tilsyn med den kommunale forvaltningen på vegne av bystyret og påser at vi har en forsvarlig revisjonsordning. Kontrollutvalgets forvaltningsrevisjoner gir de folkevalgte mulighet til å følge opp at politikk og prioriteringer gir ønskede resultater i tjenesten for kommunens innbyggere.

Rådmannen er ansvarlig for at kommunen har et hensiktsmessig og helhetlig system for styring og kontroll og at det utøves internkontroll i virksomheten.

Kommunens revisor³ gjennomfører regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og revisjon av rådmannens internkontroll så langt det følger av god kommunal revisjonsskikk.

REGNSKAPSREVISJON

Det nye interkommunale revisjonsselskapet «Møre og Romsdal Revisjon IKS» står for revisjonen av regnskapet i 2017. Selskapet ble etablert i november 2016 og overtok revisjonsansvaret for kommunen fra 1. februar 2017.

Kommunerevisjonen har i tillegg til revisjon av Kristiansund kommune, gjennomført regnskapsrevisjon av følgende hel-/deleide selskaper for regnskapsåret 2017:

- Kristiansund kommunale Sundbåtvesen KF - ingen merknader til regnskapet i revisjonsberetningen.
- Kristiansund havnekaske – ingen merknader til regnskapet i revisjonsberetningen

Revisjonsberetningene vil foreligge før sommeren 2018.

FORVALTNINGSREVISJON

Kontrollutvalget vedtok 20.9.2016 å gjennomføre følgende forvaltningsrevisjonsprosjekter for Kristiansund kommune i perioden 2016–2019:

1. Etikk og habilitet på administrativt og politisk plan.
2. Kvalitet i hjemmetjenestene.
3. Gjennomfører Kristiansund kommune god eierstyring i sine selskaper?
4. Har Kristiansund kommune god intern kontroll?

Møre og Romsdal revisjon IKS leverte rapporten om «Etikk og habilitet blant ansatte og politikere i Kristiansund kommune». Rapporten ble behandlet i bystyret i august 2017. Kommunen har satt i verk oppfølgingen av de punktene revisjonen anbefalte og kontinuerlig arbeide med tematikken framover.

SELSKAPSKONTROLL

Eiermeldingens del 1 om overordnende prinsipper for eierpolitikken i gjeldene bystyreperiode, ble vedtatt av bystyret i 2015. Eierberetningen⁴ gir status over kommunens eierinteresser, og ble behandlet i bystyret i desember 2017.

Helhetlig system for styring og kontroll

Der er i løpet av 2017 gjennomført anskaffelse av et elektronisk system for virksomhetsstyring. Arena Norge AS vant anbudskonkurransen med systemet Stratsys. Kontraktsinngåelse og oppstart skjer i månedsskiftet januar/februar 2018.

PLANSTRATEGI

Gjeldende planstrategi for Kristiansund kommune 2016–2019 ble vedtatt i bystyret 28.6.2016. Den nye planstrategien viser kommunens sentrale styringsdokumenter. Alle disse skal forankres i definerte politiske organer, som både har eierskap til og ansvar for utarbeidelse og gjennomføring av planleggingen.

Tabellen under viser prioriterte planoppgaver med revisjonsstatus i henhold til vedtatt planstrategi 28.6.2016.

³ Distriktsrevisjon Nordmøre IKS.

⁴ Del 2 av kommunens eiermelding. Del 1 omhandler vår eierpolitikk.

Prioriterte planoppgaver

Tabellen under viser oversikt over planer med revisjonsstatus pr mars 2018, jf vedtatt planstrategi 28.6.2016.

Plan	Ansvar	Vedtak	Revisjon								Kommentar
			H16	V17	H17	V18	H18	V19	H19	V20	
Handlingsprogram	FS	Årlig									
Plan for eierstyring	FS	2016									Eierberetning årlig.
Plan for arbeidsgiverstrategi	FS	2017									For 2017 - 2022
Kommuneplanens samfunnsdel	FS	2017									
Kommuneplanens arealdel	PB	2011									Forsinket planoppstart pga. kapasitetsutfordringer. Kommer 2019
Kommunedelplan for sentrum	PB	1994									Politisk behandling 2. gang kommer i 2018
Sjøområdeplan for Nordmøre	PB	ny									Politisk behandling 2. gang kommer i 2018.
Regional areal- og transportplan	PB	ny									Oppstart avhengig av nabokommunene.
Beredskapsplan (ROS/kriseledelse)	FS	ny									Overordnet styringsdokument, oppdateres kontinuerlig
Hovedplan for vannforsyning	MT	2010									Utredninger for reservevannforsyning pågår, revisjon 2020
Hovedplan for avløp og vannmiljø	MT	2012									Arbeid med revisjon starter 2019 - 2020
Hovedplan for renovasjon	MT	ny									Politisk behandling kommer i 2018
Kulturplan	SBK	ny									Planlagt oppstart høsten 2018
Helse- og omsorgsplan	HOS	ny									Planarbeid startet, kompleks prosess, ferdig 2020
Oppvekstplan (SPOR/Småspor)	SBK	ny									Kommer til politisk behandling høsten 2018.
Landbruksplan	FS	ny									Politisk behandling kommer i 2018.

FS = Formannskapet
 PB = Plan- og bygningsrådet
 MT = Miljø- og teknisk
 SBK = Skole-barnehage-kultur
 HOS = Helse-omsorg-sosial

MÅL- OG RESULTATSTYRING

Manuelle styringskort er benyttet til oppfølging av vedtatte mål- og resultatkrav i 2017. Resultat i forhold til overordnede mål i kommuneplanen samt øvrige resultatkrav i handlingsprogrammet er rapportert ved årets slutt i årsrapporten. Flere rammeområder kan vise til resultatforbedring på ulike måleparameter i 2017.

Styringskortene ble innført i 2014. Det ble i 2015 gjennomført en videreutvikling av innholdet i kortene basert på en deling mellom felles gjennomgående mål for hele den kommunale virksomheten og unike mål for tjenesteområdene. Det er ikke foretatt justeringer i 2017. En fullstendig revisjon av mål- og resultatkrav vil bli foretatt i forbindelse med innføring av Stratsys. Samfunnsdelen i den nye kommuneplanen vil være utgangspunkt for arbeidet.

Mål- og resultatstyring inngår også i kommunens lederavtaler. Resultatkravene er i 2017 fulgt opp gjennom medarbeidersamtaler med den enkelte leder. Korrigerende og forebyggende tiltak er iverksatt fortløpende ved avdekking av avvik eller risiko for avvik knyttet til forvaltning og tjenesteutøvelse.

INTERNKONTROLL

Kommunens elektroniske kvalitetssystem «Losen» ivaretar dokumentstyring, avvikshåndtering, risiko- og sårbarhetsvurderinger (ROS) samt varsling av kritikkverdige forhold på arbeidsplassen.

Vi har i løpet av 2017 hatt fokus på videreutvikling av både kvalitetsarbeid og kvalitetssystemet:

- Oppbygning og vedlikehold av dokumentbiblioteket
- Gjennomført en-til-en opplæring av superbrukere for videre utrulling av systemet i organisasjonen
- Gjennomført felles superbrukerdag for å oppnå felles forståelse av innhold og bruk
- Utarbeidet brukermanual for statistikk med eksempler til hjelp i kvalitetsarbeidet

Opplæring av ansatte er en kontinuerlig prosess og arbeidet fortsetter i 2018. Det vil i tillegg være spesielt fokus på ROS-analyser og opplæring knyttet til dette.

Kvalitetssystemet Losen

	2014	2015	2016	2017
Innlogginger – antall unike brukere	313	839	1 206	1 375
Avvik – antall meldte avvik	107	1 433	2 353	2 558
Dokument – antall godkjente dokument	8	229	749	868
ROS – antall ferdigstilte analyser		20	6	14

Antall unike brukere av systemet er økende. Opplæring og tilgjengelighet har vært avgjørende. Det er flest meldte avvik innenfor Helse og omsorg, øvrige tjenesteområder har fremdeles et stort potensiale. Dokumentproduksjon og gjennomførte ROS-analyser økte fra 2016 til 2017. Graden av aktivitet er fremdeles varierende mellom de ulike tjenesteområdene, både når det gjelder rapportering av avvik, dokumentproduksjon og ROS-analyser. Videre progresjon krever økt fokus på kvalitetsarbeid hos den enkelte enhetsleder i samarbeid med superbruker.

Vi har benyttet vårt sak- og arkivsystem «ePhorte» for å sikre korrekt saksbehandling og oppfølging av politiske vedtak. Oppfølging av politiske vedtak vil bli en egen styringsmodell i Stratsys.

Vi har i løpet av 2017 gjennomført systemrevisjon av fagsystem samt kontinuerlig revisjon av prosedyrer i Losen. Det er ikke gjennomført sikkerhetsrevisjon i forhold til informasjonssikkerhet og personvern.

«Ledelsens gjennomgang» som egen rapportering knyttet til internkontroll i virksomheten ble innført i 2016. En overordnet rapport basert på enhetenes innrapportering ble utarbeidet før sommeren 2017. Rapporten omhandlet områdene hms, informasjonssikkerhet og faglig tjenesteutøvelse. Ledelsens gjennomgang for 2017 er ikke gjennomført.

Internkontroll og risikostyring vil i fremtiden bli ivaretatt i Stratsys.

REGNSKAPSUTVIKLING OG ØKONOMISK STYRING

Fylkesmannen meldte kommunen ut av ROBEK⁵ i juni 2017 etter bystyrets vedtak om årsregnskapet 2016. Innmeldingen i 2015 var med bakgrunn i manglende inndekning av merforbruk i 2013. Det har i hele 2015 og 2016 vært jobbet målrettet med å gjenvinne økonomisk balanse og innfri målet om utmelding av ROBEK. Kommunes regnskap for 2016 viser balanse, etter at 32,7 mill. kroner av regnskapsmessig merforbruk fra tidligere år er dekket inn. Driftsregnskapet for 2017 viser et overskudd av frie midler i netto driftsresultat, der 11 millioner kroner er brukt som egenfinansiering på investeringssiden, mens 3,4 millioner kroner er satt av til disposisjonsfond. Sistnevnte er første innskudd for å bygge økonomiske buffers og danne en plattform for en sunn og bærekraftig økonomi og utvikling tjenesteproduksjon.

Det har vært god oppfølging og kontroll på våre investeringsprosjekter gjennom året, men investeringskostnadene er under budsjett samlet sett. Avviket skyldes forsinkelser i oppstart og gjennomføring av vedtatte investeringer, hovedsakelig på grunn av manglende kapasitet. Alle store prosjekter har en utvikling i tråd med budsjett. I 2017 var det lagt ekstra vekt på oppfølging, rapportering og styring av investeringssiden. Konkret resultat er vist i kvartalsrapportene, herunder revidering av investeringsbudsjettet knyttet til tredje kvartal.

Driftsbudsjettet ble betydelig styrket av ekstraordinær skatteinngang på nasjonalt nivå, som Kristiansund kommune tok del i gjennom inntektsutjevningen. Det ble også en betydelig reduksjon av netto finansutgifter sett fra opprinnelig budsjett, et forhold som ble justert gjennom året via kvartalsrapportene. Rammeområdene overholdt ikke de vedtatte økonomiske rammer, selv ikke etter betydelig styrking i budsjettvedtakene gjennom året. De største utfordringene er knyttet til turnusbaserte tjenester innen helse og omsorg.

⁵ Register om betinget godkjenning og kontroll

Månedssrapportene fra rammeområdene er en sentral del av økonomioppfølging- og styringen gjennom året. Med bakgrunn i månedssrapportene får de enkelte enhetene tilpasset oppfølging gjennom året. Dette arbeidet gir grunnlaget for kvartalsrapportering på økonomi, sykefravær og verbalforslag til formannskap og bystyre. Formannskapet er i tillegg månedlig orientert om status på økonomi og sykefravær.

Analyseverktøyet «Visma BI⁶» er rullet ut på de gjennomgående områdene økonomi, lønn/personal, innkjøp. Verktøyet muliggjør daglig rapportering på enhets- og avdelingsnivå knyttet til utvalgte indikatorer, og skal bidra til bedre styring og kontroll på vår ressursanvendelsen innenfor disse områdene. Verktøyet skal være tilgjengelig på både administrativt og politisk nivå.

For å få til et godt utgangspunkt for et meget krevende handlingsprogram for perioden 2018 til 2021, ble den årlige budsjettkonferansen gjennomført for formannskap, gruppeledere og tillitsvalgte høsten 2017.

Etisk standard

Etisk standard følges opp og sikres gjennom kommunens kvalitetssystem, hvor ulike rutiner og retningslinjer implementerer sosiale rettigheter, miljø og etiske prinsipper. I tillegg gjennomgås temaer som personvern, verdigrunnlag, etikk og korrupsjon jevnlig på personalmøter og ved nyansettelser.

Vi har mottatt ett varsel, som viste seg å ikke være et varsel i lovens forstand. Vi har mottatt fem klagesaker. Alle klagesaker mottatt i 2017 er ferdig saksbehandlet, og vi er i reetableringsfasen.

Vi følger «Retningslinjer for håndtering av krevende personalsaker, konflikter og varsling i Kristiansund kommune», vedtatt i Arbeidsmiljøutvalget 27. april i 2017.

Veilederen er ment som et verktøy for håndtering av krevende personalsaker, konflikter og varsling av kritikkverdige forhold i Kristiansund kommune. Hensikten er å klargjøre virkemidlene som er til rådighet, og trekke opp regler for saksbehandlingen.

Veilederen del 1 handler overordnet om forebyggende virkemidler og ansvar, del 2 omhandler generelle retningslinjer for alle typer av personal-, konflikt, og varslingssaker i Kristiansund kommune. Del 3 handler om særskilte retningslinjer for konflikthåndtering. Del 4 omhandler særskilte retningslinjer for varsling.

Det er i etterkant utarbeidet en varslingsplakat (viser til Arbeidstilsynets plakat).

Utfordringer og planer

I planperioden er målet:

- å utarbeide delmål, tiltak og aktiviteter knyttet til hovedmålene i kommuneplanens samfunnsdel
- å etablere et helhetlig system for styring og kontroll
- å styrke vår internkontroll og videreutvikle verktøy som understøtter betryggende kontroll
- å få større fokus på selskapskontroll og eieroppfølging

Rådmannen vil videreutvikle etikk- og antikorrupsjonsarbeidet i organisasjonen, jamfør arbeidet med «Retningslinjer for håndtering av krevende personalsaker, konflikter og varsling i Kristiansund kommune».

Det skal være åpenhet og innsyn i kommunens saksbehandling og prioritering. Alle saker som har behov for etisk avklaring vil innstilles til offentlig politisk behandling.

Etikk har blitt aktualisert gjennom 2017 og er et tema som vil følges opp og arbeides med i 2018 og framover.

Det skal etableres et enkelt meldesystem som ivaretar ekstern varsling på kommunens nettside.

⁶ BI står for Business Intelligence og er et begrep for rapporteringssystem

Verdigrunnlag

Kommunens visjon, grunnverdier og leveregler utgjør vårt verdigrunnlag. Summen av dette skal være vår vilje og evne til å bygge opp og videreutvikle et godt omdømme. Etisk kvalitet på tjenesteyting og myndighetsutøvelse er en forutsetning for at innbyggerne og andre interessegrupper skal ha tillit til oss. Målet er at alle ansatte og folkevalgte skal være seg dette bevisst. God etisk standard skal prege alle i møte med omverdenen, samt i etterlevelse av regelverk og kontrollsystemer.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil ha fokus på å revitalisere kommunens verdigrunnlag. Målet er å sørge for en felles forståelse i hele organisasjonen. Rettferdighet, integritet, åpenhet og forsvarlighet er viktige element i dette arbeidet.

Visjon

«Kristiansund kommune – i medvind uansett vær»

Grunnverdier

S

SAMHANDLING

Vi skal alltid stå sammen

- Vi er lyttende og inkluderende
- Sammen utvikler vi Nordmøre
- Samhandling skal være vår rettesnor
- Vi er rausse både mot nye ideer og mennesker

N

NYSKAPING

Hos oss er alt mulig

- Vi skal være Norges mest kreative og nyskapende kommune
- Vi skal gi dristige ideer en sjanse
- Du skal ha god grunn for å si nei
- Ja-kommune, nei har bevisbyrden

O

OPTIMISME

Vi har bruk for alle

- I Norges polykrome by er det glede, optimisme og positivitet som driver utviklingen fremover
- Vi skal bli berømt for vår gjestfrihet og vårt gode humør

R

RAUSHET

Vi har glimt på alle øyer

- Vi skal bli best i landet på positivt mangfold vi er avhengig av for å lykkes
- I møte med mennesker er vi romslige og villige til å gi av oss selv
- Vi unner alle suksess
- Det som er godt for naboen er godt for oss

Leveregler

«Oss i mellom»

Vi holder ord!

Vi gir ros!

Vi griper hverandre i å lykkes!

Vi snakker med hverandre, ikke om!

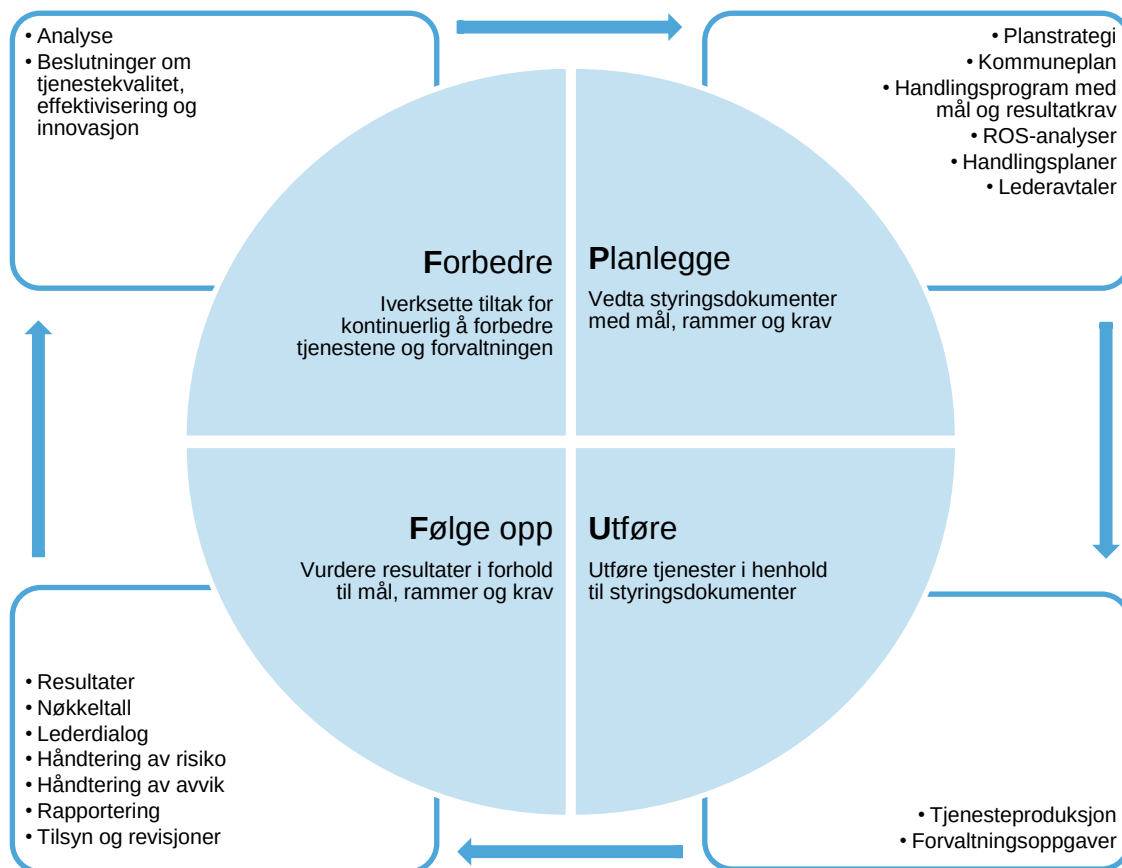
Vi har humør og temperament!

Vi gjør hverandre gode!

Helhetlig system

Plan- og styringssystemet i kommunen omfatter en rekke plan- og styringsprosesser som fremgår av figuren under. Gjennom god ledelse og gode plan- og styringsprosesser skal vi ivareta rollen som tjenesteyter, myndighetsutøver, samfunnsutvikler og demokratisk arena.

PUFF - forbedringssirkel

Kommunen arbeider etter elementene i forbedringssirkelen. Gjennom plan- og styringsprosessene planlegges og utføres aktiviteter som skal sikre kvalitet i tjenestene og forvaltningen. Resultatene fra aktivitetene følges opp i henhold til de mål og krav som er satt, og benyttes til å iverksette tiltak for kontinuerlig å forbedre tjenestene og forvaltningen. Alle plan- og styringsprosesser skal gjennomføres med bakgrunn i kommunens verdigrunnlag, og verdiene skal være retningsgivende for den enkeltes adferd.

Plansystem

Plansystemet består av kommunens overordnede og politisk vedtatte planverk som skal sikre gjennomføring av politiske mål og prioriteringer.

Styringssystem

Styringssystemet er rådmannens verktøy for iverksettelse og oppfølging av politiske vedtak, mål og prioriteringer.

Ledelse

Elementene i PUFF-sirkelen ligger til grunn for all ledelsesmessig aktivitet knyttet til våre plan- og styringssystemer. Gode plan- og styringsprosesser forutsetter et lederskap som gir retning, utnytter

handlingsrommet og er resultatorientert. Samtidig skal lederne legge til rette for en arbeidskultur som fremmer læring og forbedring i hele organisasjonen. Forslag til innovative løsninger vil følges opp på høyeste beslutningsnivå.

Lederavtaler inngås årlig. I avtalene konkretiserer rådmannen sine krav til resultater og utvikling for den enkelte leder. I løpet av året gjennomføres det dialog om status og evaluering av resultatoppnåelse i en-til-en møter. I tillegg utøver rådmann styringsdialog gjennom fellesmøter.

STYRINGSMODELLER

Kommunen benytter ulike styringsmodeller for å iverksette politiske vedtak, prioriteringer og mål, og å skape best mulige resultater og kvalitet i tjenestene.

Linjestyring – styring av basisorganisasjon.

Prosjektstyring – styring av midlertidig organisasjon som et prosjekt eller program.

Kontraktstyring – styring av tjenester som ikke produseres i egen regi.

Eierstyring – styring av selskaper som kommunen eier helt eller delvis.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil videreutvikle grunntanken om at godt partssamarbeid, medbestemmelse og medinnflytelse skal bidra til en omstillingsdyktig og serviceinnstilt kommune til beste for innbyggerne og våre ansatte.

Rådmannen er opptatt av å legge til rette for at ledere kan bruke mindre tid til administrasjon og mer tid til tjenesteutvikling og ledelse. Økt fokus på digitalisering, prosessoptimalisering (LEAN), samhandling og samordning skal bidra til dette.

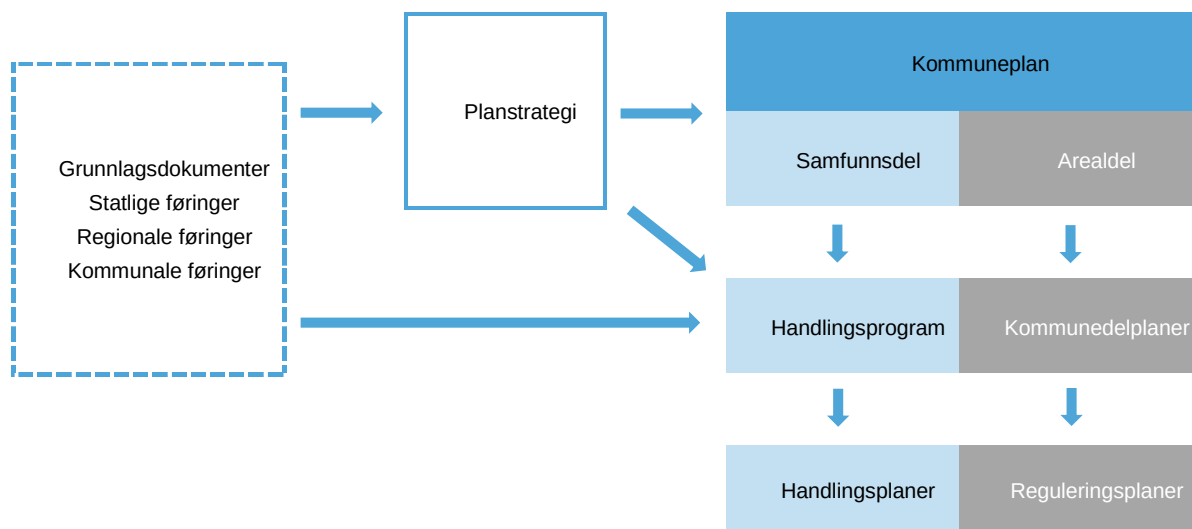
Rådmannen vil arbeidet videre med å utvikle og profesjonalisere kommunens fire ulike styringsmodeller. I alle våre styringsformer skal kommunen oppfattes som en profesjonell part og agere deretter.

Plansystemet

Kommunens oppgaver følger av kommuneloven, plan- og bygningsloven, øvrige lover og forskrifter, nasjonale og regionale føringer og politiske vedtak. Mange av oppgavene blir operasjonalisert og implementert gjennom planer som inngår i vårt plansystem. Alle kommunens overordnede planer vedtas av bystyret. Det skal være konsistens i våre styringsdokumenter ved at styringsdokument på et lavere nivå skal være en operasjonalisering av dokumenter på et høyere nivå.

Figuren under viser kommunens plansystem.

Kommunes plansystem

Planstrategi

Bystyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Hensikten med planstrategien er å vurdere hvilke planoppgaver vi skal prioritere i valgperioden. Dette inkluderer også evaluering av gjeldende planverk.

Kommuneplanen

Kommuneplanen er kommunens overordnede strategiske styringsdokument og inneholder mål og retningsvalg for kommunens utvikling. Kommuneplanen består av en samfunnsdel og en arealdel. Planen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål og interesser. I forkant av kommuneplanarbeidet utarbeides det et planprogram. Planprogrammet beskriver hvilke temaer som planlegges revidert i kommuneplanen, utredningsbehov og medvirkningsprosesser.

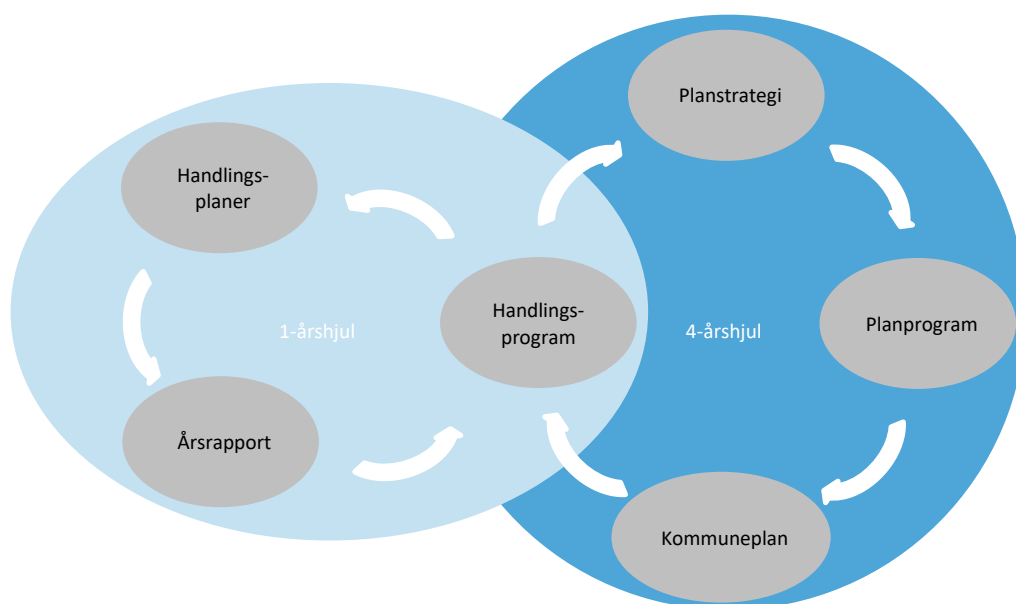
Samfunnsdelen konkretiserer mål, strategier og ønsket utvikling for Kristiansundsamfunnet og kommuneorganisasjonen.

Arealdelen viser sammenhengen mellom fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk, hvor avveining mellom vern og utbygging er viktig. Planen er juridisk bindende.

Kommuneplanen utarbeides for en periode på 12 år og revideres hvert fjerde år. Kommuneplanen skal ha en handlingsdel (økonomiplan) som angir hvordan planen skal følges opp i fireårsperioden. I vår kommune innarbeides kommuneplanens handlingsdel i handlingsprogrammet.

Årshjul

Figuren under illustrerer de overordnede strategiske prosessene knyttet til kommuneplanen (4-årshjulet) og handlingsprogrammet (1-årshjulet).

Handlingsprogrammet

Handlingsprogrammet skal sikre god sammenheng mellom plan, virkemiddel og gjennomføring. Kommunens årsbudsjett og økonomiplan utgjør handlingsprogrammet. Årsbudsjettet og økonomiplanen utarbeides gjennom en felles prosess og integreres i samme dokument.

Økonomiplanen har et 4. års perspektiv med årsbudsjettet som første år. Planen rulleres årlig.

Årsbudsjettet er kommunens bevilgningsdokument, det vil si at vedtatt budsjett angir hvilke rammer bystyret har bevilget til kommunens virksomhet det kommende året – rammene er bindende for rammeområdene.

Gjennom handlingsprogrammet skal kommunen realisere målsetninger fastsatt i kommuneplanens langsiktige del, planlegge nye tiltak og føre kontroll med kommunens ressurstilgang og ressursbruk. De økonomiske rammene bygger på ramme faktorer i kommuneproposisjonen og statsbudsjettet. Økonomiske konsekvenser knyttet til mål og tiltak i kommunens tema- og sektorplaner, jamfør planstrategien innarbeides også i handlingsprogrammet for oppfølging. I tillegg kommer en rekke måleindikator basert på kommunens mål- og resultatstyring.

Handlingsplaner

Mål og tiltak fra handlingsprogrammet, felles gjennomgående planer og annet relevant planverk som følger av planstrategien, videreføres og følges opp i ulike handlingsplaner. Handlingsplanene er dokument som skal sikre sammenheng mellom organisasjonens mål, tiltak og resultater, samt oppfølging av politiske vedtak, lover og forskrifter.

Felles gjennomgående planer

Vi har flere gjennomgående planer som gjelder for hele organisasjonen. Disse revideres normalt hvert fjerde år, og mål og tiltak innarbeides i handlingsprogrammet og/eller handlingsplanene for oppfølging.

De gjennomgående planene er:

- Anskaffelsesstrategi 2016-2020
- Strategisk kompetanseplan 2016-2020
- Arbeidsgiverstrategi 2017-2022

Utfordringer og planer

Rådmannen har igangsatt en prosess for å heve kvaliteten på våre plandokumenter. Dette skal resultere i en mer integrert og sammenhengende planstruktur i kommunen. Det er i gjeldende planstrategi lagt opp til få, men strategisk styrende plandokumenter. Alle andre planer som utarbeides i kommunen skal relateres til og hjemles i en av disse overordnede planene.

Rådmannen vil sørge for et tett samarbeid med de folkevalgte for å bygge en kommuneplan og delplaner som står seg i fremtiden. Samfunnsdelen er revidert og politisk behandlet i 2017. Framover vil alle andre planer under samfunnsdelen være innenfor rammen av denne.

Planarbeid knyttet til arealdelen hadde oppstart høsten 2017.

Styringssystemet

Virksomhetsstyring favner all ledelsesmessig aktivitet, styring og kontroll som skal bidra til å iverksette politiske vedtak, prioriteringer og mål, og å skape best mulige resultater og kvalitet i tjenestene. Virksomhetsstyring omfatter fullmaktsnivåene i kommunen og sikrer at styringen skjer likt og samordnet mellom og innen tjenesteområdene.

Virksomhetsstyringen skal baseres på mål- og resultatstyring som overordnet styringsprinsipp. Prinsippet⁷ skal;

- sikre effektiv gjennomføring av politiske vedtak
- sikre etterlevelse av lover og forskrifter
- integrere risikostyring og internkontroll
- sikre en hensiktsmessig organisering, effektive arbeidsprosesser og riktig ressursanvendelse
- sikre læring, forbedring og innovasjon

Systematisk rapportering fra tjenesteområdene til rådmannen, og videre fra rådmannen til politiske organer, er en forutsetning for god politisk og administrativ styring. Vårt rapporteringssystem består av månedsrapporter, kvartalsrapporter og årsrapport, som alle fremmes for politisk behandling. I tillegg er det anskaffet et analyseverktøy som muliggjør daglig rapportering på enhets-/ avdelingsnivå knyttet til utvalgte indikatorer for å følge opp ressursanvendelsen innenfor områdene økonomi, lønn/personal og innkjøp.

Mål- og resultatstyring

Dette innebærer at vi skal planlegge og sette mål, måle og følge opp resultatene for å avdekke avvik og kontinuerlig forbedre og videreutvikle tjenestene. Mål- og resultatstyring skal også sikre læring i organisasjonen.

Mål- og resultatstyring skjer manuelt ved hjelp av styringskort.

Figuren under illustrerer oppbygningen av styringskortet som benyttes.

Fokusområde	Hovedmål	Delmål	Måleindikatorer	Målemetode	Resultat-krav 1)	Resultat
Samfunn	Ikke utarbeidet					
Medvirkning	Innbyggere som aktivt deltar i utviklingen av lokalsamfunnet	Gjennomgående				
Medarbeidere	Motiverte og kompetente medarbeidere	Gjennomgående				
Læring og fornying	Fremtidsrettet og lærende organisasjon	Gjennomgående				
Økonomi	God økonomistyring og godt økonomisk handlingsrom	Gjennomgående				
Brukere	Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning	Gjennomgående og unike				

1) Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

Det er definert seks fokusområder, hvorav fem med tilhørende hovedmål. Innenfor hvert hovedmål er det utarbeidet ulike måleindikatorer på utvalgte delmål. Noen av delmålene er gjennomgående for hele organisasjonen. Antall unike delmål og måleindikatorer varierer. Det samme gjelder målemetoder og resultatkrav. I all hovedsak er det vårt lønn-, økonomi- og personalsystem som gir styringsinformasjon om økonomi og medarbeidere, mens fagsystemene gir styringsinformasjon om brukerne, tjenestene og HMS. Til måling av tilfredshet og tjenestekvalitet benyttes blant annet verktøyet «bedrekommune.no» og Google-skjema.

GJENNOMFØRING AV POLITISKE VEDTAK

Dette innebærer at kommunen skal ha systemer som sikrer at politiske vedtak blir fulgt opp og iverksatt.

Vedtaksoppfølging skjer elektronisk i kommunens sak- og arkivsystem ePhorte.

Egne rapporter viser hvilke saker som skal følges opp og hvilke saker som er ferdig utført.

Iverksettelse av politiske vedtak sikres gjennom lederavtaler og ulike handlingsplaner.

⁷ Omfatter ikke kommunens prinsipper for eierstyring. Disse framgår av kommunens Eiermelding del1 - eierpolitikk.

Dette omfatter også gjennomføring av politiske vedtak som fattes utenom handlingsprogrammet.

Alle ledere skal holde seg orientert om de vedtak som direkte gjelder eget ansvarsområde, samt forhold som berører hele kommunen.

ETTERLEVELSE AV LOVER OG FORSKRIFTER

Dette innebærer riktig saksbehandling og tjenesteutøvelse, samt ivaretagelse av kommunens juridiske interesser som forvaltningsmyndighet, tjenesteprodusent og eier.

Saksbehandling skjer elektronisk i kommunens sak- og arkivsystem ePhorte.

Utredning av eventuelle juridiske problemstillinger inngår som et ledd i all saksbehandling.

Tjenesteutøvelse skjer etter gjeldende fullmakter og aktuelt lov- og regelverk som har betydning for oppgaven.

RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

Kravet til internkontroll fremgår av kommuneloven. I tillegg er det innenfor flere områder av kommunens virksomhet særlige lovpålagte krav til internkontroll. Internkontroll er en del av kommunens daglig ledelse og styring innen og mellom fullmaktsnivåene.

Risikovurdering og internkontroll skjer elektronisk i kommunens kvalitetssystem Losen. Risikovurderingen danner grunnlaget for kommunens risikostyring.

Systemet ivaretar dokumentstyring, avvikshåndtering, årshjul, risiko- og sårbarhetsanalyser samt varsling av kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Verktøyet sikrer at daglige arbeidsoppgaver blir utført, styrt og forbedret i henhold til lovens krav.

Ledelsens gjennomgang ivaretar rapportering knyttet til internkontroll i virksomheten og omfatter områdene hms, informasjonssikkerhet og faglig tjenesteutøvelse.

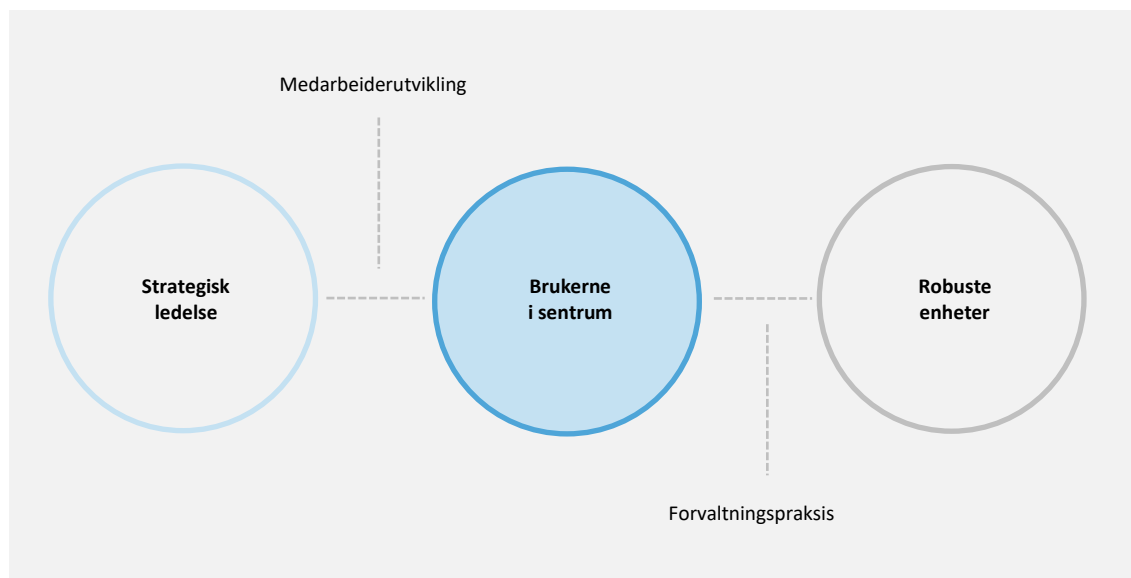
ORGANISERING, ARBEIDSPROSESSER OG RESSURSANVENDELSE

En hensiktsmessig organisering, effektive arbeidsprosesser og god ressursanvendelse skal sikre at innbyggerne mottar tjenester av rett kvalitet og til rett tid, og at organisasjonens ressurser benyttes på en effektiv måte og innenfor vedtatte økonomiske rammer.

Hensiktsmessig organisering skjer ut fra hensynet til samordning, effektiv oppgaveløsning og kvalitet for brukerne. Organiseringen skal ivareta krav til rolledeling og derigjennom sikre en reell internkontroll.

Effektive arbeidsprosesser skjer gjennom optimalisering av prosesser og bedre samhandling i tillegg til en digitalisering av kommunens systemer. Elementene i PUFF-sirkelen ligger til grunn for utformingen av de enkelte arbeidsprosessene.

God ressursanvendelse skal skje innenfor de mål og budsjettammer som hvert år vedtas av bystyret.

Strategisk ledelse

Utvikling av gode tjenester, utvikling av Nordmøre, god forvaltningspraksis og medarbeiderutvikling krever strategisk ledelse.

Brukerne i sentrum

Vår fremste oppgave er å levere velferdstjenester til våre innbyggere.

Robuste enheter

Enhetene er sentrale både i tjenesteleveranse og tjenesteutvikling og må være robuste for å ivareta dette.

LÆRING,

FORBEDRING OG INNOVASJON

Organisasjonen skal sikre kontinuerlig utvikling av innholdet i sine tjenester og medarbeidernes kompetanse slik at kommunens totale humankapital tilsvarer de krav samfunnet setter til oss.

Kommunens forhold til god forvaltningspraksis skal være gjennomgående i våre planer og daglige virke. Kort sagt skal vi optimalisere økonomi, produktivitet og måloppnåelse slik at våre folkevalgtes vedtak og forutsetninger vil ha best mulig virkning på vårt samfunn og våre brukere.

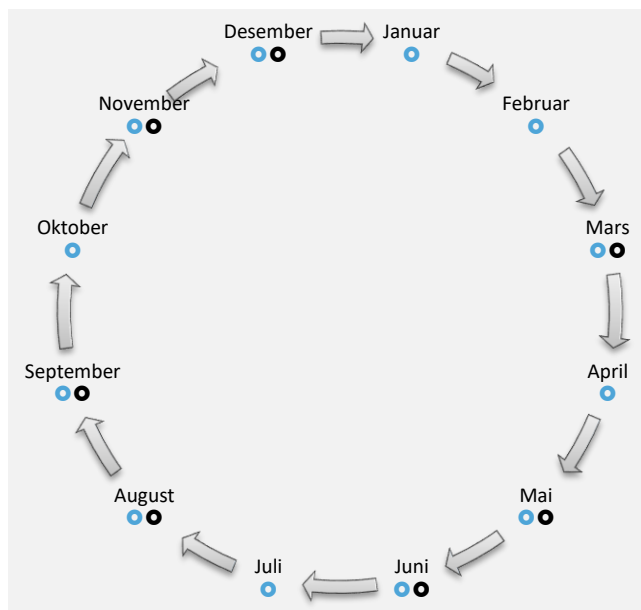
Vi skal jobbe mot å bli en moderne og lærende organisasjon som fremmer utvikling gjennom involvering, styringsdialog og resultatfokus uten å ta den betydelige kostnaden det er å ligge i front på andre områder enn de våre folkevalgte har bestemt. Sterke og brede grunntilbud vil danne gode fundament for læring hvor repetisjon og nyanser i tjenesteutførelsen vil gi oss innsikt til gradvis å forbedre oss.

Kommunens forvaltningspraksis evalueres eksternt gjennom Kommunekompasset. Evalueringen oppsummerer kommunens styrker, svakheter og utfordringer og danner grunnlag for videre utvikling. I tillegg gjennomføres det forvaltningsrevisjon tilsyn innenfor ulike områder.

Årshjul

Hvert år gjennomføres det en rekke styringsprosesser. Disse er satt inn i et overordnet årshjul som viser hvordan arbeidet med ulike dokumenter og prosesser fases inn i forhold til hverandre politisk og administrativt. Århjulet viser også de aktivitetene som finner sted hvert fjerde år etter valg. I tillegg til det overordnede årshjulet har kommunen detaljerte årshjul for enkeltstående prosesser/aktiviteter.

Overordnet årshjul 2017

	○ ADMINISTRATIVE PROSESSER	● POLITISKE PROSESSER OG BESLUTNINGER
Januar	○ - Handlingsprogram inneværende periode til Fylkesmannen	
Februar	○ - Folkevalgtopplæring hvert 4. år etter valg - Ferdigstille årsregnskap - Rapportere KOSTRA - Ledelsens gjennomgang - Lederavtaler - Medarbeidersamtaler - Dialogmøte enheter	
Mars	○ - Foreløpig årsregnskap til bystyre - Ferdigstille årsrapport - Dialogmøte tillitsvalgte	● - Orientering om foreløpig årsregnskap bystyre
April	○ - Kvalitetssikre KOSTRA-tall - Kvartalsrapport formannskap/bystyre - Dialogmøte enheter	
Mai	○ - Årsregnskap og årsrapport kontrollutvalg, formannskap/bystyre - Oppstart handlingsprogram	● - Behandling av kvartalsrapport formannskap/bystyre
Juni	○ - Årsregnskap og årsrapport til Fylkesmannen - Dialogmøte tillitsvalgte og enheter - Konsekvensjustert budsjett ledergruppe	● - Behandling av årsregnskap og årsrapport
Juli	○ - Kvartalsrapport formannskap og bystyre	
August	○ - Oppstart Eiermelding - Dialogmøte enheter	● - Behandling av kvartalsrapport formannskap/bystyre
September	○ - Enhetene ferdigstiller handlingsprogram og handlingsplaner - Ferdigstille betalingssatser - Lønnsforhandlinger - Dialogmøte tillitsvalgte	● - Budsjettkonferanse formannskap
Oktober	○ - Kvartalsrapport formannskap/bystyre - Eiermelding bystyret - Dialogmøte enheter - Utarbeide detaljbudsjett - Rådmannens utkast til handlingsprogram ferdigstilles	
November	○ - Formannskapets forslag til handlingsprogram til offentlig ettersyn	● - Behandling av handlingsprogram formannskap - Bystyrets eiermøte: - rullering av eierportefølje hvert år - rullering av eierpolitikk hvert 4.år etter valg - Behandling av kvartalsrapport formannskap/bystyre
Desember	○ - Dialogmøte tillitsvalgte og enheter	● - Behandling av handlingsprogram bystyre
Hele året	○ - Månedssrapportering alle enheter - Rullering plandokument - ROS-analyser - Undersøkelser (bruker, medarbeider, innbygger, folkevalgt) ulikt frekvens	● - Månedssrapportering formannskap - Rapportering kommunens eierrepresentanter formannskap/bystyre

Utfordringer og planer

Det er en målsetning at virksomhetsstyringen skal forenkles og bli mer effektiv. Samtidig skal organisasjonens forståelse og modenhet på området styrkes.

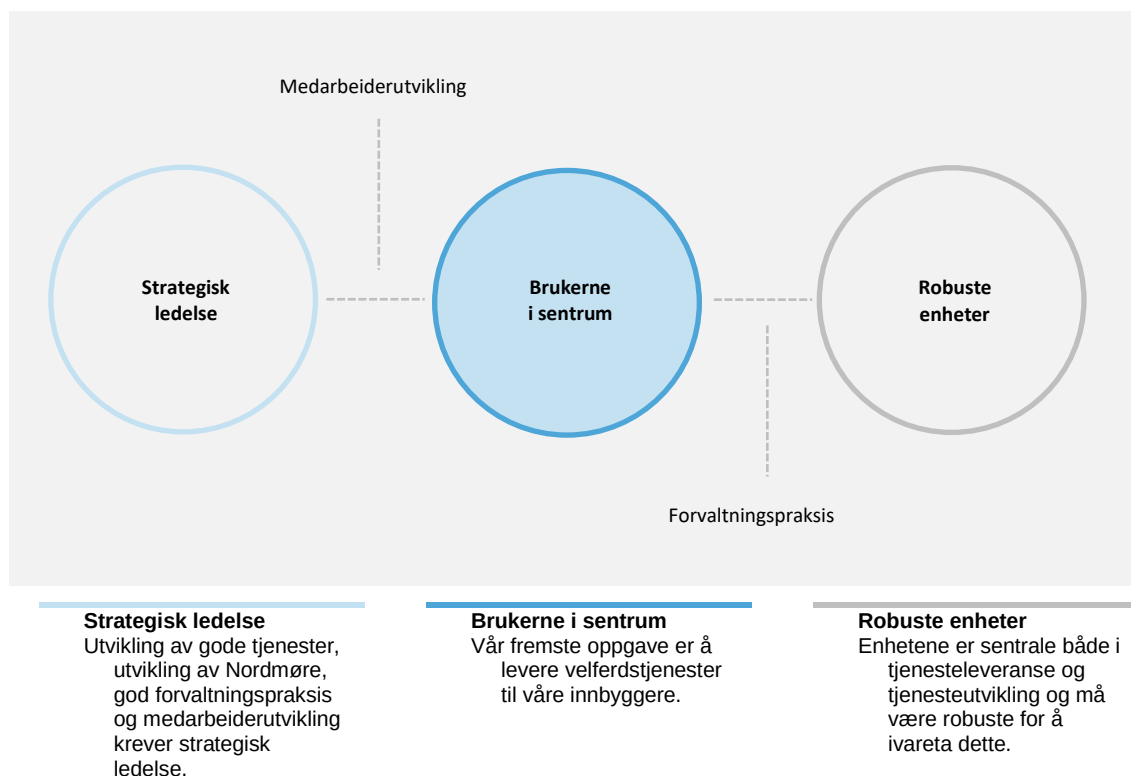
- Anskaffe og innføre et elektronisk system for virksomhetsstyring – verktøyet skal blant annet benyttes til å få på plass en helhetlig plan- og målstruktur. Systemet er anskaffet og tas i bruk i 2018.
- Videreutvikle «Ledelsens gjennomgang» som rapporteringsverktøy.
- Ta i bruk Public Portal - synkronisering av dokumentbiblioteket i kvalitetssystemet og dokumenter i nettportalen.
- Ta i bruk analyseverktøyet Visma BI som rapporteringsverktøy.
- Ha større fokus på selskapskontroll og eierstyring.

Kommunens sak- og arkivsystem skal ut på anbud i løpet av 2020.

Rådmannen vil ha fokus på videreutvikling av styringsdata, slik at man kan følge utviklingen gjennom året og ved behov iverksette korrigerende og forebyggende tiltak.

Rådmannen vil ha fokus på forebyggende og kvalitetsfremmende arbeid i hele kommunen og etablere gode kontrollaktiviteter med spesiell vekt på ROS-analyser. Å utnytte funksjonaliteten i kvalitetssystemet vil være en del av dette arbeidet.

Kommunens tre fokusområder

Fokusområde medvirkning

Vi har tilrettelagt for involvering og medvirkning gjennom folkemøter, dialogtreff og spørreundersøkelser. Arbeidet med Kommuneplanenes samfunnsdel har skapt mange møteplasser for dialog mellom kommune, næringsliv og frivillige lag og organisasjoner. Framover skal vi styrke innbyggerinvolveringen gjennom tilrettelegging av gode medvirkningsarenaer og videreutvikling av digital kommunikasjon.

Begrepet medvirkning brukes i kommunal sammenheng både relatert til innbyggere (innbyggermedvirkning) og brukere av kommunale tjenester (brukermedvirkning). Fokusområde Medvirkning omhandler primært innbyggermedvirkning, mens brukermedvirkning er beskrevet under fokusområde Brukere.

Kommunen legger vekt på å motivere innbyggerne til deltagelse og medvirkning i lokalsamfunnet. Formålet med medvirkning er å øke innbyggernes engasjement i lokalsamfunnet og innflytelse i politiske prosesser gjennom dialog. Medvirkning vil gi de folkevalgte et bedre beslutningsgrunnlag basert på denne type styringsinformasjon.

For å ivareta de politiske medvirkningsprosessene er det etablert kommunale råd og utvalg som skal sikre særskilte gruppers medvirkning og representasjon. De administrative medvirkningsprosessene omfatter å tilrettelegge for åpenhet og involvering i kommunens planprosesser. Dette ivaretas gjennom lovpålagte ordninger for offentlig ettersyn og høringer, eller ved gjennomføring av dialogkonferanser, nærmiljøkonferanser eller andre tiltak rettet mot berørte aktører.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

GJENNOMGÅENDE MÅLEKORT - FOKUSOMRÅDE MEDVIRKNING						
Hovedmål - Innbyggere som aktivt deltar i utviklingen av lokalsamfunnet						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultat-krav	Resultat 2015	Resultat 2016	Resultat 2017	Endring fra sist måling
Tilrettelegge for involvering og medvirkning	Svar på henvendelser etter forvaltningsloven	100-85 %	-	-	-	
	Møtebøker legges ut på kristiansund.no innen 3 virkedager	≤ 3 dager	Innført nytt system	-	90 %	
	Etablere nye tiltak som stimulerer til informasjon, dialog og diskusjon		4 nye tiltak	5 nye tiltak	5 nye tiltak	↑
	Gode nettsider ¹⁾	6 stjerner	Egen brukerundersøkelse	Ikke målt	Ikke målt	
	Innbyggertilfredshet i fht. involvering og medvirkning	6,0 - 4,6	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	
Tilrettelegge for frivillighet	Lag og organisasjoners opplevelse av kommunen som en god tilrettelegger	6,0 - 4,6	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	

¹⁾ Indikatoren måler Kristiansund kommunes score i DIFI sin kvalitetsvurdering av offentlige nettsteder.

Fokusområde Medvirkning er utviklet for å ivareta kommunens mål om å styrke lokaldemokratiet og skape engasjement omkring virksomheten gjennom involvering og meroffentlighet. Målekortet er gjennomgående for hele kommunen. Det er ikke definert egne resultatgrenser for alle måleindikatorene.

TILRETTELEGGE FOR INVOLVERING OG MEDVIRKNING

- Videreført ordningen «Ungdommens halvtime» i bystyret.
- Ungdomsrepresentant med fast oppmøte
- Gjennomført ulike møter i forbindelse med ny samfunnsdel

- Avholdt næringslivsfrukoster.
- «KommuneTV» - Direkteoverføring og arkivopptak gjør bystyremøter mer tilgjengelig for alle interesserte. Sendingene har om lag 850 følgere.
- Ny portal med chat-løsning, som enkel kommunikasjonskanal mellom innbyggere/næringsliv og kommunen, var under testing og forberedelse til lansering på nyåret i 2018.
- MinSak.no – en portal for innbyggerinitiativ
- Videreutviklingen av «Min side». Sikker innlogging via ID-porten som gir relevant informasjon og dialog for innbyggere, ansatte og politikere.
- Åpne data – tilrettelegging for medvirkning gjennom innbyggerinformasjon
- InnbyggerPCer ved Servicetorget

Innspill fra innbyggere

«Melde feil i gata mi»	2014	2015	2016	2017
Totalt antall henvendelser	722	813	705	398
Antall henvendelser som har medført forbedring	643	645	628	280
Vann	12	1	46	4
Avløp	19	2	0	12
Renovasjon	0	2	1	0
Vei	256	230	227	120
Miljø/forurensning	1	0	7	1
Gatelys	355	510	346	260
Andre henvendelser	79	68	78	0

Antall innrapporterte feil og mangler via nettsiden www.fiksgatami.no har vært varierende i perioden, med 2017 som året med færrest innrapporteringer. I overkant av 70 % av henvendelsene medførte forbedring på teltetidspunktet.

TILRETTELEGGE FOR FRIVILLIGHETEN

- Koordinert og tilrettelagt for aktiviteter og arrangementer knyttet til den frivillige innsatsen
- Videreført ordningen med «Trivselsvenn» og «Aktivitetsvenn».

Utfordringer og planer

TILRETTELEGGE FOR INVOLVERING OG MEDVIRKNING

Kommunen må videreutvikle den digitale kommunikasjonen og legge til rette for dialog for å styrke innbyggerinvolvering. Et verktøy for håndtering av forbedringsforslag og avvik fra innbyggere er til vurdering – fordeling og oppfølging av oppgaver skal være en del av verktøyet.

Rådmannen skal styrke innbyggerinvolveringen gjennom tilrettelegging av gode medvirkningsarenaer samt hensiktsmessige og åpne beslutningsprosesser. Systematisk arbeid med involvering i kommunale utredningsprosesser skal prioriteres.

TILRETTELEGGE FOR FRIVILLIGHETEN

Kommunen har gjennom sitt planverk knyttet spesielt til kultur, frivillighet, fysisk aktivitet og friluftsliv understreket viktigheten av og potensialet i frivilligheten. Gjennom ulike prosjekter og satsinger jobber vi for å tilrettelegge bedre for økt aktivitet i frivillig sektor. Vi jobber spesielt inn mot Frivilligsentralen, som vil bli en viktig og riktig støttespiller for både organisert og uorganisert frivillighet. Vi har også gått gjennom samtlige avtaler med eksterne frivillige aktører, for å vurdere samarbeid mellom kommune og frivillig sektor innen kunst, kultur, idrett og fysisk aktivitet.

Det er viktig for kommunen å koordinere sin innsats inn mot spesifikke målgrupper, slik som utsatte barn og unge. Her ser vi at frivilligheten spiller en viktig rolle, og kommunen har derfor i samarbeid med politiet etablert en egen koordinatorstilling for samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak mot barn og unge (SLT). Denne stillingen vil koordinere både kommunens egne ressurser, og også bidra til å styrke og tilrettelegge for den frivillige innsatsen på området.

I prosjektet Samhandling om folkehelse og integrering jobber vi også inn mot frivilligheten med både kompetanse og økonomiske insentiver for å bidra til en satsing inn mot det utvidede integreringsarbeidet.

Tilskudd til frivillige lag- og organisasjoner/foreninger har blitt noe styrket, men de totale rammevilkårene for frivillig sektor er mer anstrengt. Vi går derfor i gang med faste møtepunkter gjennom året for frivilligheten, for å sikre at de får den informasjonen de trenger gjennom møter og gjennom digital kommunikasjon.

Kapittel 4 Styring og kontroll

Fokusområde medarbeidere

Vi ønsker å legge til rette for at ansatte skal oppleve mestring, trivsel og tilhørighet på arbeidsplassen. Vi har arbeidet målrettet, systematisk og langsiktig, spesielt innenfor områdene arbeidsnærvær, heltidskultur, digitalisering og forbedring av arbeidsprosesser.

Arbeidsgiverpolitikken i Kristiansund kommune skal bidra til å videreutvikle tjenestetilbudet i tråd med innbyggernes endrede behov for gode, moderne og digitaliserte tjenester. Vi skal fortsette å være en omstillingsdyktig og serviceinnstilt kommune hvor vi yter vårt beste for våre brukere, ansatte og innbyggere. Fremtidens medarbeidere har høye krav og forventninger til sin arbeidsgiver. Kristiansund kommune er Nordmøres største organisasjon, og vårt fortrinn må derfor synliggjøres og fremheves for å være aktuell og relevant. Vi er en moderne kunnskapsorganisasjon som håndterer et stort mangfold i arbeidsoppgavene. Kompleksiteten og variasjonen gjør det til en spennende og identitetsskapende arbeidsplass hvor utviklingsmulighetene og karriereveiene er mange.

Vårt utgangspunkt er hovedavtalens mål om samarbeid, medbestemmelse og medinnflytelse. Gjennom mestringsorientert ledelse og tillitsbasert medarbeiderskap, skal hver enkelt medarbeider kunne påvirke og forme hvordan vi leverer våre tjenester innenfor overordnede rammer. Medarbeidernes kompetanse er uten tvil organisasjonens viktigste ressurs, når deres kompetanse benyttes til riktig tid på riktig sted. Inkludering og mangfold står sterkt i vår organisasjon.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

GJENNOMGÅENDE MÅLEKORT - FOKUSOMRÅDE MEDARBEIDERE						
Hovedmål - Motiverte og kompetente medarbeidere						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultat-krav	Resultat 2015	Resultat 2016	Resultat 2017	Endring fra sist måling
Ledelse	Ledervtale - alle enhetsledere	100 %	80 %	Ikke målt	100%	↑
	Evalueringsamtale - alle enhetsledere	100 %	89 %	100 %	100%	↑
Arbeidsmiljø – HMS / IA1)	Medarbeidertilfredshet	6,0 - 4,6	4,5	Ikke målt	4,2	-
	Sykefravær	8,5 %	9,4 %	8,6 %	9,6	↑
	Etablere rutine på vurdering av sykefravær i hver enhet	Innført	I arbeid	Ferdig utarbeidet	100%	↑
	Utarbeide overordnet handlingsplan for IA-arbeidet	Ferdig utarbeidet	I arbeid	Ferdig utarbeidet	100%	↑
Heltidskultur	Antall 100 % for hele kommunen	Alle stillinger over 92 %	I arbeid	52 %	52%	-
Livsfasepolitikk, likestilling og mangfold	Utarbeide livsfaseplan	Ferdig utarbeidet	I arbeid	I arbeid		
Lønnspolitikk	Revidert og oppdatert lønnspolitisk plan	Ferdig utarbeidet	I arbeid	I arbeid	Ferdig utarbeidet	↑
Medbestemmelse og involvering	Utarbeide plan for ansattes rett til medbestemmelse	Ferdig utarbeidet	I arbeid	I arbeid		

¹⁾ HMS – helse, miljø og sikkerhet, IA – inkluderende arbeidsliv

Fokusområdet Medarbeidere er utviklet for å ivareta mål og satsingsområder i kommunens arbeidsgiverstrategi. Målekortet er gjennomgående for hele kommunen.

Ansatte og årsverk

(per 31.12)	Årsverk					Ansatte					Kvinner	Menn
	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017	2017 (kjønnsfordeling)	
Rammeområder												
Politisk styring	4,8	4,8	3	3,5	3,5	6	6	3	4	4	2	2
Sentraladministrasjonen	71,5	76,9	83,2	83,3	82	79	79	87	87	86	47	39
PP-tjenesten	18,6	18,4	19,2	21,4	17,4	20	20	22	23	20	18	2
Grunnskoler	360,2	377,8	344,6	346,3	352,5	409	424	383	388	392	296	93
Barnehager	134,9	133,3	130	119,9	119,9	160	160	153	141	139	133	6
Kultur og næring	53,5	52,4	51,6	48,6	45,6	60	61	60	55	52	32	20
Fellestjenester pleie og omsorg	32,5	31,4	28,1	29,4	31,3	38	36	33	33	33	21	12
Sykehjem	189	193,4	176	164,9	105,4	274	278	240	224	149	143	6
Hjemmetjenester	103,3	106,6	114,1	117	138,2	145	147	152	153	175	165	10
Psykisk helse og rus	34,2	42	48	51,4	58,5	40	48	56	60	65	50	15
Velferd	29,3	30,2	30,8	30,8	35,5	30	31	32	32	36	31	5
Barn, familie, helse	45,8	49,4	79,2	77,3	75,6	52	55	89	85	82	75	7
Bo- dagtilbud/oppfølging	145,1	161,4	163,6	162,1	170,6	202	225	217	212	220	188	32
Storhaugen helsehus					74,2					90	79	11
Regionalt senter for helseinnovasjon					11,9					12	9	3
Kommunalteknikk	96,9	93,7	93	87,4	95	98	95	94	91	99	13	86
Plan og byggesak	24,6	22,3	21,9	20,4	19,8	25	24	23	21	21	8	13
Eiendomsdrift	50,7	53	51,7	49,7	66,6	65	64	61	60	75	52	23
Brann og redning	34,8	33,3	37,6	36,2	32	36	35	55	55	46	1	45
Totalt	1 429,7	1 480,4	1 475,6	1 449,6	1 535,5	1 739	1 788	1 760	1 724	1 793	1 363	430

LEDELSE

I samarbeid med KS Konsult har Rådmannen, Rådmannens ledergruppe og kompetanseleder Astri Sjøvik fått på plass et lederutviklingsprogram for kommunens enhetsledere. Programmet strekker seg fra 01.2018 til 02.2019, med fem todagerssamlinger og arbeid mellom hver samling. Innholdet knyttes til 10-FAKTOR, som igjen bygger på omfattende forskning om effektiv ledelse og gode virkemidler for å motivere medarbeidere og hente ut best mulig ytelse. Programmet ser slik ut, pr. desember-17:

SAMLING 1 (04.-05.01.2018)

Fokus på:

- Lederdisiplinene POLK (**P**lanlegge-**O**rganisere-**L**ede-**K**ontrollere)
- 'Oppdrag Kristiansund kommune'
- Mestringsorientert ledelse, rolleklarhet og relevantkompetanseutvikling

SAMLING 2 (21.-22.03.2018)

Å utvikle mestringsorientert ledelse og organisering

- Helhetlig lederskap og god koordinering av tjenestene – hvordan styre og lede i framtiden?
- Jakten på god styring og god struktur

SAMLING 3 (26.-27.09.2018)

Endringsledelse - god planlegging og god kontroll

- Ledelse i omskiftelige tider - hva kjennetegner gode planprosesser
- Organisering av endringsprosesser og den lærende organisasjonen
- Hvordan samhandle og hvordan håndtere motstand mot endring

SAMLING 4 (21.-22.11.2018)

SAMLING 5 (13.-14.02.2019)

ARBEIDSMILJØ

I Kristiansund kommune er det utarbeidet en overordnet handlingsplan for HMS-arbeidet. Den er førende for enhetenes handlingsplaner.

Som en del av den nye IA-avtalen (for perioden 2016-2018) arbeides det med å definere egne IA-mål for den enkelte enhet. Hensikten med IA-arbeidet er å redusere sykefraværet, hindre utstøting fra arbeidslivet, vektlegge forebyggende HMS-arbeid, redusere offentlige utgifter, øke forståelsen for ulikheter og åpne arbeidslivet for personer med redusert funksjonsevne. Vi ønsker å ha et positivt fokus på arbeidsnærvær, fremfor sykefravær. Forebygging og et godt arbeidsmiljø er viktige forutsetninger for å oppnå målene i IA-avtalen. Det pågående arbeidet med opplæring i digital sykefraværsoppfølging videreføres i 2018.

Nærversgruppen i Kristiansund kommune består av personalsjefen, en rådgiver fra personalseksjonen, hovedverneombudet, hovedtillitsvalgt Fagforbundet og to rådgivere fra NAV arbeidslivssenter. Nærvær og sykefravær er fokusområder. Nærversgruppen ønsker å følge enheter som viser høyt sykefravær over tid tettere opp, og er i gang med å jobbe frem en tiltakspakke. Samtidig er det ønskelig å følge enheter som viser stort nærvær over tid, for å bli kjent deres suksessfaktorer.

Det har vært fokus på opplæring og mer aktiv og praktisk bruk av kvalitetssystemet Losen i alle enheter.

På verdens HMS-dag, 28. april markerte alle kommunens enheter HMS-dagen med ulike aktiviteter. Kommunens HMS-pris gikk til Bergen bofellesskap, for fremragende HMS-arbeid.

Rådmannen har iverksatt flere tiltak for å forebygge og håndtere uønskede hendelser:

Retningslinjer for håndtering av krevende personalsaker, konflikter og varsling i Kristiansund kommune ble utarbeidet av kommuneadvokatene etter bestilling fra personalsjefen. Prosedyrene ble vedtatt i Arbeidsmiljøutvalget 27.04.2017. Retningslinjene ligger tilgjengelig for alle i kommunens kvalitetssystem. Retningslinjene er ment som et verktøy for håndtering av krevende personalsaker, konflikter og varsling av kritikkverdige forhold i Kristiansund kommune. Hensikten er å klargjøre virkemidlene som er til rådighet, og trekke opp regler for saksbehandling.

På personalseksjonen sertifiseres fem ansatte som faktaundersøkere. Sertifiseringen er utstedt av Arbeidsmiljøspesialistene og de fagpersonene som har utviklet metoden; Advokat Harald Pedersen, Professor Helge Hoel og Professor Ståle Einarsen. Faktaundersøkelse er en metode for grundig og rettferdig behandling av ansatte og ledere i vanskelige arbeidsmiljø saker, konfliktsaker eller varslingssaker. Målet med undersøkelsen er å få kartlagt de faktiske forhold i saken, for deretter å ta stilling til om det som har skjedd er å anse som brudd på en eller flere av arbeidsmiljølovens bestemmelser, eventuelt på interne føringer og forskrifter. Metodikken er basert på arbeidsmiljøloven, forskrift om internkontroll, forskning om rettferdighet, samt grunnleggende regler for god saksbehandling.

Rådmannen har bedt personalsjef og kommuneadvokat om å legge fram en plan for å revidere/revitalisere de etiske retningslinjene. Kontrollutvalget er høringsinstansene. Som en del av arbeidet med å revidere/revitalisere de etiske retningslinjene ser rådmannen det som naturlig å utarbeide en veileder. Dette arbeidet vil bli påbegynt så snart de reviderte retningslinjene har vært ute til høring. Arbeidet planlegges ferdig i 2018.

KS har revidert veilederen om yringsfrihet og varsling i tråd med nytt regelverk (2017). Enhetslederne i kommunen har fått melding om å sette seg godt inn i veilederen om Varsling og yringsfrihet, og gjennomføre refleksjoner i enheten. Meldinger er gitt i Broen, og enhetslederne har fått verktøy for å planlegge og gjennomføre aksjonen; veilederen og presentasjon/video. HMS-dagen i 2018 setter fokus på "Varsling og yringsfrihet"

Broen er en digital kanal fra personalseksjonen til enhetslederne i kommunen, som blir brukt for å presentere/løfte frem viktige saker for Rådmannen. Alle ansatte får tilgang til Broen, gjennom Teams i Office 365. Fra og med mars-18, får også medlemmer i Bystyret tilgang til Broen.

Rådmannen er i ferd med å revitalisere Akanarbeidet i kommunen. Mål for arbeidet:

- En utøvende policy for rusmiddelbruk og spill, som beskriver Kristiansund kommunes holdning til rusmiddelbruk og spill.
- Ledere og ansatte som er i stand til å gripe tidlig fatt i risikofylt rusmiddelbruk og spilleatferd.
- Ledere med verktøy for å håndtere personalsaker knyttet til rus- og spillproblematikk

Det er blitt gjort avtale med Akan-Kompetansesenter om å komme til Kristiansund og gi todagers grunnkurs den 19.04.18 og 5.09.18. Kurset rettes mot ledere og ansatte som gjennom sin stilling eller tillitsverv har ansvar og oppgaver knyttet til organisasjonsutvikling, arbeidsmiljø, HMS eller personalarbeid. Målet er aktiviteter i alle enhetene i Kristiansund kommune i tråd med [Akan-modellen](#).

Kristiansund kommune gjennomførte KS medarbeiderundersøkelse [10-faktor](#) i perioden 1.-22.09.2017.

Følgende 10 faktorer måles i medarbeiderundersøkelsen:

Bruk av kompetanse – opplevd bruk av egen kompetanse

Selvstendighet – opplevd tillit og mulighet til å jobbe selvstendig

Oppgavemotivasjon – motivasjon for selve oppgaven

Mestringstro - tiltro til egen jobbkompetanse

Mestringsorientert ledelse - ledelse med vekt på å gjøre medarbeiderne best mulig ut fra sine forutsetninger

Rolleklarhet – tydelig kommuniserte forventninger

Relevant kompetanseutvikling

Fleksibilitetsvilje – villighet til å være fleksibel på jobb

Mestringsklima – kultur for å samarbeide og gjøre hverandre gode

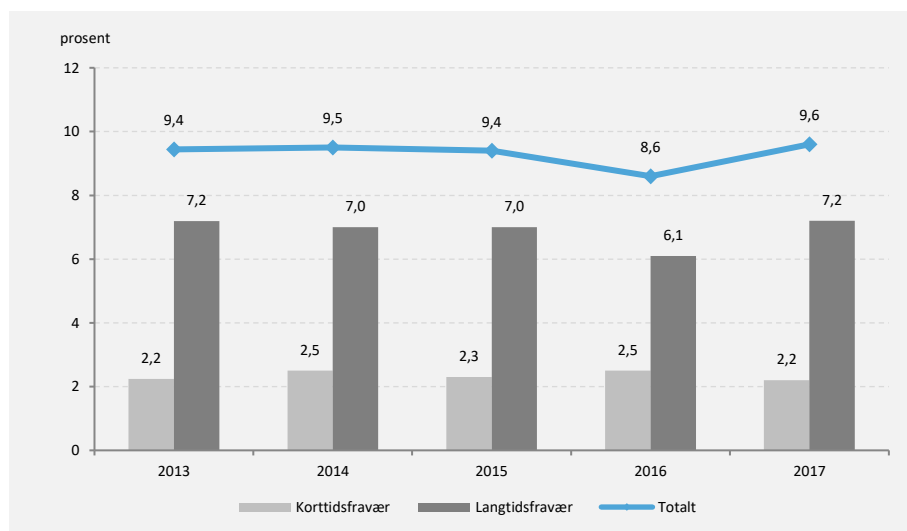
Nytemotivasjon – ønske om å bidra til nytte og måloppnåelse for andre.

Undersøkelsen ble sendt ut til 1847 faste ansatte, derav 1423 svarte (total svarprosent på 77 %).

Gjennomsnittsskår for Kristiansund kommune var på 4,2 (der høyest mulige skår er 5). Dette ligger på tilsvarende nivå som gjennomsnittet for andre kommuner. Det største og viktigste arbeidet er oppfølging av resultatene og utarbeiding av tiltak. Kristiansund kommune følger anbefalinger fra KS med følgende tre trinn i etterarbeidet:

- Trinn 1: Analyse av resultatene – bearbeiding og forankring
- Trinn 2: Målsetting for utviklingsarbeidet
- Trinn 3: Tiltak

Sykefravær

Sykefraværet har vært relativt stabilt. Vi er på god vei mot å nå målet i IA-avtalen på 8,5 %. IA målet har ikke blitt justert, selv om kommunen har ambisjoner og ønsker om et sykefravær under dette.

VERNETJENESTEN

Kommunen har over 80 verneombud, fordelt på de forskjellige enhetene.

Det har vært verneombud på grunnkurs (40 timers kurs) i 2017, via bedriftshelsetjenesten.

Noen av temaene som vernetjenesten har arbeidet med i 2017 er verneombudets oppgaver, roller i konflikter, kommunikasjon og arbeidet i HMS gruppene i enhetene.

Hovedverneombudet har bidratt med innlegg i flere personalmøter ute i enhetene (kommunikasjon, etikk, bruk av Losen, konfliktbehandling).

Hovedverneombudet sitter i:

- kommunens Nærversgruppe,
- flere overordnede HMS grupper i kommunen,
- flere HMS- grupper
- flere byggeprosjektgrupper
- Fagforbundets utvalg for arbeidsmiljøaktiviteter(UFA)

Verneombudets dag ble avholdt fredag 14. mars. Der var det over 70 aktive verneombud samlet i bystyresalen. Som hovedtema hadde Sjriffspråket (ikkevoldskommunikasjon) ved Laila Andersen Nøsen

I løpet av våren ble det avholdt verneombudsmøte for hver sektor (6 møter). På sektormøtene er de viktigste temaene erfaringsutveksling og informasjon fra hovedverneombudet. Noen av temaene som ble tatt opp var:

- Etiske retningslinjer for verneombudet
- Visjoner og målsetning for vernetjenesten
- Ikkevoldskommunikasjon

Den 28. – 29. mars var Hovedverneombudet på konferanse på Gardemoen. Tema for disse dagene var varsling og endringene i arbeidsmiljøloven i forhold til varsling.

Hovedverneombudet har deltatt på to nettverkssamlinger for hovedverneombudene på Nordmøre. Hovedtema på disse samlingene er erfaringsutveksling

Samling for alle hovedverneombudene i fylket, den 14.-15.11.17. Tema: verneombudets rolle og betydning, tillitsvalgte kontra verneombud, arbeidsmiljøutvalget m/Leif Johnsen

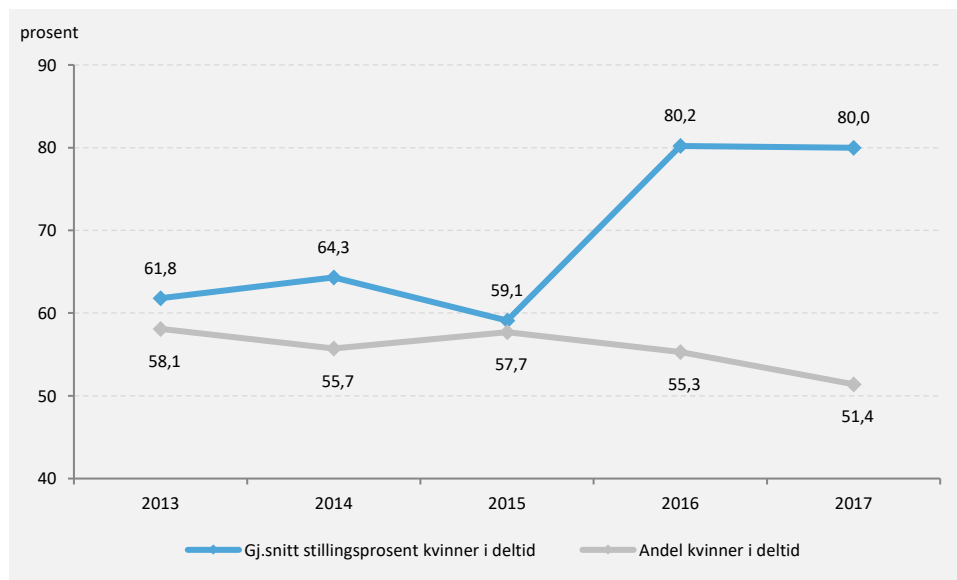
Verneombudssamling for alle verneombudene i kommunen, den 21.11.17. Hovedtema: Folkeskikk og uskikk på arbeidsplassen m/Torill Tønder fra NAV arbeidslivssenter.

HELTIDSKULTUR

«Felles prinsipp for heltid»³ er retningsgivende for kommunens arbeid med heltidskultur. Våren 2017 gjennomførte kommunen flere samlinger der utfordringene med heltid ble satt på dagsorden. Samlingene ble gjennomført i samarbeid med KS-Konsulent. Målgruppen var avdelingsledere og enhetsleders ledergruppe, tillitsvalgte og verneombud. Det ble satt et spesielt fokus på opplæring og bruk av digitale verktøy som kan være til hjelp i arbeidet med større grad av heltid i Kristiansund.

Høsten 2017 ble den enkelte enhet/ avdeling fulgt opp ift. nye turnusplaner som fremmer heltidskultur. Det ble også startet et arbeid med å følge opp enheter som lyser ut stillinger under 100 %.

Stillingsstørrelser

Figuren viser utviklingen av kvinners gjennomsnittlige stillingsstørrelse og andel kvinner som arbeider deltid.

REKRUTTERING OG KOMPETANSEUTVIKLING

- 466 ansatte har enten påbegynt, videreført eller gjennomført etter- og videreutdanning
- Kompetanseutvikling innen helse;
 - Videreførte samarbeidet med Høyskolen i Molde om praksis for sykepleierstudenter.
 - 29 ansatte som har utdannet seg eller i gang med utdanning som helsefagarbeider

- 5 ansatte som har startet på fagskolen innen psykisk helsearbeid og rus og eldreomsorg/demens.
- 12 ansatte som har startet på utdanning innen sykepleie, vernepleie og fysioterapi
- 26 ansatte som har fullført eller er i gang med videre utdanning innen veiledning, lederutdanning, trygg legemiddelhåndtering, velferdsteknologi, miljøarbeid og tverrprofesjonalitet, og masterutdanning.
- 39 ansatte som har startet på demensomsorgens ABC
- 195 ansatte som er i gang med kurs innen legemiddelhåndtering, lovverk, hverdagsmestring.
- Kompetanseutvikling innen Opplæringskontoret for kommunale fag:
 - 8 lærekontrakter innen helsearbeiderfaget tilknyttet «Vekslingsmodellen».
 - 4 menn på opplæring innen helsearbeiderfaget gjennom prosjektet «Menn i helse».
 - 53 løpende lærekontrakter i vår kommune (inkludert Vekslingsmodellen og Menn i helse samt de som avla sin fagprøve i 2017).
 - 15 lærlinger bestod fagprøven i 2017.
- Medlemsbedrift i KOM Trainee. I 2017 var 4 trainee ansatt i kommunen.
- Lederopplæring – 60 stykker- der målgruppen er rådmannens ledergruppe, enhetsledere og hovedtillitsvalgte
- Kompetanseutvikling hos KT i 2017 bestod av:
 - En lærling på VA som fikk godkjent fagprøve/utdanning
 - 12 renovatører som har tatt fagbrev innen renovasjonsfaget
 - 3 stk. sertifikater for skytebasar, forholdsvis omfattende kurs
 - EU's sjåførkort, 5 stk
 - Kurs for maskinførerbevis, 3 stk.
 - Diverse korte kurs for driftsoperatører/fagarbeidere, antall 8
 - Andre korte kurs for diverse sertifiseringer, antall ca. 15
 - Korte kurs for faglig oppdatering ingeniører, antall ca. 10
- Kompetanseheving innen skole:
 - *For skoleåret 2017-2018 ble 11 lærere innvilget videreutdanning gjennom «Kompetanse for kvalitet». 10 lærere er i gang med dette.*
 - *Kommunen arrangerer 2 nettverksmøter hvert halvår for språkveiledere i barnehage og skole. Dette er i lokal regi og er knyttet til kommunens språkplan «SPRÅKSPOR».*
 - *Kristiansund har i samarbeid med Voksne For Barn deltatt i workshops for «Zippys venner», som er et skoleprogram for 1.-4. trinn innen mestring og læringsmiljø, med fokus på oppvekstvilkår og psykiske helse.*
 - *Kristiansund kommune har vært språkkommune i 2016 og 2017. Vi hadde to innsatsområder knyttet opp mot "Språkspor" . Begrepsopplæring og Språk som verktøy i alle fag. Innsatsområdet "Begreper" ble gjennomført i klunga Dale-Nordlandet(barnehager og barneskoler) mens "Språk som verktøy i alle fag" ble pilotert i Frei -klynga (Barneskoler og Frei ungdomsskole). Arbeidet i klyngene skal spres ut til de øvrige klyngene høst 2017 og vår 2018*
- Kompetanseheving barnehage:
 - 7 enhetsledere har nasjonal styrerutdanning
- Kompetanseheving kultur:
 - Kulturenheten som helhet;
- InDesignkurs for 9 personer
- Verneombudskurs for 2 personer
- Kompetanseutvikling hos kulturskolen i 2017 bestod av:
- 2 fagledere gjennomførte lederutviklingsprogram «ledelse av tverrfaglige prosesser» i regi av Norsk kulturskoleråd/Høgskole på Lillehammer – 30 stp.
- 2 medarbeidere deltok på Dirigentuka i Stavanger i regi av Norges Musikkorps Forbund/Universitetet i Stavanger – dirigentkurs på høyt nivå, ukeskurs med internasjonale størrelser som forelesere og workshopledere.
- Fagdag for alle medarbeidere i samarbeid med nabokulturskolene på Nordmøre. Innleid foreleser fra NTNU på teamet «vurdering for læring» og samarbeid hjem-skole.
- Fagdag for alle medarbeidere i samarbeid med Operaen i Kristiansund på «timani-metoden»: Gjennom grunnleggende bevegelseslære gir Timani innsikt i hvordan riktig bruk av muskler og skjelett kan ha en direkte konsekvens i klang og fraserings. Målet med Timani er å minske de fysiske begrensningene for musikkutøvelse. Viktig også i det pedagogiske arbeidet!
- Biblioteket;
- Biblioteksjef - Master i organisasjon og ledelse fra NTNU Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap

LIVSFASEPOLITIKK, LIKESTILLING OG MANGFOLD

I løpet av 2017 tok 77 kvinner og 12 menn ut foreldrepermisjon. De 12 mennene tok ut permisjon på til sammen 455 dager, det vil si et uttak på 38 dager i gjennomsnitt. Tilsvarende tall for 2016 var 46 dager. 5 menn tok i 2017 ut pappapermisjon på i alt 49 dager. Tilsvarende tall for 2016 var 4 menn og 41 dager. I snitt utgjorde dette 9,8 dager i 2017 mot 10,3 dager i 2016. Snittlengden på pappapermisjoner har variert noe de senere årene.

Ved utgangen av 2017 var det inngått 101 senioravtaler. Om lag 31,7 % omfatter stillingsreduksjon. Antall avtaler er redusert med 3 fra 2016. Samlede utgifter utgjorde 1,897 mill. kroner. Tilsvarende utgifter i 2016 var 2,866 mill. kroner.

Bystyret består av 45 medlemmer, 18 kvinner og 27 menn. Formannskapet består av 11 medlemmer, 6 kvinner og 5 menn. Vi oppfyller ikke kommunelovens krav til kjønnsfordeling i alle våre folkevalgte organer ved utgangen av 2017. I ledergruppen er det 3 kvinner og 4 menn og blant enhetslederne er det 25 kvinner og 15 menn

Arbeidstrening og individuell veiledning i forhold til jobbsøking og karrierevalg ble videreført i 2017 gjennom prosjektet «Starter'n». Rådhuskantina er aktivt brukt som jobbtrening for flyktninger og innvandrere.

LØNNSPOLITIKK

Lønnspolitisk plan er rammeverket for kommunens lønnspolitikk.

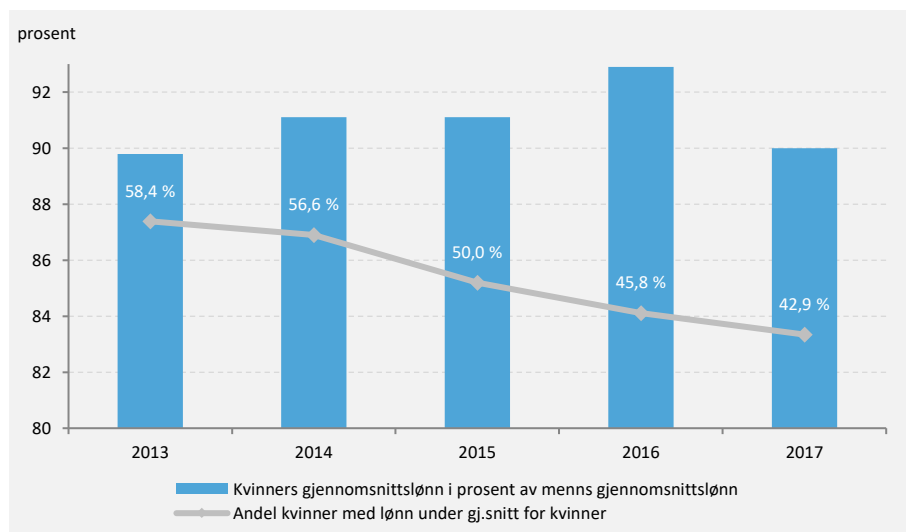
Lederlønn

	2015			2016			2017		
	Kvinner	Menn	Alle	Kvinner	Menn	Alle	Kvinner	Menn	Alle
Antall (per 31.12)	26	24	50	24	22	46	28	19	47
Gjennomsnitt årslønn	638 077	700 421	668 002	671 825	723 223	696 407	683 554	759 447	714 234

Omfatter ledergruppe og enhetsledere.

Menn i lederstillinger tjener fortsatt mer enn kvinner i lederstillinger

Gjennomsnittslønn

Figuren viser utviklingen av kvinners gjennomsnittslønn i forhold til menns.

Forholdet mellom menns og kvinners gjennomsnittslønn er redusert de siste årene og det jobbes systematisk med å minske forskjellene ytterligere. I tillegg viser figuren at andelen kvinner som har lavere lønn enn gjennomsnittet er betydelig redusert. Dette betyr at det er kvinner med lav lønns plassering som har hatt best lønnsutvikling de siste årene, noe som er i tråd med både sentrale og lokale målsetninger. Forskjellene i gjennomsnittslønn gjenspeiler i hovedsak at det er klart flere kvinner i yrkeskategorier med lavere lønns plassering. De fleste ansatte følger lønnsstiger innenfor den kommunale hovedtariffavtalen. Dette er med på å sikre lik lønn for likt arbeid. Målsetningen om likelønn er blant annet å forhindre diskriminering knyttet til kjønn og andre forhold. Likelønn er gjenstand for drøfting i forkant av hvert lokale lønnsoppgjør i henhold til hovedtariffavtalen.

MEDBESTEMMELSE OG INVOLVERING

Hovedavtalen er utgangspunktet for målet om samarbeid, medbestemmelse og medinnflytelse. Avtalen utgjør rammeverket for partssamarbeidet.

Arbeidstakerorganisasjonene/tillitsvalgte har;

- Bistått i lønnsforhandlingene.
- Bistått i ansettelsesprosesser.
- Deltatt i IA- og HMS-arbeidet gjennom Nærværgruppen.
- Deltatt i utarbeidelsen av ny arbeidsgiverstrategi.
- Deltatt i drøftinger og forhandlinger.

Utfordringer og planer

Kristiansund kommune står overfor et teknologisk veiskille hvor det satses for fullt på nye arbeidsformer gjennom organisasjonsutvikling, tjenstedesign og digitalisering. Denne dreiningen gir arbeidstakerne en unik mulighet til å påvirke sin jobbhverdag ved å jobbe smartere, enklere og i en mye tettere dialog og samhandling med innbyggere og brukere. Gjennom innovasjon, nyskaping og utvikling skal kommunen løse utfordringene vi står overfor på nye måter. Både internt i organisasjonen og i samspill med omgivelsene. Hver ansatt skal kunne påvirke og forme hvordan vi leverer våre tjenester innenfor overordnede rammer. Å jobbe i Kristiansund kommune er et bidrag til å skape Kristiansund kommune.

Arbeidsgiverstrategi for 2017-2022 er vedtatt.

LEDELSE

Rådmannen vil sørge for at ledelse i Kristiansund kommune innebærer en felles mestringsorientert ledelsespraksis og en bevisst og strategisk jobbing med å utvikle hver enkelt leder. Det skal;

- gjennomføres et lederutviklingsprogram for alle enhetsledere, i tillegg skal kompetanseheving av avdelings- og mellomledere prioriteres
- sikres at alle enhetsledere har en lederavtale med tydelige forventninger, mål og konsekvenser
- legges til rette for at alle nytilsatte ledere gjennomgår et eget opplæringsprogram

ARBEIDSMILJØ

Rådmannen vil arbeide systematisk og målrettet med sykefraværssarbeidet i kommunen ved bruk av forsknings- og effektbaserte virkemidler. Den overordnede handlingsplanen for IA-arbeidet i kommunen skal være kjent i enhetene og det skal defineres egne IA-mål for den enkelte enhet. Flere av våre enheter i barnehage- og helsesektoren har deltatt i [Ned-satsingen](#). Rådmannen oppfordrer de som ennå ikke er kommet godt i gang om å prioritere arbeidet. Etterhvert ønsker rådmannen at andre enheter med høyt sykefravær også tar i bruk verktøyet. Målsetningen er å gi drahjelp til arbeidet med å redusere sykefraværet, ved å styrke lederne i forebyggende innsats og mestringsorientert ledelse

Rådmannen vil øke fokuset på medarbeidernes ansvar for å bidra til et godt arbeidsmiljø som fremmer kultur for læring og fornyelse. Rådmannen vil utvikle en serviceinnstilt og effektiv organisasjon som ivaretar kommunens omdømme og identitet.

- Alle nyansatt skal få grundig og god opplæring og oppfølging (nytt verktøy: e-læring)
- Alle faste ansatte skal få årlige medarbeidersamtaler med sin (nærmeste) leder
- Alle ansatte skal fokusere på å løse enhver oppgave, liten som stor, så godt som mulig (kontinuerlig forbedringsarbeid i alle arbeidslag)

HELTIDSKULTUR

Kvaliteten i tjenesten påvirkes positivt med økende andel hele stillinger (100 %). Målet er at kommunen skal vise en jevn utvikling mot heltidskultur. Å få bukt med ufrivillig deltid er et viktig skritt i riktig retning. For å utvikle heltidskultur kreves store strukturelle endringer i organisasjonen samtidig som det jobbes med holdninger hos ansatte på alle nivå. Dette er tidkrevende prosesser der det er viktig å ta vare på de arbeidstakerne som jobber i kommunen i dag, samtidig som vi gjør kommunen attraktiv for fremtidig arbeidssøkere.

Rådmannen vil sørge for en strategisk forankring av heltidskultur i hele organisasjonen, inkludert stab og støtte.

REKRUTTERING OG KOMPETANSEUTVIKLING

Kommunen har store utfordringer knyttet til rekruttering av blant annet helsefagarbeidere, vernepleiere, sykepleiere, lærere, barne- og ungdomsarbeidere og barnehagelærere. Rådmannen vil jobbe systematisk og legge forholdene til rette for å rekruttere, utvikle og beholde den kompetansen kommunen til en hver tid har behov for. Det skal;

- utredes mulighet for å etablere deltidsutdanning sykepleie i Kristiansund
- utvikles et helhetlig kompetansesystem

LIVSFASEPOLITIKK, LIKESTILLING OG MANGFOLD

Kommunen arbeider med en helhetlig plan som ivaretar ulike livsfaser og motvirker diskriminering og særbehandling. Rådmannen vil legge til rette for at ansattes behov i ulike livsfaser i størst mulig grad blir imøtekommet. Rammevilkårene for arbeidsliv og familie/privatliv må sees i sammenheng. Rådmannen vil oppfylle lovens krav til kjønnsfordeling, ivareta mangfold og sørge for like muligheter og likeverdige rettigheter og plikter til deltakelse for alle ansatte uavhengig av kjønn, nasjonalitet, etnisitet, funksjonsevne og bakgrunn for øvrig. Det skal utarbeides en livsfaseplan som i tillegg hensyntar likestilling og mangfold.

LØNNSPOLITIKK

Rådmannen vil tilpasse den lokale lønnspolitikken for å sikre at det er sammenheng med kommunens mål og at det skapes forutsigbarhet for den ansatte å innrette seg i henhold til lønnspolitikken.

Lønnspolitisk plan for Kristiansund kommune

- Vedtatt av administrasjonsutvalget i sak 8/07 (møte 19.12.07), med endringer vedtatt av administrasjonsutvalget 16.06.10.
- Redaksjonell endring i pkt 4 og 5 den 19.04.12 i medhold av bystyrevedtak 29.11.2011 - PS 11/11
- Revidert våren 2017

MEDBESTEMMELSE OG INVOLVERING

God medbestemmelse og involvering krever gode kunnskaper og en god samarbeidskultur.

Det er minst to forutsetninger for å få til dette;

- Den formelle medbestemmelsen og involveringen er ivaretatt av arbeidsgiverne og de tilsattes organisasjoner og deres tillitsvalgte. Gjennom HA, HTA har partene laget kjøreregler og rammer for dette samarbeidet. Det er i tillegg vedtatt lover, for eksempel arbeidsmiljøloven, som støtter opp under dette samarbeidet. For at samarbeidet og de tilsattes medbestemmelse og involvering skal fungere, må derfor partene på alle nivåer kjenne dette lov- og avtaleverket og kunne bruke det riktig.
- Det er også en forutsetning at det skapes en samarbeidskultur i enhetene som er preget av respekt for hverandres roller, tillit, åpenhet, vilje til å finne løsninger og til å oppnå resultater.

Fokusområde læring og fornying

Vi har i løpet av 2017 videreført arbeidet med å optimalisere og effektivisere våre arbeidsoppgaver. Ny teknologi gjør at vi samhandler bedre enn før innenfor flere områder. Vi har startet et omfattende digitaliseringsløft som skal gjøre hverdagen enklere for oss, våre brukere og innbyggere. Evalueringer viser at vi har god forvaltningspraksis og evner å lære og fornye oss.

For å kunne ivareta samfunnsoppdraget vårt som tjenesteyter, samfunnsutvikler og demokratisk arena kreves det evne til omstilling, endring og fornying. Gjennom å utvikle en kultur for erfaringslæring og styrke evnen til å omsette kunnskap til ny praksis og bedre tjenester har kommunen som ambisjon å være en innovativ og lærende organisasjon.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

GJENNOMGÅENDE MÅLEKORT - FOKUSOMRÅDE LÆRING OG FORNYING						
Hovedmål - Fremtidsrettet og lærende organisasjon						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2015	Resultat 2016	Resultat 2017	Endring fra sist måling
Effektive arbeidsprosesser	Optimalisering	5	6 nye tiltak	6 nye tiltak	5 nye tiltak	-
	Samhandling	3	3 nye tiltak	3 nye tiltak	7 nye tiltak	↑
	Digitalisering	10	8 nye tiltak	13 nye tiltak	11 nye tiltak	-
Kunnskapsbasert praksis og forbedringsarbeid	Innføre metodeverk	Innført	-	I arbeid	Innført	↑
Hensiktsmessig organisering	Innføre ny organisasjonsmodell	Innført	Innført	-	-	-
Lærende og utviklings-orientert organisasjon	God forvaltningspraksis*)	800	Ikke målt	523	Ikke målt	

^{*)} Indikatoren måler Kristiansund kommunes score i Kommunekompassets evaluering av kommunens forvaltningspraksis.

Fokusområde Læring og fornying er skilt ut som eget målekort og utvidet med flere suksessfaktorer og måleindikatorer. Målekortet er gjennomgående for hele kommunen.

EFFEKTIVE ARBEIDSPROSESSER

Optimalisering

- Gjennomført LEAN av arbeidsoppgavene ved Personalseksjonen, og organisert de ansatte i oppgaveteam for bedre oppgaveløsning.
- Videreført arbeidet med å optimalisere arbeidsflyten mellom ulike fagsystem i sentraladministrasjonen.
- Kommunen har tatt i bruk KS-læring som opplæringsplattform for nettkurs, arrangement og en kombinasjon av disse. Vi har utviklet egne nettkurs, samt tatt i bruk kurs som er utviklet nasjonalt.
- Videre arbeid med selvhjelpsskjema for at brukerne blir mer selvhjulpne i sine forespørsler

Internt får vi kontinuerlig tilbakemelding via vår IKT-ServiceDesk knyttet til drift og via vårt kvalitetssystem ved avvik på prosedyrer og retningslinjer knyttet til hms, organisasjon og tjeneste/bruker. Det er også gjennomført kartlegging av opplæring, service og tilgjengelighet knyttet til flere av våre fagsystem.

Samhandling

- Rullet ut trådløst nett i hele kommunen – åpent og til bruk for alle.
- ServiceDesk som håndterer kommunen, så vel som 12 andre kommuner, med 17 000 saker for Kristiansund kommune i 2017.
- Responssenter med digital plattform som knytter sammen brukere og riktig kommunal tjeneste 24/7.

- Kristiansund har utviklet et eLæringskurs i bruk av Office 365. Kurset benyttes nasjonalt, og er utviklet i samarbeid med Microsoft og KS-læring.
- Utvidet bruk av Office 365 som innebærer en rekke nye applikasjoner:
 - Forms – for spørreskjema og undersøkelser
 - Skype – for telefoni, meldinger og digitale samhandling
 - Teams – for lettere samarbeid i grupper og på tvers av organisasjonen
 - Planner – for oversiktlig planlegging og gjennomføring av prosesser og oppgaver
 - Sway – for deling av informasjon og holde presentasjoner
- Tilrettelagt og klargjort for chat på kommunens hjemmeside for å forenkle dialog mellom innbygger og ansatt.
- Nyutgivelsen "Broen" via Sway gir et viktig knutepunkt for informasjon og nyheter.

Digitalisering

Utarbeidet «Kommunal digital gestalt» som skal føre kommunen gjennom et digitalt paradigmeskifte for å ruste kommunens digitale infrastruktur for nye løsninger med bedre samhandling internt og med eksterne aktører og innbyggere. Viktige elementer er:

- Forenkle nettilgang
- Forenkle vår digitale dør inn
- Forenkle informasjonsflyt
- Forenkle sikkerheten
- Forenkle systemtilgangen

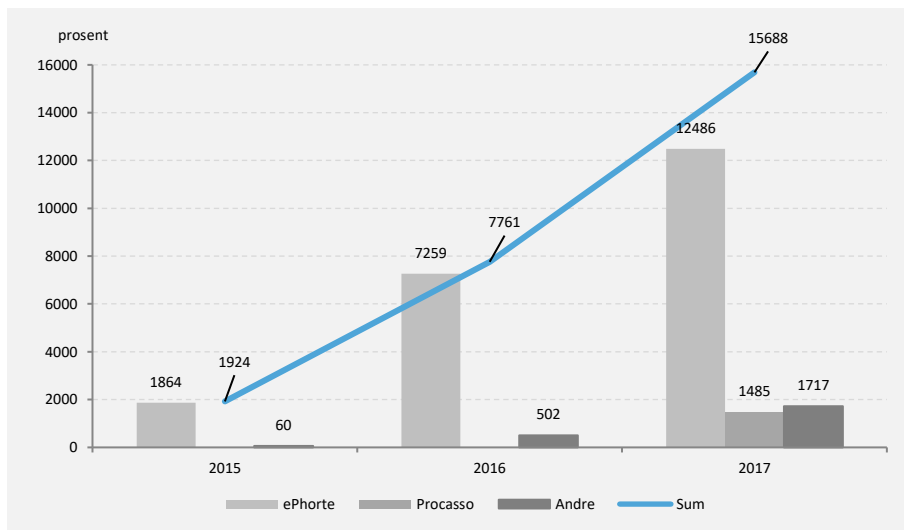
Vi har stillinger som arbeider kontinuerlig med å fremme digitalisering:

- Systemarkitekt skal jobbe for at datasystemer skal integreres tettere og dele informasjon i størst mulig grad. Overordnet ansvar for at våre IKT-verktøy er moderne, integrerte og tilpasset en moderne kommune.
- Digitaliseringsrådgiver jobber med kommunens digitale kommunikasjon og uttrykk, samt digitalisering av arbeidsprosesser.

Det har i hele 2017 vært jobbet parallelt med flere digitaliseringsprosjekter. Felles for alle er å gjøre oppgaveløsningen enklere og mer effektiv, både internt og eksternt.

- Lansert ny hjemmeside
- Forenklet og digitalisert flere skjema, både for internt og eksternt bruk.
- Digitalisering av byggesakarkivet pågår.
- Tatt i bruk eBilag regnskap, samt innført mCasch og Vipps.
- SvarUT: Vi har fjernet alle frankeringsmaskiner bortsett fra på Servicetorget. Hensikten er at alle skal sende posten digitalt enten ved å benytte SvarUT integret i fagsystem eller SvarUt-manuell forsendelse dersom dette er mulig. Vi har også tatt i bruk eDialog på kommunens hjemmeside, slik at innbyggerne kan sende sikker digital post til kommunen.
- Innledende samtaler med NEAS om utvikling av et lavfrekvent nett, LoraWAN, for samhandling mellom teknologiske hjelpemiddel og sensorer i bybildet
- Nettbrett i hjemmetjenesten for effektiv arbeidshverdag
- Tatt i bruk digitale sykemeldinger
- Anskaffet digitalt virksomhetsstyringssystem
- Nytt nettverk med ny teknologi som koster under 20 prosent av den gamle nettverkløsningen
- Digitalt løft innen skolen er i gang, og det skal gjennomføres en omfattende satsing i årene fremover

Digitalisering

Bruk av digitalisert postgang har økt mye i perioden. De prosjektene som er iverksatt for å øke mengden digital post har hatt veldig god effekt. Vi forventer at etter hvert som flere fagsystemer blir tilrettelagt for digital postgang vil tallene øke ytterligere.

HENSIKTSMESSIG ORGANISERING

I Vågeveien 4 er vårt nye servicekontor etablert. Servicetorget, kulturenheten, tildelingstjenesten, eiendomsdrift og plan- og byggesak er samlokalisert, med økt nærhet til øvrige funksjoner i rådhuset. Dette vil gi positive synergier for en mer sømløs betjening av våre innbyggere.

I tillegg har vi i løpet av 2017:

- Gjennomført utskilling av flyktningetjenesten fra NAV-kontoret. Ny enhet Flyktning- og innvandrertjenesten er etablert.
- Påbegynt arbeidet med ny skolestruktur gjennom ansettelse av egen prosjektleder.

Utfordringer og planer

EFFEKTIVE ARBEIDSPROSESSER

Rådmannen vil utvikle og forenkle organisasjonen - bedre ressursutnyttelse, mer tid til kjerneoppgavene og større trivsel og arbeidsglede hos de ansatte. Rådmannen vil ha fokus på prosessoptimalisering i forhold til oppgaveplassering og bredden i tjenestene. Rådmannen vil implementere teknologiske løsninger på en slik måte at vi får ut ønsket effekt både for organisasjonen og kommunenes innbyggere. Fokus vil være på hvordan IKT kan forenkle tilgangen til informasjon og tjenester og på den måten bidra til at det jobbes smartere. I tillegg skal vår ServiceDesk effektiviseres for å øke den interne brukerstøtten.

Det er startet masseutrulling av en samhandlingsplattform med chat, telefoni og videosamtaler fra alle PCer, nettbrett, mobiltelefoner og vanlige telefoner i kommunen. I tillegg til tradisjonell telefoni, legger løsningen til rette for raskere responstid og effektiv problemløsning.

Velferdsteknologi skal være en naturlig del, og gjerne et førstevalg, ved tildeling av hjemmebaserte tjenester. Alarmsentral ble utviklet til å bli et regionalt responscenter for velferdsteknologi.

HENSIKTSMESSIG ORGANISERING

Rådmannen vil flytte fokus fra overordnet organiseringen til en effektivisering av tjenesteleveransene og samhandlingen. I dette ligger et omfattende arbeid med optimalisering av de ulike arbeidsprosesser i alle deler av kommunen.

Samlokalisering av administrative funksjoner og etablering av eget servicetorg vil bidra til en hensiktsmessig organisering av viktige bruker- og innbyggerrettede tjenester.

Arbeidet med ny skole- og barnehagestruktur pågår for fullt. Det er planlagt ferdigstilling av to nye barnehager i løpet av 2018. Arbeidet med implementering av skolestruktur er godt i gang, gjennom en viktig utredningsfase, hvor både kvalitative og kvantitative forhold skal avklares.

LÆRENDE OG UTVIKLINGSORIENTERT ORGANISASJON

Rådmannen vil utvikle en tydelig kultur for læring og fornyelse. Aktivt oppfølgingsarbeid etter gjennomført 10-faktor undersøkelse blir sentralt for videre lærings- og utviklingsarbeid.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Kristiansund skal være en trygg kommune å leve og virke i. Øvelser gjennom året viser at beredskapen er god og fungerer etter intensjonene.

Mål

Kristiansund skal være en trygg kommune å leve og virke i.

VI SKAL

- Ivareta innbyggernes sikkerhet og trygghet.
- Oppfylle vår lovfestede beredskapsplikt.

Resultat

IVARETA SIKKERHET OG TRYGGHET

Vi har i løpet av 2017:

- Gjennomført årlig nasjonal varslingsøvelse initiert av Justis- og beredskapsdepartementet rettet mot kommunens kriseledelse.
- Deltatt i beredskapsøvelsen «Fårikål 2017» i regi av Fylkesmannen i Møre og Romsdal.
- Gjennomført flere øvelser med farlig gods og hendelser med farlig stoff på vei og sjø.

Innfasing av ny velferdsteknologi for mottak av trygghetsalarmer har pågått i hele 2017. I tillegg har vi arbeidet aktivt med opplæring og bruk/øvelser av nødetatens samvirke knyttet til pågående livstruende vold (PLIVO).

OPPFYLLE LOVFESTET BEREDSKAPSPLIKT

Kommunens kriseberedskap er ikke aktivert i 2017, men noen få små hendelser er registrert i CIM⁸. Øvelsene har dekket lovkravet om beredskapsplikt.

Utfordringer og planer

For å kunne ivareta innbyggernes sikkerhet og trygghet er det viktig å gjennomføre realistiske øvelser. Det er planlagt 3 til 4 ulike beredskapsøvelser i løpet av 2018:

- Varslingsøvelse i regi av Fylkesmannen i Møre og Romsdal.
- En «table top» øvelse for kommunens kriseledelse. Øvelsen vil bli kjørt som en uvarslet øvelse på bakgrunn av en skarp hendelse.
- I forbindelse med den store militærøvelsen høsten 2018 skal det også være en Nasjonal helseøvelse som Kristiansund kommune skal delta i. Øvelsen blir avholdt i oktober/ november.

Utarbeidelse av beredskapsdelplaner for alle enheter ferdigstilles i 2018. Nytt beredskaps rom for kriseledelsen blir etablert i Vågeveien 4, 5 etasje, ferdig våren 2018.

⁸ Direktoratets elektroniske krisestyringsverktøy

Klima og miljø

Kommunen viderefører arbeidet med klimaregnskap. Klimaregnskapet er sentralt i arbeidet med reduksjon av klimagassutslipp. Sammen med mørebyene og prosjektet «Byen som regional motor» har Kristiansund tatt initiativ til å etablere et felles fagforum i arbeidet med kommunale klimaregnskap.

Kristiansund kommune har også fått en pådriverrolle i gjennom Orkide-samarbeidet, der 6 kommuner sammen skal dele kunnskap og ideer for å etablere gode klima-styringssystem og forslag til effektive tiltak.

Etter pålegg fra fylkesmannen har vi gjort tiltak for bedre publikumsinformasjon om lokal luftforurensning. Likedan er det påbegynt kartlegging av kritiske steder og tidspunkter for helseskadelig luftforurensning.

Mål og resultater

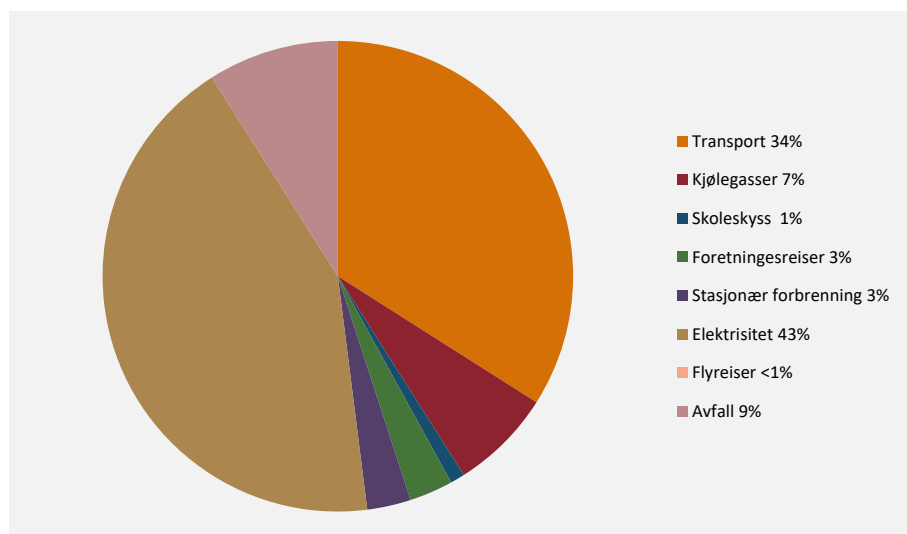
Et overordnet mål for alt klimaarbeid er å skape størst mulige ringvirkninger og effekter av tiltakene. Det er nettopp dette vi ønsker å oppnå ved å inngå tverrkommunale samarbeid. Klima- og miljøarbeidet skal forbedres gjennom bevisstgjøring og kompetanseheving.

Klimaregnskap skal være et verktøy som gir oss grunnlag for riktige beslutninger ved valg av klimatiltak. På sikt vil også et klimabudsjett være et hjelpemiddel til å styre mot reduksjon av utslipp av klimagasser. Dette skal ansvarlig gjøre alle deler av kommuneorganisasjonen. Det arbeides med å systematisere og tilrettelegge «inputdata» slik at vi på sikt kan automatisere nedlasting av tallmateriale direkte fra datakilde. Dette gjøres for å spare arbeidstid og kvalitetssikre tallmaterialet.

For ikke å svekke insitamentet for energi-optimalisering, har Kristiansund kommune valgt å ikke inngå avtale med bruk av bare «fossilfri» strøm. I dag brukes «Nordisk miks» der også fossil energi utgjør en liten andel som energikilde.

Alle uønskede miljøtilstander kan ha helsekonsekvenser. Derfor har kommunen kontinuerlig overvåkning av hav-, vann-, land- og luftforurensning. Klima- og miljøkonsekvenser blir vurdert i alt kommunalt planarbeid.

Klimagassutslipp

Klimaregnskapet for 2016, er kommuneorganisasjonenes første klimaregnskap. Utslipp fra organisasjonen er beregnet til 2 582,6 tonn CO₂e. Dette skal sammenliknes med tilsvarende tall for 2017, og måle effekt av tiltak for å redusere klimagassutslipp. Regnskapets omfang vil utvikles etter hvert. Sammenliknbare tall for endring av klimafotavtrykk for 2016/ 2017 vil foreligge våren 2018.

ORGANISASJONEN KRISTIANSUND KOMMUNE

Mål	Resultat og kommentar
Vi skal ha et klima – og miljøperspektiv i alt vi gjør	Vedtatt i kommuneplanens samfunnsdel.
Økt investeringer i lavutslippsbiler	Vi bruker aktivt el-biler. Omfang av innkjøp av el-biler vil bli utvidet i kommende år. Totalt 5 biler er bestilt i 2017.
Redusert reiseaktivitet ved økt bruk elektronisk kommunikasjon	Innføring av Skype4B og Teams
Redusere energibruken ved bruk av LED-gatelys.	I 2015 er det satt startet prosjekt som skal erstatte all vei- og gatebelysning med ny LED-teknologi. Ved utgang 2017 er ca.1500 lys erstattet med LED . I 2017 ble det spart 110.000 kwh ut i fra at 360 lysmaster ble utstyrt med LED-lys. Totalt skal ca. 4500 lys skiftes.
Overvåkning av deponi på Haglien	Kommunen overvåker giftlekkasje fra deponiet til Dalebukta.
Redusere energibruken ved forbedret energileidelse	Ansatt ingeniør: Driftoptimalisering byggautomasjon, bedre energioppfølging og systemutvikling (ENØK-prosjekt) Ytterligere forbedringspotensial.
Nytt kloakkanlegg	Norge fått nye og strengere renskrav. «Hovedplan for avløp og vannmiljø 2012 - 2021» ble vedtatt i 2012. Arbeidet med planlegging og bygging av nye avløpsanlegg har vært kommunens hovedsatsing innenfor kommunalteknikk siden planen ble vedtatt. I 2016 ble renseanlegget på Hagelin ferdigstilt. Bygging av overføringsanlegg fra de forskjellige bydeler til det nye anlegget er godt i gang, og planlagt ferdigstilt i 2021. I.h.t. avløpsdirektivet skal kommunen gjennomføre resipientundersøkelse (sjø) i løpet av 2018
Forbedret kontroll av bylufta	Ta i bruk modell for beregning av luftforurensning, Kvalitetssikre ved målte verdier
Klima og miljø hensyn skal vektlegges i alle innkjøp etter kommunale retningslinjer og ny lov om offentlige anskaffelser.	Revidert lovverk for offentlige anskaffelser gir økte muligheter for å stille miljøkrav til varen/tjenesten
Øke vår klima- og miljøkompetanse. Dele kunnskap og erfaring.	Administrasjonen styrker sin kompetanse gjennom tverrkommunalt og tverrsektorielt samarbeid. Utredninger og vurdering av miljø-, energi- og klimakonsekvenser gjennomføres i alle kommunale planer. Økte krav om klimavennlige tiltak i alle pågående prosjekt.

KRISTIANSUND SOM SAMFUNN

Mål	Resultat og kommentar
Redusere klimagassutslippene Innen 2050: 80-90 % reduksjon i Norge, det vil si 1-2 tonn per innbygger per år. «Fjerne klimaendring som en alvorlig trussel mot global velstand og helse»	Temperaturøkning må stoppes ved redusert utslipp av klimagasser. Norge har underskrevet Parisavtalen (2015). Kommunal samfunnsplan. Alles ansvar , men særdeles ansvar har politikere og statsledere.
Redusere klimautslippene ved å gjøre klimavennlige valg til de enkleste valgene for befolkningen. Innen år 2020 skal Kristiansund redusere utslippene av klimagasser tilsvarende 10 % av Kristiansunds utslipp i 1990. Arealplanlegginga skal vektlegge behovet for å minimalisere samlet transportarbeid i kommunen.	Bystyret ønsker at kommuneorganisasjonen skal være en pådriver for å redusere utslipp fra hele kommunesamfunnet. Det er fokus på transportløsninger som skal bidra til klima- og miljøforbedringer ved utarbeidelse av alle areal- og reguleringsplaner. Med utgangspunkt i kommunens «sykkelplan» fra 2014 arbeides det kontinuerlig med å tilrettelegge for å få en aktiv sykkelby.
Øke vår klima- og energikompetanse Kommunens bedrifter, politikere og innbyggere skal kjenne til miljøkonsekvensene av sin atferd og virksomhetsdeltakelse.	Klima- og miljøkonsekvenser vurderes i alle saker som behandles i politiske fora

Utfordringer og planer

Det må etableres et effektivt system for datainnsamling og rapportering knyttet til utarbeidelse av klimaregnskap.

Ny tiltaksplan mot klimagassutslipp utarbeides i 2018. Planen skal revideres årlig.

Framtidsutsikter

Vurdering av framtidsutsikter

Vi har fortsatt utfordringer foran oss, og fortsatt fantastiske forutsetninger for å håndtere fremtidens utfordringer.

Arbeidsmarkedet viser positiv utvikling og investeringene i oljeindustrien er igjen på titalls milliarder i Norskehavet. Et viktig strukturelt element i forhold til fjorårets vurdering av framtidsutsiktene.

Kommuneplanens samfunnsdel er politisk vedtatt og har en tydelig retning innenfor definisjonen av de 4 byene; den varme, kloke modige og smarte byen. De første underliggende planene til kommuneplanenes samfunnsdel har tatt inn over seg denne nye retningen. Vi utfordres fortsatt av å visualisere sammenhengen mellom gode planer og operasjonaliseringen av planverket. Til dette har vi gått til anskaffelse av et virksomhetsstyringssystem (StratSys) som skal være operativt og gi oss denne effekten i løpet av 2018. Med gode planer, kompetanse, motivasjon og den omstillingsevnen som finnes i Kristiansund vil vi lykkes.

Samfunn

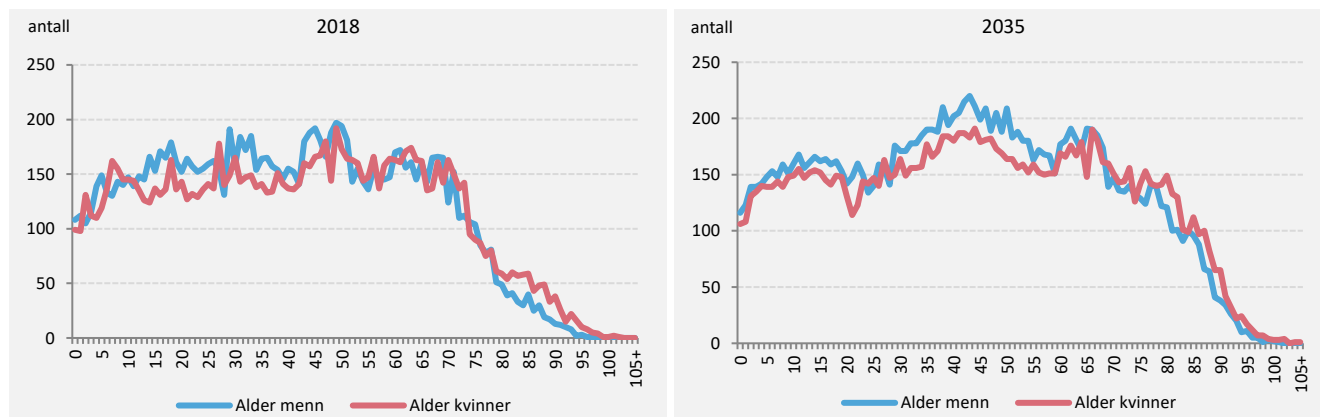
Som samfunnsaktør tar Kristiansund en vesentlig større rolle enn det som er naturlig for en kommune. Dette viser blant annet Kommunekompasset, hvor vi presterer helt i norgestoppen på rollen som samfunnsaktør. At vi i 2016 ble kåret til Norges best forvaltede kommune sier litt om løftene vi tar, men vi er fokusert på å ikke hvile på våre laurbær. Arbeidet fortsetter utrettelig med gjennom IA, NED og videre digitalisering og optimalisering av våre arbeidsprosesser. Spesielt utmerket vi oss i 2016 på effektivitet og i rollen som arbeidsgiver. Det er fortsatt viktig at de to målene følger hverandre. Å være effektiv uten samtidig å være en god arbeidsgiver er ikke bærekraftig.

I Kristiansund samarbeider politikk, administrasjon, kultur og næringsliv godt gjennom mange uformelle arenaer for felles nytte. De aller fleste fasetter av kristiansundssamfunnet har nå gode samhandlingsarenaer i tillegg til faglige innhold på høyt nivå. Vi fokuserer satsingen gjennom forskjellige kompetansearena, konferanser og vi vil styrke rekrutteringen og utbedre noen av de svake punktene i kommunens økosystem; fra vugge til grav. Dette svares i hovedsak ut gjennom at vi har vedtatt utbygging av Campus Kristiansund i byens sentrum, tar et helhetlig perspektiv i den kommende pleie- og omsorgsplanen og utvikler et nytt 500 mål stort havteknologisenter på Bolgneset for å skape en karrierevei fra campus til arbeidslivet.

Vi har vært gjennom år med vedtak om, og nedbygging av, sentral næringsvirksomhet og statlige arbeidsplasser. I 2016 snudde dette med tildelingen av politiets lønns- og regnskapssenter, og vi har nå fått en egen seksjon på rådhuset med fylkeskommunale kontor plasser. Tett samhandling med overordnede myndigheter blir stadig viktigere, og vi må stadig skaffe oss nytt økonomisk og politisk overskudd for å ha kapasitet til å være på de arenaer beslutninger fattes. At vi for tredje år på rad leverer forsvarlige økonomiske resultater beror på at vi er i stand til å skaffe oss den kapasiteten.

Posisjonen som regionhovedstad er forsterket gjennom kommunereformen til tross for at vårt omland ikke ønsket kommunesammenslåinger. Samtalene om vår deltakelse i denne reformen har igjen skutt fart både i Kristiansund og i vårt omland. At alle kommunene i denne prosessen har måttet gå i dybden for å se hvor avhengige vi er av hverandre, og knyttet nye bånd har vært viktig for Nordmøres identitet og framtidstro. Fremtiden for Nordmøre er fortsatt lyst, selv om mediebildet ikke reflekterer det samme.

Befolkningsutvikling

Per 1.1.2018 hadde Kristiansund 24 300 innbyggere. Prognoser fra Statistisk sentralbyrå viser at befolkningen i Kristiansund forventes å øke og vil passere 28 000 i 2035. Veksten i antall barn (0-16 år) er på 8 %, og vil medføre en forholdsvis moderat økning i antall nye plasser i barnehage og grunnskole. Arbeidsstyrken (18-66 år) er estimert å ha en vekst på 8 %, noe som vil medføre betydelige rekrutteringsproblemer. Befolkningsveksten vil være størst blant eldre (67 år +) med en økning på 51 %. Andelen eldre vil øke fra 16,7 % i 2018 til 21,8 % i 2035.

Medvirkning

I Kristiansund bidrar innbyggerne aktivt i utviklingen av samfunnet. Politiske saker, prosjekter og bygging av infrastruktur er gjenstand for stort engasjement og entusiasme. Oppslutningen fra innbyggerne gjennom arbeid med sentrumsplan, skoler, veier og parker samt egne initiativer med forskjønning av byen gjør meg optimistisk. Det er mange i Kristiansund som ønsker å bidra til sitt lokalsamfunn, og kommunen jobber stadig med å være en koordinerende, konstruktiv og positiv samarbeidspart. Som kommune vet vi nå at denne involveringen av innbyggerne må til for å lykkes som kommune i fremtidens Norge. Her ligger Kristiansund et hode foran, og vi må opprettholde denne fordelene i fremtiden. Å få flere til å gå fra engasjert til involvert blir stadig mer viktig. Gjennom 2018 vil vi fortsette arbeidet med å skape arena for innbyggerdialog som vil koble hver enkelt innbygger tettere på den politiske dagsorden.

Medarbeidere

Motivasjon og kompetanse er viktig for alle kunnskapsbedrifter. Kristiansund kommune tar dette på alvor og har gjennomført en mengde kompetanseprogrammer inne våre fagområder. I tillegg fokuserer vi på ledelse som et eget fag. Over 4 år skal våre ledere styrkes innenfor de områder som er viktige for deres og ansattes hverdag. To ganger i året møtes alle med lederverv i den kommunale forvaltningen i et storledermøte, mens enhetslederne møtes oftere for å jobbe spesifikt med lederutvikling. Planlegging, organisering, utøvelse av ledelse og kontroll. Vi skal få ansatte og ledere til å føle, og erkjenne, at de er en viktig del av kommunens eksistensgrunnlag og tjenesteproduksjon. Uten våre ansatte stopper den kommunale tjenesteproduksjonen opp. Alle bidrar. Det må vises, og lederne må gå foran.

Kompetanseheving er ferskvare, og nå har kommunen oppdatert kompetanse «i banken» og kan gjøre nye innskudd og uttak av denne over de neste årene. Samtidig erkjenner vi at samfunnet setter stadig nye krav til vår kompetanse og en kontinuerlig utvikling er et fundament for å inneha denne kompetansen i tiden som kommer. På høyskole vil du treffe mange kommunalt ansatte som lærer seg fremtidens arbeidsmetodikk.

Den viktigste kompetansehevingen skjer i det daglige virke. God samhandling og kollegaer som tør å utfordre etablerte systemer skaper bedre yrkesutøvelse og innsikt i nye måter å løse oppgavene på. Dette gjør vi gjennomgående i kommunen, men trenger å formalisere denne innsatsen for å oppnå stadig nye mål. Vårt nye program for lederutvikling tar tak i dette. Over de neste årene vil lederutviklingen utvides til å innbefatte våre avdelingsledere. Våre avdelingsledere har i snitt 14 ansatte under sin ledelse. Dette er på størrelse med en middels stor Nordmørsk bedrift og må få tilstrekkelig fokus.

Læring og fornying

Mens læring de siste årene i hovedsak har foregått på individnivå vil vi i fremtiden se mer holistisk på læringsbegrepet. Vi har måttet satt den organisatoriske læringen på vent mens vi har gjennomført en storstilt omorganisering som ble påbegynt i 2013. Vi stupet nå inn i en mega-trend; digitalisering av kommunal forvaltning. Fordelen med denne mega-trenden er at den har 3 fasetter som Kristiansund har alle forutsetninger for å lykkes godt med; ny og bedre bruk av informasjonsteknologi, mer effektive prosesser og bedre samhandling. Kristiansund kommune har planene klare og prøvd ut verktøyene for å kunne møte dette fremtidsbildet. Gårsdagens suksesskriterier gjelder ikke lengre. Derfor har vi definert morgendagens. I kommunenorge er Kristiansund en av få kommuner som trekkes fram som pådrivere i denne retningen. Det er Kristiansund som foredrar på alle relevante arena om fornying.

Økonomi

I årene med omstilling fra 2013 har kommunen hatt formidable økonomiske utfordringer. Dette snudde noe i 2015, hvor netto driftsresultat ble forbedret med om lag 43 mill. kroner. Resultatmessig er kommunen i balanse, men vi trenger fortsatt mindreforbruk over tid for å skaffe oss det handlingsrom vi trenger for å møte nye utfordringer og ta en mer aktiv del i samfunnsutviklingen. At vi i 2017 leverte et netto driftsresultat på nesten 20 mill. kroner gjør meg trygg på at den kommunale økonomiske prestasjonen er på rett vei. At det er lavere enn i 2016 er bekymringsverdig, men ikke bekymringsfullt. I forhold til en del andre kommuner som har dratt hardt i håndbrekket og senket tjenestekvaliteten vesentlig har vi klart å holde en mer robust kurve i vårt arbeid med de økonomiske utfordringene. Dette vil svare seg over tid. At bystyret vedtok en avsetning av 10 mill. kroner i budsjettet for 2017 er et klart tegn på at politisk ledelse ser behovet av å bygge en slik kapasitet. At administrasjonen innfrir deler av dette kan sees på som en harmonisering av politisk og administrativ tydelighet. Foregående år viser ikke samme bilde. For første gang på mange år har vi overskuddslikviditet uten at dette er av en slik størrelse at det vil gi langvarige effekter. Tendensen er derimot udelte positiv. Vi vet at vi trenger formidable økonomiske løft fram mot demografiutfordringene i 2023 og en positiv trend er en forutsetning for å lykkes i det perspektivet.

Demografikostnader

(mill. kroner) Aldersgruppe	2018	2035	Endring	
			kroner	prosent
0-5 år	198	231	32	16
6-15 år	387	418	32	8
16-18 år	179	178	-2	-1
19-66 år	257	293	35	14
67-79 år	142	180	37	26
80-89 år	126	296	171	135
90 år eller eldre	56	117	61	108
Sum utgifter	1 346	1 712	366	27
Sum utgifter ekskl. 16-18 år	1 167	1 534	368	31

Siste befolkningsframskriving fra Statistisk sentralbyrå ble publisert i juni 2016.

Tabellen viser demografikostnadene kommunen kan få som følge av forventet befolkningsutvikling. Beregningene må betraktes som anslag og er basert på uendret standard, dekningsgrad og effektivitet i tjenesteytingen. Utgifter til barn i barnehage- og grunnskolealder øker i takt med befolkningsveksten og vil utgjøre om lag 649 mill. kroner i 2035, tilsvarende en økning på 64 mill. kroner. Innenfor arbeidsstyrken er økningen moderat. For eldreomsorgen øker kostnadene vesentlig, og spesielt for eldre i alderen 80-89 år. Totalt vil kostnaden innenfor eldreomsorgen øke med om lag 268 mill. kroner i perioden 2018 til 2035. Kommunen står overfor store utfordringer, og det er avgjørende at tjenesteproduksjonen er mest mulig kostnadseffektiv og at organisasjonen er omstillingsdyktig for å møte endrede krav og behov fra befolkningen.

Brukere

Tilbakemeldingen fra våre brukere tilsier at vi generelt leverer gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og god brukermedvirkning. Næringslivet er stort sett fornøyd med våre tjenester, selv om det mindretallet på omtrent 10 personer som er misfornøyd gjerne bruker media som kommunikasjonskanal. Det skaper et litt skjevt bilde av kommunens prestasjoner. Gjennom omfattende kontakt med andre kommuner har jeg ikke sett at Kristiansund kommune sitt tilbud til våre brukere står tilbake for noen av dem. Dette gjelder også de som er antatt å være de beste i Norge. Et skjevt mediebilde blir ofte en selvoppfyllende profeti hvor arbeidsmoral og innsatsvilje blir offer for opplagstall. Får denne spiralen virket lenge nok vil det påvirke tjenestekvaliteten og ikke minst den oppfattede tjenestekvaliteten.

Fremtidens utfordring er å kunne tilrettelegge for brukermedvirkning uten at man må gjøre for mange enkeltleveranser. Vi er alle mennesker med forskjellige behov. Å kunne løse denne mangfoldigheten gjennom standardisering og så tilrettelegging er viktig. Bare tilrettelegging vil være for kostbart i fremtidens tjenesteproduksjon. Det foregår mye godt arbeid i Kristiansund for å jobbe med denne standardiseringen. Spesielt er dette synlig innenfor våre helse- og omsorgstjenester. I hovedsak fordi dette er et nytt felt for standardisering. Et av de mest krevende områdene for standardisering er i våre tverrfaglige tjenester. Å få profesjoner som selv ønsker en større plass til å respektere andre profesjoners effekt og eksistensgrunnlag er krevende. Brukerne bryr seg ikke om hvem eller hvordan man får hjelp, bare hjelpen virker. Vi må bli bedre til å utnytte tjenstedesign for å finne gode standardleveranser som er tilpasset våre brukergrupper. Den helhetlige Pleie- og omsorgsplanen vil ytterligere tydeliggjøre dette brukerperspektivet.

På samme måte som respekt mellom profesjoner er viktig, er det viktig at vi samarbeider godt med våre nabokommuner. De store oppgavene samfunnet kaster på kommer til å kreve det. Hver kommune har sine fortrinn. Våre er blant annet størrelse og kompetanse. Vi har evnen og viljen til å levere de beste tjenestene. Også for vårt omland. Samtidig må vi være ydmyke i forhold til vårt omlands spisskompetanse og vi har i 2017 delegert vesentlig myndighet til andre kommuner på Nordmøre for å løse oppgaver på våre innbyggers vegne.

Kommunen er største arbeidsgiver i de fleste kommuner. Det som er godt for kommunen er godt for innbyggerne. Det hviler derfor et stort ansvar på den kommunale forvaltningen.

At vi nå er i den posisjonen at vi skal utvikle nye planer og peke ut retningen for regionens utvikling er en fantastisk mulighet for årene som kommer. Fotavtrykket vi har satt i 2017 nå vil vare i mange år fremover og danne grunnlaget for Kristiansundssamfunnet inn i neste tiår. Vi skal levere en forutsigbar kurs for kommunen, dens innbyggere, næringsliv og naboer. Med nesten 2 000 ansatte, som leverer tilpassede tjenester til 10 000 innbyggere, og generelle tjenester til alle, er vi sammen med næringslivet hoveddrivkraften bak samfunnsutviklingen. Mange gode beslutninger et tatt politisk i 2017 som peker en slik tydelig kurs. Å synliggjøre effekten av denne kursen blir viktig i årene som kommer.

Vi må erkjenne vår rolle og utnytte kraften i vårt felles ønske om en enda bedre morgendag.

Arne Ingebrigtsen

Rådmann

Årsregnskap

Årsregnskapet

Kommunes regnskap for 2017 viser balanse, med et netto driftsresultat på 19,5 millioner kroner. Netto driftsresultat er disponert med 11 millioner kroner i overføring til investering, netto 5,1 millioner kroner overført til bundne fond og 3,4 millioner kroner avsatt til disposisjonsfond. Regnskapet er satt i balanse etter at 6,4 millioner kroner er strøket på grunn av merforbruk i driftsregnskapet. De kommunale tjenesteområdene har samlet et forbruk utover budsjett, som i hovedsak reflekteres i økt tjenestetilbud til kommunens innbyggere og øvrige brukere. Mer inntekt fra skatteutjevningen og reduserte netto finansutgifter bidro til å styrke kommunens finansielle stilling, i forhold til opprinnelig budsjett.

Netto driftsresultat var på 1,0 prosent av driftsinntektene i 2017. Netto driftsresultat viser en nedgang fra 2016, og vi har fortsatt betydelige utfordringer knyttet til merforbruk i den kommunale tjenesteproduksjonen.

Kommunal drift

Vi ønsker å gi et best mulig tjenestetilbud til innbyggerne innenfor relativt stramme økonomiske rammer. Innbyggerne har høye forventninger til de kommunale tjenestene, både når det gjelder kvalitet og omfang. I tillegg kommer det nye krav og forventninger fra sentrale myndigheter om en videre utbygging av tilbud innenfor de ulike tjenesteområdene. Dette har vist seg utfordrende å håndtere, men merforbruket som har oppstått, reflekteres hovedsakelig i økt tjenestetilbud til kommunens innbyggere og øvrige brukere.

Det var i 2017 et merforbruk i kommunens interne drift på rammeområdene med netto 28,1 millioner kroner. Tilsvarende tall for 2016 var 18,8 millioner kroner. De 14 rammeområde med merforbruk utgjorde samlet 44,5 millioner kroner, mens de åtte rammeområdene med mindreforbruk utgjorde samlet 16,4 millioner kroner. De største utfordringene er knyttet til turnusbaserte tjenester innen helse- og omsorg, hvor sykehjem, psykisk helse og rus samt tiltak for funksjonshemmede representerer 23,7 mill. kroner.

Sentrale forklaringsfaktorer er;

- Økt press på kommunale hjemmetjenester.
- Økende innslag av ressurskrevende brukere med behov for ekstra oppfølging ut over vanlig bemanning. I særlig grad gjelder dette personer med demens, kroniske lidelser og utviklingshemming som har behov for individuell heldøgns oppfølging.
- Generelle rekrutteringsutfordringer med bruk av vikarer og overtid, forskyvning av vakter med mere. I turnus er det vanskelig å holde vaktene ledige, samtidig som en skal opprettholde en forsvarlig drift.

8 av kommunens rammeområder hadde mindreforbruk eller balanse i forhold til budsjett.

Budsjettkorrigeringer i løpet av året

Det er gjennomført flere korrigeringer av kommunens årsbudsjett gjennom året i forbindelse med behandling av økonomirapportene og andre større saker.

Sykehjem ble styrket med over 8 millioner kroner fordi Rokilde sykehjem ikke fikk avviklet plasser i tråd med forutsatt plan. På grunn av økt press på tjenestene ble hjemmetjenestene styrket med nesten 10 millioner kroner. Rammeområdet Bo og habilitering fikk økte bevilgninger med 7,5 millioner kroner grunnet økte behov ved barnebolig, avlastning og støttekontakt. I tillegg var det ventet mindre statlige refusjoner i forhold til forutsetningene i budsjettet.

De økte bevilgningene til rammeområdene ble i hovedsak finansiert gjennom reduserte netto rente- og avdragsutgifter, samt redusert avsetning til disposisjonsfond i forhold til opprinnelig budsjett.

Investering

Kommunen har hatt et relativt ekspansivt investeringsprogram de siste årene. Det er nødvendig å videreutvikle og bygge opp den kommunale infrastrukturen, slik at vi kan levere effektive og kvalitativt gode tjenester til innbyggerne.

Investeringsregnskapet er gjort opp med et merforbruk på 9 millioner kroner. Investeringsregnskapet har en samlet finansiering, noe som vanligvis medfører at med ubrukte lånemidler per årsslutt, vil finansiering være lik finansieringsbehov. For 2017 skyldes imidlertid merforbruket kjøp av aksjer og andeler i KLP, Vikan Eiendom AS og Bolgeneset Utvikling AS som ikke kan lånefinansieres, og hvor budsjetterte salgsinntekter ikke ble oppnådd.

Investeringsregnskapet er avsluttet med et totalt finansieringsbehov på 486,5 millioner kroner, der investeringer i anleggsmidler utgjør 365 millioner kroner og utlån og forskutteringer utgjør 43,9 millioner kroner. Sum finansiering endte på 477,5 millioner kroner, der de største finansieringskildene er bruk av lån med 336,1 millioner kroner og kompensasjon for merverdiavgift med 50,9 millioner kroner. De største investeringsprosjektene i 2017 var Kariholta barnehage med 54,3 millioner kroner og ombygging av Vågeveien 4 med 46,5 millioner kroner.

Vurdering

Regnskapet viser at kommunen fortsatt har økonomiske utfordringer knyttet til den kommunale tjenesteproduksjonen. Lånegjelden er økende og kommunen har lite udisponerte midler på disposisjonsfond. For å unngå redusert handlefrihet til å opprettholde dagens tjenestetilbud, finansiere nye driftstiltak og egenfinansiere investeringer, er det fortsatt nødvendig med gjennomføring av tilpasninger i det økonomiske opplegget og utvikling av styringssystemet i gjeldende økonomiplanperiode.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i samsvar med regnskapsforskriftens § 10 den 15. februar 2018, og gir et dekkende bilde av Kristiansund kommunes økonomiske situasjon og resultater av virksomheten i 2017. Kristiansund kommune revideres av Møre og Romsdal Revisjon IKS.

Arne Ingebrigtsen
Rådmann

Fokusområde økonomi

Netto driftsresultat ble positivt med én prosent av brutto driftsinntekter i 2017. Det representerer en nedgang fra 2016 til 2017, og vi har hatt økonomiske utfordringer knyttet til den kommunale tjenesteproduksjonen. Lånegjelden er økende. Vi har startet med et forsiktig bidrag til disposisjonsfondet, for første gang på mange år. Egenkapitalen og likviditetsgraden er svekket i løpet av 2017, men det anses at likviditeten er tilfredsstillende for utbetalingene til enhver tid. Kommunens pensjonskostnader er betydelige, men beløpet som er "bundet" i premieavvik er redusert de siste fire år.

Økonomisk handlingsrom er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til kommunens innbyggere. En god og bærekraftig økonomi sikres gjennom god økonomistyring og vedtatte handlingsregler for driftsbudsjett, investeringsbudsjett og finansforvaltning.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

GJENNOMGÅENDE MÅLEKORT - FOKUSOMRÅDE ØKONOMI						
Hovedmål - God økonomistyring og godt økonomisk handlingsrom						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2015	Resultat 2016	Resultat 2017	Endring fra sist måling
Godt økonomisk handlingsrom	Netto driftsresultat	1,75 %	0,5 %	3,43 %	1,0 %	↓
	Langsiktig gjeld i forhold til brutto driftsinntekter	Reduksjon	Økning	Økning	Økning	-
	Egenfinansiering av investeringer	25 %	13,8 %	19,2 %	14,3 %	↓
	Likviditetsgrad 1	2,0 %	1,32 %	1,42 %	0,90 %	↑
	Egenkapitalprosent	10 %	5,06 %	2,74 %	6,41 %	↓
	Gjeldsgrad	25 %	18,75 %	35,53 %	14,60 %	↓
God økonomistyring	Rammeområdene - avvik i forhold til budsjett	≥ 0 %	- 3,7 %	- 1,6 %		↓
	Avsetning disposisjonsfond - avvik i forhold til budsjett	0	- 24 928	0	- 6 356	↑
Effektiv tjenesteproduksjon	Andel utvalgte produktivitetsindikatorer (KOSTRA) med bedre resultat enn K13 ¹⁾		-	-	-	

¹⁾ Kommunegruppe 13

Fokusområdet Økonomi er skilt ut som eget målekort og utvidet med flere suksessfaktorer og måleindikatorer. Målekortet er gjennomgående for hele kommunen. Det er ikke definert egne resultatgrenser for alle måleindikatorene.

ØKONOMISK HANDLINGSROM

Sentrale finansielle nøkkeltall

(alle nøkkeltall i prosent av sum driftsinntekter)	Kristiansund					K13 2017	Lgj.sn 2017
	2013	2014	2015	2016	2017		
Brutto driftsresultat	0,8	-0,9	1,2	4,3	0,9	3,4	3,0
Netto driftsresultat	-0,4	-1,9	0,5	3,4	1,0	4,0	3,7
Finansutgifter	5,0	4,9	5,0	5,7	4,8	4,1	3,8
Netto lånegjeld	74,0	83,1	95,4	93,2	100,9	85,5	83,6
Disposisjonsfond	1,5	0	0	0	0,2	11,1	10,0

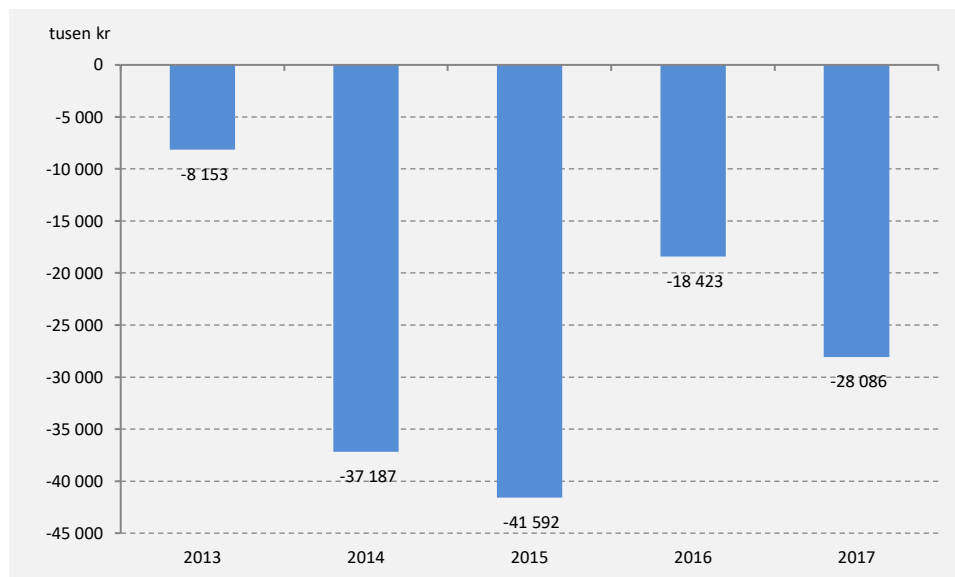
K13 – kommunegruppe 13, Lgj.sn – landsgjennomsnittet

Utviklingen viser at Kristiansund kommune ikke har et godt økonomisk handlingsrom.

Det vises til områdene Drift, Investering og Balanse for en grundigere gjennomgang av regnskapet for 2017.

ØKONOMISTYRING

Kommunal tjenesteproduksjon

Grafen viser avvik fra budsjett for den kommunale tjenesteproduksjonen. Den kommunale tjenesteproduksjonen hadde et netto merforbruk på 28,1 millioner kroner i forhold til budsjett i 2017. Det har vært et samlet merforbruk knyttet til kommunens rammeområder de siste fem årene. Selv om den interne driften totalt sett viser merforbruk er balansen i regnskapet holdt oppe av ekstraordinære inntekter fra skatteutjevningen og lavere finansutgifter gjennom året.

Analyseverktøyet Visma BI ble anskaffet høsten 2016 og rullet ut i kommunen i 2017. I 2018 vil arbeidet for å bidra til bedre økonomistyring fortsette.

EFFEKTIV TJENESTEPRODUKSJON

Vi har ikke definert utvalgte produktivitetsindikatorer.

Det økonomiske merforbruket i forhold til budsjett innenfor tjenesteområdene som ble redusert fra 2015 til 2016, har igjen økt fra 2016 til 2017. KOSTRA-tallene viser at vi innenfor de fleste store tjenesteområdene har mer å hente på ytterligere effektivisering og prosessoptimalisering.

Utfordringer og planer

ØKONOMISK HANDLINGSROM

Rådmannen vil videreføre et tydelig fokus på å etablere et økonomisk handlingsrom for kommunen og utvikle en sunn og bærekraftig kommuneøkonomi. Økonomisk handlingsrom er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til kommunens innbyggere.

Netto driftsresultat er den primære indikatoren for økonomisk balanse i kommunesektoren. Den viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og bidrag til å finansiere investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. Ambisjonsnivået for netto driftsresultat er satt til minimum 0,2 prosent i 2018.

Egenfinansieringen viser hvor stor andel av investeringene som er finansiert med egenkapital, salg av anleggsmidler, overføringer og tilskudd. Målet er en egenfinansiering på minimum 25 % av investeringskostnadene i løpet av økonomiplanperioden.

Disponible fond viser hva som er tilgjengelig av frie reserver og fondet bør ligge på om lag 2,5 % av brutto budsjett. Det skal i løpet av perioden etableres et disposisjonsfond som setter kommune i stand til å takle uforutsette hendelser på en god måte. I 2017 ble den første avsetningen til disposisjonsfond gjennomført.

Lånegjelden har økt de siste årene og vil fortsette å øke i økonomiplanperioden. Selv om rentenivået er lavt har ikke kommunen nødvendig økonomisk handlingsrom. Målet er å redusere kommunens rentesensitivitet i økonomiplanperioden.

ØKONOMISTYRING

Rådmannen vil videreføre arbeidet med å sikre en god og bærekraftig økonomi gjennom god økonomistyring og vedtatte handlingsregler for driftsbudsjett, investeringsbudsjett og finansforvaltning.

I 2017 ble Visma BI tatt i bruk gjennom utrulling til ledelsen i hele organisasjonen. Verktøyet vil gi oss mer operative styringsdata, og derigjennom sikres muligheten for raskere respons ved eventuelle avvik.

EFFEKTIV TJENESTEPRODUKSJON

Rådmannen vil, på bakgrunn av gjennomgangen av de kommunale tjenestene, vurdere tilpasninger som gir en mer optimal sammenheng mellom ressursinnsats og resultatoppnåelse. Det skal leveres tjenester av et omfang som samsvarer med statens forventning til kommunen, og med en ressursbruk som samsvarer med gjennomsnittet for kommuner i kommunegruppe 13.

Statlige rammebetingelser

Det er i statsbudsjettet lagt klare føringer for bruken av den totale realveksten, og økningen i frie inntekter er forutsatt å finansiere krav/forventninger til befolkningsutvikling, lønns- og prisvekst samt ulike oppgaveendringer knyttet til den kommunale tjenesteytingen.

I statsbudsjettet for 2017 la regjeringen opp til en nominell vekst i kommunesektorens frie inntekter på 2,7 % i forhold til anslag på regnskap for 2016. Beregnet ut fra revidert nasjonalbudsjett for 2016 var realveksten i kommunesektorens frie inntekter for 2017 anslått til 4,1 mrd. kroner, og anslått kostnadsvekst i kommunesektoren (deflator) i 2017 var på 2,3 % basert på siste vurdering ved framleggelsen av statsbudsjettet 2018.

Frie inntekter

I statsbudsjettet defineres frie inntekter som summen av skatt, rammetilskudd og løpende inntektsutjevning. I tillegg har eiendomsskatt, tilskudd til flyktninger og kompensasjonstilskudd for investeringer samme funksjon, siden de ikke budsjetteres på rammeområdene.

Inntektene fra skatt og rammetilskudd økte med 32,8 mill. kroner fra 2016 og var på totalt 1 249 mill. kroner i 2017. Dette tilsvarer en nominell vekst på 2,7 % fra 2016.

Kommunens skatteinntekter ble 613,7 mill. kroner i 2017, en vekst på 1,3 % fra 2016. Dette er 17,8 mill. kroner lavere enn revidert budsjett. For å kunne gi et likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne omfordeler skatteinntektene mellom kommunene gjennom såkalt inntektsutjevning. Kristiansund har skatteinntekter under landsgjennomsnittet. Dermed kompenseres om lag 90 % av differansen mellom eget nivå og landsgjennomsnittet med inntektsutjevning. Inntektsutjevning utgjorde 72,0 mill. kroner i 2017.

Kommunen fikk overført 635,7 mill. kroner i rammetilskudd fra staten, en vekst på 4,1 % fra 2016. Økningen skal være med å dekke økte utgifter på grunn av generell lønns- og prisstigning. I tillegg skal de økte inntektene være med på å finansiere nye oppgaver og tjenester kommunen skal utføre for innbyggerne. Samlet var veksten i de frie inntektene 18,2 mill. kroner høyere enn budsjettet.

Utgiftsutjevning i rammetilskuddet skal kompensere kommunene for ulik behovsstruktur, som for eksempel demografiske, geografiske og sosiale forskjeller. Fordi Kristiansund kommune er en relativt lett-drevet kommune gir utgiftsutjevningen en reduksjon i rammetilskuddet. Indeks lavere enn 1 indikerer at utgiftsbehovet er lavere enn landsgjennomsnittet, og for Kristiansund var denne på 0,9771 i 2017. Dermed ble kommunen trukket for 28,0 mill. kroner i rammetilskudd i 2017.

Frie inntekter fra skatt og rammetilskudd

	2013	2014	2015	2016	2017
Andel av totale inntekter	64,8	63,8	63,1	65,3	62
	45				
Skatt og rammetilskudd per innbygger	597	46 440	47 395	49 777	51 416
Skatt og rammetilskudd per innbygger i prosent av landsgjennomsnittet	94,9	94,5	93,6	93,6	93,9
Andel av driftsutgiftene som dekkes av skatt og rammetilskudd	65,3	63,2	64,0	65,2	62,5

Frie inntekter fra skatt og rammetilskudd per innbygger har vært relativt stabil, og ligget om lag 5,7 % under landsgjennomsnittet i perioden. Kristiansunds forholdsvis lave inntektsnivå på skatt og rammetilskudd ses i sammenheng med et lavere beregnet utgiftsnivå enn landsgjennomsnittet. Andel driftsutgifter som dekkes av skatt og rammetilskudd er økt fra 65,2 % i 2016 til 62,6 % i 2017. Det betyr at driften i mindre grad har vært finansiert av frie inntekter fra skatt og rammetilskudd.

Nye elementer i statsbudsjettet

Inntektssystemet ble revidert før statsbudsjettet 2017. Av større endringer var at basistilskuddet ble omgjort til en fast del, og en del som ble fastsatt ut fra befolkningstetthet. Videre ble kostnadsnøklerne oppdatert og det ble foretatt en omlegging av de distriktpolitiske tilskuddene. For Kristiansund kommune ble det isolert en reduksjon i basistilskuddet. Det ble likevel mer enn oppveid gjennom at midlene fra basistilskuddet i stor grad ble omfordelt pr innbygger.

Det var flere nye elementer i statsbudsjettet for 2017 som ble finansiert delvis ved økte frie inntekter, delvis ved øremerkede tilskudd og delvis ved reversering av tidligere satsinger.

Dette omfattet blant annet:

- tidlig innsats i skolen
- satsing på rusomsorg
- helsestasjoner og skolehelsetjenesten
- habilitering og rehabilitering
- tilskudd til rekruttering av psykologer
- snarlig hjelp for brukere med psykisk helse- og rusproblematikk
- krav om aktivitet ved tildeling av økonomisk støtte etter sosialtjenesteloven
- tilskudd til frivilligsentraler

Drift

Vi har i 2017 foretatt første innskudd til disposisjonsfondet, for første gang siden 2013. I tillegg ble det overført 11 millioner kroner til investeringssiden av de frie inntektene. Likevel viser regnskapsresultatet at det er utfordringer på driftssiden med netto merforbruk på 28,5 millioner kroner. Det ble i stor grad veid opp av ekstraordinær skatteinntang på landsbasis som vi fikk uttelling på gjennom inntektsutjevningen. Regnskapet viser også at vi ikke fikk avsatt like mye midler til disposisjonsfondet som budsjettet, på grunn av strykninger for å oppnå regnskapsmessig balanse.

Driftsregnskapet

Tabellen viser regnskap og budsjett for kommunens drift.

(tusen kroner)	Regnskap 2013	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Budsjett- avvik
Brukerbetalinger og andre salgsinntekter	-258 289	-279 667	-289 793	-287 431	-292 792	-279 567	13 225
Overføringer og refusjoner	-250 218	-259 544	-267 666	-297 716	-296 075	-215 026	81 049
Rammetilskudd og andre statlige tilskudd	-584 366	-617 690	-631 386	-677 408	-711 514	-666 306	45 208
Inntekts- og formuesskatt	-561 686	-563 921	-582 836	-605 731	-613 661	-631 501	-17 840
Eiendomsskatt	-63 227	-64 317	-65 723	-83 249	-101 916	-102 110	-194
Sum driftsinntekter	-1 717 786	-1 785 140	-1 837 404	-1 951 535	-2 015 958	-1 894 510	121 448
Lønn og sosiale utgifter	1 134 498	1 192 093	1 231 352	1 257 774	1 318 537	1 257 391	-61 146
Kjøp av varer og tjenester	443 045	471 782	443 322	446 401	497 630	444 479	-53 151
Overføringer og fordelte utgifter	62 284	68 419	62 561	70 171	83 825	79 444	-4 381
Avskrivninger	64 300	69 921	78 838	91 552	97 875	97 288	-587
Sum driftsutgifter	1 704 127	1 802 216	1 816 072	1 865 898	1 997 867	1 878 602	-119 265
Brutto driftsresultat	-13 659	17 076	-21 331	-85 637	-18 091	-15 908	2 183
Netto rente og utbytte	40 010	37 179	35 911	43 987	31 767	33 240	1 473
Netto avdrag	45 500	50 600	55 800	66 300	64 700	63 700	-1 000
Motpost avskrivninger	-64 300	-69 921	-78 838	-91 552	-97 876	-97 416	460
Netto driftsresultat	7 552	34 934	-8 458	-66 902	-19 500	-16 384	3 116
Bruk av avsetninger	-19 531	-34 645	-13 659	-14 275	-24 415	-16 955	7 460
Overført til investeringsbudsjettet	14 300	0	0	4 990	11 000	11 000	0
Avsatt til dekning av tidligere års underskudd	0	0	651	32 739	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond og bundne fond	12 944	17 836	21 465	43 448	32 913	22 341	-10 572
Regnskapsmessig mindreforbruk							
Regnskapsmessig merforbruk	15 265	18 126	0	0	0	0	0

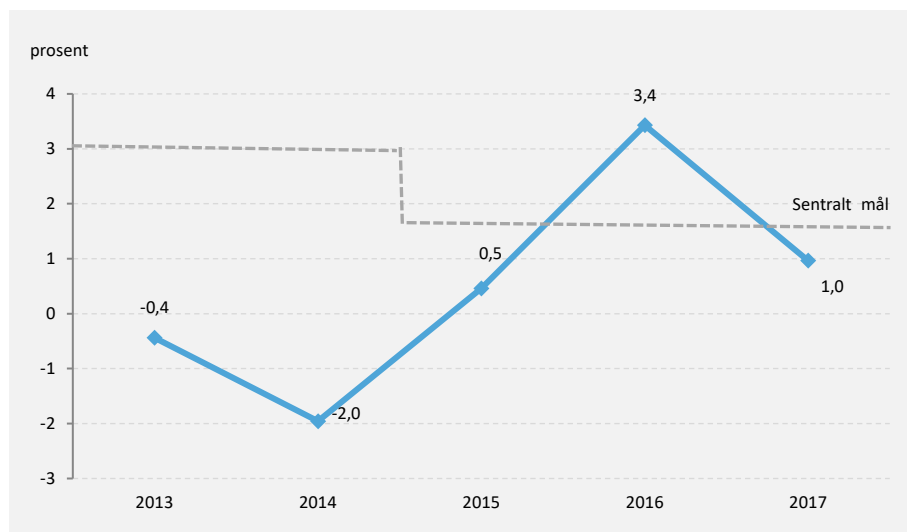
BRUTTO DRIFTSRESULTAT

Brutto driftsresultat viser resultatet av driften før finansposter. I 2017 ble brutto driftsresultat positivt med 18,1 mill. kroner. Dette var 67,5 mill. kroner lavere enn i 2016 og skyldes en relativt sterke vekst i driftsutgiftene enn i driftsinntektene. Veksten i driftsutgiftene tilsvarte 7,1 %, mens veksten i driftsinntektene var 3,3 %. Veksten i skatteinntektene var på 1,3 % fra regnskapet i 2016 til 2017. Målt i forhold til antall innbyggere, er skatteveksten på 1,0 % i samme periode.

NETTO DRIFTSRESULTAT

Netto driftsresultat viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og bidrag til å finansiere investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. For å opprettholde et stabilt investeringsnivå uten reell økning av gjelden, er det nødvendig at netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene holder seg på et relativt høyt nivå.

Netto driftsresultat

Kommunens netto driftsresultat ble 19,5 mill. kroner i 2017, en forverring på 47,4 mill. kroner sammenlignet med 2016. Netto driftsresultat utgjorde 1,0 % av driftsinntektene i 2017 og er betydelig under måltallet tilsvarende 1 ¾ % av netto driftsinntekter. Selv om kommunens regnskap er gjort opp i balanse, er kommuneøkonomien ikke friskmeldt i henhold til sentrale anbefalinger og våre egne mål.

REGNSKAPSMESSIG RESULTAT

Driftsregnskapet for 2017 er gjort opp i regnskapsmessig balanse. Det er gjennomført strykninger med 6,4 mill. kroner. Netto er det avsatt 5,1 mill. kroner til bundne fond. Tilsvarende i 2016 var 29,2 mill. kroner. Den relativt store reduksjonen skyldes i hovedsak avsetninger av midler fra tiltakspakken og til helseinnovasjon i 2016.

KOMMUNENS INNTEKTER

Kommunens samlede inntekter var på 2,03 mrd. kroner i 2017. Dette er en økning på 3,5 % sammenlignet med 2016. Fordelingen mellom de ulike inntektstypene er relativt lik fra år til år. Større endringer i sammensetningen av inntektene kan for eksempel forekomme dersom det skjer endringer i inntektssystemet for kommunene. Oppgaver kan enten bli flyttet fra eller overført til kommunene, noe som medfører endringer i rammetilskuddet.

Skatt og rammetilskudd er kommunens største inntektskilde og utgjorde 65,1 % av kommunens inntekter. Dette er nærmere omtalt under «Statlige rammebetingelser».

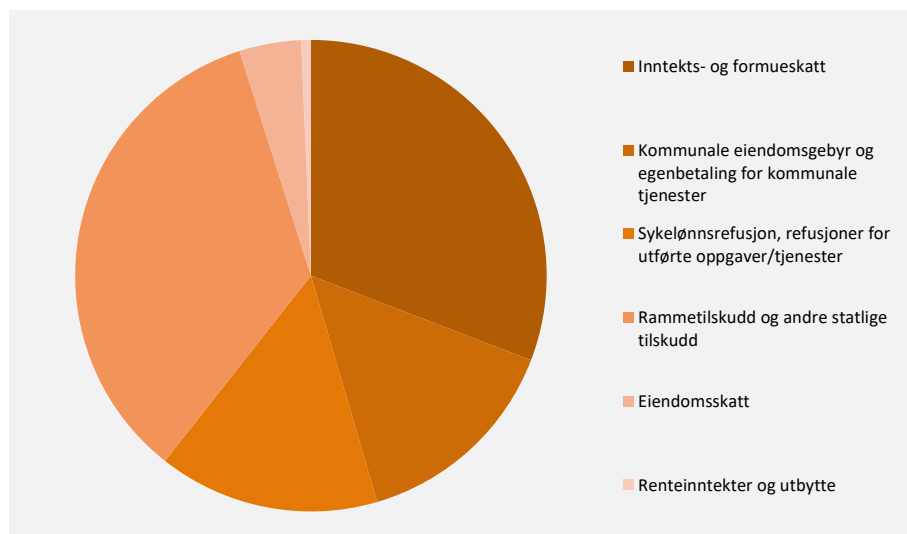
Mange av kommunens tjenester finansieres gjennom gebyrer og brukerbetaling. Dette skjer både som selvkost og delfinansiering. Utgangspunktet for all forvaltning er at innbyggere ikke kan pålegges å yte til fellesskapet uten at dette er hjemlet i lov. Der kommunen er forvalter eller eier av varer eller tjenester som innbyggerne er forpliktet til å benytte seg av, kreves det følgelig lovhjemmel for å kunne kreve betaling. Kommunale eiendomsgebyr og egenbetaling for kommunale tjenester utgjorde 14,4 % av kommunens inntekter, tilsvarende i 2016 var 14,6 %. Samlet økte inntektene fra kommunale eiendomsgebyr og egenbetaling for kommunale tjenester med 1,9 % fra 2016.

Sykelønnsrefusjon og refusjoner for utførte oppgaver og tjenester utgjorde 14,6 % av de totale inntektene til kommunen. Samlet gikk refusjonsinntektene ned med 0,6 % fra 2016. Reduksjonen skyldes i hovedsak midler fra regjeringens tiltakspakkemidler.

Eiendomsskatt utgjorde 5,0 % av kommunens inntekter, mot 4,2 % i 2016. Satsen for utskrivning av eiendomsskatt var 4,7 ‰ i 2016, en økning fra 4,2 ‰ i 2016. I tillegg ble verdien av alle eiendommer økt med 10 % i forhold til fastsatt verdi ved siste allmenne taksering i 2005. Inntektsveksten fra eiendomsskatt var på 18,7 mill. kroner.

Renteinntekter fra bankinnskudd og utlån og aksjeutbytte utgjorde 0,9 % av kommunens inntekter, en økning fra 2016 hvor andelen var på 0,7 %.

Prosentvis fordeling av kommunens inntekter

KOMMUNENS UTGIFTER

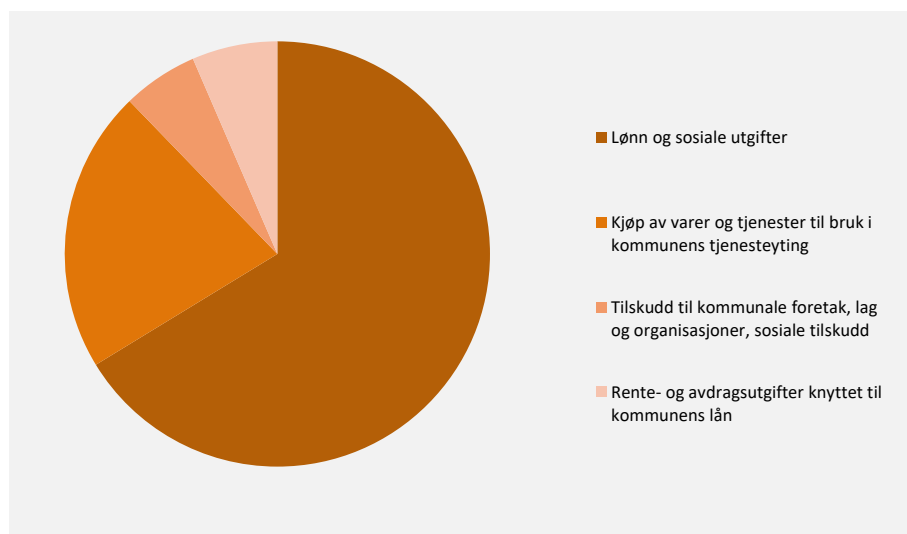
Lønn og sosiale utgifter er kommunens største utgiftspost og utgjorde hele 62,4 % av kommunens utgifter. Tilsvarende tall i 2016 var 63,2 %. Samlet økte lønn og sosiale utgifter med 4,8 % fra 2016. Økningen skyldes i hovedsak generell lønnsvekst, men i tillegg gir økt tjenestetilbud innenfor enkelte områder høyere lønnskostnader. Høyt sykefravær og generelle rekrutteringsutfordringer er også med å øke lønnsutgiftene.

Kjøp av varer og tjenester til bruk i kommunal tjenesteproduksjon utgjorde 21,5 % av de totale utgiftene til kommunen. Tilsvarende i 2015 var 20,5 %.

Tilskudd til private barnehager på 98,5 mill. kroner, utgjorde den største andelen innenfor utgiftsgruppen. I 2016 var tilskuddet på 96,9 mill. kroner. Tilskudd til kommunale foretak, lag og organisasjoner og sosiale tilskudd utgjorde 6,0 % av kommunens utgifter, en økning sammenlignet med 2016.

Netto renter og avdrag utgjorde 4,8 % av kommunens driftsutgifter, tilsvarende i 2016 var 5,6 %. Samlet sett ble finansutgiftene til renter og avdrag redusert med 0,9 % fra 2016.

Prosentvis fordeling av kommunens utgifter

RAMMEOMRÅDENE

Den kommunale tjenesteproduksjonen inkludert eksterne enheter hadde et netto merforbruk på 28,5 mill. kroner i forhold til budsjett i 2017. Merforbruket økte med 8,1 mill. kroner i forhold til 2016. Det er store forskjeller mellom de enkelte rammeområdene. Rammeområdet med størst merforbruk var «Sykehjem» som hadde et merforbruk på 10,9 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Rammeområdet med størst mindreforbruk var «Grunnskoler». Området hadde et mindreforbruk på 7,5 mill. kroner. Det økonomiske resultat i de kommunale driftsenhetene vil bli vurdert i en egen sak til bystyret.

Regnskapsresultat per rammeområde

(tusen kroner)	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Budsjett	Budsjett-	Kommentar
	2013	2014	2015	2016	2017	2017	avvik	
Politisk styring	11606	12946	12707	12289	17 195	13407	-3788	Merforbruket er i hovedsak knyttet til lønnsutgifter og møtegodtgjørelse til politisk virksomhet.
Sentraladministrasjonen	79025	83603	82687	80444	86 194	83370	-2824	Merforbruket er knyttet til økte lisenskostnader innen IKT samt for lavt budsjetterte felleskostnader.
PP-tjenesten	7678	8465	8445	9137	9 283	9191	-92	Merforbruket skyldes pensjonskostnader som ble fordelt etter avregning. Korrigeres i 2018.
Grunnskoler	259610	265951	259667	237014	248 282	255782	7500	Mindreforbruk skyldes økte salgsinntekter og statlige tilskudd til voksenopplæringen på grunn av flere bosatte flyktninger enn budsjettert. Overbudsjettert pensjonsavgift, merinntekter SFO og økte refusjoner fra andre kommuner.
Barnehager	157451	168082	167786	159718	165 034	164189	-845	Underbudsjettert tilskudd til private barnehager.
Kultur	43215	43811	41840	39141	45 388	43865	-1523	Merforbruket skyldes i hovedsak dekning av låneutgifter og tilskudd til isbanen som ikke har blitt kompensert. Driftsstans i Atlanterhavsbadet og økte utgifter i forbindelse med omorganisering av stillingssamarbeid mellom kulturskolen og Operaen.
Fellestjenester pleie og omsorg	29603	31159	26881	11207	10 427	11227	800	Mindreforbruket skyldes i hovedsak vakanse og merinntekter ved Tildelingstjenesten
Sykehjem	149189	154658	136194	179990	118 680	107793	-10887	Merforbruket skyldes i stor grad at Rokilde sykehjem, som gradvis skulle avvikle plasser, har måttet ha full drift på begge avdelingene. I tillegg opplever sykehjemmene at brukerne er stadig mer krevende som medfører økt bruk av ekstrahjelp.
Hjemmetjenester	97325	103687	110039	111127	124 212	121557	-2655	Hovedårsak til merforbruket er stort press på tjenesten. På grunn av en relativt lav andel sykehjemsplasser, øker omfanget og behovet for tjenester i hjemmet.
Psykisk helse og rus	30043	32340	33657	38603	44 083	39144	-4939	Merforbruket skyldes at inntekter knyttet til ressurskrevende brukere ble lavere enn budsjettert. I tillegg ble forventet inntjening til Rask psykisk helsehjelp vurdert for høyt.
Velferd	53931	50404	53632	59327	60 751	59454	-1297	Vakante stillinger og reduksjon i deltagere på Kvalifiseringsprogrammet, men økte utgifter til sosialhjelp spesielt knyttet til boutgifter.
Barn, familie, helse	70700	78243	84662	72734	78 552	78078	-474	Økte utgifter barneverntjenesten, spesielt fosterhjemsplasserte barn. Husleie helsestasjonen har tidligere ikke blitt fakturert og budsjettert i enheten. Mindreutgifter

								opplæringstjenesten på grunn av vakante stillinger.
Bo og habilitering	108477	114553	123645	138341	152 553	144634	-7919	Merforbruket skyldes i hovedsak at inntekter knyttet til ressurskrevende brukere ble betydelig lavere enn budsjettet.
Storhaugen helsehus					84 435	86499	2064	Mindreforbruket er knyttet til vakanse innen fysioterapi samt Kristiansund sin andel av mindreforbruk innen legevaktssamarbeidet.
Helseinnovasjonssenter					1 610	2600	990	Mindreforbruket sees i sammenheng med oppstart av responsteamet.
Eksterne enheter	22412	22332	22724	22206	23 374	22954	-420	Merforbruket skyldes for lavt budsjettet tilskudd til Kristiansund havnekasse.
Kommunalteknikk	2900	-4351	-11325	14359	11 412	13294	1882	Mindreforbruket sees i sammenheng med inntekter til dekning av administrasjonsutgifter fra Skorpa Eiendom AS. Anvendelse av tiltaksmidler medførte økt vedlikehold av kommunal vei samt uteområder i 2017
Plan og byggesak	8774	12209	8602	6624	8 615	9116	501	Mindreforbruk sees i sammenheng med fokus på et lavt kostnadsnivå, samt økte inntekter i forhold til tidligere prognoser.
Eiendomsdrift	27049	35580	35994	26206	31 109	27114	-3995	Merforbruket skyldes i hovedsak økte drifts- og vedlikeholdskostnader av kommunal eiendom samt bortfall av leieinntekter som følge av salg og ombygging av eiendom. Anvendelse av tiltaksmidler medførte økt vedlikehold av bygningsmasse i 2017.
Brann og redning	22295	22052	21184	20679	21 258	22718	1460	Mindreforbruket sees i sammenheng med vakant brannkonstabelstilling, omdisponering av personell, innsparing på andre kostnader samt økte inntekter i forhold til tidligere prognoser.

Utfordringer og planer

Rådmannen foreslår å følge prognosemodellen for skatt, rammetilskudd og inntektsutjevning fullt ut i begynnelsen av økonomiplanperioden 2018 til 2021.

Rådmannen har gjennomført en omlegging i prinsippene for budsjettering, slik at midler til lønn og drift skilles. Målet er å oppnå en mer realistisk budsjettering av driftsutgiftene, og bedre kontroll på utviklingen i lønnskostnadene. Siden 2016 var første år dette ble gjennomført, er det ønskelig å avvente effekten fra 2017 før evaluering gjennomføres.

Rådmannen vil omorganisere arbeidet med offentlige anskaffelser til færre bestillere og mer systematisk kontroll og oppfølging. Dette forventes å resultere i lavere anskaffelsesutgifter til sentrale innsatsfaktorer i den kommunale tjenesteproduksjonen.

Rådmannen foreslår å legge handlingsregelen om «minste tillatte avdrag» til grunn i hele planperioden, samt å innarbeide Kommunelovutvalgets forslag om endrede regler som medfører økte avdrag.

Investering

Investeringsregnskapet er gjort opp med et udekket beløp på 9 mill. kroner. Vi investerte foruten finanstransaksjoner for 365,8 mill. kroner i 2017. Av dette utgjorde Kommunalteknikk sine prosjekter 161,3 mill. kroner, 81 mill. kroner vedrørte Grunnskoler og Barnehager, og 46,5 mill. kroner vedrørte Vågeveien 4 - nytt servicetorg. 12 av 13 rammeområder med investeringstiltak hadde mindreforbruk i 2017.

Investeringsregnskap

Tabellen viser regnskap og budsjett for kommunens investeringer.

(tusen kroner)	Regnskap 2013	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Budsjett- avvik
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-292	-71 849	-15 408	-14 046	-17 492	-60 745	-43 253
Andre salgsinntekter	-9 233	-1 677	-3 031	-2 520	-802	0	802
Refusjoner og statlige overføringer	-7 387	-48 366	-100 974	-37 196	-76 047	-172 694	-96 647
Andre overføringer	0	0	0	-17 126	0	0	0
Renteinntekter og utbytte	-46	-46	-169	-34	-24	0	24
Sum inntekter	-16 958	-121 938	-119 582	-70 922	-94 365	-233 439	-139 074
Lønn og sosiale utgifter	1 981	5 493	2 283	1 693	3 599	0	-3 599
Kjøp av varer og tjenester	205 280	285 449	315 149	211 237	309 707	571 555	261 848
Renteutgifter og overføringer	1 265	42 420	54 945	22 591	52 715	0	-52 715
Fordelte utgifter	0	0	-48	0	-233	0	233
Sum utgifter	208 526	333 363	372 330	235 521	365 788	571 555	205 767
Avdrag på lån	17 531	18 402	18 901	24 763	30 648	0	-30 648
Utlån og aksjekjøp	52 128	184 682	69 376	80 716	71 431	61 000	-10 431
Dekning av tidligere års merforbruk	0		0	0	10 245	10 245	0
Avsatt til ubundne kapitalfond	0		0	0	0	0	0
Avsatt til bundne fond	9 705	9 464	11 499	12 775	8 360	0	-8 360
Sum finanstransaksjoner	79 364	212 547	99 775	118 254	120 684	71 245	-49 439
Finansieringsbehov	270 932	423 972	352 522	282 851	392 105	409 361	17 256
Overført fra driftsregnskapet	-14 300	0	0	-4 990	-11 000	-11 000	0
Bruk av lån	-224 824	-296 739	-320 880	-228 645	-336 057	-389 861	-53 804
Aksjesalg og mottatte avdrag	-17 983	-108 570	-21 900	-27 106	-21 540	-8 500	13 040
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av fond	-13 825	-18 664	-9 743	-11 865	-14 503	0	14 503
Bruk av Likviditetsreserve	0		0	0	0	0	0
Sum finansiering	-270 932	-423 972	-352 522	-272 606	-383 100	-409 361	-26 261
Udisponert							
Udekket	0	0	0	10 245	9 006	0	-9 006

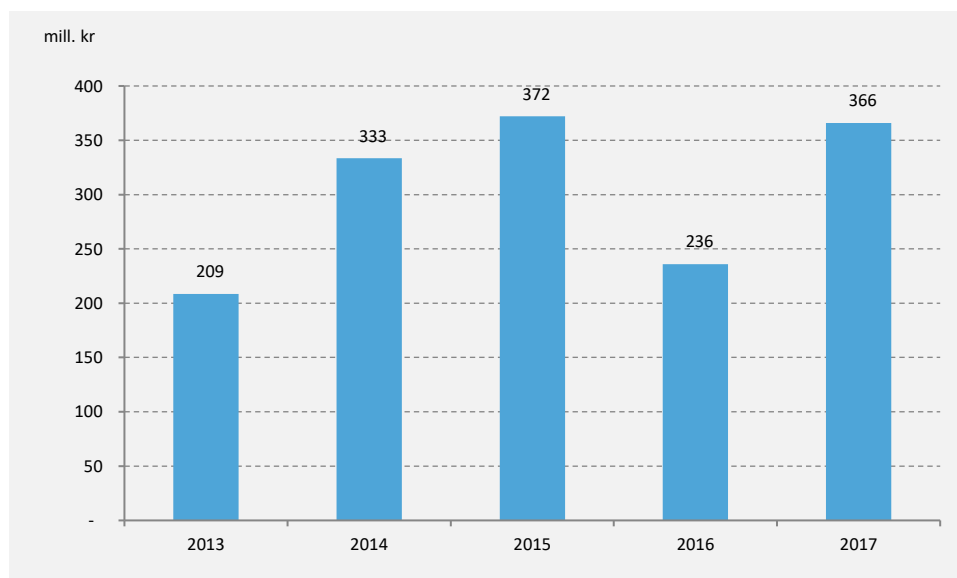
Investeringsregnskapet er gjort opp med et udekket beløp på 9 mill. kroner. Investeringsregnskapet har en samlet finansiering, noe som medfører at med ubrukte lånemidler per årsslutt, vil finansiering være lik finansieringsbehov. Dog har kommunelovens § 50 begrensninger i hva kommunene har mulighet til å lånefinansiere, og det er dette som har gjort at kommunen har et udekket beløp i 2017. Det er handlet aksjer og andeler, samt dekket inn tidligere års merforbruk, for et høyere beløp enn de frie inntekter utgjør, noe som har medført udekket i investeringsregnskapet. Dette skal dekkes inn i 2018.

Kommunen hadde i 2017 en samlet investeringskostnad på 486,5 mill. kroner. Dette er 156,3 mill. kroner lavere enn budsjettet, og 132,7 mill. kroner høyere enn samlede investeringskostnader i 2016. Budsjettavviket skyldes forsinkelser i oppstart og gjennomføring av vedtatte investeringer, hovedsakelig på grunn av manglende kapasitet. Ved utgangen av 2017 var det tatt opp 47,3 mill. kroner i lån til investeringstiltak som ikke er gjennomført, helt eller delvis.

På grunn av lavere påløpte investeringskostnader enn antatt, ble finansieringsbehovet i 2017 lavere enn budsjettet. Investeringsregnskapet hadde en samlet finansiering på 477,5 mill. kroner, med følgende inndekning:

- bruk av lånemidler 336 mill. kroner
- salg anleggsmidler 17,5 mill. kroner
- mottatte avdrag på utlån og aksjesalg 21,5 mill. kroner
- overføringer med krav til motytelse 25,1 mill. kroner
- bruk av fond og avsetninger 14,5 mill. kroner
- andre inntekter 0,8 mill. kroner
- kompensasjon for merverdiavgift 50,9 mill. kroner
- overføring fra drift 11 mill. kroner

Totale investeringer siste fem år

Vi ønsker å gi best mulig tjenester og er avhengig av både å bygge ut og oppgradere kommunale bygg og anlegg for å oppfylle dette. Etter flere år på ROBEK fikk totale investeringer en betydelig økning i 2014 og 2015 som følge av renoveringen av Nordlandet ungdomsskole og Storhaugen helsehus, samt byggingen av det nye renseanlegget på Hagelin. I 2016 er man nede på et noe lavere nivå. Dette skyldes at kommunen igjen er på ROBEK og mange store prosjekter har derfor vært inne i en planleggings- og prosjekteringsfase. I 2017 er man igjen opp på nivå med 2015 i totale investeringer, og det forventes en ytterligere økning i 2018.

RAMMEOMRÅDENE

12 av 13 rammeområder med investeringsmidler hadde samlet sett et mindreforbruk i forhold til budsjett. Mindreforbruket varierer fra 0,1 mill. kroner til 85 mill. kroner, og skyldes en kombinasjon av manglende planleggings- og gjennomføringskapasitet og utsettelse av endelig gjennomføringsbeslutning. Ett av rammeområdene hadde merforbruk i investeringene. Merforbruket utgjorde 0,9 mill. kroner. Fire rammeområder hadde ikke investeringsmidler i 2017. Av kommunens samlede brutto investeringer på 365,8 mill. kroner gjennomført i 2017, var 89,6 mill. kroner knyttet til de kommunale selvkostområdene.

Store prosjekter

(tusen kroner)	Vedtatt kostnadsramme	Forbruk tidligere år	Forbruk i 2017	Forbruk totalt	Gjenstående budsjett/merforbruk	Kommentar
Prosjekt navn						
Storhaugen helsehus	162 600	161 613	984	162 597	3	Bygging av nytt kompetansesenter for spesialiserte korttidsplasser. Bygget er ferdigstilt og tatt i bruk. Det gjenstår fortsatt noe inventar. Prosjektet hadde per 31.12.2017 akkurat brukt opp midlene i forhold til vedtatt kostnadsramme.
Tollåsenga langhusene	55 800	2 692	28 526	31 218	24 582	Prosjektet gjelder renovering av to langhus i P. Bendixens gate 39 og 41. P. Bendixens gate 39 hadde byggestart i mai 2017. Planlagt byggestart for P. Bendixens gate 41 er i august 2018. Framdriften i prosjektet er som forventet. Det

						vil være behov for tilleggsfinansiering av prosjektet i 2018/2019.
Karihola barnehage nybygg	119 500	4 115	54 300	58 415	61 085	Eksisterende bygningsmasse i Karihola barnehage skal rives. Bygging av en ny og større barnehage med 8 avdelinger og plass til 140 barn er godt i gang, og vil være ferdigstilt i løpet av sommeren 2018. Denne skal erstatte gamle Karihola barnehage inkludert avdeling Lilleputten, Myra barnehage, Stella Maris barnehage samt Fløya barnehage. Det er benyttet 58,4 mill. kroner av et total budsjett på 119,5 mill. kroner, og det ser pr i dag ut til at prosjektet vil holdes innenfor rammen.
Ny barnehage på Nordlandet	92 500	2 294	2 288	4 582	87 918	Det skal bygges en ny barnehage på Nordlandet, med 6 avdelinger dimensjonert for 105 barn. I planen ligger det en mulighet for senere utvidelse til 8 avdelinger. Kontrakt er inngått med entreprenør, og byggestart vil være i 2018.
Godhaugen - nye boliger funksjonshemmede	35 440	998	490	1 488	33 952	Prosjektering er gjort i 2017. Antatt byggestart i 2018.
Ombygging av Vågeveien 4	53 000	7 397	46 544	53 941	-941	Vågeveien 4 ble i 2014 kjøpt for 26,2 mill. kroner. Selve kjøpet er behandlet som eget prosjekt, og holdes utenfor ombyggingsprosjektet. Bygget er bygd om til administrasjonsbygg, og stod ferdig i september 2017. Det er per i dag et merforbruk i prosjektet på 0,94 mill. kroner. Dette vil mulig reduseres noe, da det i 2018 er søkt om enøk midler i forbindelse med ombyggingen.
Overføringsanlegg til renseanlegg	249 015	44 943	37 109	82 052	166 963	Anlegget skal ferdigstilles innen utgangen av 2020. Det er bra fremdrift i prosjektet. Prosjektet har en prognose på sluttbruk lik 267,5 mill. kroner. Det forventes at resterende midler avsettes i årene fremover.
Hagelin - nytt renseanlegg for avløp	100 000	102 285	10 942	113 227	-13 227	Bygging av nytt avløpsrenseanlegg på Hagelin. Arbeidet startet i april 2015, og er ferdigstilt i 2017. Det har vært flere utfordringer i forhold til entrepris og byggearbeider. Ekstrakostnader ser ut til å medføre et merforbruk på om lag 13 mill. kroner, tilsvarende 13 %. For et så komplisert og stort anlegg som dette, er ekstrakostnader i en slik størrelsesorden ikke uvanlig.
Gatelys	35 444	14 444	7 147	21 591	13 853	Gradvis oppgradering og modernisering av alle gatelys i Kristiansund fram mot år 2026. Overgang til LED pærer i alle gatelys, samt et overvåkningssystem, som automatisk varsler ved vedlikeholdsbehov.
Sanering J.P Clausensgate vann/avløp	15 000	7 741	7 605	15 346	-346	Utskifting av ledningsnett. Midlene i prosjektet er brukt opp. Det gjenstår noe arbeid, og forventes et merforbruk på rundt 2 mill. kroner.

Tabellen viser investeringsprosjekter med en kostnadsramme over 10 mill. kroner. Rapporteringen er i samsvar med kommunens økonomireglement⁹.

⁹ Vedtatt av bystyret 4.10.2016 med virkning fra 7.9.2016.

Investeringer per rammeområde

(tusen kroner)	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Budsjett- avvik	Kommentar
Politisk styring	0	0	0	0	0	0	Det er ikke investeringstiltak på rammeområdet.
Sentraladministrasjonen	31 281	4 034	8 633	52 498	51 604	-894	Ombygging av Vågeveien 4 er det klart største prosjektet under dette rammeområdet. Bygget skal sammen med dagens rådhus, utgjøre kommunens nye rådhuskvarter. Det er satt av 43,6 mill. kroner i 2017, benyttet beløp er 46,5 mill. kroner. Størstedelen av merforbruket skyldes en forsering av utgifter. Det ligger ytterligere budsjett på 2 mill. kroner i 2018, men kostnadene er påløpt i 2017. Ellers er det 1,5 mill. kroner i budsjett til IT-investeringer. Disse midlene er benyttet. Det er avsatt 2,8 mill. kroner til prosjekt Skansen, som er et arkiv, plan og byggesaksprosjekt. Disse pengene er også benyttet. Totalt sett har området et merforbruk på 0,9 mill. kroner.
PP-tjenesten	0	0	0	0	0	0	Det er ikke investeringstiltak på rammeområdet.
Grunnskoler	80 738	133 294	14 173	24 394	31 494	7 100	Området har i 2017 14 ulike prosjekter på skolene rundt om i kommunen. Totalt sett er 77 % av midlene benyttet. Det vesentligste prosjektet i 2017/2018 foregår på Dale barneskole. Her settes det opp en nytt tilbygg, og tilhørende nytt ventilasjonssystem. I 2017 var det totalt 16 mill. kroner i budsjett på disse to prosjektene. Nærmere 15 mill. kroner av dette er brukt opp. Et annet vesentlig prosjekt er Frei barneskole - tekking av tak. Her var budsjettet i 2017 5,4 mill. kroner, og det er medgått 4,8 mill. kroner.
Barnehager	5 121	609	6 049	56 588	65 591	9 003	Av budsjettet på 65,6 mill. kroner, gjelder 57,9 mill. kroner nybygg ved Karihola barnehage, og 7,7 mill. kroner ny barnehage på Nordlandet. Nybygget ved Karihola barnehage hadde byggestart sommeren 2017, og var kommet langt i prosessen ved utgangen av året. På Nordlandet er det tegnet kontrakt med entreprenør, og byggestart blir i 2018. 86 % av budsjettet er benyttet i 2017.
Kultur	11 161	3 294	3 517	8 577	38 378	29 801	Rammeområdet har et budsjett på 38,4 mill. kroner, fordelt på 7 store og små prosjekter. Dette omfatter blant annet 24,7 mill. kroner til Atlanten stadion, og kommunal delplan for fysisk aktivitet og friluftsliv på 2,9 mill. kroner. Atlanten stadion er en del av en større oppgradering av Atlantenområdet, og det hele er i planleggingsfasen. Oppstart vil være i 2018. Det er avsatt 7,5 mill. kroner til Caroline kino og konferansesenter, nytt ventilasjonssystem. Her er det gått med 0,6 mill. kroner til planlegging/prosjektering.
Fellestj. pleie og omsorg	4 423	12 383	2 053	1 562	3 507	1 945	Prosjekter på dette området er blant annet HMS innen pleie og omsorg, velferdsteknologiske tiltak og investeringer vaskeri og kjøkken. Kostnader er påløpt uten oveskridelser i 2017.
Sykehjem	78 387	79 256	6 481	3 030	10 817	7 787	Av budsjettmidlene på 10,8 mill. kroner, gjelder 6,7 mill. kroner ny heis på Barmannhaugen. Her er det medgått 0,6 mill. kroner i prosjektering. Prosjektet vil bli gjennomført i 2018. 2,6 mill. kroner gjelder ombyggingsprosjektet Storhaugen helsehus. Her gjenstår det i 2017 fortsatt noe innkjøp av inventar og utstyr.
Hjemmetjenester	3 070	126	1 718	236	300	64	På dette området vedrører hele budsjettet rest kostnader for ombygging i

							Bedriftsveien 10. Prosjektet er nå avsluttet, og bygget er blitt en funksjonell base for en del av kommunens hjemmetjeneste.
Psykisk helse og rus	126	0	0	1 979	2 500	521	Midlene vedrører nye lokaler for Psykisk Helse. 2 mill. kroner av budsjettet på 2,5 mill. kroner er benyttet. Prosjekter har ytterligere bevilgning og vil bli avsluttet i 2018.
NAV Kristiansund	12 162	7 333	3 621	0	0	0	Det er ikke investeringstiltak på rammeområdet.
Barn, familie, helse	0	0	0	433	1 500	1 067	Barn, familie, helse har et budsjett på 1,5 mill. kroner til kjøp av el-biler, og nytt inventar. 0,4 mill. kroner av midlene er benyttet, men biler og inventar er bestilt, og vil bli levert i 2018.
Bo og habilitering	8 083	15 359	34 224	49 012	102 069	53 057	Vesentlige prosjekter under dette området er renovering av kommunale boliger i Tollåsenga, med et budsjett i 2017 på 53,2 mill. kroner, Godhaugen - nye boliger for funksjonshemmede, med budsjett på 18,4 mill. kroner, Rokilde - ombygging til omsorgsboliger, med 5 mill. kroner i budsjett, samlokalisering av avlastningstilbud på Sommero med 5,9 mill. kroner, og nye leiligheter Bekkefare 12, med 3,2 mill. kroner i budsjett. Av disse er Tollåsenga det vesentligste prosjektet, hvor det i 2017 er påløpt 28,5 mill. kroner. Renoveringen av Tollåsenga er et omfattende prosjekt og bystyret har vedtatt å bevilge investeringsmidler til en etappevis gjennomføring av planene. Nye leiligheter Bekkefare 12 er ferdigstilt, akkurat innenfor budsjett. I tillegg har vi et generelt prosjekt for boligtiltak, som i praksis styres av Eiendomsdrift. Her er det i 2017 et budsjett på 11,1 mill. kroner, og det er benyttet 6,3 mill. kroner, til ulike boligtiltak i kommunen.
Kommunalteknikk	80 839	107 814	136 230	161 325	246 948	85 623	Se egen tabell.
Plan og byggesak	0	947	3 151	0	0	0	Det er ikke investeringstiltak på rammeområdet.
Eiendomsdrift	16 584	2 739	14 972	4 247	11 710	7 463	Av det totale budsjettet på 11,7 mill. kroner, vedrører Enøktiltak - alle bygg 7,7 mill. kroner. 3,5 mill. kroner av dette er benyttet. Mindreforbruket skyldes manglende kapasitet til å planlegge og gjennomføre prosjekter. Det er også satt av 2,7 mill. kroner til kjøp av biler, og 1,4 mill. kroner til anskaffelse av IKT-verktøy for Eiendomsdrift. Bilene er under bestilling, men kommer ikke før i 2018. Det er anskaffet IKT verktøy for 0,6 mill. kroner.
Brann og redning	1 389	5 142	700	1 908	5 137	3 229	Det er i 2017 satt av 5,1 mill. kroner til ulike prosjekter på området. Blant annet til tankbil, utrykningsbil og utstyr til feiervesenet. 1,9 mill. kroner av midlene er benyttet. 0,9 mill. kroner av bruken vedrører tilfluktsrom i Industriveien 17. (Futurasenteret) Kostnadene for dette er dekket via fondsmidler. Det vesentligste prosjektet er anskaffelse av tankbil, til 4 mill. kroner. Denne er bestilt, og vil bli levert i 2018.
Utlån	0	0	0			0	Det er ikke investeringstiltak på dette rammeområdet.
Sum investeringer	333 363	372 329	235 521	365 787	571 555	205 766	

Kommunalteknikk - spesifikasjon

(tusen kroner)	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Budsjett-avvik	Kommentar
Avløp	73 959	76 547	59 399	67 170	7 771	Avløp er det området i investeringssammenheng hvor det er brukt mest midler i 2017, dersom vi ser bort fra anleggsbidragsavtaler kommunen har med ulike utbyggere. 37 % av medgåtte midler er brukt her. Dette skyldes i hovedsak arbeid med overføringsanlegget til det nye renseanlegget på Hagelin, hvor det er påløpt 37,1 mill. kroner i 2017. Renseanlegget er også i 2017 et vesentlig prosjekt, med en kostnad på 10,9 mil. kroner. Dette prosjektet har fått en kostnadssprekk. (se kommentar under store prosjekter)
Boligområder	892	312	334	63 892	63 558	Området har i 2017 et vesentlig prosjekt. Dette er opparbeidelse av Skorpa boligområde. Prosjektet har en total kostnadsramme på 125 mill. kroner. 62,5 mill. kroner av beløpet ligger i budsjett 2017. Det er budsjettet med tilsvarende beløp i tilskudd og momskompensasjon, slik at dette samlet sett er et nullspill i økonomiplanperioden. Kostnadene i 2017 er fordelt ut på egne prosjekter under områdene vann, avløp og vei.
Næringsområder	1 776	8 721	2 256	6 056	3 800	Det er et vesentlig prosjekt under dette området i 2017 - Pilotveien næringsområdet – opparbeiding VVA, med et forbruk på 2 mill. kroner.
Renovasjon	650	3 702	3 671	9 870	6 199	På dette området er det avsatt 4 mill. kroner til biler/maskiner, og 2,7 mill. kroner til kjøp av en fliskutter/komprimeringsutstyr. Omtrent halvparten av midlene til biler/maskiner er benyttet.
Vann	13 779	12 400	26 228	40 900	14 672	64 % av budsjettmidlene på området er benyttet. Vannområdet består i 2017 av 18 små og store prosjekter. Ingen av prosjektene har vesentlige merforbruk i 2017.
Vei	15 076	27 951	61 461	51 796	-9 665	Av oversikten kan det se ut som området har er meforbruk på 9,6 mill. kroner. Dette har sammenheng med vei delen av Skorpa utbyggingen. Denne har en kostnad i 2017 på 19,6 mill. kroner. Utbyggingen er ikke en kostnad for kommunen, men en anleggsbidragsavtale. I tillegg har vi et prosjekt på ny Meløybru, med et budsjett, og en kostnad i 2017 på 24 mill. kroner. Det jobbes også med et gatelys prosjekt med 6,5 mill. kroner i budsjett i 2017. Her er det brukt 0,9 mill. kroner mer enn budsjettet i 2017.
Slam	1 242	817	345	341	-4	Det er kun et prosjekt på dette området i 2017. Opparbeiding tomt/anlegg i Sødalen. Prosjektet har et mindreforbruk på 0,4 mill. kroner i 2017.
Park og grøntanlegg	440	5 779	7 632	6 923	-709	Det er budsjettet med jubileumstiltak i sentrum til 5 mill. kroner. Prosjektet har fått et merforbruk, og endt med en kostnad på 6,3 mill. kroner. Ellers er det satt av 1 mill. kroner til minnelund på Kirkelandet gravsted. Denne er ferdig, og kom på 0,35 mill. kroner.
Sum investeringer	107 814	136 229	161 327	246 948	85 622	

UTLÅN, KJØP AV AKSJER OG ANDELER

Det ble i 2017 kjøpt aksjer og andeler for til sammen 27,5 mill. kroner.

12,3 % av aksjene i Vikan Eiendom AS ble kjøpt for 15 mill. kroner. Dermed har kommunen majoritet i selskapet med 63,3 % av aksjene. I tillegg ble selskapet Bolgneset Utvikling AS stiftet, med en aksjekapital på 1 mill. kroner. Kristiansund kommune er eneksjonær i selskapet.

Det er betalt inn et egenkapitalinnskudd til KLP på 11,5 mill. kroner. Pr 31.12.2017 er kommunens andel totalt på 39 mill. kroner.

Utfordringer og planer

Rådmannen foreslår et investeringsprogram som innebærer en investeringskostnad på 2,1 mrd. kroner over fire år (2018-2021) inklusiv VAR-investeringer, eller 1 684 mill. kroner eksklusiv VAR-investeringer. Investeringene ligger i all hovedsak på skolebygg, barnehagebygg, bo- og avlastningstilbud, og kulturhus. For vann, avløp og renovasjon foreslås omlag 430 mill. kroner brukt i økonomiplanperioden. Den største satsingen

skjer innenfor området avløp med omlag 220 mill. kroner, hvorav nye renseanlegg og overføringslinjer representerer de største kostnadene.

Rådmannen foreslår at det tas opp startlån i Husbanken på inntil 35,0 mill. kroner per år.

Rådmannen anbefaler en egenfinansiering av øvrige investeringer på 25 %, men det vil ta noe tid å nå denne målsetningen.

Balanse

Kommunens regnskapsførte egenkapital økte med 216,8 mill. kroner i 2017. Den største komponenten som førte til dette var at pensjonsmidlene økte med netto 130,1 mill. kroner mer enn pensjonsforpliktelsene. Som følge av fortsatt høy amortisering av tidligere års premieavvik og negativt premieavvik også i 2017, ble samlet premieavvik redusert med 35,0 mill. kroner. Kommunens lånegjeld¹⁰ ble redusert med 14,8 mill. kroner. Ubrukte lånemidler ble redusert med 254,1 mill. kroner.

Eiendeler

Balansen viser kommunens eiendeler, gjeld og egenkapital ved utgangen av året.

(tusen kroner)	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014	Regnskap 2013	Endring 2016-2017
Anleggsmidler	5 341 438	4 831 714	4 614 266	4 211 053	3 754 844	509 724
Faste eiendommer og anlegg	2 577 892	2 314 220	2 187 243	1 907 415	1 661 767	263 672
Utstyr, maskiner og transportmidler	69 563	59 979	55 950	50 480	55 616	9 584
Utlån	335 081	312 916	292 855	268 423	253 089	22 165
Pensjonsmidler	2 087 621	1 900 151	1 868 382	1 791 992	1 652 202	187 470
Aksjer og andeler	271 281	244 448	209 836	192 744	132 170	26 833
Omløpsmidler	408 057	659 543	614 736	582 983	500 401	-251 486
Premieavvik	113 309	148 287	198 590	231 050	206 331	-34 978
Kortsiktige fordringer	156 252	175 890	160 842	155 123	111 922	-19 638
Aksjer og andeler	0	0	0	0	0	0
Sertifikater	0	0	0	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0	0	0	0
Derivater	0	0	0	0	0	0
Kasse, bankinnskudd	138 496	335 365	255 304	196 810	182 148	-196 869
Sum eiendeler	5 749 495	5 491 257	5 229 002	4 794 037	4 255 245	258 238
Egenkapital	-449 326	-232 541	-317 658	-107 435	-122 489	-216 785
Disposisjonsfond	-3 377	0	0	0	-24 767	-3 377
Bundne driftsfond	-73 535	-68 414	-39 242	-31 760	-23 927	-5 121
Ubundne investeringsfond	-793	-793	-1 193	-1 193	-10 193	0
Bundne investeringsfond	-9 153	-15 296	-13 986	-11 904	-11 978	6 143
Regnskapsmessig mindreforbruk	0	0	0	0	0	0
Regnskapsmessig merforbruk	0	0	32 739	33 390	15265	0
Udisponert i investeringsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Udekket i investeringsregnskapet	9 006	10 245	0	0	0	-1 239
Prinsippendringer	15 760	15 760	15 760	15 760	15 760	0
Kapitalkonto	-387 234	-174 044	-311 737	-111 729	-82 649	-213 190
Langsiktig gjeld	-5 015 949	-4 973 472	-4 654 311	-4 439 613	-3 915 672	-42 477
Pensjonsforpliktelser	-2 584 880	-2 527 557	-2 302 983	-2 351 427	-2 152 293	-57 323
Ihendehaverobligasjonslån	-342 000	0	0	0	0	-342 000
Sertifikatlån	-1 855 000	-2 142 539	-1 645 000	-1 795 000	-541 300	287 539
Andre lån	-234 069	-303 375	-706 328	-293 186	-1 222 079	69 306
Konsernintern langsiktig gjeld	0	0	0	0	0	0
Kortsiktig gjeld	-284 220	-285 244	-257 033	-246 989	-217 084	1 024
Kassekreditt	0	0	0	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	-284 220	-285 244	-257 033	-246 989	-217 084	1 024
Premieavvik	0	0	0	0	0	0
Sum egenkapital og gjeld	-5 749 495	-5 491 257	-5 229 002	-4 794 037	-4 255 245	-258 238
Memoriakonti	0	0	0	0	0	0
Ubrukte lånemidler	61 744	315 801	351 782	340 288	243 477	-254 057
Ubrukte konserninterne lånemidler	0	0	0	0	0	0

¹⁰ Langsiktig gjeld eksklusive pensjonsforpliktelser

Andre memoriakonti	2 037	1 478	375	2 897	10 506	559
Motkonto for memoriakontiene	-63 781	-317 279	-352 157	-343 185	-253 983	253 498

ANLEGGSMIDLER

Anleggsmidlene viser regnskapsmessig verdi av pensjonsmidler, investeringer, utlån, aksjer og andeler.

Regnskapsført verdi av kommunens anleggsmidler var 5,34 mrd. kroner ved utgangen av 2017. Tilsvarende tall for 2016 var 4,83 mrd. kroner. Økningen på 509,7 mill. kroner skyldes i hovedsak økte pensjonsmidler, investeringer i ulike bygg samt kommunalteknikk. Andre store komponenter er aksjekjøp i Vikan Eiendom AS, egenkapitalinnskudd i KLP og økte startlån.

Pensjonsmidlene bør ikke ses isolert, men sammen med pensjonsforpliktelsene som regnskapsmessig er definert som langsiktig gjeld. Pensjonsmidlene er lavere enn pensjonsforpliktelsene, slik at det er en netto underdekning. Underdekningen utgjorde 497,3 mill. kroner ved utgangen av 2017. Dette er en reduksjon på 130,1 mill. kroner i løpet av 2017. Til sammenligning ble underdekningen økt med 192,8 mill. kroner i løpet av 2016.

Endring anleggsmidler

(mill. kroner)	2014	2015	2016	2017
Økte pensjonsmidler	139,8	76,4	31,7	187,5
Aksjekjøp i Kristiansund Stadion AS	0,0	0,0	3,1	0,0
Aksjekjøp/aksjeutvidelse i Vikan Eiendom A/S	8,7	0,0	18,6	15,0
Aksjekjøp i Pilotveien Næringspark AS	45,0	0,0	0,0	0,0
Utlån til Pilotveien Næringspark AS	12,6	0,0	-1,0	0,0
Andre aksje- og andelskjøp	0,3	7,5	2,5	3,2
Salg av aksjer og andeler	-0,1	0,0	-0,7	-0,1
Nedskrivning av aksjer	0,0	0,0	0,0	-2,8
Egenkapitalinnskudd KLP	0,6	9,6	11,2	11,5
Nye startlån	27,1	50,7	47,2	43,9
Mottatte ordinære og ekstraordinære avdrag på startlån	-15,0	-17,6	-22,6	-18,6
Mottatte avdrag på andre utlån	-3,3	-3,3	-3,4	-3,2
Ettergitte utlån	0,0	-5,4	-0,2	0,0
Aktivering av utstyr, bygg, investeringsområder m.m.	320,2	364,1	222,7	376,7
Korrigerte aktiveringer vedr. 2013 foretatt i 2014	-9,8	0,0	0,0	0,0
Avskrivning av utstyr, bygg, investeringsområder m.m.	-69,9	-78,8	-91,6	-103,4
Totale endringer	456,2	403,2	217,5	509,7

OMLØPSMIDLER

Omløpsmidlene består av kasse, bankinnskudd, kortsiktige fordringer og premieavvik.

Regnskapsført verdi av kommunens omløpsmidler var 408,1 mill. kroner ved utgangen av 2017. Tilsvarende tall for 2016 var 659,5 mill. kroner. Det er en reduksjon på 251,4 mill. kroner i løpet av 2017. Endringer i omløpsmidlene har til vanlig en viss samvariasjon med kortsiktig gjeld. Den kraftige reduksjonen av omløpsmidlene i 2017 skyldes i all hovedsak reduksjonen i ubrukte lånemidler med 254,1 mill. kroner. Omløpsmidlene vil endres relativt mye i løpet av året.

Endring omløpsmidler

(mill. kroner)	2014	2015	2016	2017
Kasse og ubundne bankinnskudd	17,1	60,2	77,6	-199,1
Bundne bankinnskudd inkl. skattetrekkkonto	-2,4	-1,7	2,5	2,2
Refusjonskrav og tilgodehavender	43,2	5,7	15,0	-19,6
Nye premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift	47,3	-3,1	-21,4	-9,1
Amortisering av tidligere års premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift	-22,6	-29,3	-28,9	-25,9
Totale endringer	82,6	31,8	44,8	-251,5

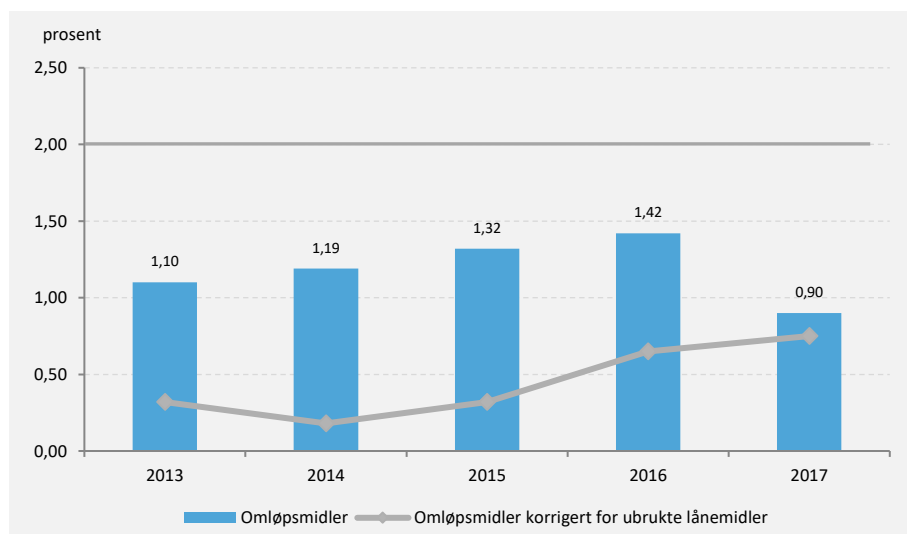
ARBEIDSKAPITAL OG LIKVIDITET

Arbeidskapitalen, definert som omløpsmidler minus kortsiktig gjeld, angir kommunens betalingsevne på kort sikt. De enkelte deler er stort sett likvide, bortsett fra premieavvik pensjon inklusive arbeidsgiveravgift. Dette er

beløp som er innbetalt til pensjonsselskapene. Hvert års premieavvik skal kostnadsføres lineært i løpet av de påfølgende 15 år, 10 år for nye premieavvik fra og med 2011, 7 år for nye premieavvik fra og med 2014.

Premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift ble redusert med 35,0 mill. kroner i 2017. Dette var 3. år på rad med betydelige reduksjoner, etter at samtlige av de foregående årene har vist økning siden ordningen ble innført i 2002. Det er fortsatt "bundet" et så vidt stort beløp i premieavvik (113,3 mill. kroner ved utgangen av 2017) at det medfører både likviditetsmessige og driftsmessige utfordringer for kommunen. Men til sammenligning var samlede premieavvik 231,1 mill. kroner ved utgangen av 2014. Det er en reduksjon på 117,8 mill. kroner i løpet av 3 år. Store deler av omløpsmidlene har tidligere vært bundet opp i ubrukte lånemidler, men disse ble redusert med 254,1 mill. kroner i løpet av 2017 og utgjorde 61,7 mill. kroner ved utgangen av 2017. Dersom en korreterer den definerte arbeidskapitalen for premieavvik og ubrukte lånemidler, vil en fortsatt se et nivå som illustrerer de likviditetsmessige utfordringene som kommunen må håndtere. Men den positive utviklingen har vært betydelig siden utgangen av 2014. Likviditeten vil svinge mye i løpet av året, spesielt ved utbetalinger av lønn, skattetrekk, arbeidsgiveravgift, fakturaer fra pensjonsselskaper og terminforfall lån. De største innbetalingene er overføringer fra skatteregnskapet, rammetilskudd og kommunale eiendomsgebyrer.

Likviditetsgrad 1

Nøkkeltallet sier noe om evnen til å betale regninger etter hvert som de forfaller. Man bør ha en viss "reserve" for å dekke svingningene i likviditeten gjennom året. Kommunens likviditetsgrad 1 er langt lavere enn måltallet på 2. Betydelige innskudd som skyldes ubrukte lånemidler har medført høyere ukorrigert likviditetsgrad 1 i de foregående årene, men reduksjon i 2017 pga lavere innskudd som skyldes kraftig reduksjon i ubrukte lånemidler. Når en korreterer omløpsmidlene for ubrukte lånemidler, fremkommer en viss økning i hvert av årene siden 2014. Det er imidlertid et langt stykke igjen til et akseptabelt nivå.

Endring egenkapital

(mill. kroner)	2014	2015	2016	2017
Ubundne driftsfond (disposisjonsfond)	-24,8	0,0	0,0	3,4
Bundne driftsfond, eks. selvkostfond	-0,1	-4,0	21,0 ¹¹	5,1
Selvkostfond	7,9	11,4	8,2 ¹²	0,0
Ubundne investeringsfond	-9,0	0,0	-0,4	0,0
Bundne investeringsfond	-0,1	2,1	1,3	-6,1
Underskudd drift 2013	0,0	0,7	14,6	0,0
Underskudd drift 2014	-18,1	0,0	18,1	0,0
Udekket i investeringsregnskapet	0,0	0,0	-10,2	1,2
Kapitalkonto	29,1	200,0	-137,7	213,2
Totale endringer	-15,1	210,2	-85,1	216,8

¹¹ «Bundne driftsfond, eks. selvkostfond» er korrigert fra 21,5 til 21,0.

¹² «Selvkostfond» er korrigert fra 7,7 til 8,2.

Egenkapital og gjeld

EGENKAPITAL

Egenkapitalen skal vise hvor mye av eiendelene som er finansiert med kommunens egne midler. Egenkapitalen omfatter i tillegg over-/underskudd i drift og investering, ulike typer fond og prinsippendringer. Bundne fond, som er bygd opp med eksterne midler, og som er gitt under forutsetninger om spesiell bruk, har imidlertid mer karakter av å være kortsiktig gjeld. Selvkostfond, som er bygd opp av merinntekter fra selvkostområdene VARSF¹³, har karakter som langsiktig gjeld. Mindreinntekter på selvkostområdene regnskapsføres ikke som fond, da negative fond ikke tillates regnskapsmessig. Slike mindreinntekter kan innkreves fra abonnentene i senere år. Mindreinntekter på selvkostområdene regnskapsføres på såkalte memoriakonti, det vil si et tillegg til balanseregnskapet.

I perioden 2010 – 2014 ble regnskapsført egenkapital redusert med 393,7 mill. kroner, det vil si hele 78,6 %. Trenden var entydig. Reduksjonene skyldtes flere forhold. Den økende differansen mellom pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser var den største enkeltkomponenten.

I 2015 økte egenkapitalen med 210,2 mill. kroner, til 317,6 mill. kroner. Herav utgjorde økning av kapitalkontoen 200,0 mill. kroner. I 2016 ble den regnskapsførte egenkapitalen igjen blitt redusert med 85,1 mill. kroner, til 232,5 mill. kroner. Herav ble kapitalkontoen redusert med 137,7 mill. kroner. I 2017 økte den regnskapsførte egenkapitalen med 216,8 mill. kroner, til 449,3 mill. kroner. Herav økte kapitalkontoen med 213,2 mill. kroner.

Avsetninger til fond og dekning av tidligere års underskudd bidrar til økning av egenkapitalen. Andre store komponenter som bidrar til økning av kapitalkontoen er aktivisering av fast eiendom og anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler, utlån (startlån), avdrag på eksterne lån og økte pensjonsmidler. Samtidig er det også store komponenter som reduserer kapitalkontoen. Dette er blant annet avskrivning av fast eiendom og anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler, mottatte avdrag på utlån, nedskrivning på utlån, bruk av eksterne lån og økte pensjonsforpliktelser. Det vises til regnskapets Note 7 for ytterligere detaljer.

Regnskapsført egenkapital gir ikke nødvendigvis et riktig uttrykk for kommunens reelle egenkapital. Det ligger skjulte reserver i verdien av en del aksjer og andeler samt bygninger, eiendommer og utstyr.

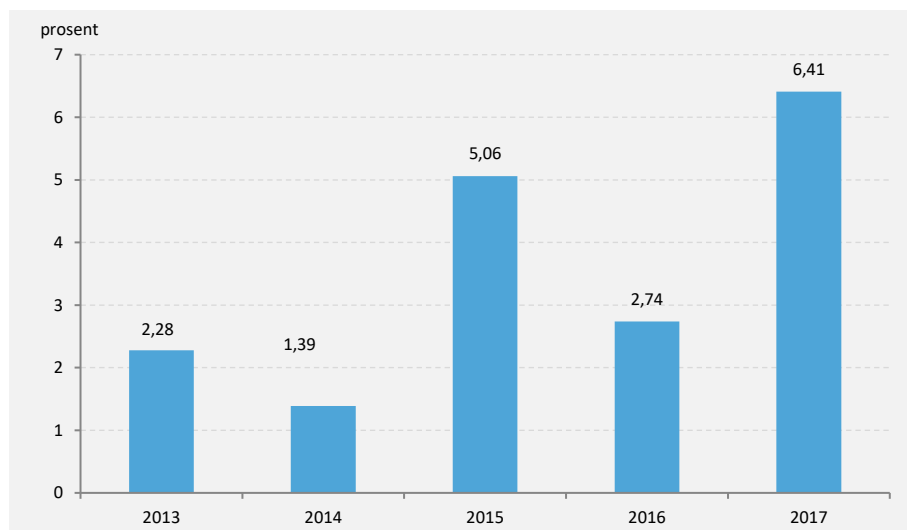
Det har vært problematisk at kommunen i årene 2014 – 2016 manglet frihetsgraden som ligger i et disposisjonsfond. Dette ble brukt i sin helhet i 2014 (24,8 mill. kroner). I regnskapet for 2017 ble det avsatt knapt 3,4 mill. kroner til disposisjonsfond. Dette medfører ikke stor frihetsgrad, men er i alle fall en begynnelse.

Arbeidskapital

(mill. kroner)	2013	2014	2015	2016	2017
Omløpsmidler	500,4	583,0	614,7	659,5	408,1
Kortsiktig gjeld	-217,1	-247,0	-257,0	-285,2	-284,2
Arbeidskapital	283,3	336,0	357,7	374,3	123,8
Premieavvik pensjon inklusive arbeidsgiveravgift	206,3	231,0	198,6	148,3	113,3
Ubrukte lånemidler inklusive startlån	243,5	340,3	351,8	315,8	61,7
Korrigert arbeidskapital	-166,5	-235,3	-192,7	-89,8	-51,2

Egenkapitalprosent

¹³ Vann - avløp - renovasjon - slam - feiing

Nøkkeltallet viser hvor stor del av eiendelene som er finansiert med egenkapital. Jo høyere egenkapitalprosent, jo mer solid er kommunen. Tallene viser lave tall for årene 2013 og 2014, men en bedring i 2015. I 2016 ble egenkapitalprosenten redusert, før den i 2017 igjen øker til et nivå som er høyere enn de foregående årene. Det mest direkte utslaget i driften av redusert egenkapital på kort sikt er at det økonomiske handlingsrommet begrenses. Konkret vises dette ved at resten av det tidligere disposisjonsfondet ble brukt i 2014 (24,8 mill. kroner). Gjennom 2015 og 2016 var dette tomt. I 2017 ble det avsatt knapt 3,4 mill. kroner til disposisjonsfond. Utviklingen i egenkapitalprosenten har vært variabel de siste årene. Årsakene til dette er sammensatte. Endringer i forholdet mellom pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser har i stor grad påvirket denne utviklingen.

LANGSIKTIG GJELD

Langsiktig gjeld består av pensjonsforpliktelser og langsiktige lån til finansiering av investeringer og utlån.

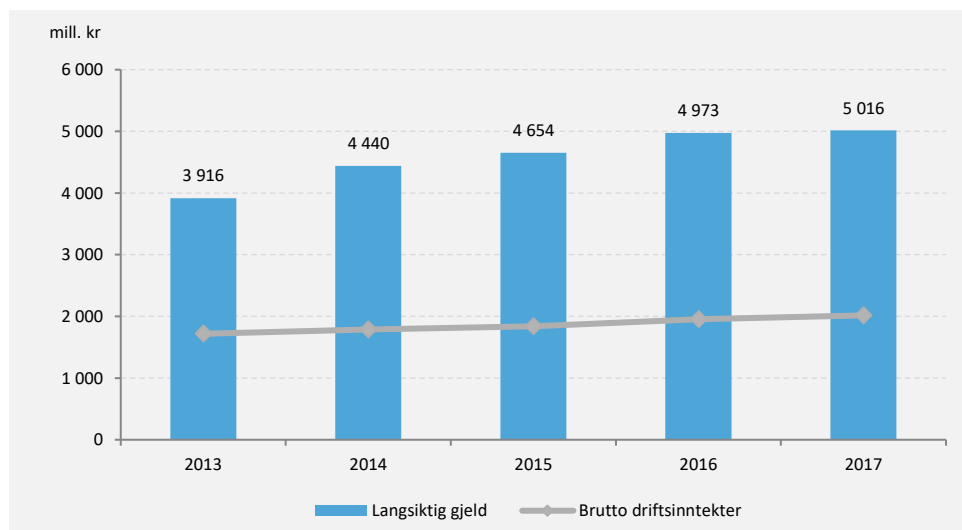
Kommunens langsiktige gjeld økte med 42,5 mill. kroner i 2017. Herav økte pensjonsforpliktelsene inkl. arbeidsgiveravgift med 57,3 mill. kroner. Dermed ble lån til finansiering av investeringer og utlån redusert med 14,8 mill. kroner i 2017. Det foretas låneopptak det enkelte år slik bystyret har vedtatt. Lånene blir imidlertid ikke brukt før investeringene blir gjennomført eller midlene blir lånt ut. Differansen mellom opptatte og brukte lån regnskapsføres som ubrukte lånemidler på såkalte memoriakonti, det vil si et tillegg til balanseregnskapet. Det normale vil være at lånerenter er høyere enn innskuddsrenter. Situasjonen har vært motsatt for kommunen siden 2012. Derfor har det vært økonomisk gunstig å foreta låneopptak så tidlig som mulig for å dra nytte av en positiv rentedifferanse. Ved utgangen av 2016 utgjorde ubrukte lånemidler 315,8 mill. kroner. I slutten av 2017 ble disse redusert med 254,1 mill. kroner, til 61,7 mill. kroner. Dette er det laveste nivået siden 2011.

Endring langsiktig gjeld

(mill. kroner)	2014	2015	2016	2017
Økte pensjonsforpliktelser ¹⁾	199,1	-48,4	224,6	57,3
Nye låneopptak	393,5	332,3	192,7	82,0
Avdrag belastet i driftsregnskapet	-50,6	-55,8	-66,3	-64,7
Avdrag belastet i investeringsregnskapet	-18,4	-18,9	-24,8	-30,6
Nedskrevet lån, justeringsforpliktelse	0,0	0,0	0,0	-1,5
Differanse mellom regnskapsmessig belastede og betalte avdrag	0,3	5,5	-7,0	0,0
Totale endringer	523,9	214,7	319,2	42,5

¹⁾ Reduksjon i 2015

Langsiktig gjeld og brutto driftsinntekter

Grafen viser utviklingen i langsiktig gjeld sammenlignet med utviklingen i brutto driftsinntekter. Den langsiktige gjelden økte en og del mer enn inntektene til og med 2016. I 2017 økte brutto driftsinntekter marginalt mer enn langsiktig gjeld. Med unntak for året 2017, hvor langsiktig gjeld økte marginalt og ubrukte lånemidler ble redusert, underbygges andre nøkkeltall hvor veksten i pensjonsforpliktelser og lånegjeld vil binde opp en stadig større andel av budsjettkraften og dermed medføre utfordringer for kommunen knyttet til å finansiere ordinær tjenesteproduksjon.

KORTSIKTIG GJELD

Kortsiktig gjeld viser hva som må betales på relativt kort sikt, maksimalt innen ett år.

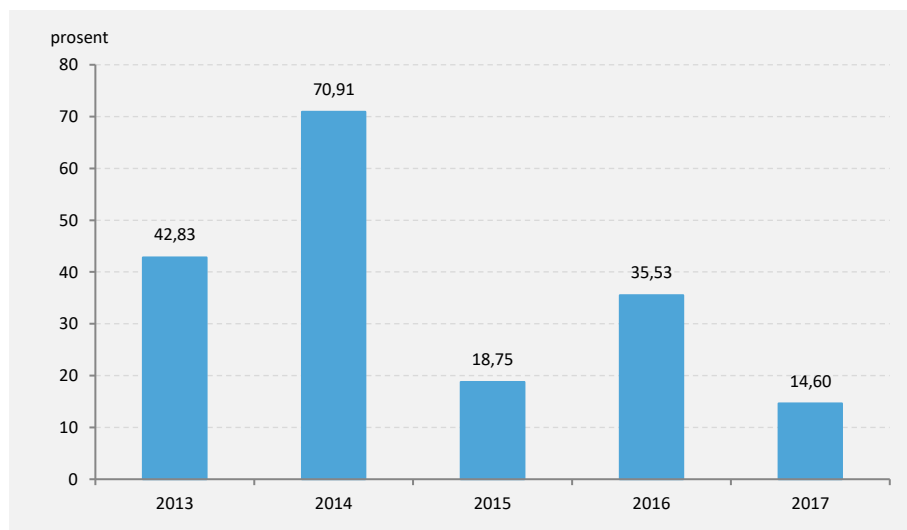
Ved utgangen av 2017 var kortsiktig gjeld 284,2 mill. kroner, en reduksjon på 1,0 mill. kroner fra året før.

Endring av kortsiktig gjeld henger til vanlig en god del sammen med endring av omløpsmidler, men årsakene til endringene er sammensatte.

Endring kortsiktig gjeld

(mill. kroner)	2014	2015	2016	2017
Leverandørgjeld	37,0	12,5	-15,6	27,3
Merverdiavgift	-2,5	0,0	0,0	0,0
Skatt næringsavfall	0,3	0,5	0,0	-0,4
Arbeidsgiveravgift	1,9	-8,3	5,2	2,3
Skattetrekk	-1,5	-0,6	1,2	2,6
Feriepenger	1,1	3,9	0,7	5,5
Anordnet desember lønn utbetalt neste år	16,0	2,4	2,9	4,1
Mellomregning mellom år	-24,3	-8,9	5,6	-7,1
Differanse mellom regnskapsmessig belastede og betalte avdrag i forhold til året før	0,3	5,5	31,4	-38,5
Anordnede renter, belastet i inneværende år, betales påfølgende år	1,6	3,0	-3,2	3,2
Totale endringer	29,9	10,0	28,2	-1,0

Gjeldsgrad

Nøkkeltallet viser hvor stor andel av eiendelene som er finansiert med gjeld i forhold til egenkapital. Ideelt sett bør gjeldsgraden være så lav som mulig. Det er vanlig å bruke dette nøkkeltallet for å se på utviklingen over år i kommunen. Gjeldsgraden uttrykker forholdet mellom gjeld og egenkapital, og forteller hvor mange kroner det er i gjeld per krone egenkapital. En økende gjeldsgrad svekker soliditeten. Utviklingen i kommunens gjeldsgrad viste en betydelig forverring til og med 2014, men en positiv utvikling i 2015. I 2016 ble denne igjen forverret, før en betydelig forbedring i 2017. Spesielt den langsiktige gjeldsøkningen lavere enn for tidligere år. Den kortsiktige gjelden ble marginalt redusert. Summen av disse utgjør telleren i brøken for forholdstallet. Samtidig økte den regnskapsførte egenkapitalen (nevneren i brøken) betydelig i 2017.

LÅNEGJELD (LANGSIKTIG GJELD UTENOM PENSJONSFORPLIKTELSE)

Kommunens lånegjeld ble netto redusert med 14,8 mill. kroner i 2017. Nye låneopptak var 292,0 mill. kroner, men bystyret vedtok (i sak PS 17/85) reduksjon av nye lån med 210,0 mill. kroner. Dermed ble årets låneopptak justert til 82,0 mill. kroner. Netto reduksjon i lånegjelden skyldes avdrag i drifts- og investeringsregnskapet og en endring i praksis for regnskapsføring av justeringsforpliktelse, totalt 96,8 mill. kroner. Det vises til regnskapets Note 17 for ytterligere detaljer.

Avdrag belastes regnskapsmessig i driftsregnskapet basert på bestemmelsen om minimum nivå på avdrag i forhold til eiendeler og restgjeld, såkalt "minste tillatte avdrag". Beregning av minste tillatte avdrag viser at disse måtte utgjøre 64,7 mill. kroner i 2017. Dette er en reduksjon på 1,6 mill. kroner i forhold til 2016. Avdrag belastes også i investeringsregnskapet. Dette er betalte avdrag på Husbanklån benyttet til startlån og sum som tilsvarende mottatte avdrag på utlån fra kommunen til Kirkelig Fellesråd, Havnekassen, Sundbåtvesenet og Grimsteds Stiftelse. Avdrag i investeringsregnskapet utgjorde 30,6 mill. kroner i 2017. Tilsvarende i 2016 var 24,8 mill. kroner.

Driftsregnskapet viser renteutgifter på 50,0 mill. kroner i 2017. Dette er 7,0 mill. kroner lavere enn i 2016. Reduksjonen skyldes lavere rentenivå enn året før. Byggelånsrenter utgjorde 1,7 mill. kroner i 2017, det samme som i 2016. Byggelånsrenter belastes investeringsprosjekter og bidrar dermed til redusert rentebelastning i driftsregnskapet.

Lånegjeld

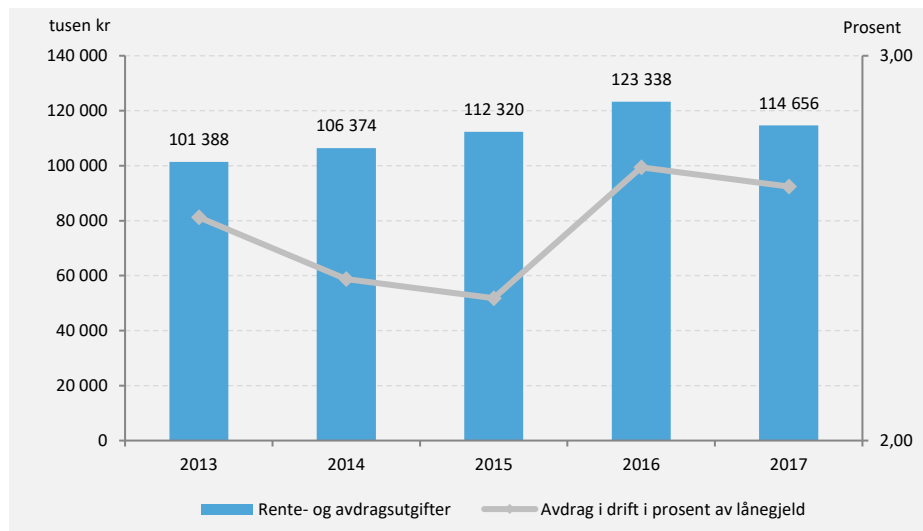
(mill. kroner)	2013	2014	2015	2016	2017
Lånegjeld per 31.12	1 763,4	2 088,2	2 351,3	2 445,9 ¹⁴	2 431,1
Verdi VARSF per 31.12 ¹⁾	373,8	425,6	493,5	557,6	629,3
Verdi VARSF i % av lånegjeld per 31.12	21,2 %	20,4 %	21,0 %	22,8 %¹⁵	25,9 %
Driftsinntekter	1 717,8	1 785,1	1 837,4	1 951,5	2 016,0
Renteutgifter og avdrag i drift	101,4	106,4	112,3	123,3	114,7
Renteutgifter og avdrag i % av driftsinntekter	5,9 %	6,0 %	6,1 %	6,3 %	5,7 %

¹⁾ Regnskapsført verdi i balansen

¹⁴ Lånegjeld pr 31.12 er korrigert fra 2 482,9 mill kr til 2 445,9 mill kr

¹⁵ Verdi VARSF i % av lånegjeld per 31.12 er korrigert fra 22,5 % til 22,8 %

Rente- og avdragsutgifter

Summen av renter og avdrag i drift ble redusert med 8,7 mill. kroner fra 2016 til 2017. Fra 2015 til 2016 økte dette med 11,0 mill. kroner. Andel renteutgifter og avdrag i prosent av driftsinntekter økte med 0,2 prosentpoeng fra 2015 til 2016, fra 6,1 % til 6,3 %. Økningen skyldtes at summen av renter og avdrag prosentvis økte noe mer enn driftsinntektene. Fra 2016 til 2017 ble andel renteutgifter og avdrag i prosent av driftsinntekter redusert med 0,6 prosentpoeng. Summen av renteutgifter og avdrag ble redusert samtidig som driftsinntektene økte.

Utfordringer og planer

Rådmannen er opptatt av utviklingen i kommunens likviditetssituasjon, og legger til grunn at effekten av de driftsreduserende tiltak som gjennomføres i planperioden bidrar til å styrke likviditetssituasjonen.

Finans

Det er ikke avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finansreglementet for kommunens innskuddsmidler eller lån. Det har ikke vært større endringer i vår risikoeksponering, gjenværende rentebinding og rentebetingelser i løpet av 2017.

Rammer og handlingsregler i finansreglementet¹⁶ skal forhindre vesentlig og uønsket finansiell risiko. Kommunen skal til enhver tid ha likviditet til å dekke løpende forpliktelser. Finansforvaltningen har som overordnet formål å sikre en rimelig avkastning samt stabile og lave netto finansieringskostnader for kommunens aktiviteter innenfor definerte risikorammer.

Finansanalyse

Rapporteringen er i samsvar med kommunens finansreglement.

LIKVIDITET OG PLASSERINGER

De bundne midlene er angitt fordi de er rentebærende med samme vilkår som bankavtalen angir, men inngår ikke som kortsiktig likviditet. Opptjente renter på skattetrekkskonto er driftsinntekt. Avkastningen på kommunens innskuddsmidler vurderes som tilfredsstillende. Avkastningen på innskuddsmidlene vil avhenge av rentenivået, ikke bare margin i forhold til referanserenten NIBOR 3 måneder. Årets budsjetterte låneopptak ble gjennomført i mars (etter fylkesmannens godkjenning) og plassert til forrentning i banker for å utnytte en positiv differanse mellom innskudds- og lånerente. Nedgang i innskuddsmidlene i løpet av året skyldes hovedsakelig finansiering av gjennomførte investeringer og ekstraordinære innfrielse av lån i desember. Det har ikke vært noen endring i kommunens risikoeksponering i løpet av 2017. Det er ikke avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finansreglementet for kommunens innskuddsmidler.

Innskuddsmidler i bank og fondsplasseringer

	31.3.2017		30.6.2017		30.9.2017		31.12.2017	
	NOK mill.	prosent	NOK mill.	prosent	NOK mill.	prosent	NOK mill.	prosent
INNSKUDD HOS								
HOVEDBANKFORBINDELSE SPAREBANK 1 NORDVEST:								
Ulike driftskonti	159,5	27,9	162,2	27,4	161,2	30,1	29,0	20,9
Andelskapital i pengemarkedsfond	-	-	-	-	-	-	-	-
Fond 1	-	-	-	-	-	-	-	-
Fond 2	-	-	-	-	-	-	-	-
Innskudd i andre banker	384,5	67,4	394,4	66,8	345,0	64,4	66,8	48,2
Direkte eie av verdipapirer	-	-	-	-	-	-	-	-
Samlet kortsiktig likviditet	544,0	95,3	556,6	94,2	506,2	94,5	95,8	69,1
BUNDNE RENTEBÆRENDE BANKINNSKUDD:								
Bundne midler hos hovedbank, eks. skattetrekkskonto	5,0	0,9	4,9	0,8	4,7	0,9	4,2	3,1
Hovedbank, skattetrekkskonto	21,8	3,8	29,3	5,0	24,4	4,6	38,5	27,8
Strømbørskonto	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Alle innskuddsmidler og fondsplasseringer	570,8	100,0	590,8	100,0	535,3	100,0	138,5	100,0
Avkastning siden 31.12.2016	1,46 mill.		3,72 mill.		5,78 mill.		7,84 mill.	
Avkastning siden 31.12.2016 ¹⁾	1,56 %		1,54 %		1,47 %		1,46 %	
Avkastning benchmark (ST1X) ¹⁾	0,52 %		0,49 %		0,46 %		0,44 %	
Bekreftelse på at alle plasseringer er gjort med ≤ 20 % BIS vekt	Ja		Ja		Ja		Ja	
Bekreftelse på enkelteksponering ≤ 2 % av forvaltningskapital	Ja		Ja		Ja		Ja	
Bekreftelse på fondseksponering ≤ 5 % av forvaltningskapital	Uaktuelt		Uaktuelt		Uaktuelt		Uaktuelt	
Bekreftelse på enkeltpapir ≤ 12 måneders løpetid	Uaktuelt		Uaktuelt		Uaktuelt		Uaktuelt	
Største tidsinnskudd	50,0 mill.		50,0 mill.		50,0 mill.		25,0 mill.	

¹⁶ Vedtatt av bystyret 31.5.2016.

Største enkeltpapirplassering	0 mill.	0 mill.	0 mill.	0 mill.
-------------------------------	---------	---------	---------	---------

1) Gjennomsnitt årsrente fra 31.12.2016

LÅNEPORTEFØLJE

I løpet av 2017 ble det tatt opp startlån i Husbanken med 50,0 mill. kroner og lån til investeringer med 242,0 mill. kroner, totalt 292,0 mill. kroner. I desember 2017 ble det foretatt ekstraordinære nedbetalinger på lån med 210 mill. kroner. Summen av langsiktige lån til finansiering av investeringer og utlån ble redusert med 14,8 mill. kroner fra 2016, og utgjorde 2,43 mrd. kroner ved utgangen av 2017. Antall løpende lån ved utgangen av 2017 var 25. Alle vedtatte låneopptak er foretatt.

Rentebytteavtaler benyttes for å foreta lengre rentebinding med basis i lån som har kort rentebinding, fra 3 til 6 måneder. Dette er finansielle avtaler, ikke nye lån. Kommunen hadde 6 rentebytteavtaler ved inngangen til 2017 med total hovedstol 965 mill. kroner. Ingen nye rentebytteavtaler ble etablert i løpet av 2017. 1 rentebytteavtale ble avsluttet i løpet av året. Ved utgangen av 2017 hadde kommunen 5 løpende rentebytteavtaler med total hovedstol 865 mill. kroner.

Andelen lån inklusive rentebytteavtaler med rentebinding i mer enn ett år var 44,7 % per 31.12.2017. Ved utgangen av 2016 var andelen 38,6 %. Den gjennomsnittlige renten på kommunens totale innlån var 1,99 % ved utgangen av 2017, mot 2,42 % ved utgangen av 2016. Kommunens lån med mindre enn ett års gjenstående rentebinding hadde ved utgangen av 2017 en gjennomsnittlig rente på 1,52 %. Tilsvarende for 2016 var 2,10 %. Dette inkluderer lån som har hatt rentebinding i mer enn ett år, men hvor det nå er mindre enn ett år igjen av rentebindingsperioden.

Dersom det generelle rentenivået endres med 1 prosentpoeng, vil virkningen isolert sett medføre at renteutgiftene endres med 24,3 mill. kroner på årsbasis, basert på lånevolumet per 31.12.2017. Dette indikerer imidlertid ikke en øyeblikkelig konsekvens for kommunens netto driftsresultat og regnskapsresultat. Det skyldes at deler av lånegjelden har langsiktig rentebinding inklusive rentebytteavtaler. For slike lån og rentebytteavtaler vil renteendring først slå ut når rentebindingsperiodene utgår. Deler av lånegjelden er også knyttet opp mot kommunale eiendomsgebyrer, rentebærende utlån og rentekompensasjonsordninger. Disse komponentene vil bidra til å dempe nettoeffekten av renteendringer.

Kommunen har ingen avtaler om finansiell leasing.

Det er ikke avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finansreglementet for kommunens lån. Kommunens låneportefølje forvaltes i henhold til finansreglementets punkt 7. Det har ikke vært større endringer i kommunens risikoeksponering, gjenværende rentebinding og rentebetingelser i løpet av 2017. Gjenværende bindingstid reduseres selv sagt fortløpende om det ikke foretas nye bindinger.

På sikt ventes det at rentenivået i Norge vil stige, men når og i hvilken takt er det fortsatt vanskelig å ha noen klare formeningar om. De fleste som uttaler seg om økonomiske forventninger mener at rentenivået vil holde seg lavt i flere år fremover.

Ved låneopptak må det tas stilling til rentebindingsperiode. For å unngå at kommunen skal ta for stor renterisiko, bør det velges ulike rentebindingsperioder. Dermed kan renterisikoen reduseres, og en unngår at for stor del av kommunens låneportefølje blir påvirket av kortsiktige svingninger eller endringer i rentenivå. Ved å tilpasse at lånene har spredte terminforfall og tidspunkt for renteendring, vil både renterisiko og likviditetsrisiko bli redusert. Ved utgangen av 2017 hadde kommunen en andel lån med kort rentebinding på 83,9 %. Dette oppveies delvis ved bruk av rentebytteavtaler, men den høye andelen kortsiktige lån bør reduseres fremover. Årsaken til valget av lån med kort rentebinding er at rentenivået for slike lån er lavere enn lån med lang rentebinding.

Lån og rentebytteavtaler

	31.3.2017			30.6.2017			30.9.2017			31.12.2017		
	NOK mill.	%	Dur.	NOK mill.	%	Dur.	NOK mill.	%	Dur.	NOK mill.	%	Dur.
Lån med pt (flytende) rente	116,9	4,4	0,04	114,4	4,3	0,04	148,7	5,5	0,04	145,6	6,0	0,04
Lån med NIBOR- basert rente og sertifikatlån	2 423,0	90,4	0,17	2 423,0	90,5	0,23	2 081,0	76,8	0,16	1 855,0	76,3	0,09
Lån med fast rente	140,4	5,2	2,60	138,7	5,2	2,40	478,4	17,7	4,19	430,5	17,7	4,35
RENTEBYTTEAVTALER:												
Avtaler med mottatte renter	-965,0	-36,0	0,18	-965,0	-36,1	0,11	-865,0	-31,9	0,09	-865,0	-35,6	0,05
Avtaler med avgitte renter	965,0	36,0	2,87	965,0	36,1	2,70	865,0	31,9	2,73	865,0	35,6	2,44
Finansielle leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Langsiktig gjeld eks. pensjonsforpliktelser	2 680,3	100,0	1,26	2 676,1	100,0	1,27	2 708,1	100,0	1,71	2 431,1	100,0	1,69

Effektiv rentekostnad siden 31.12.2016 ¹⁾	13,3 mill.	25,7 mill.	38,2 mill.	50,0 mill.
Effektiv rentesats fra 2016 ²⁾	2,04 %	1,95 %	1,93 %	1,93 %
Avkastning (kostnad) benchmark (ST4X) ³⁾	0,88 %	0,86 %	0,87 %	0,87 %
Antall løpende enkeltlån	27	27	28	25
Største enkeltlån	386 mill.	386 mill.	386 mill.	380 mill.

¹⁾ Fra driftsregnskapet, fratrullet byggelånsrenter

²⁾ Årsrente for løpende lån og rentebytteavtaler siden 31.12.2016

³⁾ Gjennomsnitt årsrente fra 31.12.2016

RENTERISIKO

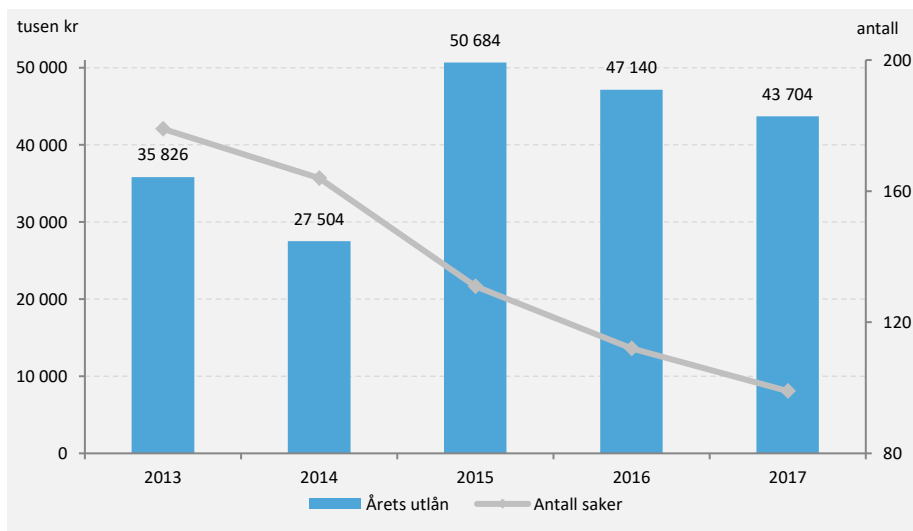
Kommunens innskuddsrenter er i nåværende og forrige bankavtale definert som et påslag til renten NIBOR 3 måneder. Siden 2012 har innskuddsrenten vært høyere enn kortsiktig lånerente. Det har således medført en økonomisk gevinst å foreta tidlige låneopptak, før lånebeløpene er nødvendige til å finansiere investeringer, ved å la lånemidlene stå til forrentning i banker. Det har ikke vært foretatt plasseringer i fond de senere år. Relativt store innskudd medfører en viss renterisiko på innskuddssiden, men samtidig vil opptatte lån til årets investeringer også ha kort rentebinding i 3 til 6 måneder om gangen. Dermed vil samvariasjonen mellom innskudd og innlån være relativt god.

KREDITTRISIKO

Kommunene er i mindre grad utsatt for kredittrisiko enn de fleste private selskaper. Det skyldes at de største inntektene for kommunene kommer i form av skatt og rammetilskudd. Den norske stat medfører i realiteten ingen kredittrisiko for kommunene. Ettersom kommunens innskuddsmidler de senere år utelukkende er plassert i bank, vil det være en viss kredittrisiko forbundet med dette. Det foretas imidlertid fortløpende kredittvurderinger av norske banker. Deres såkalte rating er jevnt over karakterisert som god. Dermed vil slike innskudd ikke medføre noen spesiell kredittrisiko i dagens situasjon.

Kommunen er utsatt for kredittrisiko i forbindelse med utlån, spesielt startlån. Utlån til privatpersoner har tradisjonelt utgjort en liten del for kommunen, men de senere år har omfanget økt betydelig. Ved inngangen til 2008 utgjorde startlån 34,2 mill. kroner. Dette har økt jevnt i de påfølgende årene til 250,8 mill. kroner ved utgangen av 2017. Kredittrisikoen skyldes spesielt at slike lån i særlig grad skal gis til grupper som er vanskeligstilt på boligmarkedet. Startlån har i stor grad vært benyttet som del av toppfinansiering, hvor banklån har hatt 1. prioritet, og hvor det ofte har vært lite egenkapital hos låntakerne. De senere år har andelen startlån som fullfinansiering økt betydelig. Videre vil det være en relativ stor renterisiko for låntakere med startlån.

Startlån

Antall saker har vært fallende de senere år. Fra 1.4.2014 strammet regjeringen inn ordningen. Dette har medført enda færre behandlede og innvilgede lån.

Det har vært en god del forespørsler om startlån, men på grunn av nevnte innstramming har mange unnlatt å søke. Trenden de senere år har vært færre saker til behandling, men også mer kompliserte saker og en langt større andel saker med fullfinansiering av startlån. Tidligere var samfinansiering med lån i bank det mest vanlige.

Positive tilsagn som ikke er benyttet i det året tilsagnet er gitt, kommer regnskapsmessig til uttrykk som utlån i påfølgende år.

LIKVIDITETSRISIKO

Kommunen har liten likviditetsrisiko på sine plasseringer, som stort sett er rene bankinnskudd. Utlån til startlån vil innebære en viss likviditetsrisiko, men hver for seg består denne porteføljen av mange og relativt begrensede utlån som alle er langsiktige.

Kommunen er imidlertid i en relativt utsatt situasjon ved at kommunens tilsynelatende gode likviditet i stor grad er plasserte lånemidler før disse skal finansiere investeringer. Så lenge det vedtas nye investeringer med låneopptak, og så lenge gjennomføringen av investeringer forsinkes i forhold til opprinnelig plan, vil kommunen ha tilstrekkelig likviditet. Trenden gjennom flere år var at den korrigerte arbeidskapitalen ble stadig svakere til utgangen av 2014. Utviklingen i perioden 2014 - 2017 har imidlertid vært entydig positiv, spesielt 2015 - 2016.

Regnskapsmessig premieavvik innebærer også en likviditetsrisiko for kommunen. Samlede premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift økte hvert år fra 2002 til utgangen av 2014, da dette utgjorde 231,1 mill. kroner. De 3 siste årene har imidlertid samlede premieavvik blitt mer enn halvert, og utgjorde 113,3 mill. kroner ved utgangen av 2017. Dette er nærmere omtalt under «Balanse».

Utfordringer og planer

Rådmannen vil gjennomføre arbeidet med kommunens finansforvaltning i tråd med handlingsreglene i finansreglementet.

Rammeområder

Rammeområdene

Kommunen hadde en omfattende tjenesteproduksjon i 2017. Vi etablerte nye og forbedret eksisterende tilbud - hele tiden med brukeren i sentrum. Parallelt hadde flere rammeområder negativ resultatutvikling i forhold til 2016.

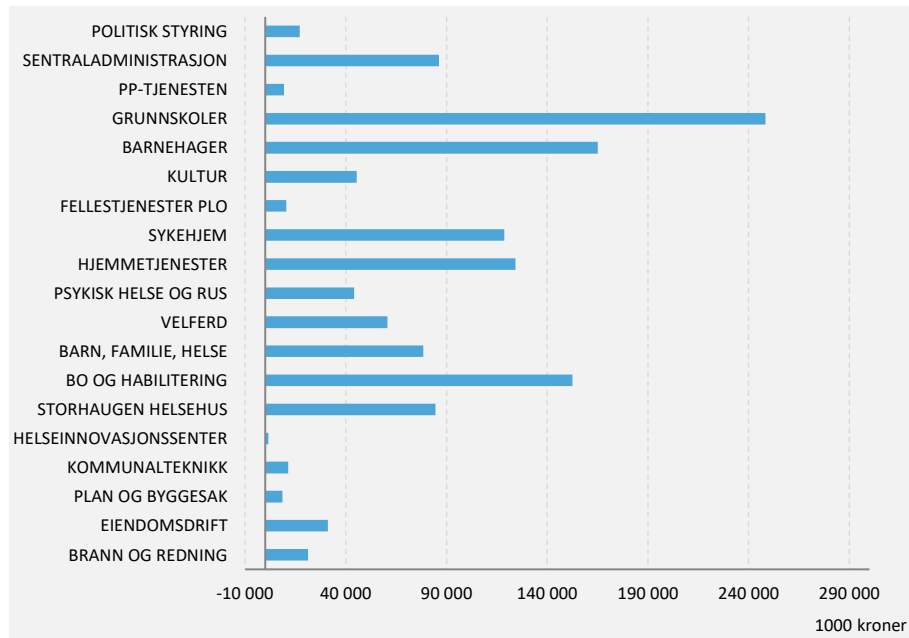
Utviklingen av bedre og mer treffsikre måleindikatorer for vår tjenesteleveranse fortsetter i 2018.

De kommunale tjenestene er organisert i 19 rammeområder. Rammeområdene kan betraktes som en organisatorisk struktur for tjenesteytingen. Denne strukturen ligger også til grunn for bystyrets fordeling av økonomiske ressurser gjennom budsjettet.

Utfordringer og planer

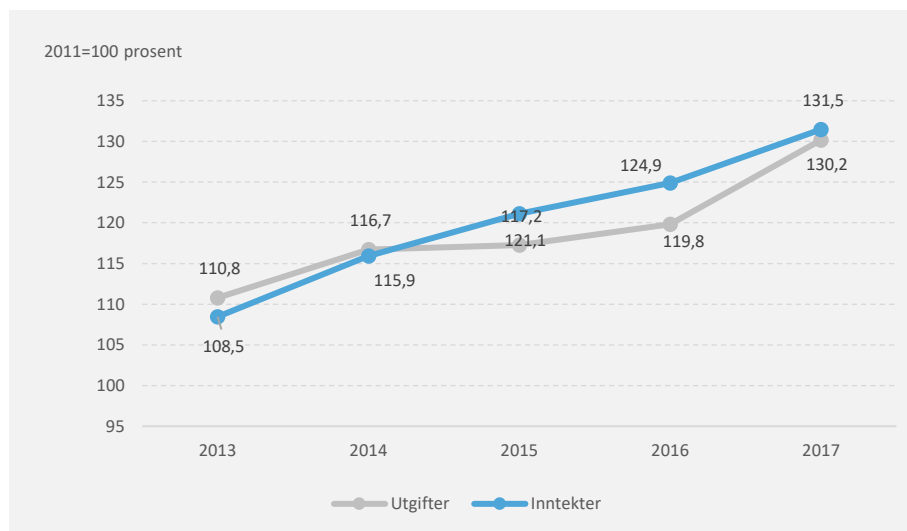
Det ble i 2017 bli gjennomført noen endringer i rammeområdestrukturen. Rammeområdet «NAV Kristiansund» endrer navn til «Velferd» med bakgrunn i opprettelse av én ny enhet innenfor rammeområdet. Den nye enheten skal koordinere kommunens flyktninge- og innvandrertjenester. I tillegg flyttes Storhaugen helsehus ut av rammeområde «Sykehjem» og legges som eget rammeområde. Storhaugen helsehus yter tjenestetilbud som er mer sammensatt enn ordinær sykehjemsdrift. For å synliggjøre dette er det derfor hensiktsmessig å opprette et nytt rammeområde «Storhaugen helsehus». Helseinnovasjonssenteret med alarmsentral ble også opprettet som eget rammeområde.

Netto driftsutgifter

Rammeområdenes netto driftsutgifter ligger i 2017 på totalt 1,32 mrd. kroner. Diagrammet viser rammeområdenes netto driftsutgifter, og derigjennom prioriteringene av de ulike områdene.

Inntekter og utgifter på rammeområdene

Figuren viser utvikling av inntekter og utgifter som er knyttet til de ulike rammeområdene. Fra 2013 til 2016 økte inntektene mer enn utgiftene. I 2017 økte utgiftene mer enn inntektene. Isolert viser det en negativ utvikling i den økonomiske situasjonen innen den kommunale tjenesteproduksjonen.

Fokusområde brukere

Gjennomførte undersøkelser viser at brukerne stort sett er tilfreds med kvaliteten på tjenestetilbudene. Å forbedre brukermedvirkningen ytterligere, og gjøre tjenestene mer tilgjengelig er en forutsetning for å lykkes med målet om å levere gode og effektive tjenester med riktig kvalitet til våre brukere.

Kommunen har som målsetting å levere gode og effektive tjenester med riktig kvalitet til våre brukere. Gjennom mål- og resultatstyring arbeides det med å sikre dette. I tillegg til de generelle målene nedenfor, er det innenfor alle rammeområdene definert spesifikke mål som skal sikre riktig utvikling av de enkelte tjenestene.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

GJENNOMGÅENDE MÅLEKORT - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2015	Resultat 2016	Resultat 2017	Endring fra sist måling
God kvalitet	Brukertilfredshet med tjenestetilbudet	6,0 - 4,6	Ikke målt etter felles mal	Ikke målt etter felles mal	Ikke målt etter felles mal	
Tilgjengelige tjenester	Service, tilgjengelighet og informasjonskvalitet ¹⁾	100-75 poeng	Ikke målt	55,6	Ikke målt	
	Opplevd god service	6,0 - 4,6	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	
God brukermedvirkning	Opplevd god brukermedvirkning	6,0 - 4,6	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	

¹⁾ Indikatoren måler Kristiansund kommunes score i Forbrukerrådets «Kommunetesten».

Det er utviklet et nytt gjennomgående målekort for fokusområde Brukere. Målekortet er gjennomgående for hele kommunen.

KVALITET PÅ TJENESTETILBUDET

Det er i løpet av 2017 gjennomført brukerundersøkelser:

- i henhold til statens krav innenfor NAV og grunnskole
- innenfor barnehageområdet

TILGJENGELIGE TJENESTER

Forbrukerrådet har ikke testet i 2017. Siste måling Forbrukerrådet gjorde var i 2016 innen service, tilgjengelighet og informasjonskvalitet via kommunens nettsider, e-post og telefon. Vi oppnådde 55,6 poeng av 100 mulige. Dette er en forbedring fra 2013-målingen på 20,7 poeng. Resultatet rangerer oss som nummer 20 i fylket og 207 på landsbasis.

Tilgjengelighet

	2015	2016	2017
Antall telefonhenvendelser på Servicekontoret	35 276	64 000	66 821
Antall besøk på kommunens nettsider	428 638	454 652	Ikke målt
Antall sidevisninger på kommunens nettsider	1 108 599	1 118 653	Ikke målt
Antall besøk på kommunens nettsider i forhold til innbyggertall	17,5	18,6	Ikke målt
Antall venner på Facebook	4 000	4 900	5 491

Serviceforholdet utgjør navet i vår servicedialog med innbyggerne, mens nettsidene er hovedkanalen for informasjon om tjenestetilbud, samfunnsutvikling og politiske saker. Antall besøk på våre nettsider har økt gjennom perioden, men på grunn av bytte av hjemmeside er det ikke rapportert tall for 2017. Resultatene fra brukerundersøkelsen danner grunnlaget for framtidig innsats for å øke kvaliteten og tilgjengeligheten på nettsiden. Antall venner av facebooktjenesten har økt jevnt siden lanseringen i 2011.

BRUKERMEDVIRKNING

- Ved tildeling av tjenester innen pleie og omsorg er det økt fokus på brukermedvirkning.
- Bo og habilitering har opprettet brukerråd.
- Eiendomsdrift gjennomførte brukermedvirkning i nye prosjekter og ombygginger, hvor uttalelser og ønsker fra berørte parter forsøkes innarbeidet.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil arbeide for at kommunen skal levere gode tjenester ut fra de rammebetingelser som vedtas og ha fokus på å hente ut samordningsgevinster mellom enheter og rammeområder.

KVALITET PÅ TJENESTETILBUDET

Rådmannen vil benytte resultater fra analyseverktøyet Visma BI, kommunens kvalitetssystem, ulike undersøkelser, nasjonale kvalitetsindikatorer, benchmarking med andre kommuner og deltagelse i ulike nettverk i arbeidet med å videreutvikle kvaliteten på kommunens tjenester.

Det har vært lagt vekt på arbeidet med prosessoptimalisering, for å sikre at oppgaver løses på riktig sted i organisasjonen til riktig tid og med riktig mengde og kvalitet, i 2017. Arbeidet utvikles kontinuerlig i takt med organisatoriske endringer, teknologiske nyvinninger og endringer brukernes behov.

TILGJENGELIGE TJENESTER

Servicetorget i Vågeveien 4 ble åpnet i 2018. Målet med etableringen er en felles mottaksfunksjon for alle bruker- og innbyggerrettede tjenester. Dette gir et styrket servicetilbud, hvor også kommunens informasjonsarbeid reorganiseres og revitaliseres. Slik skal intensjonen om "en dør – ett telefonnummer" med styrket informasjons- og servicetilbud gjennomføres.

Rådmannen vil videreutvikle kommunens digitale infrastruktur og digitale tjenester og kommunens nettsider skal være hovedkanal for informasjon om kommunens tjenestetilbud, samfunnsutvikling og politiske saker. Høy servicegrad er viktig for at vi skal kunne oppnå god bruker- og innbyggertilfredshet. Økt selvbetjening og digitalisering er sentralt i satsningen framover. Målet er at våre brukere og innbyggere i større grad skal kunne betjene seg selv på kritiansund.no, og at antall henvendelser på telefon, e-post og brev skal synke. Når de trenger hjelp skal servicetorget være plassen å henvende seg.

Vi ønsker gjennom en digital forvaltning å gi bedre tjenester til brukerne, med enklere søknadsprosesser og raskere svar. Kommunene har et betydelig innsparingspotensial slik at ressurser kan frigjøres og omdisponeres. Med gode digitale tjenester kan vi redusere unødvendige telefonhenvendelser og sikre raskere saksgang.

Et av flere tiltak for å oppnå dette er ved å opprette "Min side" for innbyggere, politikere, næringsliv, organisasjoner og ansatte. Én kommunal portal med sikker innlogging med ID-porten som gir tilgang til automatiserte tjenester et sted. Gi et reelt digitalt førstevalg ved å standardisere og effektivisere digital tjenesteproduksjon i henhold til nye nasjonale digitale krav.

Gjennom 2017 har vi hatt erfaringsutveksling med Oslo kommune, FOSEN-samarbeidet og KS. Vi ønsker å gjenbruke nasjonale felleskomponent og følge nasjonale føringer. Teknisk oppsett er startet og testet med ID-porten mot Citrix Netscaler.

BRUKERMEDVIRKNING

Rådmannen skal styrke brukerinvolveringen gjennom tilrettelegging av gode medvirkningsarenaer. Det er opprettet brukerråd ved flere av kommunens enheter for å ivareta brukerorienteringen. Brukerrådsordningen bidrar til å fremme dialog mellom kommunens tjenesteutøvere og brukerne, og er en sentral administrativ medvirkningsarena. Å innføre brukerråd ved alle kommunale enheter er et mål på sikt. Det må også innføres dialogmøter mellom kommunens ulike hovedutvalg og brukerrådene for å gi de folkevalgte en arena, og hvor innspill fra møtene kan benyttes som grunnlag for handlingsprogramarbeidet.

Kommunen er deltaker i et nasjonalt pilotprosjekt om kvalitetsstandarder i sykehjem. Prosjektet startet høsten 2016 og skal vare til medio 2018. Å finne hensiktsmessige måter å måle kvalitet knyttet til brukerinvolvering inngår som en del av dette arbeidet.

Politisk styring

Vi har hatt gjennomgående fokus på effektivisering av rutiner knyttet til møtebehandling og service til folkevalgte. I tillegg har kompetanseheving for en mer framtidsrettet praksis stått sentralt, og nye møteplasser for erfaringsutveksling og interkommunale samarbeid er etablert. I tillegg er våre utadrettede tjenester ytterligere tilrettelagt for mer åpne og lokaldemokratiske prosesser.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- politisk sekretariat
- kontrollutvalgssekretariat

Tjenesten skal tilrettelegge for politiske styringsprosesser og sikre at de folkevalgte har gode arbeidsvilkår og gode beslutningsgrunnlag.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE POLITISK STYRING - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2015	Resultat 2016	Resultat 2017	Kommentar
Godt tilrettelagte arbeidsforhold og god service for folkevalgte	Møteinnkallinger er folkevalgte i hende 7 dager før møtedato	≥ 7 dager	6,6 dager	6,9 dager	6,7 dager	Økt fokus på nyhetsverdien i politiske prosesser. Aktiv på arenaer for erfaringsutveksling. Tekniske utfordringer.
Avvikle stortingsvalg, kommunestyre- og fylkestingsvalg på en sikker og effektiv måte	Offentliggjøring av foreløpig valgresultat	< kl. 23 ⁰⁰	kl. 02 ⁰⁰	-	00.30	Ny mediestrategi for rask publisering av resultat har vært sentral, og skal utvikles ytterligere.
	Antall uønskede hendelser i valglokalene, som behandles av valgstyret	0	0	-	1	

Politiske møter og saker

	2013		2014		2015		2016		2017	
	Møter	Saker	Møter	Saker	Møter	Saker	Møter	Saker	Møter	Saker
Bystyret	10	107	12	96	10	86	12	99	10	109
Formannskapet	20	121	20	124	15	97	20	138	16	129
Hovedutvalg	36	130	33	101	29	77	35	89	42	108
Øvrige utvalg	66	252	65	240	49	179	42	145	39	113
SUM	132	610	130	561	103	439	109	471	107	459

Tiltaket om å ta ned den politiske møteaktivitet opprettholdes som hovedregel, mens en politisk ønsket økning i hovedutvalgsmøter er synlig. Formannskapets nye ansvarsområder er etablert i forventet møteaktivitet.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil opptre med respekt og rettferdighet i administrasjonens møte med politisk ledelse i bystyret og i andre råd og utvalg.

Det skal

- gjennomføres politiske vurderinger i alle prinsipielle saker
- gjennomføres dialogseminar mellom politikere, enhetsledere og tillitsvalgte
- gjennomføres folkevalgtundersøkelser
- være overføring av politiske møter i elektroniske kanaler

Sentraladministrasjon

Vi har god forvaltningspraksis og en aktiv tilnærming til utvikling og forbedring. Gjennom åpning av det nye servicetorget i Vågeveien 4 oppnår vi bedre samordning og større tilgjengelighet til våre tjenester. Innbyggere og næringsliv vil få "en dør inn" til flere kommunale tjenester.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- kommunens administrative ledelse med tilhørende stabsfunksjoner innenfor
 - samfunnsutvikling
 - oppvekst
 - helse, omsorg og sosial
 - samfunnssikkerhet og beredskap
 - informasjon, IKT og arkiv
 - innkjøp, økonomi, lønn og personal
 - virksomhetsstyring
- kommuneadvokat
- servicekontor
- kemnerkontor med skatteoppkreverfunksjon og arbeidsgiverkontroll

Området har et gjennomgående fagansvar for hele organisasjonen, til forskjell fra de øvrige rammeområdene som har et linjeansvar for sine respektive enheter.

Tjenesten skal tilrettelegge for politiske og administrative beslutningsprosesser, samfunnsutvikling, virksomhetsstyring, analyse og utredningsarbeid, driftsstøtte til enhetene og kommunikasjonstjenester.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE SENTRALADMINISTRASJON - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2015	Resultat 2016	Resultat 2017	Kommentar
God kvalitet	Brukertilfredshet internt i organisasjonen	6,0 - 4,6	-	-	-	Ikke gjennomført måling.
God service	Brukertilfredshet internt i organisasjonen	6,0 - 4,6	-	-	-	Ikke gjennomført måling.

Rammeområdet er støttefunksjon for hele organisasjonen og måles på intern tilfredshet i forhold til service og kvalitet på interne tjenester.

Utfordringer og planer

Rådmannen foretar løpende evalueringer av lokale særavtaler og andre lokalt fastsatte ordninger, med formål om tilpasning til sentralt lov- og avtaleverk. Bruken av nye fagsystemer skal optimaliseres og det skal etableres et system som sikrer at ledelsen til enhver tid har oversikt over tverrsektorielle prosesser og prosjekter.

Stabs- og støttefunksjonene skal bidra til saksbehandling og oppfølging av alle enheter, med utgangspunkt i avklarte ansvars- og myndighetsforhold. Kommunens forvaltningskultur skal forbedres blant annet gjennom bedre kommunikasjon med brukerne.

Det skal

- gjennomføres bruker-, medarbeider- og innbyggerundersøkelser

- tilrettelegges for innovasjon, entreprenørskap og gründerskap

Pedagogisk psykologisk tjeneste

Vi har fullført del to av "Førskoleprosjektet". Del en omhandlet kvalitet i barnehagen, og del to hadde fokus på mobbing i barnehagen. Delprosjektets hovedmål var å styrke barnehagenes kompetanse på å hindre og stoppe utestenging og mobbing av barn.

Vi har fullført lokalt kompetanseprogram for hvordan forebygge, avdekke og stoppe mobbing i skolen, og gjennomført en kursrekke på totalt 4 dager for 120 deltagere fra skolene i eierkommunene.

Fakta

Rammeområdet omfatter fire team

- førskole
- grunnskole
- videregående skole
- veiledning

Tjenesten er kommunens rådgivende og sakkyndige instans vedrørende spesialpedagogiske tiltak. Tjenesten skal sikre at barn og unge med særskilte behov møter et samfunn, en barnehage eller en skole som er tilpasset deres evner og forutsetninger.

Mål og resultater

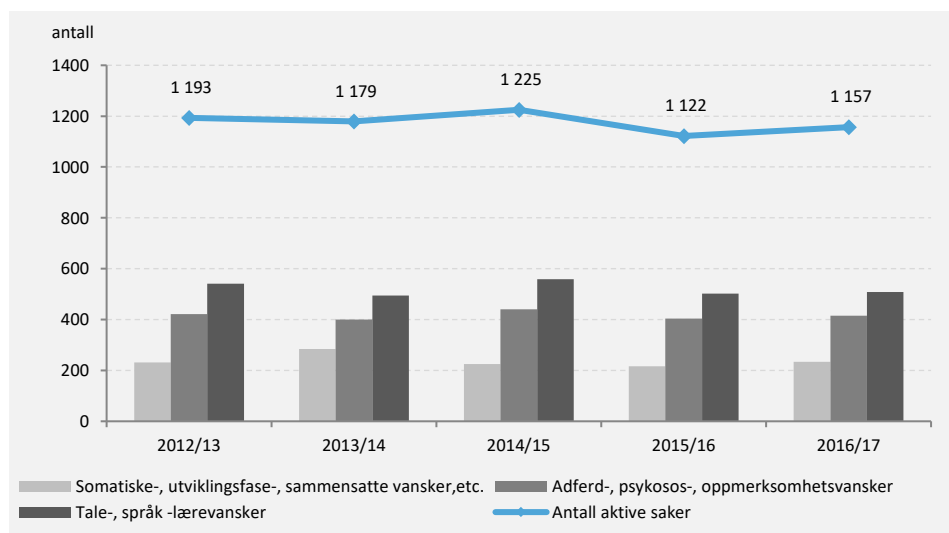
Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE PPT - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2015	Resultat 2016	Resultat 2017	Kommentar
Gi barn gode oppvekstvilkår gjennom tverrfaglig samarbeid	Øke råd- og veiledningsarbeidet i barnehage/ skole	-				Veiledningsteamet blir mye brukt av både skoler og barnehager. I tillegg har rådgiverne generelt økt fokus på systemrettet arbeid.
	Redusere antall oppmeldinger ¹⁾	Reduksjon	272	289	294	Elever med vedtak om spesialundervisning i Kristiansund kommune har økt fra 9,4 % i 2016 til 9,6 % i 2017. Antall nyhenvisninger til PPT fra samtlige eierkommuner økte med totalt 5 saker, fra 289 til 294, inkludert førskole og videregående skole. 36 av disse henvisningene kom fra videregående skole, en økning på 13 saker fra 2016. Det vil si at det var en liten nedgang i antall henvisninger fra grunnskole og førskole i 2017. Antall aktive saker totalt er redusert med 4 %.
Gi barn med spesielle behov hjelp til rett tid	Styrke arbeidet i barnehagene	-				Førskoleprosjektets del to, med fokus på forebygging, avdekking

						og stopping av mobbing i barnehagene ble fullført, og det ble utarbeidet en rapport om prosjektet i serien "Ta Grep". Det ble gitt kompetansehevingskurs til alle barnehagene i eierkommunene i forhold til hvordan håndtere mobbing.
	Styrke veiledningskapasitet på mindre problematikk	-				Veiledningstemaet fullførte ettårig kompetanseprogram knyttet til mobbing for skolene. Programmet samlet 120 deltagere fra alle skolene. Veiledningsteamet gjennomførte i tillegg kurs om temaet for alle ansatte i skolene høsten 2017.
Gi barn med spesielle behov hjelp til rett tid	Sakkyndig vurdering skal være gjennomført innen 3 måneder etter oppmelding	≤ 3 mnd	> 3 mnd	> 3 mnd		Behandlingstiden for barn i førskolealder ligger hovedsakelig innenfor målet på 3 mnd, mens behandlingstiden for barna i grunnskolen ligger nært opp til målet for de fleste kommunene.

¹⁾ Omfatter alle fire kommunene som utgjør PPT Ytre Nordmøre

Aktive saker

Antall aktive saker omfatter alle kommunene i samarbeidet

Antall aktive saker varierer fra år til år, og sammenlignet med 2016 viser tallene for 2017 en nedgang på 43 saker, tilsvarende 4 %. Nedgangen i antall saker fordeler seg relativt jevnt over de tre kategoriene.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil at PPT skal styrke sin veilederrolle i forhold til det ordinære grunntilbudet i grunnskolene og barnehagene.

Det skal gjennomføres kompetansehevingskurs knyttet til hvordan man skal håndtere mobbing i barnehagene for alle kommunene i PPT for ytre Nordmøre.

Grunnskoler

Prosjektleder for arbeid med prosjektering av nye skolebygg er ansatt. Vi jobber fortsatt som språkkommune og alle skolene har deltatt i kompetanseprogrammet mot mobbing i regi av PPT-Ytre Nordmøre.

Ny lov om skolemiljø ble iverksatt fra august, og vi har jobbet aktivt i forhold til dette. Det er vedtatt en IKT-strategi for grunnskolen. Vi har hatt prosesser for medvirkning i arbeidet med ny oppvekstplan, og det utarbeides også en kvalitetsplan for SFO. Begge planene ferdigstilles i 2018.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- 9 barneskoler med skolefritidsordning. En skole har 3 innføringsgrupper for barn med minoritetsspråklig bakgrunn. En skole har forsterket skoletilbud
- 3 ungdomsskoler. En av disse med 2 innføringsgrupper og forsterket skoletilbud.
- voksenopplæring

Tjenesten skal legge til rette for et godt og tjenlig grunnskoletilbud som sikrer elevene gode basiskunnskaper og grunnleggende ferdigheter.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE GRUNNSKOLER - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2015	Resultat 2016		Kommentar
Læringsutbytte ¹⁾ - elevenes faglige resultater skal ligge stabilt på nivå over landsgjennomsnittet	Nasjonale prøver, 5. trinn	> landsnitt	51,1	50,6	50,8	Resultatet viser en liten oppgang fra 2016, og ligger over landsgjennomsnittet.
	Nasjonale prøver, 8. trinn	> landsnitt	51,2	49,6	48,9	Resultatet viser nedgang fra 2016 og ligger under landsgjennomsnittet.
	Nasjonale prøver, 9. trinn	> landsnitt	53,1	53	51,4	Resultatet er fortsatt under landsgjennomsnitt. Kommunen er valgt ut som realfagskommune i 2018 og antar at resultatene vil øke på sikt.
Læringsmiljø – redusere andel elever som opplever mobbing	Elevundersøkelsen for 7. og 10. trinn	5 (= 0 %)	4,8	4,7 ³⁾	4,7	4 elever i utvalget oppgir å bli mobbet ca en gang i uken. Resultatet som viser antallet for flere gang i uken er prikket. Alle ungdomsskolene er MOT-skoler. Barneskolene har egne trivselsprogram. Alle skolene jobber aktivt med skolemiljø/læringsmiljø. 3 av våre skoler deltar i pulje 4 av læringsmiljøetsatsingen.
Redusere andel elever med enkeltvedtak om spesialundervisning ned mot landsgjennomsnittet	Antall enkeltvedtak	< 8,3 %	9,3 %	9,4 %	9,6 %	Resultatet viser en svak økning fra 2016. Vi har fortsatt fokus på å redusere omfanget av spesialundervisning, og

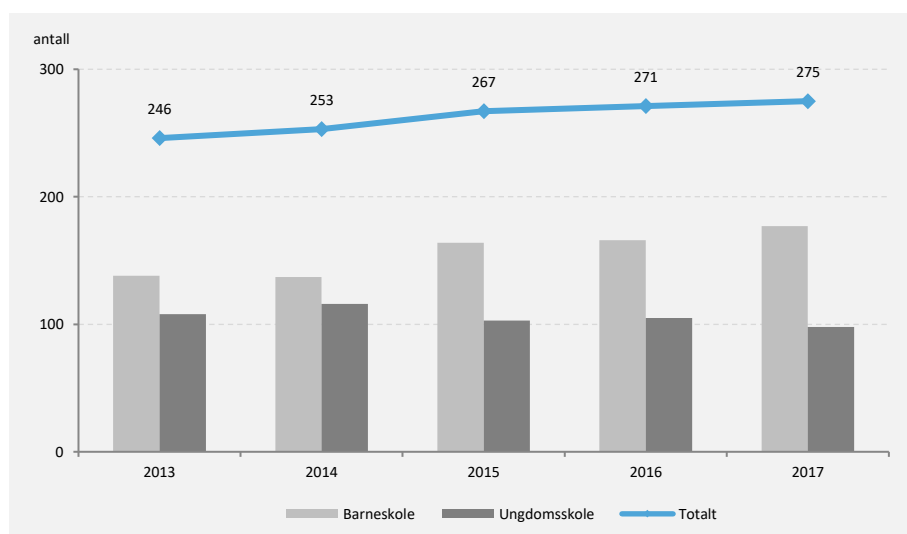
						styrke ordinær tilrettelagt undervisning. Kommunen er tildelt sentrale midler for tidlig innsats også i 2017.
	Obligatorisk kartleggingsprøve, lesing 3. trinn	< 15,0 % ²⁾	16,1 %	23,6 %	22,8 %	Samsvarende satsningsområder i barnehage og skole, gode overgangsplaner og tidlig innsats i småskolen.
	Obligatorisk kartleggingsprøve, regning 3. trinn	< 15,0 % ²⁾	17,95 %	12,5 %	14,5 %	
	Obligatorisk kartleggingsprøve, engelsk 3. trinn	< 15,0 % ²⁾	-	-	21,4 %	
Ingen skoler skal ha avvik i forhold til forskrift for miljørettet helsevern	Antall avvik	0	7	7	7	Rettefrist overskredet for 7 avvik.

¹⁾ Resultatet er et snitt fra lesing, regning og engelsk. Varierer mellom fag og skoler.

²⁾ Nasjonal bekymringsgrense er satt til 20 %.

³⁾ I Elevundersøkelsen for 2016 har direktoratet endret og lagt til spørsmål om mobbing samt fjernet spørsmålene om krenkelser. Resultatene om mobbing kan derfor ikke direkte sammenliknes med resultatene fra tidligere år.

Spesialundervisning

Antall elever med spesialundervisning varierer fra år til år. I 2012 var antallet 290 elever, mens det i 2017 kan rapporteres 275 elever i Kristiansundsskolen som mottar spesialundervisning. Vi ser at økningen skjer på barnetrinnet, mens det på ungdomstrinnet er nedgang. Nedgangen sees i sammenheng med en grundigere kartlegging av elevene og hva skolen kan tilby, før det avgjøres om elevene skal få spesialundervisning. Videre har økt fokus på tilpasset opplæring og tidlig innsats vært med på å redusere antallet fra 2012. Systematisk arbeid på barnetrinnet har også betydning for reduksjonen på ungdomstrinnet.

Fordelingen av enkeltvedtak er henholdsvis 123 gutter og 54 jenter på barneskolen, og 67 gutter og 31 jenter på ungdomsskolen i 2017.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil at det grunnleggende tilbudet i grunnskolen i form av ordinær og tilpasset opplæring, skal understøttes som den viktigste bærebjelken i det samlede tilbudet. Fastsatte kvalitetsmål skal opprettholdes, med fokus på læringsutbytte og læringsmiljø.

Det skal i 2018 arbeides med og ferdigstilles ny felles oppvekstplan. Det er ansatt prosjektleder i arbeidet med ny skolestruktur.

Barnehager

Vi har fortsatt satsingen på ICDP foreldreveiledning i form av flere sertifiserte veiledere. Vi har gjennomført foreldreveiledningsgrupper og ansattopplæring ved flere enheter.

Kommunale og private barnehager i Kristiansund har i fellesskap jobbet med innføring av ny rammeplan for barnehage. Vi har startet arbeidet med et felles digitalt kvalitetsvurderingssystem for de kommunale barnehagene. Dette for å sikre lik og høy kvalitet i Kristiansundsbarnehagen og arbeid i tråd med rammeplanens intensjoner.

Vi har gjennomført en kursrekke på kveldstid for både kommunale og ikke-kommunale barnehager mht. forebygging av vold- og seksuelle overgrep mot barn.

Fakta

Rammeområdet omhandler kommunen som barnehagemyndighet og omfatter

- drift av 9 kommunale barnehager
- tilskudd til 11 private barnehager
- Tilsyn med kommunale og ikke-kommunale barnehager etter barnehageloven

Tjenestens skal gi et pedagogisk tilbud for barn under opplæringspliktig alder og legge til rette for at barn med spesielle behov får et tilfredsstillende utbytte av barnehageoppholdet. Som barnehagemyndighet er kommunen ansvarlig for godkjenning av barnehager, gi veiledning til og føre tilsyn med barnehagene, samordne opptak samt sikre barns lovfestede rett til barnehageplass etter barnehageloven. Kommunen har også ansvar for økonomisk likebehandling av kommunale og private barnehager.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE BARNEHAGER - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultat-krav	Resultat 2015	Resultat 2016	Resultat 2017	Kommentar
Rettighetene til barnehageplass skal være innfridd etter gjeldende lov. Kapasiteten skal sikre en tilfredsstillende behovsdekning.	Andelen barn mellom 1-5 år som går i barnehage	≥ 92 %	91,5 %	92,2 %	95,4 %	Det er færre barn i barnehagene i 2017 enn i 2016, men andelen er høyere på grunn av lavere barnetall totalt sett i kommunen.
Optimal struktur som utnytter økonomiske og personellmessige ressurser	Antall nybygde kommunale barnehager	2	For-prosjekt	I arbeid	Under oppføring	Karihola barnehage er under oppføring og vil stå ferdig i august 2018. Nordlandet barnehage er under oppføring og vil stå ferdig tidlig i 2019.
Innføre felles brukerundersøkelse for kommunale og tilby ikke-kommunale	Tilfredshet	≥ 5,1	-	4,9	-	Brakerundersøkelser gjennomføres ikke hvert år. Sist gjennomført i 2016.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil utvikle og innføre en ny barnehagemodell hvor tjenestetilbud, tjenestekvalitet og effektiv ressursbruk vektlegges. I dette inngår å gjennomføre planlagt barnehageutbygging, sikre tilfredsstillende behovsdekning etter gjeldende lov og redusere behovet for spesialpedagogisk hjelp gjennom forebygging i ordinært tilbud.

Det bygges 2 nye kommunale barnehager. Karihola barnehage er ferdig innen august 2018 og Nordlandet barnehage i 2019

Kapittel 7 Rammeområde

Kultur

Vi har hatt ansvaret for koordinering og gjennomføring av jubileumsåret 2017, samt oppfølging av søknad om statlig medfinansiering av nytt opera- og kulturhus. Vi arbeider med å utvikle biblioteket som møteplass og arena for offentlig samtale og debatt, i 2017 var det til sammen 82 små og store arrangement på biblioteket. Kulturskolen har inngått samarbeid med forsterka skole om musikkterapi.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- idrettspark med idrettshall, badeland, kafé og kommunale idrettsanlegg
- kulturskole med tilbud innen musikk, teater og visuell kunst
- bibliotek
- oppgaver knyttet til
 - kommunens kulturoppgaver
 - kunst – og kulturformidling
 - tilskuddsordninger til lag og foreninger og øvrig frivillig virksomhet
 - administrasjon av Caroline kino- og konferansesenter, Festiviteten og andre sentrale kultur- og fritidstilbud.

Tjenesten skal sikre et godt fritids- og kulturtilbud til det beste for alle innbyggere lokalt og regionalt, i nært samarbeid med idrettslag, friluftsansjasjoner, kultur og frivilligheten, profesjonelle kulturinstitusjoner og frivillig kulturvirksomhet.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE KULTUR - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2015	Resultat 2016	Resultat 2017	Kommentar
Variert kulturliv som gir gode opplevelser	Tilfredshet - service bad	70 %	77,7 %	81,0 %	68 %	Nivå på renhold har økt ytterligere etter tiltak.
	Tilfredshet – renhold bad	70 %	65,8 %	70,8 %	72 %	
	Antall besøkende - badeland	Økende	117 700	109 600	138000	Totale besøkstall med skolesømming og leietakere var 148 475.
	Antall besøkende - kino	Økende	63 568	63 241	53.625	Besøket er en del redusert fra forrige år.
	Antall besøkende - bibliotek	Økende	85 422	83 664	86902	Biblioteket hadde økning i antall besøkende i 2017
Aktiv medhjelper i søknader om eksterne midler	Antall søknader, spillemiddeltilskudd	> 18	20	21	13	Antall søknader gikk ned i 2017, men total tildeling gikk kun ned med 6,4%, hvilket vil si at vi fikk tildelt omlag 200 000,- mer per søker i 2017 enn i 2016.
Ledende kulturby med et mangfoldig tilbud	Nytt opera og kulturhus	Realisert	Fornytt søknad	Revidert	Revidert	Vedtatt i Kristiansund kommune og Møre og Romsdal fylkeskommune. Revidert søknad om finansiering over statsbudsjettet er sendt Kulturdepartementet og fulgt opp med direktearbeid mot sentrale aktører.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil bidra til å opprettholde et godt og mangfoldig tilbud innen kultur og idrett gjennom riktig fordeling av midler og sikring av tilgang til anlegg for både topp og bredde.

Det skal i 2018 arbeides med detaljering av planer knyttet til realisering av nytt opera- og kulturhus.

Fellestjenester pleie og omsorg

Vi flyttet fra Tinghuset til Servicetorget i september. Familiekoordinator i 50 % stilling har begynt i Tildeling og koordinering for å styrke helhetlig koordineringsarbeid til familier hvor flere familiemedlemmer har behov for omfattende kommunale tjenester. I løpet av sommeren var alle pasienter ved Rokilde sykehjem flyttet til andre institusjoner.

Fakta

Rammeområdet omfatter

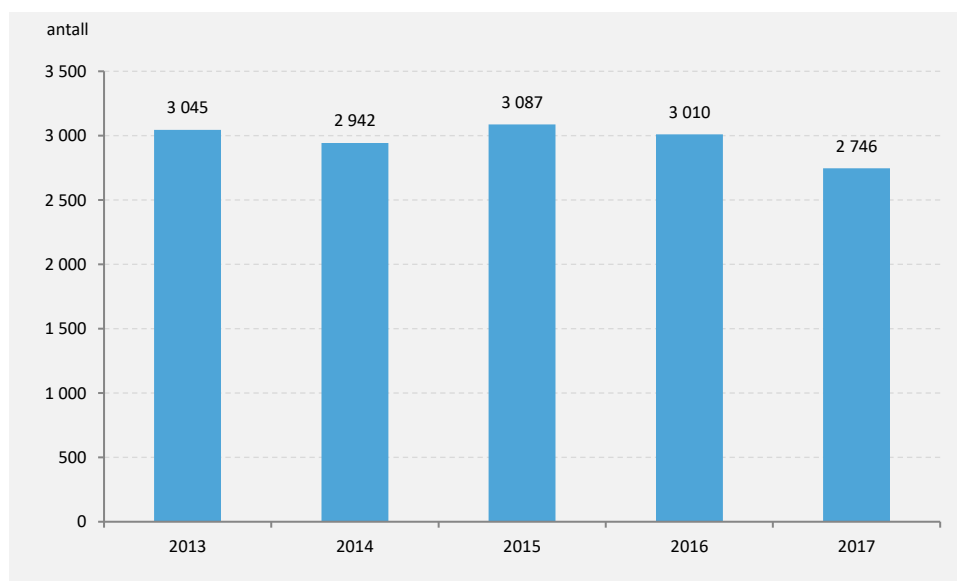
- Tildeling og koordinering av vedtaksbaserte tjenester innenfor helse og omsorg
- Tildeling av omsorgsboliger og ordinære kommunale boliger
- Koordinerende enhet
- Familiekoordinator
- Vederlagsberegning

Tjenesten skal sikre at kommunens innbyggere får nødvendige tjenester med en kvalitet som er innenfor rammen av gjeldene bestemmelser.

Mål og resultater

Nye mål vil bli utarbeidet etter at kommuneplanens samfunnsdel er godkjent.

Vedtak

Antall vedtak ble redusert fra 2016 til 2017. Totalt fattet Tildeling og koordinering 2746 enkeltvedtak i 2017. Nedgangen skyldes en reduksjon i antall sykehjemsplasser og dermed færre vedtak på langtidsopphold i institusjon og vederlag. Det ble også tildelt færre boliger til flyktninger. I tillegg gis det flere samlevedtak hvor alle tjenester er vurdert helhetlig i ett enkeltvedtak, i stedet for at det skrives ett vedtak per tjeneste.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil vektlegge målrettet og tverrfaglig arbeid for å redusere behovet for langvarig og omfattende tjenester. Det skal utvikles teknologiske løsninger innenfor en forsvarlig organisatorisk, kompetansemessig og økonomisk ramme.

Det skal

- Utvikles mer fleksible tjenester nær bruker i samarbeid med utførende enheter

- Tildeles tjenester med fokus på brukermedvirkning
- Supplere tjenestetilbudet med velferdsteknologi
- Etablere nye botilbud med tilpasset omsorg og service
- Utvikle tjenestetilbud til nye, yngre brukergrupper

Sykehjem

Vi har redusert antall sykehjemsplasser som et ledd i renoveringen av Rokilde og "omorgansert" Utviklingssenter for sykehjem. Vi er én av fire kommuner i landet, tilknyttet prosjektet «Trygghetsstandard i sykehjem». I april ble Rokilde tildelt DOGAs hederspris for prosjektet «Trivselsvenn». Storhaugen helsehus har hatt fokus på etablering av grunnleggende drift, opplæring av hjemmetrenere i hjemmetjenesten og utvikling av Frisklivs- og mestringstjenesten.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- 4 sykehjem
- støttetjenester til andre enheter og direkte til publikum innenfor
 - kjøkken/kantinedrift
 - vaskeri
 - vaktmester
 - transport
 - hjelpemiddelformidling
- helsehus
 - 3 døgnavdelinger med spesialiserte korttids- og behandlingsplasser
 - legetjeneste som omfatter kommuneoverlege, sykehjemsleger, fastlegeordning og interkommunal legevakt
 - opptreningscenter med habilitering/rehabilitering, ergoterapi/fysioterapi, dagtilbud, miljøarbeidertjeneste, eldresenter og frisklivssentral

Tjenesten skal gi et variert pleie- og omsorgstilbud av høy kvalitet innenfor rammen av gjeldende lovverk, tilpasset den enkelte pasients sykdom og livssituasjon, med fokus på livskvalitet, aktivitet, trivsel, respekt og medbestemmelse.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

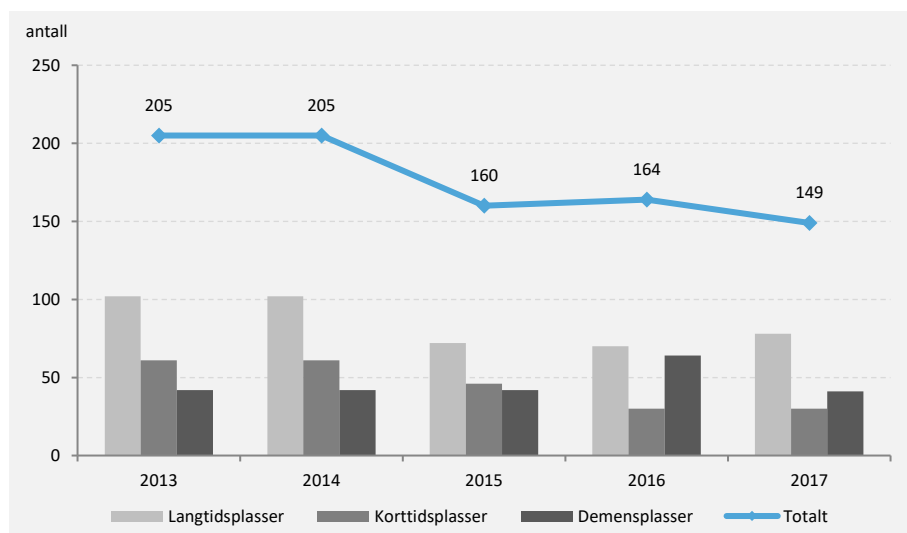
UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE SYKEHJEM - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukarmedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2015	Resultat 2016	Resultat 2017	Kommentar
Optimal utnyttelse av institusjonsplassene	Beleggsprosent	100 %	100 %	100 %	100 %	Omfatter langtidsplasser i sykehjem.
	Gjennomsnittlig liggetid, korttid ¹⁾	4 uker (28 dg)	23,5 dg	23,9 dg		Variasjon i antall plasser tilgjengelig i løpet av året på grunn av omstrukturering.
	Gjennomsnittlig liggetid, langtid	3 år 1 095 dg)	491,5 dg	527,7 dg	692,3 dg	Økning i forhold til 2016. Lavets 324 dg, høyest 1840 dg.
	Antall liggedøgn interkommunal øhjelp	4,5-5,5 døgn	5,5	5,4		Gjennomsnittlig beleggsprosent er på nærmere 60 %, noe som er høyt sammenlignet med nasjonale tall. Det er en markant økning i innleggelser fra spesialisthelsetjenesten. Det er registrert økende bruk av tilbudet fra samarbeidskommunene

Høy faglig kvalitet på alle sykehjemstjenester	Antall enerom	148 ²⁾	148	134	119	Averøy, Tingvoll og Gjemnes.
	Antall screening, ernæring	100 %	94 %	95 %	95 %	Antall enerom er lik antall langtidsplasser i sykehjem per 31.12.
	Antall legemiddelgjennomganger	100 %	88 %	95 %	98 %	Omfatter langtidsplasser i sykehjem.
	Antall avvik i % registrert i forhold til ernæringsscreening og legemiddelgjennomganger	100 %	1,3 %	-	7 %	Omfatter langtidsplasser i sykehjem
Redusere ventetiden for ergoterapi- og fysioterapitjenester	Ventetid for behandling	Ihht forskrift	5,8 mnd uten akutt behov	-	-	Det er ikke ventetid på kommunale ergo- og fysioterapitjenester. Fysioterapeuter med driftsavtale oppgir ulik ventetid. Ett institutt har ikke ventetid, resten varierer fra 1 uke til 3 og 6 mnd. Ventetid på psykomotorisk fysioterapi er lengst - fra 3 uker til 15 mnd.

¹⁾ Storhaugen helsehus – palliasjon, rehabilitering, utredning/behandling.

²⁾ Nytt resultatkrav basert på politisk vedtak om reduksjon av antall sykehjemsplasser. Storhaugen helsehus inngår ikke i beregningen.

Heldøgns plasser langtid, korttid og øyeblikkelig hjelp

Totalt antall plasser er redusert i perioden, i samspill mellom helse- og omsorgstjenestene for å møte brukernes behov. I tillegg til plassene gitt i illustrasjonen driver vi ved Storhaugen helsehus et interkommunalt øyeblikkelig hjelp døgntilbud med 5 plasser hvorav Kristiansund kommune disponerer 3,5 plasser.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil i samsvar med bystyrets vedtatte plan for fremtidig bruk av kommunens sykehjem - og heldøgns plasser for pleie- og omsorg;

- fortsette ombyggingen/rehabiliteringen av Rokilde til boliger med differensiert bemanning i 2018
- jobbe aktivt med den planlagte dreiningen av Bergan til omsorgssenter for demens / kognitiv svikt

Bergan skal i løpet av 2017 og 2018 delta i et nasjonalt pilotprosjekt for kvalitetsstandarder i sykehjem. Arbeidet veiledes av Helsedirektoratet.

Rådmannen vil i samsvar med bystyrets vedtak;

- ha hovedfokus på rehabilitering og motivasjon slik at den enkelte skal kunne bo lengst mulig i eget hjem
- fortsette opptrappingen av forebyggende arbeid, friskliv og mestring i 2017

Hjemmetjenester

Vi har gjennomført systematisk opplæring i «Livets siste dager», samt sikker legemiddelhåndtering til alle ansatte. 30 personer med demensdiagnose har nå systematisk oppfølging. Vi har fokus på hverdagsmestring og har etablert brukerrepresentant i tjenesten. Det er en målrettet satsing på spesialiseringer; klinisk avansert sykepleie, trygg legemiddelhåndtering og velferdsteknologiens ABC.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- 7 hjemmesykepleieroder
- 2 bofelleskap
- BPA

Tjenesten skal bidra til at kommunens innbyggere kan bo hjemme så lenge som mulig til tross for sykdom, funksjonshemming eller alderdomssvekkelse.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

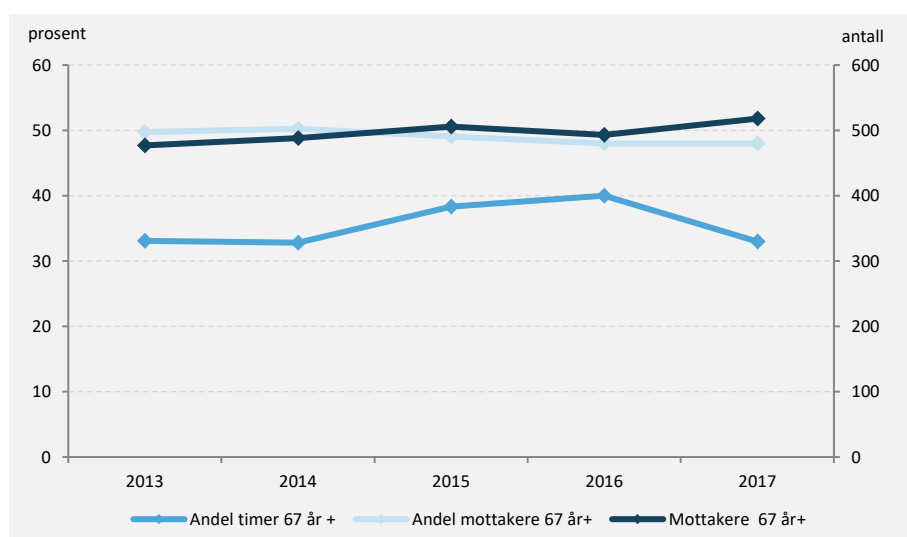
UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE HJEMMETJENESTER - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2015	Resultat 2016	Resultat 2017	Kommentar
Optimal utnyttelse av hjemmetjenestene	Registrert vedtakstid per uke		4 285	4 332	4241	Mer samsvar mellom vedtakstimer og årsverk ved årsskifte. Indirekte brukertid/adm tid øker (håndtering E-meldinger, uttrykning trygghetsalarmer, telefonhenvendelser, dokumentasjon,)
	BPA ¹⁾ per uke		328	607	416	Timer ved utgang av 2017, svingninger gjennom året. Tallgrunnlag fra 2016 noe usikre
	PA ²⁾ per uker		73	144	183	
	Omsorgslønn per uke		535	506	340	100 t knyttet til en bruker, samt flere med færre timer falt fra v/slutten av året. Ellers svingninger gjennom året som ikke blir fanget opp i rapportgrunnlag
Høy faglig kvalitet på alle hjemmetjenester	Antall avvik medisin håndtering	100	392	335	357	Ansatte har blitt flinkere til å registrere avvik. Avvik er knyttet til alle ledd i legemiddelhåndteringen, også samarbeidende parter. Prosedyrer ferdigstilt vår 2017 og gjort tilgjengelig i Losen for alle. Opplæring medio 2017 (154 ansatte gjennomført)

						Nedgang opp mot 50 % på de fleste roder etter opplæring
	Antall legemiddelgjennomgang ihht veileder	100 %	57 %	51 %	42%	Overgang ny apotekavtale, avventet nye innmeldinger multidose til jan.18. 10 % vurdert/ gjennomført LMG m/farmasøyt/lege/spl Ny hovedregel fra 2018 – alle innmeldes i multidoseordning
	Tilfredshet	-	-	-		Ikke gjennomført brukerundersøkelser.

¹⁾ Brukerstyrt personlig assistent

²⁾ Personlig assistent

Mottakere 67 år og eldre

Mottakere av hjemmetjenester for eldre (67 år +) har vært nokså stabil i perioden. Halvparten av mottakerne av hjemmetjenester er eldre og disse mottar om lag en tredjedel av antall tildelte timer i hjemmetjenesten. Dette er tilsvarende andel som i 2013. Den høye andelen av timer til yngre (0-66 år), sees i sammenheng med at kommunen har fått ansvar for å yte tjenester til stadig flere yngre brukere som følge av opptrappingsplaner og reformer.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil tilby differensierte tilbud til mennesker med omfattende og komplekse omsorgsbehov.

Det skal

- være fokus på tidlig innsats med rehabilitering og mestring i tverrfaglige tilbud for å unngå innleggelse i sykehjem
- gjennomføres omfattende innsats knyttet til trygg legemiddelhåndtering
- startes et arbeid med å forbedre tjenestene til hjemmeboende personer med demens i regi av utviklingssenteret og demensteamet
- gjennomføres et større arbeid knyttet til «livets siste dager» i regi av kreftkoordinator

I samhandlingen med helseforetaket skal det arbeides med pasientforløpet for den eldre multisyke pasient.

Psykisk helse og rus

Vi har styrket oppfølgingstjenesten innen rusomsorg og hjemmebaserte tjenester i tråd med opptrappingsplanen og som følge av en jevn økning i etterspørsel etter tiltak og tjenester. God organisering og løpende utvikling av tilbud og tjenester av god kvalitet og rettet mot de riktige målgruppene har vært fokuset. Implementeringen av prosjekt ved rustjenesten og Rask Psykisk Helsehjelp har stor betydning for enhetens videre tjenesteutvikling.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- hjemmebaserte tjenester
- 2 bofellesskap
- dagsenter med ulike aktiviseringstiltak
- rustjeneste
- rask psykisk helsehjelp

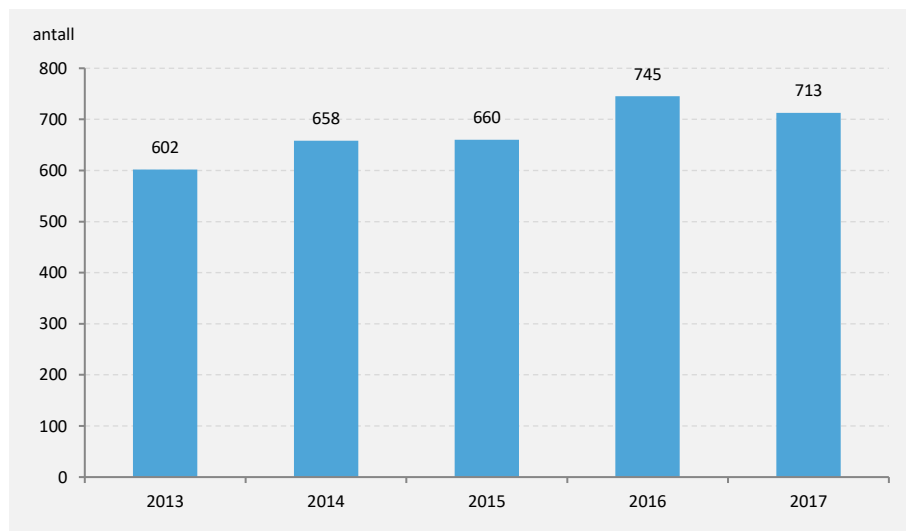
Tjenesten skal sikre et godt omsorgs- og behandlingstilbud til mennesker med alvorlige psykiske lidelser, samt mennesker med alvorlige rusutfordringer.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE PSYKISK HELSE OG RUS - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermidvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultat-krav	Resultat 2015	Resultat 2016	Resultat 2017	Kommentar
Tilbudet til målgruppen for psykiatrisk hjemmesykepleie gjøres mer tilgjengelig hele døgnet	Antall årsverk fagpersonell	53	47	49	49	Fagpersonale som jobber i turnus med målgruppen har vært stabilt på 92,5 % i 2017.
	Antall brukere, individuelt tilbud	300	334	387	387	74 % av brukerne mottok individuelle tilbud. Omfanget av tilbudet er økende.
	Antall brukere, gruppetilbud	155	165	164	123	26 % av brukerne mottok gruppetilbud. Antallet er redusert.
Yte tidlig og tilstrekkelig hjelp for å forebygge forverring av sykdomsbildet for personer med lett til moderat angst og depresjon	Grad av tilgjengelighet	100 %	100 %	100 %	100%	Totalt 388 henvendelser - alle ble tatt imot og vurdert i forholdet til tilbudet «Rask psykisk helsehjelp».
	Behandlinger	80-100 %	80 %	85 %	86%	Totalt 236 personer var i kontakt med og ble vurdert gjennom tilbudet. 203 mottok behandling. 33 (14%) ble vurdert til ikke å kunne nyttiggjøre seg av tilbudet og videreformidlet til annen tjeneste.
	Resultatmåling	80-100 %	63 %	71 %	64%	117 personer kom helt eller delvis tilbake i arbeid, 25 kom ikke tilbake og 61 personer er ikke yrkesaktive.
Utvikle kapasitet og kompetanse for å bedre tilbudet til ungdom 18-25 år, med særlige rusutfordringer	Grad av tilgjengelighet	25-30	10	21	22	22 personer mottok tilbud. Totalt 104 personer i alle aldre var tjenestemottakere ved rustjenesten.

Tjenestemottakere

Det har vært en økningen i antall mottakere i perioden. Reduksjonen i 2017 skyldes tilfriskning og utskriving av pasienter, en gledelig utvikling etter flere år med økning i antallet pasienter.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil bygge opp et godt faglig og effektivt tjenestetilbud som kan møte det voksende behovet for tjenester knyttet til psykiske lidelser og rusproblematikk. Forebygging fremfor rehabilitering skal vektlegges.

Tilbud om «Rask psykisk helsehjelp» implementere som fast lavterskeltilbud.

Velferd

Flyktning- og innvandringstjenesten har i etablert seg som egen enhet og flyttet ut av NAV kontorene og inn i egne lokaler. Prosjektet "Familien i Fokus" har bidratt til at barnefamilier har fått bistand i forhold til barna sine behov og til at foreldrene har kommet i arbeid og blitt selvforsørget. Gjennom "Digitale talenter" har flere ungdommer fått utdanning innen IKT og arbeidserfaring i ulike databedrifter.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- sosialtjeneste
- flyktningetjeneste

Tjenesten skal bedre levekårene for vanskeligstilte og bidra til sosial og økonomisk trygghet.

Mål og resultater

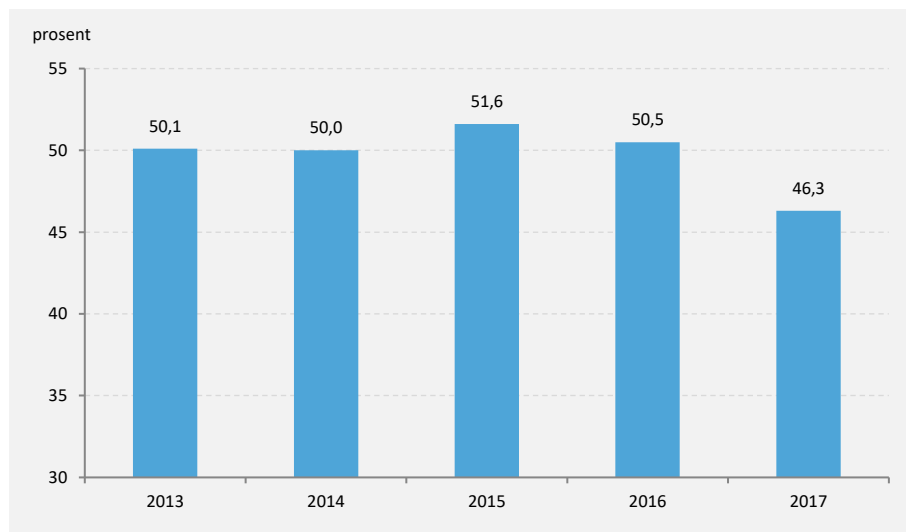
Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE NAV KRISTIANSUND - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2015	Resultat 2016	Resultat 2017	Kommentar
Jevn og kvartalsvis bosetting av flyktninger i henhold til vedtak	15 personer per kvartal	≥ 15	12	20,5		3 av totalt 73 er enslige mindreårige
	60 personer per år	≥ 60	48	83	73	Totalt 73 personer inklusive familieforening (21) og enslige mindreårige (3)
Ingen skal bo midlertidig/akutt mer enn 14 dager – aldri mer enn 60 dager	Antall liggedøgn over 14 dager per kvartal	0	3	3	2	En midlertidig bolig for to personer.
	Antall liggedøgn over 14 dager per år ¹⁾	0-30	4	3	2	
All ungdom som er "frisk og rask" skal i aktivitet innen 1 uke, dersom ikke annen plan foreligger	Antall passive uker "over tiden" per kvartal	0-5	3	3	3	Lovfestet aktivitetskrav for alle under 30 år.
	Antall passive uker "over tiden" per år ²⁾	0-15	12	11	10	

¹⁾ Samlet telling til for alle personer i midlertidig bolig

²⁾ Samlet telling for alle personer under 25 år med behov for standard innsats

Mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde

Andelen mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde ble redusert i 2017. For første gang er det under halvparten av mottakerne som har sosialhjelp som hovedinntektskilde.

Det har vært jobbet godt med tett individuell oppfølging av brukerne med sosialhjelp som hovedinntekt. Kristiansund kommune og NAV har i samarbeid med Varde AS¹⁷ sørget for at ungdommer som søker sosialhjelp kommer raskt i arbeid eller aktivitet.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil videreutvikle samarbeidet mellom kommune, tiltaksarrangører og lokalsamfunn for økt og rask deltakelse i arbeid/samfunn.

Det skal

- tilrettelegges for at ungdom får tidlig og riktig oppfølging med formål arbeid eller annen avklaring
- iverksette tiltak for å sikre at aktivitetskravet til sosialhjelpsmottakere under 30 år ivaretas
- gjennomføres bosetting i tråd med bystyrets vedtak og tilskuddet kommunen mottar for bosetting skal i større grad enn tidligere benyttes til formålet

¹⁷ Attføringsbedrift

Barn, familie, helse

Vi samhandler gjennom "Barneblikk" med Helseforetaket og andre kommunale tjenester om oppfølging av barn, der en eller begge foreldre har psykiske lidelser og/eller rusproblem. Vi har startet et felles arbeid med kompetanseheving på "Vold i nære relasjoner".

Det er besluttet å utvikle et forsvarlig barnevernvakttilbud i tjenestens 3 kommuner. Barneverntjenesten har hatt tilsyn av Arbeidstilsynet og Fylkesmannen, og oppfølging etter tilsynet pågår.

Vi har gjennomført New Born Observation (NBO) sertifisering av mange ansatte, som utvikles videre i tverrfaglig helsestasjon. Ved tilskudd fra helsedirektoratet har vi økt tilstedeværelse av lege, helsesøster og fysioterapeut i skolehelsetjenesten. Både ved skolehelsetjenesten og psykisk helsetjeneste til barn og familier er det en økning i henvendelser vedrørende barn og unge som sliter med sin psykiske helse.

Bekkefare skole ble avviket og overført til forsterket skole høsten 2017, og voksenteamet ved Opplæringstjenesten ble overført til Kristiansund voksenopplæring.

Kriseteamet har vært engasjert i 6 hendelser i 2017.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- Interkommunal barneverntjeneste med vertskommuneansvar for Averøy og Gjemnes
- Forebyggende helsetjenester for barn og unge med
 - helsestasjon for gravide, ungdom, foreldre og barn
 - skolehelsetjeneste
 - helsetjeneste for flyktninger
 - vaksinasjonskontor
 - fysioterapi for barn og unge
 - psykisk helsetjeneste for barn og familier
- opplæringstjenester med
 - spesialpedagogiske tjenester for førskolebarn
 - logopediske tjenester 0-100 år

Enheten skal sikre at barn og unge får nødvendig hjelp, opplæring og omsorg til rett tid, bidra til trygge oppvekstvilkår, fremme psykisk og fysisk helse, gode sosiale og miljømessige forhold samt forebygge sykdommer og skade. Enheten har ansvar for kommunens psykososiale kriseteam.

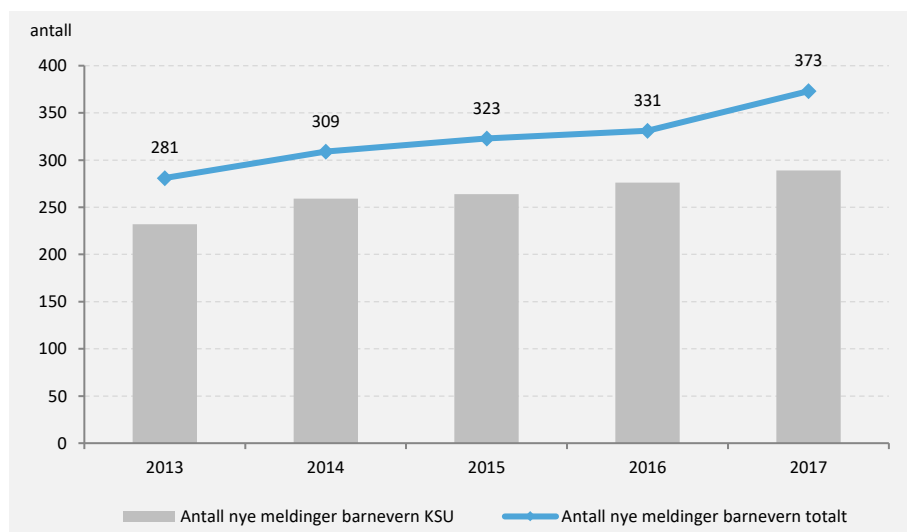
Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE BARN, FAMILIE, HELSE - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2015	Resultat 2016	Resultat 2017	Kommentar
Iverksette tidlige, kostnads-effektive tiltak som sikrer varig endring for utsatte barn og styrker foreldrenes ferdigheter	Reduksjon i antall omsorgsovertakelser	> 10 %	53	45	47	Barneverntjenesten har hatt sterk økning i antall akutte saker som omhandler bekymring om vold og overgrep. Flere

Barn og unge skal følges opp med fokus på god helse	Reduksjon i antall barn med overvektspromatikk	-	127	116 (132)	123	av disse har resultert i hasteflyttinger av barn.
	Helseundersøkelse til nye flyktninger etter statens retningslinjer	Alle	Alle	540	80	Det ser ut til at rapportering for 2016 er feil, og at riktig antall skal være 132. I henhold til dette så viser 2017 en reduksjon i antall barn med overvekt/fedme i alle kategorier med totalt 9 færre enn i fjor Alle nye flyktninger har fått et tilbud om helseundersøkelse.

Nye meldinger i barnevernstjenesten

Antall nye barnevernssaker har økt jevnlig i perioden. Årsakene knyttet til økningen er sammensatte, tettere og mer åpent samarbeid med ulike instanser og pårørende, tidligere innsats for å sikre at barna skal få nødvendig hjelp og omsorg, samt økte sosiale vansker i samfunnet.

Opplæringstjenesten; Antall barn med vedtak på spesialpedagogiske tjenester i 2017 er 69 barn, 75 barn i 2016. Mens antall timer pr barn har økt. Gjennomsnittstimer i 2016 var 3,83 t/u, 2017; 4,05 t/u.

Utfordringer og planer

Utfordringer i alle avdelinger; rekruttere og beholde riktig fagkompetanse.

Rådmannen vil vektlegge kompetanseheving og tilrettelegging for å dreie fokus over på forebyggende tiltak i hjem, barnehage og skole og unngå mer omfattende tiltak som for eksempel omsorgsovertakelser.

Bo og habilitering

Vi har 7 avdelinger som følger opp vedtak om tjenester for den enkelte bruker. Ved avdeling Bekkefaret er boligen Bekkefaret 12 renoveret og utvidet med 3 leiligheter. Vi har redusert ventelistene ytterligere selv om antall døgn i avlastning reduseres.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- Botilbud med døgnkontinuerlige tjenester for 95 brukere
- Dag- og arbeidstilbud for 75 brukere ved Stortua, Dale dagsenter, Morbærtreet og Rena Bruk
- Avlastning ved Karitunet, Rensviktunet og gjennom privat avlastning
- Kristiansund barnebolig
- Støttekontaktordning
- Brukerstyrt personlig assistent
- Årsverk / antall ansatte: 230,22 årsverk / 316 ansatte.

Tjenesten skal gi et tilrettelagt tilbud til personer med utviklingshemming og/eller funksjonshemming eller av andre årsaker har behov for bistand i bolig eller ved arbeidstilbud/fritidstilbud.

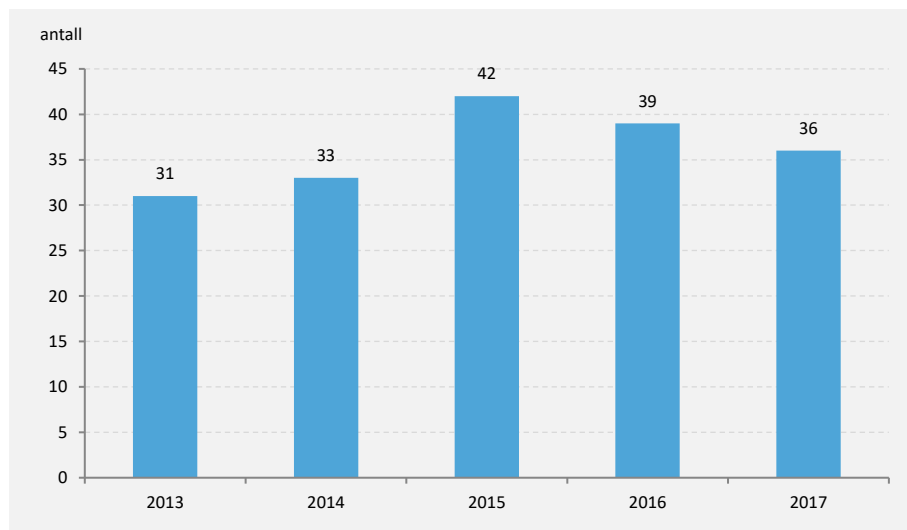
Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE BO OG HABILITERING - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2015	Resultat 2016	Resultat 2017	Kommentar
Optimal utnyttelse av tjenester til mennesker med nedsatt funksjonsevne	Ventelister	Minus 10 personer	28	25	21	4 personer fikk nytt tilbud om bolig tilknyttet bofellesskap (Smør-soppen Nummedalsvn)
	Beleggsprosent / lediggang i boliger	100 %	100 %	100 %	100 %	Sammenheng med ventelister.
	Antall personer i dagtilbud	75	73	77	75	Brukere som følges opp av personell fra dagsenter. I tillegg 15 brukere som får dagtilbud men med bistand fra personell i egen bolig..
	Antall døgn avlastning	2 800	3 531	3 886	1493	Reduksjon skyldes at barn er flyttet ut fra avlastning og til tilbud i barnebolig. Videre reduksjon i antall barn med avlastning fra tidligere år.
Høy faglig kvalitet, basert på tverrfaglighet	Antall avvik legemiddelhåndtering	0	113	63	80	Oppfriskningskurs og E-læringskurs i legemiddelhåndtering for alle ansatte. Assisterter blir oppfordret til å ta utdanning som helsefagarbeider.
	Antall avvik vold og trusler om vold	0	1 230	224	82	Reduksjon kan skyldes tolking av måleindikator. Vi ser i tillegg at her kan være en underrapportering.
	Pleietyngde IPLOS variabel "styre egen adferd"	Reduksjon	-	-	-	Tilpasning til fagtsystemet er ikke gjennomført.

Antall avvik i forhold til bruk av tvang (dispensasjoner)	25	75	65	113	Enheten mangler/ har ikke mange nok medarbeidere med høyere utdanning. Det må arbeides med kompetansehevende tiltak både for fagarbeider og høyskolenivå.
Antall avvik i forhold til brudd på tvangsvedtak	0	30	39	15	Kan skyldes tolking av måleindikator og mulig underrapportering.

Ressurskrevende brukere

Enheten har registrert 36 ressurskrevende brukere for 2017. Det innebærer at antall brukere som kommer inn under ordningen redusert med ytterligere 3 personer fra 2016 til 2017. Reduksjonen skyldes at brukere har falt under innslagspunktet for hva som defineres som ressurskrevende brukere. Enheten har et stort antall brukere som ligger like under innslagspunktet.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil tilby differensierte tilbud til mennesker med omfattende og sammensatte pleie- og hjelpebehov og bygge opp et effektivt avlastningstilbud som ivaretar brukernes behov.

Samtlige vedtak i tjenesten skal revideres for å sikre brukernes rettssikkerhet og bidra til effektiv drift av tjenesten.

Fokus på boligtilbud til brukergruppen fortsetter også i 2017. Etter planen vil det våren 2018 bli skrevet under avtale med entreprenør om bygging av bofellesskap for 6 beboere ved Godhaugen på Frei. Ferdigstilling for innflytting etter sommeren 2019.

Storhaugen helsehus

Vi har hatt første driftsår med full drift og har jobbet med informasjon om våre tilbud og vår funksjon som helsehus- med fokus på helse og mestring i all tjenesteyting. Vi har jobbet aktivt med brukermedvirkning via enhetens brukerråd og brukerrepresentanter. Vi deltar tverrfaglig i arbeid med pasientforløp i regi av KS/helhetlig pasientforløp for den multisyke pasient og vi er med i pilotering og utrulling av prosjektet "Livets siste dager", samt i Læringsnettverk for velferdsteknologiens ABC.

Vi har gjennomført kurs for legevaktsleger og hjelpepersonell for å møte de nye kompetansekravene til drift av legevakt. Vi har jobbet systematisk med samarbeid rundt interkommunal legevakt, interkommunalt øyeblikkelig hjelp tilbud, samt med fysioterapeuter med driftsavtale. Vi har jobbet med kvalitetssikring av elektronisk samhandling med fysioterapeuter med driftsavtale og med Nasjonal standard for e- meldinger mot Friskliv. I mai ble Friskliv og Mestring regional frisklivssentral med ansvar i region Midt Norge.

Fakta

Rammeområdet omfatter

Døgntilbud med

- korttidsplasser for utredning og behandling
- spesialiserte korttidsplasser innen rehabilitering og palliasjon
- interkommunalt øyeblikkelig hjelp døgntilbud

Legetjeneste med

- kommuneoverlege, sykehjemsleger, turnuslege og fastlegeordning
- interkommunal legevakt

Forebyggende og rehabiliterende tjenester med

- regional utviklingssentral for Friskliv og mestring
- ergoterapi og fysioterapi (inkludert fysioterapeuter med driftsavtale)
- dagtilbud
- miljøarbeidertjeneste
- eldresenter

Kommunepsykologer

Helsehuset tilbyr tjenester som tilrettelegger for at den enkelte pasient skal kunne mestre sin egen hverdag på best mulig måte. Enheten tilbyr tjenester for innbyggere i alle aldersgrupper og på alle nivåer i omsorgstrappen.

Mål og resultater

Vårt hovedfokus er å drive helsefremmende, forebyggende, rehabiliterende og behandlende tjenester som bidrar til at tjenestemottakeren i størst mulig grad opplever å ha god helse, livskvalitet og mottar tjenester på lavest mulig nivå.

Vi skal

- stimulere til et aktivt liv på egne premisser
- jobbe systematisk for å innovere og samordne tjenester
- involvere brukeren i all tjenesteutvikling
- ha fokus på forbedringsarbeid som sikrer gode og effektive pasientforløp
- søke og dele kunnskap med våre samarbeidspartnere
- legge til rette for et arbeidsmiljø hvor ansatte utnytter sin kompetanse
- jobbe for et inkluderende arbeidsliv

Enheten ble organisert som eget rammeområde fra 1.1.2017. Videre arbeid med å utarbeide mål og måleindikatorer for resultatstyring avventes til arbeid med konkretisering av kommuneplanen er sluttført og til virksomhetsstyringsprogrammet er på plass. Enheten vil legge vekt på å utarbeide måleindikatorer som gjenspeiler bredden i våre tjenester, og vil jobbe med å gjøre våre mål kjent for pasienter, brukere og pårørende.

Tabellen under viser driftstall for Friskliv og Mestring, for det interkommunalt øyeblikkelig hjelp-tilbud, samt for rehabilitering.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE STORHAUGEN HELSEHUS - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2015	Resultat 2016	Resultat 2017	Kommentar
Driftsresultater interkommunalt øyeblikkelig hjelp tilbud	Kapasitetsutnyttelse	>70 %	58,4	58,1	65,5	
	Gjennomsnittlig liggetid	4,5-5,5 døgn	5,5	5,5	6,8	
Driftsresultater Friskliv- og mestring	Antall henvendelser			321	557	
	Antall personer deltatt (frisklivstrening, bevegelsesgruppe, aktiv på dagtid, røykesluttkurs og aktive eldre 65+)	Økning		157	317	
	Aktive eldre 65+ (oppstart medio 2016)			18	46	
	Antall personer deltatt på temabaserte samlinger			143	263	
Driftsresultater rehabilitering	Antall vedtak om rehabilitering i institusjon			35	63	
	Antall vedtak om rehabilitering i hjemmet			104	64	

Utfordringer og planer

Enheten opplever utfordringer rundt drift av dagaktivitetstilbud og tjenesten dagopphold institusjon. Kommunens dreining av tjenester med fokus på å tilrettelegge for at man kan bo lengst mulig hjemme, har ført til økt etterspørsel av disse tjenestene, samtidig som brukerne av tilbudene har et dårligere funksjonsnivå. Tjenestene er per i dag ikke dimensjonert for den økende etterspørselen verken når det gjelder antall brukere eller behov for utvidede åpningstider.

I døgndriften opplever vi økende problem med redusert sirkulasjon på korttidsplassene, noe som påvirker kapasiteten til å ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehus. Enheten drifter med overbelegg for avhjelpe dette og jobber tett med de andre enhetene innen helse for kort- og langsiktige tiltak. Tall ovenfor viser at antall vedtak om rehabilitering i hjemmet har falt drastisk fra 2016 til 2017. Enheten vil jobbe med å snu denne trenden.

Kommunalteknikk

Hovedrenseanlegget ble offisielt åpnet 22.juni.. Rensekrav oppfylles med god margin, og anlegget fungerer som planlagt. Et omfattende arbeid med overføringsledninger i Kringsjø og Myra, som inngår i «matingen» av renseanlegget, ble gjennomført. Fornyelse av ledningsnett i J. P. Clausens gate er også fullført.

Det ble utført en del oppgradering på parkanlegg og lekeplasser. I friområdene ble det gjennomført vegetasjonsrydding og oppgradering av turstier. Turveiene langs Bolgvatnet og fra Atlanten til Lasken ble også utbedret.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- planlegging, utbygging, drift og vedlikehold av kommunaltekniske anlegg som vei, vann, avløp, renovasjon og slam
- forvaltning og drift av parker og grøntanlegg, friluftsområder
- oppgaver etter forurensingslov, utslippstillatelser, forurenset grunn
- oppgaver på trafikkregulering og trafikksikkerhet, veglov
- byggherrefunksjon på utbygging av anlegg på vei, vannforsyning, avløp mv.
- beredskapstjeneste knyttet til
 - vannforsyning
 - avløpssystem og forurensning
 - vei/trafikk, snøbrøyting, strøing
 - avfallshåndtering

Tjenesten skal forvalte og videreutvikle kommunalteknisk infrastruktur og service.

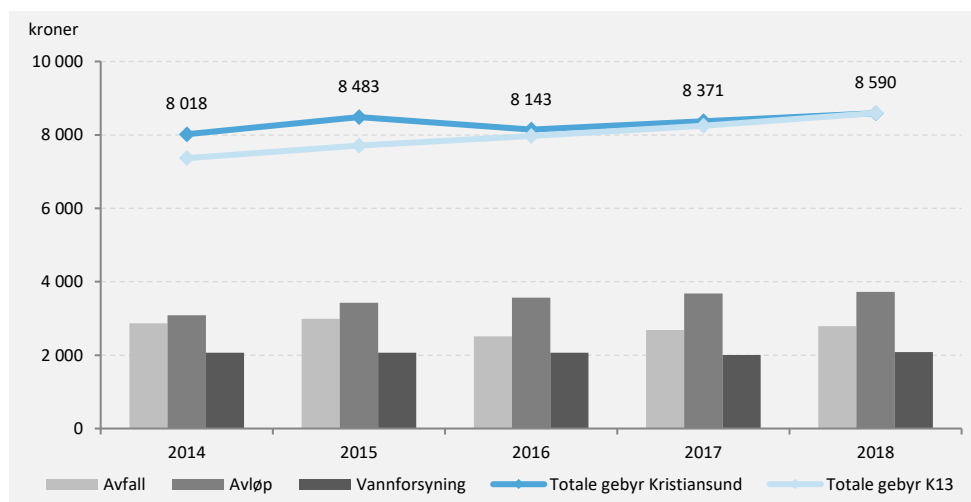
Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE KOMMUNALTEKNIKK - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultat-krav	Resultat 2015	Resultat 2016	Resultat 2017	Kommentar
Kostnadseffektive betalings-tjenester med høy kvalitet	Vann, forsynings-sikkerhet (utskifting av ledningsnett)	2 km	0,15 km	0,2 km	2,4 km	Flere parseller fornyet og forlenget i 2017
	Avløp, overholde rensekrav og lekkasjer (utskifting av ledningsnett)	2 km	0,15 km	0,2 km	0,2 km	Sluttetappe Clausens gate Det ble imidlertid lagt 6,0 km nye ledninger på avløp i 2017
	Renovasjon, hente avfall i henhold til tømmeprogram	På riktig dag	På riktig dag 12 brudd	På riktig dag 4 brudd	På rett dag 6 avvik	Tømme-app fra NIR vist seg som positiv. Antall brudd er moderat/lavt
God og sikker framkommelighet på byens trafikkarealer i henhold til vedtatt standard	Brøyting, salting, strøing riksveier	Bar vei	Bar vei 1 brudd	Bar vei 2 brudd	Ikke lenger drift riksvei	utgår.
	Brøyting, salting, strøing fylkesveier	< 8 cm	< 8 cm 4 brudd	< 8 cm 5 brudd	Ikke lenger drift fylkesv	utgår
	Brøyting, salting, strøing prioriterte veier, buss-/skolevei	< 8 cm	< 10 cm 20 brudd	< 10 cm 18 brudd	< 8 cm ca 15 avvik	Bedre brøyting, men økt behov for salting og strøing
	Brøyting, salting, strøing av lav prioritet kommunale veier	< 8 cm	< 20 cm 30 brudd	<20 cm 28 brudd	< 8 cm	Bedre brøyting, men økt behov salting/strøing
	Reasfaltering	> 2 km	0 km	2,6 km	2,0 km	Mulig på grunn av ekstraordinære midler.

Aktiv beredskap utenom arbeidstid for å ivareta sikker trafikkavvikling, vannforsyning, avløpsanlegg m.m.	Tid før hull i veibanen er reparert	< 12 timer	> 12 timer	< 12 timer	< 12 timer	Økt kapasitet ga bedre veddrift og mindre avvik enn på lenge
	Tid før ledningsbrudd drikkevann er rettet	< 4 timer	< 4 timer	< 4 timer	< 6 timer 35 ledningsbrudd	Det var 10 flere brudd enn året før. Økningen vurderes som betenkelig.
	Tid før ledningsbrudd avløpsnett er rettet	< 12 timer	< 12 timer	< 12 timer	< 12 timer	Lekkasjer trenger å følges tett opp for å unngå forurensing
Parker, lekeplasser og uteomhusområder	Sesongmessig skjøtselsprogram som dekker hele kommunen	< 10 avvik pr. år			< 10 antatt	Bedre oppfølging på Frei er ønskelig

VAR-gebyr

Bolig 120 m²

VAR-gebyrene har vokst med om lag 7,1 % i forhold til 2014. Økningen sees i sammenheng med gammelt lednings- og avløpsnett som har medført og vil medføre vesentlige vedlikeholds- og investeringskostnader, herav nytt renseanlegg på Hagelin med tilhørende overføringsanlegg. Økte renovasjonsgebyr sees i sammenheng med opprettelse av etterdriftsfond for avfallsdeponi, samt fremtidig etablering av ny omlastning- og miljøstasjon. Totale VAR-gebyrer ligger på nivå med sammenlignbare kommuner(K13) i 2018, mot 1,5 % over i 2017.

Med behov for videre satsinger på nye anlegg og til vedlikehold på så vel vannforsyning, avløp og renovasjoner er det likevel ikke til å komme utenom at man i Kristiansund vil ha utfordringer fremover med å oppnå VAR-gebyr helt på snittet til K13.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil prioritere å gjennomføre prosjektene i vedtatt hovedplan for avløp og vannmiljø 2012–2021, for å oppfylle nye og strengere krav til avløpsrensing. Fastsatte kvalitetskrav for vann og avløp skal opprettholdes.

Det skal gjennomføres tilfredsstillende drift og vedlikehold av parker, friområder, kommunale lekeplasser og turområder.

Plan og byggesak

Digitalisering av det gamle papirarkivet pågår, og er i slutfasen for byggesaksdelen. Dette skal gi god effekt i forhold til innsyn og oversikt for publikum, samt mer rasjonell saksbehandling.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- regulering
- byggesak
- oppmåling og forvaltning av geodata
- miljøvern
- eiendomsskattekontor
- matrikkel

Tjenesten skal ivareta kommunens rolle som myndighetsutøver etter plan- og bygningsloven og som samfunnsaktør i byutvikling.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE PLAN OG BYGGESAK - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2015	Resultat 2016	Resultat 2017	Kommentar
Saksbehandling innenfor gjeldende tidsfrister	Behandlede saker med fristbrudd ¹⁾	< 5 %	8,2 % 59 brudd	16,4 % 111 brudd	29,6% 200 brudd	Antall fristbrudd er høyt grunnet rydding og avslutning av gamle saker i forbindelse med restanseprosjekt. Dette vil også være høyt for kommende år, før reduksjonen blir synlig. Antall behandlede saker totalt var 679 stk.

¹⁾ Antall byggesaker omfatter rammetillatelser, ett-trinnsøknader, igangsettingstillatelse, midlertidig brukstillatelser og ferdigattester. Alle med saksbehandlingsfrister i henhold til plan- og bygningsloven

Utfordringer og planer

Rådmannen vil gjennomføre en optimalisering av alle arbeidsprosesser i enheten for å oppnå effektiv og forutsigbar saksbehandling av alle henvendelser.

Det skal gjennomføres en omtaksering av alle eiendommer til bruk ved utskriving av eiendomsskatt i 2019.

Eiendomsdrift

Vi har fullført renoveringen av de kommunale boligene i J. P. Clausens gate 19-25 og fullført totalrenovering av Vågeveien 4 til nytt kommunalt administrasjonsbygg. Ombygging av andre etasje i Øvre Enggt 8 til nytt administrasjon- og dagsenter for psykisk helse og rus er i slutfasen. Nye Karihola barnehage er under oppføring, og ferdigstilles i juni 2018. Det er rustet opp kommunale bygg ved hjelp av ekstraordinære sysselsettingsmidler.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- kommunens byggherrefunksjon
- kjøp og salg av bebygde eiendommer
- forvaltning og vedlikehold av kommunale bygg
- renhold- og vaktmestertjeneste i kommunale formålsbygg

Tjenesten er i stor grad rettet mot interne forhold i kommunen, men innenfor områder som kjøp/salg og entrepris har tjenesten mange eksterne kontakter/brukere.

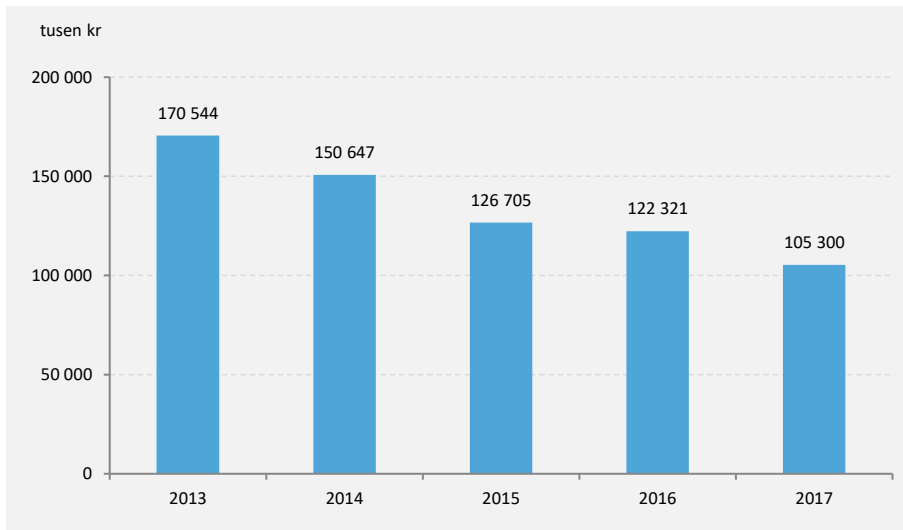
Tjenesten skal forestå strategiske oppkjøp, bygge og driver kommunale bygg samt forvalte, vedlikeholde og utvikle den kommunale bygningsmassen. Tjenesten skal også ivareta innleie av eiendom i det private markedet på vegne av kommunens virksomhet.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE EIENDOMSDRIFT - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultatkrav	Resultat 2015	Resultat 2016	Resultat 2017	Kommentar
God forvaltning, drift og vedlikehold av kommunal bygningsmasse	Budsjettavvik	≤ 100 %	122 %	100 %	100 %	Utvendig total renovering av Kirkelandet kapell. Igangsatt utvendig rehabilitering av Nordlandet kirke. Renover og bygd ut Bekkefarets bofellesskap med 3 nye leiligheter. Flere kommunale sentrumsbygg er oppgradert utvendig.
	Gjennomførte tiltak under 3 mill. kroner	100-85 %	20 % 1 av 5	98 %	95 %	Tilført ekstraordinære midler kirkebygg
	Gjennomførte tiltak som går over flere år	100-85 %	98 % 37 av 39	100 %	95 %	Alle planlagte tiltak gjennomført.
God gjennomføring av større byggeprosjekter	Avvik framdriftsplan	+/- 2 mnd.	+ 1 mnd.	Minimalt avvik	Minimalt avvik	Alle tiltak ble levert innenfor tidsfrist, bortsett fra ny heis ved Barmannhaugen Omsorgssenter, som ble utsatt pga kapasitet ved ED. Arbeidet er nå iverksatt

Etterslep vedlikehold skolebygg

Etterslepet på skolebygninger har holdt seg stabilt i perioden frem til år 2013. Nedgang i etterslep på skolebygg i perioden 2014 og 2015 sees i sammenheng med ferdigstillelse av Nordlandet ungdomsskole. Tilstanden til ungdomsskolene er generelt god. På grunn av ekstraordinære midler som ble tilført Q2 i 2016, er det gjort en stor innsats i å stoppe vedlikeholdsetterslepet for skoler og barnehager. De fleste av disse objektene er pusset opp og malt utvendig. Store utbedringer er også gjort innvendig. Etterslepet i skoler er estimert til 105,3 mill. kroner ved utgangen av 2017. I 2017 ble det vedtatt ny skolestruktur i Kristiansund der fire av dagens barneskoler skal avvikles, og erstattes med to nye skoler. Det er også vedtatt bygging av ny barnehage på Nordlandet for ca 100 barn

Utfordringer og planer

Rådmannen vil vektlegge estetikk, energioptimalisering og miljøtiltak i planlegging av nye offentlige bygg.

Eiendomsstrategien for kommunens formålsbygg skal implementeres og det skal utarbeides en langsiktig forvaltningsplan for å sikre en god eiendomsforvaltning, herunder handlingsplaner for vedlikehold.

Brann og redning

I 2017 har vi blitt alarmert og rykket ut 450 ganger. Mange av disse utrykningene gjennomføres sammen med de andre nødetatene. Det forebyggende arbeidet er spesielt rettet mot utsatte grupper som barn, eldre hjemmeboende og steder i kommunen som vi tror hendelser kan medføre store konsekvenser. Fokus på sikkerhet i offentlige bygg som sykehjem, barnehager, skoler og ulike boenheter er også høyt prioritert. Vi har også ansvar for brann og redning i Averøy kommune.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- operativ og forebyggende brann- og redningstjeneste
- feiling og boligtilsyn i private boliger
- tilsyn i særskilte objekt som hotell og sykehjem
- vertskommune mot akutt forurensning på sjø og land for 11 kommuner
- Vertskommune for kjemikalieberedskap for 11 kommuner
- beredskap for hendelser på sjø og ferskvann i egen kommune

Tjenesten skal sikre en effektiv beredskap og god samfunnssikkerhet for befolkningen, hvor formålet er å sikre mennesker, dyr og materielle verdier mot brann samt begrense skadevirkningene i branntilfeller og andre ulykkessituasjoner. Tjenesten ivaretar også innbyggernes behov på andre områder på vegne av kommunen, selv om det ikke dekkes av brannlovgivningen.

Mål og resultater

Resultatgrenser: ● Ønsket resultat ● Akseptabelt resultat ● Uakseptabelt resultat

UNIKT MÅLEKORT - RAMMEOMRÅDE BRANN OG REDNING - FOKUSOMRÅDE BRUKERE						
Hovedmål - Gode tjenester med fokus på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning						
Suksessfaktor (delmål)	Måleindikator	Resultat-krav	Resultat 2015	Resultat 2016	Resultat 2017	Kommentar
Kostnadseffektiv tjeneste med høy kvalitet	Kostnad per innbygger i forhold til sammenlignbare kommuner	< 100 %	133,2 %	129,7 %	125,5 %	Kostnadene ligger over sammenlignbare kommuner. Dette skyldes delvis ekstra bemanning på vaktlag som følge av at mange av byens bygg har definert stigebil som rømningsvei nummer to. Utviklingen er positiv.

Utfordringer og planer

Rådmannen vil ivareta befolkningens trygghet og sikkerhet blant annet gjennom at forebyggende arbeid og beredskap ved ulykker og krise vektlegges.

Kompetanseutvikling og øvelser på alle områder som tilligger enheten skal intensiveres og dokumenteres.

Helseinnovasjonssenter

Vi ble etablert som prosjektorganisasjon av ORKidé-kommunene 1. mars, og har hatt en rask og sterk utvikling. Vi utvidet bemanningen fra 3 til 18 ansatte i løpet av året. Senteret drifter en døgnbemannet alarmsentral for hele Nordmøre (11 kommuner), og et mobilt utrykningsteam som i dag bistår Kristiansund kommune. I tillegg til egen forskningsavdeling har vi en satellittfunksjon for USHT. Det er stor prosjektaktivitet ved senteret, med fem store, igangsatte prosjekt.

Fakta

Rammeområdet omfatter

- forskning, utvikling og innovasjon
- regionalt responscenter (RRO)
- utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjeneste (USHT)
- helse som næring
- samhandling mellom spesialist- og kommunehelsetjenester

Senteret arbeider for økt bruk og innføring av teknologi- og tjenesteinnovasjon i helsesektoren. Koordinering og videreutvikling av interkommunale samarbeid med bakgrunn i fagområdene forskning og innovasjon, helse som næring, velferdsteknologi og responstjenester er også viktige satsningsområder.

Mål og resultater

Mål vil bli utarbeidet etter at kommuneplanens samfunnsdel er godkjent.

Utfordringer og planer

Utfordringer og planer tar utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel og eksisterende handlingsplaner.

UTGIVER
Kristiansund kommune
Postboks 178
6501 Kristiansund N

T: 71 57 40 00
E: postmottak@kristiansund.kommune.no
W: www.kristiansund.no

ANSVARLIG REDAKTØR
Rådmann Arne Ingebrigtsen

